

รายงานฉบับสมบูรณ์

ชื่อโครงการภาษาไทย

การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหา
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ

The Study of Opinions and Participatory Public Policy in Alcohol Drinking Problems
in Community: The Case Study of Local Administration Organization,

Chiang-Mai Province

(ข้อตกลงเลขที่ 59-A1-0013 รหัสโครงการ 58-00-1258)

โดย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

มิถุนายน 2560

รายงานฉบับสมบูรณ์

ชื่อโครงการภาษาไทย

การศึกษาคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญห
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

จังหวัดเชียงใหม่

(ข้อตกลงเลขที่ 59-A1-0013)

โดย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

มิถุนายน 2560

Final Report

Project :

The Study of Opinions and Participatory Public Policy in Alcohol Drinking Problems
in Community: The Case Study of Local Administration Organization,
Chiang-Mai Province

(Contract no 59-A1-0013)

By

Project Manager : Arjarn Dr.Tawan Watakit
Rajamangala University of Technology Lanna, Chiang-Mai

This project was supported by
Center for Alcohol Studies
Thai Health Promotion Foundation (ThaiHealth)

June, 2017

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ ดร. ตะวัน วาทกิจ หัวหน้างานวิจัย
อ. ยุทธ จีนา ผู้ร่วมงานวิจัย

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะ, ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่สำคัญในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนมีบทบาทในแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้น การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ จึงมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในชุมชน สำหรับการศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนศึกษาวัฒนธรรมองค์การและพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 พื้นที่ ซึ่งได้รับการยอมรับในระดับอำเภอว่า สามารถบริหารจัดการปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ มีกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล จำนวน 24 คน และการศึกษาเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง 284 คน ซึ่งในการศึกษานี้ พบว่า แนวนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปใช้ในชุมชนอยู่ 4 ประเด็นหลัก คือ (1) มาตรการภายในชุมชน (2) การป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ (3) การลดความเสี่ยงจากการบริโภค และ (4) การลดปัญหาสุขภาพ มีประเด็นรองอยู่ 10 ประเด็น และมีประเด็นย่อย อีก 2 ประเด็น ปัจจัยที่ทำให้นโยบายสาธารณะเหล่านี้มีประสิทธิภาพ คือ ชุมชนให้ความสำคัญ/ร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และอุปสรรคที่พบในการปฏิบัติใช้ในชุมชน คือ (1) ความไม่จริงจัง/ต่อเนื่อง ของโครงการ (2) ชุมชนไม่ยอมรับ/ไม่ให้ความสำคัญ (3) ความเคยชิน/ธรรมเนียมและประเพณีในชุมชน (4) กระทบต่อฐานเสียงในชุมชน และ (5) ความขัดแย้ง/ไม่เห็นด้วย ของผู้นำชุมชน อย่างไรก็ตาม เมื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ยังดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ พนักงานงานที่ไม่ดื่ม ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐในระดับสูงกว่าพนักงานที่ดื่มในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา ($t = -3.518, df = 83.403, P = .001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เช่นเดียวกับ พนักงานงานที่ไม่ดื่ม ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐในระดับสูงกว่าพนักงานที่ดื่มในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา ($t = -4.388, df = 153.660, P = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นอกจากนี้ ยังพบว่า พนักงานงานที่ไม่ดื่ม ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของ

บุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน สูงกว่าพนักงานงานที่ดื่มในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา ($t = -3.331$, $df = 265$, $P = .001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และยังพบอีกว่าความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในหน่วยงานภาครัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชน มีค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน เท่ากับ .023 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($r = 0.23$, $p = .000$)

Abstract

The local administration is a state agency that is responsible for the care and development of the local economy, society and culture, as well as the provision of public services for the benefit of the local people. Thus, this study of opinions and participatory public policy in Alcohol drinking problems in the community: The case study of local administration organization, Chiang-Mai province. It is important to manage alcohol drinking problems within the community. The objective of this study is to review the effectiveness of public policy in solving problems regarding alcohol consumption in communities; Sub-district administrative organization / Sub-district municipality in Chiang Mai, including the organizational culture and alcohol consumption behavior of 12 Sub-district administrative organizations or Sub-district municipalities in Chiang Mai, that had been ratified as effective in alcohol problem management in their community. The study used Mixed methods research. Twenty four key informants were interviewed in qualitative study, and 284 samples in quantitative research study. This study shows the findings of four main areas of public policy on alcohol prevention and alleviation: (1) Community Measures, (2) Prevention of new drinkers. (3) Reducing the risk of consumption and (4) Reducing health problems. There are also 10 sub areas and 2 subordinating details. The factors that make these public policies effective are communities cooperating with Alcohol prevention and problem solving policy. The barriers occurring in community practice are: (1) Lack of consistency and commitment on the projects (2) Unwilling to participate/ Unaware of the importance by communities (3) Habit/ Tradition in communities (4) Not in line with community acceptance and (5) Conflict/Disagreement of community leaders. However, when studying drinking behavior of officers in local administration organizations, Chiang Mai. It was found that most of the employees still drink alcohol. Employees who did not drink in the past year have an average score of opinion in favor of the guidelines on the prevention and resolution of alcohol problems in government organization at a higher level than employees who drank in the past year. ($t = -3.518$, $df = 83.403$, $P = .001$) Same as the employees who did not during the past 3 months, there is a statistically significant difference in attitude toward the prevention and resolution of alcohol problems in government agencies than those who drank in the past three months. ($t = -4.388$, $df = 153.660$, $P = .000$) Moreover, it was found that employees who did not drink in the past year have an average score of participation of government officers in solving

problems of alcohol consumption in community that was higher than those who drank in the past year ($t = -3.331$, $df = 265$, $P = .001$). A correlation was found between guidelines on prevention and alleviation of alcohol problems in government organizations with the participation of government officers in solving the problem of alcohol consumption in the community. Pearson's correlation coefficient is .023, indicating that both variables have low correlation. ($r = 0.23$, $p = .000$)

Key word: Participatory public policy, Alcohol drinking problems, and Local administration organization

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ด้านงบประมาณในการวิจัยโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มากด้วยประสบการณ์ เช่น ท่านอาจารย์ ดร.हरรรษา เศรษฐบุปผา นายแพทย์दनัย อินทรกำแหง นางประภัสสร สุวรรณบงกช ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในงานวิจัย และข้าพเจ้าขอขอบพระคุณหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง คือ องค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ไม่ว่าจะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการศึกษาอย่างละเอียดและครบถ้วน

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณนักวิจัยร่วม อาจารย์ ยุทธ จีนา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประสานงานวิจัย และเจ้าหน้าที่วิจัยภาคสนามทุกท่านที่ช่วยเหลือในการประสานงาน จัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจัดเตรียมข้อมูลต่างๆ ให้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง มาตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย ทั้งนี้ หากงานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าในฐานะหัวหน้าโครงการวิจัยขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

ตะวัน วาทกิจ
หัวหน้าโครงการวิจัย

คำนำ

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เล่มนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อสร้างข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาสุรา เช่น กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ รวมถึงกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค คือ การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและการพัฒนาชุมชน เพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้มีข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนในการกำหนดนโยบายควบคุมการดื่มสุราที่มีประสิทธิภาพในชุมชนภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีดัชนีคะแนนความเสี่ยงต่อปัญหาแอลกอฮอล์ของจังหวัดในระดับสูง และสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังทำการสำรวจถึงวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาค่าการดื่มภายในองค์กร ตลอดจนนโยบายในระดับท้องถิ่นที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาค่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในชุมชน

ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาค่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์นี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตลอดจนการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เช่น องค์การปกครองท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเทศบาลตำบล หรือองค์การปกครองส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชนมากที่สุด โดยเป็นภาพสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอทางออกในการแก้ไขปัญหาค่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพในชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่

ตะวัน วาทกิจ

พฤษภาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
คำนำ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมของผู้นำและชุมชน	8
ตอนที่ 2 นโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	10
ตอนที่ 3 วัฒนธรรมองค์กร	17
ตอนที่ 4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	21
ตอนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	29
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
กรอบแนวคิดในการวิจัย	35
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	36
รูปแบบการศึกษา	36
พื้นที่ ประชากร ขนาดตัวอย่าง และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือวิจัย/แบบเก็บข้อมูล	37

การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงปริมาณ.....	115
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	172
ตอนที่ 1 รูปแบบนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพที่นำไปปฏิบัติใช้ในชุมชน	173
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ทำให้นโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนมีประสิทธิภาพ และอุปสรรคที่พบ	181
ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่.....	185
ตอนที่ 4 การศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการลดปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่.....	188
ตอนที่ 5 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร:แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในหน่วยงานภาครัฐ กับ การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของชุมชน	194
ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ.....	196
รายการอ้างอิง	198
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	204
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะ ด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน.....	206
ภาคผนวก ค การตรวจสอบความเชื่อมั่นเครื่องมือวิจัย	213
ภาคผนวก ง รายนามขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	216
ภาคผนวก จ ตัวอย่างการถอดเทปและให้รหัสข้อมูล	227
ภาคผนวก ฉ ประมวลภาพกิจกรรม	230

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	116
ตารางที่ 2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	117
ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	119
ตารางที่ 4 สังกัดหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	120
ตารางที่ 5 การรับรู้วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	122
ตารางที่ 6 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา.....	123
ตารางที่ 7 ระยะเวลาที่หยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	124
ตารางที่ 8 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา	125
ตารางที่ 9 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยๆ	126
ตารางที่ 10 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเวลาใดเป็นส่วนใหญ่.....	128
ตารางที่ 11 โอกาสต่างๆ ที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	130
ตารางที่ 12 ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อสัปดาห์	131
ตารางที่ 13 เทศกาลที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ	133
ตารางที่ 14 ประเพณีที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ.....	134
ตารางที่ 15 บุคคลที่ท่านมักดื่มแอลกอฮอล์ด้วย.....	136
ตารางที่ 16 สถานที่ที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง	138
ตารางที่ 17 สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	140
ตารางที่ 18 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว	142
ตารางที่ 19 ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในครอบครัวของผู้ดื่ม	143
ตารางที่ 20 ผลกระทบจากผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อตัวท่าน	144
ตารางที่ 21 การห้ามมิให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล ศาสนสถาน สถานศึกษา และที่สาธารณะ	146
ตารางที่ 22 การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล ศาสนสถาน สถานศึกษา และที่สาธารณะ	147
ตารางที่ 23 การสำรวจและขึ้นทะเบียนผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงาน	148
ตารางที่ 24 การให้หน่วยงานดำเนินการบำบัดรักษาผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สมัครใจ	149

ตารางที่ 25	การที่หน่วยงานของท่านจะเป็นองค์กรที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน การจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร	150
ตารางที่ 26	การส่งเสริมให้หน่วยงานมีวัฒนธรรมองค์กรที่มีส่วนช่วยในการป้องกัน/แก้ไขปัญหา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานอย่างจริงจัง	151
ตารางที่ 27	การให้หัวหน้าของหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแล ควบคุมกำกับให้บุคลากรในองค์กร ปฏิบัติตามระเบียบฯ	152
ตารางที่ 28	การเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน/นำเสนอความคิดเห็นในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น	153
ตารางที่ 29	การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น	154
ตารางที่ 30	การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน เพื่อดำเนินกิจกรรมการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	155
ตารางที่ 31	การมีส่วนร่วมในการหาแนวทางมาตรการทางสังคมหรือนโยบายสาธารณะในการแก้ไข ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น	156
ตารางที่ 32	การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ...	157
ตารางที่ 33	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน	158
ตารางที่ 34	การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวม	159
ตารางที่ 35	คะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในหน่วยงาน จำแนกตามการดื่มของบุคลากรในระยะ 1 ปี ที่ผ่านมา	161
ตารางที่ 36	การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน	161
ตารางที่ 37	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ	162
ตารางที่ 38	คะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในหน่วยงาน จำแนกตามการดื่มของบุคลากรในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา...	162
ตารางที่ 39	การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน.....	163
ตารางที่ 40	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ	163

ตารางที่ 41	ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน จำแนกตามการดื่มของบุคลากรในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา	164
ตารางที่ 42	การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน	165
ตารางที่ 43	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน	165
ตารางที่ 44	ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน จำแนกตามการดื่มในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	166
ตารางที่ 45	การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน	167
ตารางที่ 46	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐใน การแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน	167
ตารางที่ 47	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ.....	169
ตารางที่ 48	ค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในชุมชน	170
ตารางที่ 49	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญห าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการ แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน	171
ตารางที่ 50	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากร ภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน	171

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล.....	28
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	35
ภาพที่ 3 การวิจัยผสมผสานวิธีแบบคู่ขนาน	36
ภาพที่ 4 แผนภูมิวงกลมแสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	116
ภาพที่ 5 แผนภูมิแท่งแสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	118
ภาพที่ 6 แผนภูมิวงกลมแสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	119
ภาพที่ 7 แผนภูมิแท่งแสดงสังกัดหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	121
ภาพที่ 8 กรอบมโนทัศน์ของรูปแบบและกิจกรรมตามแนวนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติใช้ใน	175
ภาพที่ 9 กรอบมโนทัศน์ของปัจจัยที่ทำให้นโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามารยาท เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีประสิทธิภาพและอุปสรรคที่พบ.....	182

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ในปัจจุบันเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์หรือสุรากำลังเป็นปัญหาร้ายแรงที่คุกคามมนุษยชาติ องค์การอนามัยโลกถึงกับจัดความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์นี้ให้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญอันดับที่สาม มีผู้บริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่เจ็บป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์จำนวน 76.3 ล้านคนทั่วโลก เสียชีวิตจำนวน 1.8 ล้าน คนต่อปี หรือชั่วโมงละ 2,100 คน เครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์จึงจัดว่าเป็นปัจจัยเสี่ยงอันดับสามของโลกที่ส่งผลต่อปัญหาสุขภาพของมนุษย์โดยวัดจากค่ารักษาพยาบาล การตาย และดัชนีชี้วัดอื่นๆที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต (WHO, 2011) เช่นเดียวกับกับประเทศไทยที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ โดยประเทศไทยมีอัตราการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์เท่ากับ 13.59 ลิตรต่อคนต่อปี และมีอัตราการบริโภคสูงเป็นอันดับ 5 ของโลก โดยมีการใช้เงินสูงถึง 2 แสนล้านบาทต่อปีเพื่อการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ โดยประชากรไทยมีแนวโน้มที่จะบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์สูงขึ้นทั้งในแง่ของจำนวนผู้ดื่ม ซึ่งเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.6 แสนคนต่อปี (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2555)

เมื่อทำการจำแนกถึงอัตราการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของประเทศไทยเป็นภูมิภาค พบว่า คนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือมีปริมาณการดัดแปลงแอลกอฮอล์มากกว่าภาคอื่นๆ และคนในชนบทจะมีการดัดแปลงแอลกอฮอล์มากกว่าคนในเมือง ดังนั้น การเห็นคนดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในชุมชนหรือในหมู่บ้านนอกเขตอำเภอเมือง จึงเป็นเรื่องที่พบเห็นได้บ่อยครั้งในสังคมชนบทในภาคเหนือ และการเข้าถึงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในปัจจุบันนั้นทำได้ง่าย และสะดวก เพราะพบว่าเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่บ้านได้มีการพัฒนามาเป็นอุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์ในระดับชุมชน เช่น การผลิตเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เช่น สาโท กระแช่ (จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง, 2546) สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่มีประมาณ 20,107 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 1 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ 2 ของประเทศไทย และมีเขตพื้นที่ในอำเภอเมืองเพียง 40.216 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีพื้นที่นอกเขตอำเภอเมืองขนาดใหญ่ และยังมีอุตสาหกรรมท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่บ้านอยู่หลายอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงการรวมตัวของกลุ่มผู้ผลิตสุราที่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ที่พยายามคัดค้านนโยบายการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ (สมาพันธ์สุราชุมชน, 2557) ซึ่งทำให้สถานการณ์การดัดแปลงในจังหวัดเชียงใหม่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง สอดคล้องกับรายงานสถานการณ์การ

บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายจังหวัด พ.ศ. 2554 ระบุว่า สัดส่วนของนักดื่มที่ดื่มในที่สาธารณะ ส่วนใหญ่พบได้มากในพื้นที่ในจังหวัดทางภาคเหนือและภาคกลาง โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนของนักดื่มในที่สาธารณะสูงสุด ได้แก่ เชียงใหม่ โดยสูงถึงร้อยละ 82.4 สำหรับสัดส่วนของนักดื่มที่ดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับชี่ยานพาหนะ พบเห็นได้ทั่วไปโดยเฉพาะพื้นที่ในจังหวัดภาคเหนือและภาคใต้ โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนของการดื่มแล้วขับชี่ยานพาหนะในนักดื่มผู้ใหญ่สูงสุด ได้แก่ เชียงใหม่ และเมื่อสรุปเป็นดัชนีคะแนนความเสี่ยงต่อปัญหาแอลกอฮอล์ของจังหวัด พบว่า จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีดัชนีคะแนนความเสี่ยงสูงเป็นอันดับที่ 5 ของประเทศไทย (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2556) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่เป็นพื้นที่ที่ง่ายต่อการเกิดผลกระทบทั้งด้านส่วนตัวและสังคมอันเป็นผลมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มมากขึ้นในชุมชนท้องถิ่น ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมจากปัญหาที่เนื่องกับการดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol related problems) ต่อชุมชนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ดังนั้น นโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคแอลกอฮอล์ของรัฐบาลจึงมีออกมาหลายมาตรการ ตั้งแต่การควบคุมการผลิต การจำหน่าย มาตรการภาษี การควบคุมการบริโภคโดยจำกัดพื้นที่ในการขายและการบริโภค ซึ่งถือเป็นการช่วยทางด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมให้คนในชุมชนท้องถิ่นเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากขึ้น แต่กระนั้นความเข้มงวดในการบังคับใช้ และทัศนคติของผู้นำชุมชน โดยเฉพาะบุคลากรของภาครัฐ อย่างเช่นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นก็มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เพราะบุคลากรขององค์กรส่วนท้องถิ่นเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับชาวบ้านในชุมชน ซึ่งสามารถเป็นตัวแบบ (model) ของชาวบ้าน ดังเช่นทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสังเกตของอัลเบิร์ต แบนดูลา (Albert Bandura, 1977) ที่พบว่า มนุษย์มักเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ จากตัวแบบที่เขาชื่นชอบหรือมีความศรัทธา นอกจากนี้ทัศนคติค่านิยม ตลอดจนความตระหนักในการมีส่วนร่วมหรือกระตุ้นนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในชุมชน ก็จะมีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในชุมชน ดังเช่นการศึกษาของดรุณี ภูขาว (2549) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดการในชุมชนในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในการศึกษาครั้งนั้นได้ใช้กลยุทธ์ คือ การสนับสนุนงบประมาณร่วมกับการกระตุ้นจิตสำนึกของชุมชน โดยมีกลุ่มผู้นำชุมชนร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการวางแผน และจัดให้มีการรณรงค์ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (2553) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการของชุมชนในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้วิธีดำเนินการคือ ให้ผู้นำชุมชนร่วมกับชาวบ้านออกแบบการรณรงค์ให้หลากหลายตามบริบทของกลุ่มเป้าหมาย และสร้างข้อตกลงร่วมกันในชาวบ้านแต่ละกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า สามารถสร้างภูมิคุ้มกันของชาวบ้านและทำให้กลุ่มเป้าหมาย ลด ละเลิก ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในระดับหนึ่งเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเหล่านี้สะท้อนถึงความสำคัญขององค์กรส่วนท้องถิ่นที่มีความตระหนัก

ในปัญหา และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงที่มีส่วนร่วมในการรณรงค์นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ปัญหาการบริโภคแอลกอฮอล์ในชุมชนของตน

สำหรับนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ (1) นโยบายในรูปแบบมาตรการทางกฎหมาย (Mandatory measure) และ (2) มาตรการภาคสมัครใจเพื่อส่งเสริมหรือก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ (Voluntary measure) ในการแก้ไข ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ นโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่ประเทศไทยนำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นนโยบายในรูปแบบมาตรการทางกฎหมาย เช่น การเพิ่ม ภาษีสุรา การจำกัดอายุผู้ซื้อ การจำกัดช่วงเวลาในการขาย รวมถึงมาตรการทางกฎหมายในเชิงลด ผลกระทบ เช่น การกวดขันวินัยทางจราจรในกรณีขับขณะมีเมเมา อย่างไรก็ตามมีวิจัยในประเทศไทย หลายชิ้น ระบุว่า มาตรการทางกฎหมายเพียงอย่างเดียวไม่สามารถลดปริมาณการดื่มได้มากนัก เช่น มาตรการทางภาษี ราคาเพียงอย่างเดียวไม่มีผลต่อการดื่มของเยาวชนและวัยรุ่น เพราะบริษัทผู้ผลิต สามารถคงราคาสินค้า โดยยอมได้กำไรน้อยลง เพื่อรักษาส่วนแบ่งการตลาด (margin) ที่คงเดิม ส่วนผู้ดื่ม อย่างหนัก (heavy drinking) และผู้ดื่มแบบเมมาหัวราน้ำ (binge drinking) สามารถเลี่ยงไปใช้เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์พื้นบ้านเพื่อทดแทน (ณัฐ ธารพานิช, 2557) ซึ่งแตกต่างกับมาตรการภาคสมัครใจเพื่อส่งเสริม หรือก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การรณรงค์ “งดเหล้าเข้าพรรษา” ซึ่งเป็นการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2552-2557 พบว่า สัดส่วนของผู้ที่งดดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอดช่วงเทศกาลเข้าพรรษามีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ยกเว้นในปี พ.ศ. 2554 ที่ สัดส่วนลดลงจากปี พ.ศ. 2553 เพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ผู้ที่งดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอดช่วงเทศกาล ส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่า ควรห้ามธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์สนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมทุกประเภท แต่ภาครัฐควรมีบทบาททดแทนภาคเอกชน (วัชรพงศ์ รัตสุขพิมล, 2557) จากที่กล่าวมา จะเห็นว่านโยบาย สาธารณะต่างๆ ด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อการดื่มและการลด ปริมาณการดื่มของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการภาคสมัครใจเพื่อส่งเสริมหรือก่อให้เกิดความ ร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ (Voluntary measure) ซึ่งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐ ระดับท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างมาก ดังนั้น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจึงเป็น องค์การรัฐที่จะมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมและกระตุ้นนโยบายด้านการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในภาพรวมลงสู่การปฏิบัติในพื้นที่ชุมชนที่ตนรับผิดชอบอยู่

นอกจากนี้ สิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะต่างๆ ในด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขององค์การบริหารท้องถิ่นมักจะเกี่ยวข้องกับรูปแบบวัฒนธรรมองค์กร เนื่องจาก วัฒนธรรมองค์กร คือแบบแผนการประพฤติปฏิบัติที่สมาชิกภายในองค์กรกระทำหรือจัดให้มีขึ้น ซึ่งมี รากฐานมาจากค่านิยม ความคิด ความเชื่อ และอุดมการณ์ ที่สมาชิกมีส่วนร่วม อันเนื่องมาจากการได้เห็น ได้เรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้นในองค์กรและผลที่ตามมาร่วมกัน ซึ่งการเรียนรู้จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของ

สมาชิกภายในองค์กร โดยมีงานวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่า วัฒนธรรมองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ อาทิ การขับเคลื่อนด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความใกล้ชิดกับชาวบ้าน มีการวางแผนงานร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุเป้าหมายทั้งตามความต้องการของท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกัน (บุษกร ประวะไช, 2550) การเป็นองค์กรที่มุ่งเน้นการเรียนรู้และเน้นประสิทธิภาพการให้บริการโดยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มุ่งเน้นการเป็นองค์กรเรียนรู้ ต้องอาศัยการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชนและชาวบ้านในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และพัฒนาศักยภาพในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในชุมชน (พรณี โภชฌงค์, 2552) อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้านปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรง งานวิจัยที่ใกล้เคียงที่สุด เป็นการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมเครื่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ (ประภัสสร สุวรรณบงกช, 2549) ซึ่งจัดว่าเป็นบุคลากรหน่วยงานภาครัฐเช่นเดียวกับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้องค์การสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ก็ยังเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชนโดยตรง ในงานวิจัยนี้พบว่า บุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ ทั้งเพศชายและเพศหญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน ระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา เพศชาย จำนวนถึงร้อยละ 50.5 มีการดื่มแบบเสีงและแบบอันตราย รวมถึงมีทัศนคติบางประการที่ส่งผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรสาธารณสุข คือ บุคลากรเห็นว่าการดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคล และการไม่จริงจังกับมาตรการของกระทรวง หรือผู้มีอำนาจสั่งการ นอกจากนี้บุคลากรยังมีพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการเข้าสังคม เช่น ดื่มในโอกาสพิเศษ งานเลี้ยงฉลอง เทศกาล ประเพณี และเมื่อไปท่องเที่ยวพักผ่อน จากงานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมองค์กรซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติของสมาชิกในองค์กรนั้นๆ มีความสัมพันธ์กับค่านิยม ความคิด ความเชื่อที่มีร่วมกันของสมาชิกในองค์กร โดยสมาชิกจะใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น พฤติกรรมองค์กรจึงจัดได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญขององค์กรไปสู่การปฏิบัติจริง ด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษาการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ จึงมีการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรร่วมด้วย เพื่อตรวจสอบความคิด ทัศนคติและค่านิยมที่มีร่วมกัน (Shared Value) ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ทั้งนี้ ในงานวิจัยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ที่ไม่ได้มีการรวบรวมข้อมูลเชิงลึก (In-depth information) ควบคู่กัน ซึ่งทำให้มีข้อจำกัดในการสรุปผลการศึกษา การวิจัยผสมผสานวิธีแบบคู่ขนาน (Convergent Parallel Mixed Method Design) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้จะทำให้

มีการตรวจสอบเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งงานวิจัยคุณภาพจะช่วยในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมในทุกมิติ มีความลึกซึ้งในด้านความรู้สึก การให้ความหมาย หรือคุณค่ากับสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมหรืออุดมการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ชาย โพธิ์สิตา, 2554) ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงมีทั้งในส่วนของการใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีเชิงปริมาณ ร่วมกับการสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับท้องถิ่นในเรื่องนโยบายสาธารณะเพื่อการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบล ที่ตนเองมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ดังนั้น การศึกษาการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการวิจัยผสมผสานวิธีแบบคู่ขนานนี้จะเป็นต้นแบบให้เกิดการศึกษาเชิงลึกที่เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมองค์กร ตลอดจนการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการกำหนดมาตรการหรือนโยบายสาธารณะที่เหมาะสมกับชุมชนในการที่จะรณรงค์การลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน

2.วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษานโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนวัฒนธรรมองค์กรและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่

3. คำถามการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้นำแนวนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบใดไปปฏิบัติใช้ในชุมชน และมีนโยบาย/กิจกรรมอะไรบ้างที่มีประสิทธิภาพ
2. ปัจจัยที่ทำให้นโยบาย/กิจกรรม สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนนี้มีประสิทธิภาพ และอุปสรรคที่พบในการนำไปปฏิบัติในชุมชนมีอะไรบ้าง
3. สมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ มีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไร
4. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการลดปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน/บุคลากรหรือไม่
5. วัฒนธรรมองค์กร: ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จังหวัด

เชียงใหม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนหรือไม่

4. ขอบเขตการศึกษา (ระบุขอบเขตความครอบคลุมในเชิงประเด็นวิจัย ประชากร และพื้นที่)

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีแบบคู่ขนาน (Convergent Parallel Mixed Methods Design) โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล) ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 วิธี คือ (1) การสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล และ (2) การใช้แบบสอบถาม ตลอดจนมีการตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้รับจากผู้ถูกสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าใน 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) ด้านข้อมูล คือ มีการตรวจสอบในด้านเวลา สถานที่ และบุคคล เพื่อตรวจสอบว่า ถ้าเก็บข้อมูลต่างเวลา ต่างสถานที่ และผู้ให้ข้อมูลต่างคนจะยังได้ข้อมูลเช่นเดิมหรือไม่ และ (2) ด้านวิธีการ คือ มีใช้วิธีการที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นเที่ยงตรงมากที่สุด โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูล 2 วิธีด้วยกัน คือ วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีการเชิงคุณภาพ และใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีเชิงปริมาณเพื่อตรวจสอบข้อมูลว่าสอดคล้องกันหรือไม่ เพื่อร่วมกันตรวจสอบการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ย้อนหลังภายใน 1 ปีที่ผ่านมา นับแต่วันเก็บข้อมูลวิจัย และขอบเขตด้านพื้นที่ คือ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบตัดขวาง (Cross-sectional Research) ดังนั้น ข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างจะเป็นข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2560 เท่านั้น

5. ตัวแปรที่ศึกษา/นิยามคำศัพท์เฉพาะ

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรนิติบุคคลโดยเป็นหน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากกาเลือกตั้ง และมีอำนาจในการออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่น ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บทตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

บุคลากรองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทั้งบุคลากรที่ทำหน้าที่ในฝ่ายบริหาร เช่น นายกเทศมนตรีตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้บริหารประจำท้องถิ่น และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครองและอำนวยการในท้องถิ่น เช่น ข้าราชการประจำ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล

ตำบล ซึ่งได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น รวมความถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ความคิดเห็น หมายถึง ทัศนคติของสมาชิกขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมถึงกิจกรรมและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ

การมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง การที่บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการร่วมกำหนด หรือสนับสนุนแนวทางการกระทำของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพในด้านการมีส่วนร่วมในนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับชุมชนขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ตลอดจนได้รับทราบถึงวัฒนธรรมองค์การและพฤติกรรมการดื่มของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่

5.2 เพิ่มความตระหนักถึงปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 หัวข้อ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้นำและชุมชน
2. นโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. วัฒนธรรมองค์การ
4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ปัจจัยที่ส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้นำ

โกวิท พวงงาม (2550) กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ก็คือ การที่จะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าเขามีความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยนั้น ก็คือว่า เป็นเป้าหมายสูงสุดแล้ว กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน กลุ่มองค์กรชุมชน ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะการค้นหาวิธีคิดที่จะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ เช่น ระดมความคิดเห็นสติปัญญาของคนในชุมชนหลายๆ ฝ่าย ทั้งกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการร่วมสร้างชุมชนนำอยู่ หรือเมืองนำอยู่ร่วมกัน การแก้ไขปัญหาเยาวชนกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนร่วมกันตรวจสอบกระบวนการการทำงาน เป็นต้น โดยเฉพาะการทำให้ภาคประชาคมท้องถิ่น ภาคพลเมือง เข้ามามีส่วนร่วม จะยิ่งนับเป็นการเมืองและการปกครองท้องถิ่นของพลเมืองภาคประชาชนมากยิ่งขึ้น

ถวิลวดี บุรีกุล (2550) การมีส่วนร่วมในชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนมีความรู้สึกว่าเขามีทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จะเข้าร่วมในการแก้ปัญหาของเขา มีความรับผิดชอบมากขึ้นที่จะสำรวจตรวจสอบความจำเป็นเรื่องต่าง ๆ การระดมทรัพยากรท้องถิ่น และเสนอแนวทางแก้ไขใหม่ ๆ เช่นเดียวกับการก่อตั้งและดำรงรักษาองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ปรัชญา เวสารัชช (2545) ได้กล่าวถึง หลักการสำคัญในการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมว่า การพัฒนาศักยภาพชุมชนของภาคีการพัฒนา มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนและชุมชน ใช้เป็นเครื่องมือสร้าง กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปสู่ความเข้มแข็งและเพื่อให้ภาคีพัฒนาใช้เป็นเครื่องมือใช้ประสานทำงาน การพัฒนาศักยภาพชุมชนเป็นศูนย์กลาง

เจมส์ คีปีนทอง (2545) กล่าวถึง ระบบมาตรฐานงานชุมชน จะมีผู้ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการระบบ มาตรฐานงานชุมชนเรียกว่า คณะกรรมการจัดการระบบมาตรฐานงานชุมชน ประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานพัฒนาชุมชนทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ และร่วมดำเนินการตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่หรือประเด็นการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งคณะกรรมการระบบมาตรฐานงานชุมชนเชิงประเด็น จะเป็นกลไกภาคประชาชนหรือเครือข่ายที่มีการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาซึ่งในบางพื้นที่ให้ความสำคัญ เช่น การสร้างเสริมสุขภาพ การพัฒนาอาชีพ การส่งเสริมการออมทรัพย์ ฯลฯ คณะกรรมการฯ จะเป็นสมาคมสร้างเสริมสุขภาพระดับจังหวัด/อำเภอ ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนจังหวัด/อำเภอ เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ฯ ระดับจังหวัด/อำเภอ เป็นต้น

โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ (2545) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของชุมชน ว่า ชุมชนมีอาณาเขตของพื้นที่ที่แน่นอน และมีมติของประชาคมในการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนให้กับกลุ่มเป้าหมาย การมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนเป็นเจ้าของ ประชาชนเป็นผู้รับผลประโยชน์ ชุมชนมีความสนใจในการพัฒนาตนเอง ความยืดหยุ่นที่สอดคล้องเหมาะสมกับชุมชนและความร่วมมือเชื่อมประสานการทำงานการพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างแท้จริง ถ้าชุมชนสนใจก้าวเข้ามาสู่ระบบนี้ ชุมชนจะเกิดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. ได้รู้จักตัวตนของตนเองว่าเป็นอย่างไร
2. ตัดสินใจได้ว่าจำเป็นหรือต้องการที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องอะไร อย่างไร
3. สร้างตัวชี้วัดที่สอดคล้องเหมาะสมกับตนเองได้ด้วยตัวเอง
4. กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเองว่าต้องการก้าวเดินไปถึงไหน
5. กำหนดเส้นทางการก้าวเดินว่าจะเดินไปอย่างไร เรื่องใดสามารถทำได้เอง เรื่องใดไม่สามารถทำได้เอง ต้องประสานการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีการพัฒนาจากหน่วยงานไหน อย่างไรบ้าง ซึ่งการกำหนดเส้นทางการเดินของตนเอง

สำหรับบทบาทของผู้นำในชุมชนนั้นจะพบว่า ปัจจัยสำคัญสำหรับความสำเร็จของการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพของหน่วยงานภาคราชการกับชาวบ้านนั้น คือ ความร่วมมือของคนในชุมชนนั้นๆ เป็นตัวบ่งชี้ ว่าภารกิจที่ได้รับมอบหมายจะบรรลุผลได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทและศักยภาพ และการบริหารจัดการของผู้นำท้องถิ่นเป็นสำคัญ

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) กล่าวถึง ผู้นำ (Leader) ว่าเป็นบุคคลที่ทำให้องค์การเจริญก้าวหน้า และบรรลุผลสำเร็จโดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเป็นบุคคลที่ก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

วิกาตา คูปตานนท์ (2544) กล่าวถึง ผู้นำ (Leader) หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการที่จะทำให้องค์การดำเนินไปอย่างก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมาย โดยการใช้อิทธิพลเหนือทัศนคติและการกระทำของผู้อื่น

มัลลิกา ต้นสอน (2544) มองภาวะผู้นำ (Leadership) ในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลงเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นๆ ในกลุ่มภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับ การใช้อิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นตัวแทนของการสร้างตัวแบบ (Modeling) หัวใจของการเป็นผู้นำคือต้องสร้างความน่าเชื่อถือเพราะไม่เพียงแต่รู้ว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างไรเท่านั้น แต่ผู้นำยังต้องมีคุณสมบัติของผู้นำที่ดีด้วยกล่าวคือ ต้องเข้าใจถึงความสำคัญของดุลยภาพระหว่างคุณลักษณะ (Characteristics) กับความรู้ความสามารถ (Competence) เพราะไม่ว่าบุคคลจะมีความสามารถเพียงใดก็ไม่สามารถจะเป็นผู้นำที่แท้จริงได้ หากปราศจากซึ่งคุณลักษณะที่เหมาะสม จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้นำเป็นเรื่องที่สอดคล้องผสมผสานกัน ผู้นำชุมชนที่มีประสิทธิภาพ จะเอื้ออำนวยให้สมาชิกอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เอื้ออำนวยให้สมาชิกในชุมชนมีความสัมพันธ์และสามัคคีกัน และเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ ในชุมชนก็เอื้ออำนวยให้เกิดการแก้ไขคลี่คลายไปในทางที่ดี ซึ่งผู้นำชุมชนย่อมมีบทบาทสำคัญต่อชุมชนมากในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ซึ่งแนวคิดสำคัญที่ผู้นำชุมชนท้องถิ่นสามารถเอื้อให้เกิดการลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนได้ ก็คือ ฉันทามติ (Consensus Theory) ในชุมชน โดยฉันทามติจะเป็นเครื่องมือในการให้คนในชุมชนเห็นพ้องต้องกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการต่อสู้กับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน (Interdependent) มีการประสานงานกันทำงานอย่างผสมผสาน และมีความสอดคล้องในเรื่องความเห็น ความรู้สึกที่เห็นว่า “แอลกอฮอล์เป็นภัยคุกคามต่อชุมชนโดยรวม”

2. นโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการจัดเวทีประชุมเพื่อการสื่อสารและข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียในวงกว้าง มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (ยุงยุทธ ขจรธรรม, พิมพา ขจรธรรม และบัณฑิต ศรีไพศา, 2546) ได้รวบรวมข้อเสนอแนะทางนโยบายและมาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ ดังนี้

1. ข้อเสนอทางนโยบาย

1.1 นโยบายระดับมหภาค มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในการผลักดันให้เกิดนโยบายและมาตรการเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งกำหนดระดับของการทำงานในแต่ละช่วงให้มองเห็นเป้าหมายที่ชัดเจน ประกอบด้วย ชั้นแรก คือ ลดความเสียหายอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสังคม ชั้นที่สอง ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1.2 นโยบายระดับองค์กร-หน่วยงาน รัฐบาล ดำเนินการให้เกิดความสอดคล้องกับนโยบาย เศรษฐกิจสังคม สังคมปลอดภัย ที่รัฐบาลประกาศและตามคำกล่าวต่อสาธารณะของผู้นำประเทศ เช่น นายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรี ที่แสดงท่าทีชัดเจนในการปกครองเยาวชนและสังคมจากผลกระทบ จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยคณะกรรมการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ (คบอช) เสนอแนวทางการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม ดังนี้

- 1.2.1 พิจารณาทบทวนมาตรการในการจำกัดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปรับ ยุทธศาสตร์ในการโฆษณาและส่งเสริมการขาย โดยอาศัยช่องว่างของการจำกัด โฆษณาเฉพาะในบางสื่อ ทำการโฆษณาและส่งเสริมการขายในรูปแบบอื่น ๆ อย่างเข้มข้น คบอช. จึงควรพิจารณาทบทวนการจำกัดการโฆษณา เป็นการห้าม โฆษณา เป็นการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทุกรูปแบบ
- 1.2.2 พิจารณามาตรการในการจำกัดจุดจำหน่าย โดยจำกัดปริมาณร้านค้าและห้าม จำหน่ายในบางพื้นที่ เช่น ในเขตพื้นที่ใกล้วัด และใกล้สถานศึกษา
- 1.2.3 ควรมีการพิจารณากฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ บูรณาการทุกประเด็นสำคัญ เพื่อประสิทธิภาพในการดูแลบังคับใช้
- 1.2.4 เน้นยุทธศาสตร์การสร้างความรู้หรือความตระหนักในกลุ่มวัยรุ่น โดยเน้นสร้าง ความตระหนักต่อผลกระทบและความสูญเสียที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์
- 1.2.5 ควรมีการกำหนดหน่วยงานราชการที่จะเป็นเจ้าภาพในระดับพื้นที่ เช่น ผู้ว่า ราชการจังหวัด สถานีตำรวจ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ควรสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายในระดับ ชุมชนที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมหรือกำหนดมาตรการในระดับชุมชนในการควบคุม การบริโภคแอลกอฮอล์ เช่น การสนับสนุนภาคประชาสังคมให้จัดทำรายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระดับชาติ สนับสนุนมาตรการของพระสงฆ์ในการงดกิจนิมนต์ในงานที่มีการดื่มแอลกอฮอล์ หรืองาน ศพที่มีการเลี้ยงเหล้า การกำหนดให้สมาชิกในชุมชนที่ติดเหล้าไม่มีสิทธิในการกู้ยืมเงินกองทุน ด้านตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากการนำธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าจดทะเบียนเพื่อระดมทุนใน ตลาดหลักทรัพย์จะส่งผลให้ธุรกิจมีความแข็งแกร่งทางธุรกิจเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีความเสี่ยงต่อการถูก แทรกแซงจากอำนาจทางธุรกิจอย่างสูงเพราะขาดกลไกถ่วงดุลอำนาจทางการเมืองที่เข้มแข็งเพียงพอ จึงมี ข้อเสนอทางนโยบายและมาตรการในการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแอลกอฮอล์ ดังนี้ กระบวนการพิจารณาในการยื่นขอเข้าจดทะเบียนและคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการตลาด

หลักทรัพย์ (กลต.) ควรพิจารณาผลที่จะเกิดตามมาในรอบด้าน มาตรการกำกับดูแลธุรกิจที่เข้าตลาดหลักทรัพย์แล้วต้องพัฒนาการรองรับ ทั้งด้านการบริหารอย่างมีธรรมาภิบาลธุรกิจ (Good Governance) และมีกรอบจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ (Code of Conduct) เช่น ไม่โฆษณากับเด็กและเยาวชน ไม่โฆษณาโดยอิงเรื่องเพศ ไม่ส่งเสริมการดื่มหนัก และเคร่งครัดต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นต้นสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด กลุ่มเป้าหมายในการบำบัดนั้นควรครอบคลุมทั้งกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่ติดยาแล้ว และขอความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในการเป็นตัวเชื่อมประสานระดับจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาหรือลดผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และควรมีหน่วยงานหลักในเรื่องของการเมาแล้วขับ เมาแล้วก่อความรุนแรงหรืออาชญากรรม และในเรื่องของการบำบัดรักษาเพื่อรับผิดชอบอย่างชัดเจน และเชื่อมประสานให้เกิดการทำงานเชิงรุก โดยหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคต้องเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อเสนอแนะและการสนับสนุนเพื่อสร้างค่านิยมและมีข้อบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดในระดับจังหวัด สำหรับภาคประชาสังคม เสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งโดยบูรณาการ การลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปในกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาชุมชน สร้างเครือข่ายทางสังคม เพื่อทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้ประชาชนลด ละ เลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. ข้อเสนอแนะด้านกฎหมายและมาตรการในรูปแบบอื่น ๆ

2.1 มาตรการภาครัฐ ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ คือ การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่และการผลักดันกฎหมาย

2.1.1 การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ ประกอบด้วย

กฎหมายด้านการจำกัดอายุผู้ซื้อ ปัจจุบันมี พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อยู่แล้วจึงควรมีการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้อย่างจริงจัง และมีการพัฒนากลไกตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้มแข็ง เนื่องจากยังเป็นกฎหมายที่ค่อนข้างใหม่สำหรับสังคมไทย

กฎหมายป้องกันการเมาแล้วขับ การดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและทั่วถึง โดยให้เพิ่มจำนวนเครื่องมือการตรวจแอลกอฮอล์และเครื่องมือในการตรวจวัดค่าแอลกอฮอล์สำหรับให้เจ้าหน้าที่ใช้งานให้เพียงพอ และเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มกิจกรรมการตรวจหาแอลกอฮอล์ในลมหายใจผู้ขับขี่โดยเน้น

การตรวจรอบศูนย์กลางสถานบันเทิง และขยายเวลาการตรวจแอลกอฮอล์จากช่วงดึกเพิ่มในช่วงหัวค่ำ (20.00-22.00 น.)

2.1.2 การผลักดันกฎหมายใหม่ ประกอบด้วย

2.1.2.1 มาตรการควบคุมการผลิตและจำหน่าย โดยควบคุมราคาให้สูงยิ่งขึ้นด้วย มาตรการทางภาษี เสนอให้ขึ้นราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทพร้อมกันโดยมีการระมัดระวังถึงผลกระทบในลักษณะที่ทำให้เกิดการหักเหไปบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทที่ราคาถูกลงกว่า หรือสุราเถื่อนทดแทน การควบคุมขนาดของบรรจุภัณฑ์ ให้มีขนาดไม่เอื้อต่อความสะดวกในการซื้อ ขณะเดียวกันก็มีการควบคุมฉลาก ให้มีคำเตือนที่ไม่ได้อยู่ในลักษณะของประโยคบอกเล่า แต่เป็นคำเตือนเกี่ยวกับโทษหรือพิษภัยต่อสุขภาพ รวมทั้งโทษหรืออาญาของผู้ดื่มเมื่อทำผิดกฎหมาย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การควบคุมผลิตภัณฑ์โดยให้ความสำคัญต่อการควบคุมสินค้าที่ผลิตเพื่อมุ่งจูงใจเด็ก เยาวชน และผู้หญิงให้ทดลอง หรือนิยมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการจำกัดจุดจำหน่าย ให้กำหนดพื้นที่บางแห่งให้มีข้อจำกัดด้านการจำหน่ายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Zoning) ได้แก่ ห้ามจำหน่ายในบริเวณที่อยู่ใกล้สถานศึกษาและวัด ห้ามจำหน่ายและบริโภคในสถานที่ราชการ และมีการกำหนดเขตที่อยู่อาศัยปลอดสถานบันเทิงและเขตสถานบันเทิงและ เพิ่มค่าธรรมเนียมใบอนุญาตร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พร้อมวางหลักเกณฑ์การได้รับอนุญาตเพื่อลดจำนวนร้านค้าลงจากปัจจุบัน

2.1.2.2 มาตรการควบคุมการบริโภค ได้แก่การเพิ่มเพดานอายุที่สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ จากการที่ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กำหนดเพดานต่ำสุดของผู้ที่สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ที่ 18 ปี ดังนั้นควรขยับเพดานอายุให้สูงขึ้นเพื่อลดจำนวนผู้ดื่มหน้าใหม่ และการจำกัดสถานที่ดื่ม เสนอให้ขยายพื้นที่ห้ามดื่มสุราให้กว้างขวางขึ้น เช่น การห้ามดื่มในสถานศึกษา วัด โรงพยาบาล และสถานที่ราชการ รวมทั้งในยานพาหนะ ทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสาร และในงานเลี้ยงของหน่วยงานราชการ

2.1.2.3 มาตรการควบคุมการโฆษณาควบคุมการสื่อสารการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ทุกรูปแบบ และทุกช่องทาง โดยครอบคลุมถึงการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย การจัดกิจกรรมร้านค้า การจัดกิจกรรม ณ จุดขาย ในทุกชนิดของการสื่อสารการตลาดของตราสินค้า หรือของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดนั้น ผ่านมาตรการดังนี้ ห้ามโฆษณาทางสื่อทุกประเภท (Total Marketing & Brand Communication Banned) และ ให้โฆษณาได้ภายใต้เงื่อนไขการลดผลกระทบต่อสังคมให้น้อยลงที่สุด และยึดหลัก ผู้ก่อการจะต้องรับภาระ โดยให้ผู้ผลิตและจำหน่ายต้องซื้อเวลาและพื้นที่โฆษณาให้ สสส. นำเสนอเนื้อหาการรณรงค์ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอัตราเท่ากับที่ใช้โฆษณาสินค้าของตนเอง หรือ เก็บภาษีโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ราคาสินค้าสูงขึ้น ทั้งนี้ มาตรการนี้ถือเป็นมาตรการเร่งด่วนเนื่องจากเป็นเงื่อนไขกระตุ้นการดื่มที่สำคัญ

2.1.2.4 มาตรการเพื่อลดผลกระทบจากกระบริโภค ควรมีการปรับปรุงบทลงโทษ ว่าด้วยเรื่องของการ เมาแล้วขับให้มีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยให้เน้นการจำคุก ในลักษณะของการจำคุกระยะสั้น 2 วัน และห้ามประกันตัว มีการเพิ่มโทษด้านการเพิกถอนใบอนุญาตขับซึ่งทุกประเภทสำหรับผู้ที่มาแล้วขับ ให้ปรับระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับซึ่งอยู่ในวัยรุ่นให้เป็นศูนย์ เนื่องจากเป็นวัยที่มีปัจจัยด้านกายภาพและจิตวิทยาที่กระตุ้นให้เกิดความคึกคะนองและขาดสติสูงและเพิ่มค่าปรับผู้ขับซึ่งมีระดับแอลกอฮอล์เกินค่าที่กฎหมายกำหนด

2.1.2.5 ข้อเสนอด้านมาตรการสังคม เพื่อให้กลุ่มบุคคลและองค์กร กำหนดมาตรฐานจริยธรรมในการปฏิบัติดังต่อไปนี้ ผู้ที่เป็นบุคคลสาธารณะของสังคม (Public Figures) เช่น ดารา นักร้อง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง ควรจะงดการเป็น Presenter ในการโฆษณาให้กับบริษัทสุรา หน่วยงานราชการและองค์กรภาครัฐต่างๆ ควรงดรับการสนับสนุน (Sponsorship) จากบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในการจัดงานหรือกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน และข้าราชการหรือพนักงานในหน่วยงานราชการไม่ควรเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมส่งเสริมการขายรูปแบบต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมเพื่อสังคม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการขายหรือสร้างภาพพจน์ของบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือจัดกิจกรรมที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย สถานศึกษา การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยทั้งในส่วนของอาจารย์ และนักศึกษาควรจะต้องปลอดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือปลอดจากการสนับสนุนของบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างครอบครัวให้เป็นต้นแบบของการปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในปี พ.ศ.2543 องค์กรอนามัยโลกได้รายงาน ว่า คนไทยมีการดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องและสูงขึ้นเป็นอันดับที่ 5 ของโลก ดังนั้น จึงเป็นการยากที่สังคมไทยในปัจจุบันจะหลีกเลี่ยงผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำเป็นต้องริบเร่งกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ และมาตรการหนึ่งที่สำคัญสามารถส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างคือ มาตรการทางกฎหมาย ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สำคัญ มีดังนี้

3.1 ประกาศคณะปฏิบัติ ฉบับที่ 253 (พ.ศ.2515) ข้อ 2, 4 และ 5 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ได้รับอนุญาตขายปลีกสุราทุกชนิด ทั้งที่ผลิตในและนอกประเทศ สามารถขายสุราดังกล่าวได้ภายในช่วงเวลา ตั้งแต่ 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น. เท่านั้น หากฝ่าฝืนจำหน่ายนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 4,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในส่วนของผู้ดื่ม ณ สถานที่ขายถูก

จำกัดเวลาดื่ม เช่นเดียวกับผู้ชาย หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

3.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดไว้ว่า แม้ว่าเด็กจะยินยอมหรือเป็นผู้ร้องขอ ก็ห้ามมิให้ผู้ใดขาย แลกเปลี่ยน หรือให้สุรา หรือบุหรี่แก่เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี โดยผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ยกเว้นกรณีมีความจำเป็นในทางการแพทย์ (มาตรา 26 ข้อ 10,78) ห้ามมิให้เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ซ้ำ หรือเสพสุราและบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อขายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนจะถูกระบุชื่อผู้ปกครองมาเพื่อว่ากล่าวตักเตือน ถูกทำทัณฑ์บน ต้องทำงานบริการสังคม โดยผู้ปกครองจะต้องควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำอีก หากปรากฏว่าผู้ปกครองฝ่าฝืนข้อกำหนดใดๆ ในการดูแลเด็กในปกครองของตน ผู้ปกครองจะถูกทำทัณฑ์บน และต้องวางเงินประกัน ซึ่งจำนวนเงินมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับฐานะ ในกรณีที่ผู้ปกครองมีฐานะดี ย่อมต้องจ่ายมากขึ้น เป็นลำดับ หากมีทำผิดทัณฑ์บนภายในสองปีที่มีการวางเงินประกัน เงินจำนวนนี้จะถูกริบเข้ากองทุนคุ้มครองเด็ก (มาตรา 39, 44 และ 45)

3.3 พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 มาตรา 32 ได้ห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ ตั้งแต่เวลา 05.00 – 22.00 น. สำหรับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเวลา 22.00 – 05.00 น. ให้กระทำได้เฉพาะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทหรือกิจการเท่านั้น

3.4 มาตรการควบคุมการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

ประกาศกรมประชาสัมพันธ์ เรื่องหลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ประกาศ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547 ดังนี้

3.4.1 ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มทุกชนิดที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะเป็สุรา ไวน์ เบียร์ สาโท หรือเครื่องดื่มอื่นใดซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 0.5 ของน้ำหนักทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ตั้งแต่เวลา 05.00 – 22.00 น. ยกเว้นกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

3.4.1.1 การเผยแพร่เฉพาะภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือชื่อผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ซึ่งติดมากับการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาภายในประเทศหรือรายการกีฬาจากต่างประเทศ

3.4.1.2 การเผยแพร่ภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือชื่อผู้ผลิต เครื่องดื่ม อันเป็นอย่างไรเดียวกับเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าประเภทอื่นที่มีได้มีส่วนผสม ของแอลกอฮอล์ และมีได้มีการกล่าวอ้างหรือพาดพิงถึงผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ดังกล่าว

3.4.1.3 การเผยแพร่ชื่อเฉพาะของรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์ที่มีชื่อ ผลิตภัณฑ์ หรือชื่อผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์รวมอยู่ด้วย และไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือแก้ไข ได้ โดยต้อง ไม่มีภาพผลิตภัณฑ์ประกอบเชิญชวนให้บริโภค หรือกล่าวถึงสรรพคุณคุณประโยชน์ หรือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้น

3.4.2 โฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และต้องห้ามตามข้อ 1 ระหว่างเวลา 22.00 – 15.00 น. ให้กระทำเฉพาะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทหรือกิจการ (Corporate Image) เท่านั้น โดย ต้องไม่มีลักษณะเชิญชวนให้บริโภคหรืออวดอ้างสรรพคุณของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นตามหลักเกณฑ์ที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนด โดยให้ โฆษณาในลักษณะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทและกิจการเท่านั้น ซึ่งการโฆษณาในลักษณะการเสนอ ภาพลักษณ์ของบริษัทและกิจการ หมายความว่า การเผยแพร่ภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือ ชื่อเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ในลักษณะส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม หรือค่านิยมที่ดีของสังคม โดยมีได้มีการโฆษณาสรรพคุณคุณประโยชน์ หรือคุณภาพและผลิตภัณฑ์นั้นทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ไม่มีการเชิญชวนหรือยั่วยุให้บริโภค ทั้งนี้ ต้องมีอักษรลอยหรือเสียงแสดงคำเตือนในการบริโภคตาม หลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด

3.4.3 การโฆษณาที่สามารถกระทำได้ตามประกาศนี้ให้กระทำด้วยความสุจริตสร้างสรรค์ และต้องไม่มีลักษณะแถมพกหรือให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคหรือมีการให้ของแถม

3.4.4 ในกรณีที่ผู้ผลิตหรือผู้เผยแพร่สื่อโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ สงสัยว่า การโฆษณาสามารถกระทำได้ตามประกาศนี้หรือไม่อาจหาหรือโดยส่งตัวอย่าง การโฆษณาที่จะใช้ จริงไปได้ให้คณะทำงานร่วมไปให้คณะทำงานร่วมซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และผู้แทนสมาคมโฆษณา ธุรกิจแห่งประเทศไทยให้ความเห็น คณะทำงานดังกล่าวต้องตอบข้อหารือภายในสามวันนับแต่ได้รับข้อ หารือเป็นลายลักษณ์อักษร และให้มีอำนาจหน้าที่แนะนำ ติดตาม สอดส่องดูแล และตักเตือนการปฏิบัติที่ ไม่เป็นไปตามประกาศนี้

3.4.5 ให้ใช้ประกาศนี้กับการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์เท่านั้น ส่วนการเสนอภาพ เสียง หรือกล่าวถึงเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ทางรายการประเภทอื่น หรือสื่ออื่น เช่น ในการแสดงภาพยนตร์ ละคร บทเพลง รายการสารคดีทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณา หรือสื่ออื่นใดให้เป็นไปตามประกาศหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.4.6 ในกรณีที่เป็นการโฆษณาเครื่องดื่มที่ผสมคาเฟอีน แม้จะสามารถกระทำได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา แต่ให้นำความในข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

กระทรวงสาธารณสุขซึ่งมีความห่วงใยในปัญหาชีวิตและสุขภาพที่ดีของประชาชนทุกระดับเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะปัญหาที่มีผลมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ส่งผลกระทบต่อเยาวชนของชาติ จึงแจ้งเตือนสถานประกอบการ ร้านค้าทุกระดับและประชาชน เรื่อง การตรวจจับผู้ละเมิดกฎหมาย เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2547 เป็นต้นไป

ข้อสรุปในเรื่องของนโยบายสาธารณะและมาตรการเพื่อการ ลด ละ เลิก การดื่มแอลกอฮอล์มีข้อเสนอในเชิงนโยบาย คือ นโยบายระดับมหภาค และนโยบายระดับองค์กร-หน่วยงาน ส่วนข้อเสนอด้านกฎหมายและมาตรการในรูปแบบอื่นๆ แบ่งเป็น มาตรการภาครัฐที่ ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ คือ การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่และการเร่งผลักดันกฎหมายใหม่ อีกมาตรการหนึ่ง คือ ข้อเสนอด้านมาตรการสังคม เพื่อให้กลุ่มบุคคลและองค์กรต่างๆ กำหนดมาตรฐานจริยธรรมในการปฏิบัติการใช้กฎหมายเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องรีบเร่งกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและประสิทธิภาพ ซึ่งมาตรการที่สำคัญที่จะสามารถส่งผลต่อสังคมในวงกว้างก็คือมาตรการทางกฎหมาย โดยเฉพาะมาตรการควบคุมการประชาสัมพันธ์และโฆษณาทางสื่อต่างๆ

3. วัฒนธรรมองค์กร

วัฒนธรรมองค์กร (organizational culture) เป็นเรื่องระบบค่านิยม ความเชื่อ (Schein, 1993; Schermerhorn, 1999) ความคาดหวัง (Gibson, Ivancevic, & Donnelly, 1997; Roberts & O'Reilly, 1979) และบรรทัดฐาน (O'Reilly & Chatman, 1996) หรือเป็นวิถีทางของความคิดที่ร่วมกันถ่ายทอดต่อกันมาภายในองค์กร (Robbins, 1996) จนกลายเป็นพฤติกรรมที่สมาชิกปฏิบัติต่อกันมา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิด

ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะขอเสนอความหมายของวัฒนธรรมองค์การตามที่ได้มีผู้ศึกษาไว้แล้ว ตามคำนิยามของนักวิชาการบางท่าน ดังนี้

เอ็ดการ์ ชายน์ (Schein, 1992) นักจิตวิทยาองค์การ ได้อธิบายคำว่า วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง แบบแผน ฐานคติพื้นฐาน ค่านิยม และความเชื่อที่ได้เกิดขึ้นและพัฒนาขึ้นภายในองค์การ เพื่อชี้นำพฤติกรรมของสมาชิก และสามารถถ่ายทอดไปยังสมาชิกใหม่ๆ โดยที่สมาชิกอาจไม่รู้ตัว

กีร์ท ฮอฟสเตด (Hofstede, 1991) นักมานุษยวิทยา กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การ คือ แนวทางที่คนส่วนใหญ่ในองค์การมีส่วนร่วมในการมองดูและให้ความหมายในปรากฏการณ์ต่างๆ แนวทางดังกล่าวเกิดจากค่านิยมและความเชื่อที่เหมือนกัน เปรียบเหมือนสมองที่ได้ถูกสร้างโปรแกรมไว้แล้ว (mental programming)

เบเยอร์ และ ไทริช (Beyer J. M. & Trice H. M., 1987) กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การเป็นแบบแผนของความเชื่อ ความคาดหวัง ความคิด ค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมที่สลับซับซ้อนที่สมาชิกภายในองค์การมีส่วนร่วม ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติตนต่อกันระหว่างสมาชิก พิธีกรรมในวาระสำคัญขององค์การ ปรัชญาองค์การ ค่านิยมที่ใช้ในการทำงาน เป็นต้น

รอบบิ้นส์ สตีเฟน และ แมรี คูลเตอร์ (Robbins Stephen & Mary Coulter, 2002) อธิบายไว้ว่า วัฒนธรรมองค์การ คือ ระบบของความหมายที่มีร่วมกันของสมาชิกภายในองค์การที่เป็นตัวกำหนดว่าสมาชิกควรจะประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรในองค์การ ลักษณะของวัฒนธรรมองค์การแต่ละแห่งจะมีเอกลักษณ์ของตนเองทำให้องค์กรนั้นๆแตกต่างจากองค์กรอื่น

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า วัฒนธรรมองค์การ คือ แบบแผนการประพฤติปฏิบัติ ที่สมาชิกภายในองค์การกระทำหรือจัดให้มีขึ้น ซึ่งมีรากฐานมาจากค่านิยม ความคิด ความเชื่อ และอุดมการณ์ ที่สมาชิกมีส่วนร่วมกันอันเนื่องมาจากการได้เห็น ได้เรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้นในองค์การและผลที่ตามมา ร่วมกัน การเรียนรู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจว่าบุคคลควรจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้ต่อสภาพแวดล้อมในแต่ละสถานการณ์ที่เผชิญอย่างไร

3.1 การจำแนกรูปแบบวัฒนธรรมองค์การ

จากนิยามของ วัฒนธรรมองค์การ จะพบว่า วัฒนธรรมขององค์การจะมีบางลักษณะที่เป็นนามธรรม และบางลักษณะที่เป็นรูปธรรม ทำให้การจำแนกรูปแบบของวัฒนธรรมของนักวิชาการแตกต่างกันในแต่ละท่าน เช่น

Geert Hofstede และคณะ (1990) ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้ (1) ชั้นเปลือกนอก ได้แก่ การกระทำ และสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ตลอดจนสัญลักษณ์หรือคำพูดที่ใช้ ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันเองในหมู่สมาชิกองค์กร (2) ชั้นที่สอง ได้แก่ วีรบุรุษ (Heroes) หรือบุคคลที่สมาชิกในองค์กรให้การเคารพยกย่อง และยึดถือเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ เช่น การตรงต่อเวลา การแต่งกาย ความขยันอดทน (3) ชั้นที่สาม ธรรมเนียมการปฏิบัติ (Rituals) ได้แก่ กิจกรรมต่างๆ ที่สมาชิกในองค์กรแสดงออกพร้อมกัน เป็นส่วนของการควบคุมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในองค์กร เช่น การแสดงความเคารพผู้อาวุโส การประกอบพิธีกรรม การจัดพิธีการฉลองในวาระต่างๆ เป็นต้น และ(4) ชั้นที่สี่ ซึ่งเป็นส่วนที่ลึกที่สุดของวัฒนธรรมองค์กร คือ ค่านิยม ได้แก่ สิ่งที่สมาชิกในองค์กรยึดถือเป็นสิ่งสำคัญ และใช้ในการประเมินค่าว่าพฤติกรรมใดเป็นสิ่งดีหรือไม่ดี ควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ ค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่อยู่ลึกที่สุด เป็นเรื่องของความคิดและจิตใจ และทั้งหมดนี้แสดงออกในวิถีการทำงานของสมาชิกในองค์กร

Schein Edgar H. (1992) แบ่งลำดับชั้นของวัฒนธรรมองค์การเป็น 3 ระดับ ดังนี้ ชั้นที่ 1 ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ (Artifacts) ชั้นที่ 2 คือ ค่านิยมที่แสดงออก และชั้นที่ 3 คือ ฐานคติพื้นฐาน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะแบ่งชั้นของวัฒนธรรมองค์การของนักการศึกษาจะเป็นอย่างไรก็ตาม นักวิชาการส่วนใหญ่ก็ยอมรับตรงกันว่า วัฒนธรรมองค์การนั้นมีองค์ประกอบทั้งส่วนที่เป็นนามธรรม และส่วนที่เป็นรูปธรรม ดังนั้น วัฒนธรรมองค์การจึงอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะที่เป็นแก่นวัฒนธรรม (Substance of Culture) เป็นสิ่งที่ฝังอยู่ในจิตใจ เป็นความคิด ความรู้สึกที่สมาชิกมีต่อสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (Non-Material Culture) สิ่งที่อยู่ภายในจิตใจเหล่านี้ ได้แก่ อุดมการณ์ (Ideology) ความเชื่อ (Beliefs) และค่านิยม (Values) ที่สมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วม

2. ลักษณะที่เป็นรูปแบบของวัฒนธรรม (Cultural Forms) โดยรูปแบบวัฒนธรรมเหล่านี้จัดว่าเป็นวัฒนธรรมด้านวัตถุ (Material Culture) ซึ่งเป็นเปลือกภายนอก และเป็นการแสดงออกที่สามารถเห็นได้ในรูปแบบการกระทำต่างๆ เช่น การแต่งกาย ขนบธรรมเนียมที่ประพฤติปฏิบัติ รูปแบบการจัดห้องทำงาน การใช้ตราสัญลักษณ์ เพลงประจำองค์กร เป็นต้น วัฒนธรรมองค์การทั้งสองลักษณะมีความสัมพันธ์ต่อกัน

ส่วนที่เป็นแก่นของวัฒนธรรมนั้นอยู่ในส่วนลึกของจิตใจ มีลักษณะเป็นนามธรรม แต่ก็มีผลต่อการแสดงออกของวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม ตัวอย่างเช่น อุดมการณ์ เรื่องความตระหนักต่อพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีต่อประชาชน รูปแบบการแสดงออก คือ พยายามส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรและประชาชนทั่วไปไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้จะมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องก็ยังคงอุดมการณ์นั้นเป็นต้น ซึ่งความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของวัฒนธรรมทั้ง 2 ลักษณะข้างต้นนั้น ได้สร้างแบบแผนพฤติกรรม (Behavioral Pattern) ขึ้นภายในองค์กร อันทำให้องค์กรแต่ละแห่งมีแบบแผนพฤติกรรมและรูปแบบบรรยากาศการทำงานที่แตกต่างกัน

3.2 วัฒนธรรมองค์กรและสมาชิกองค์กร

องค์กรเป็นหน่วยงานทางสังคมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สมาชิกทุกคนจะต้องร่วมแรงร่วมใจดำเนินกิจกรรมต่างๆตามภาระหน้าที่และบทบาทของตน ในระหว่างการปฏิบัติงานสมาชิกก็จะเรียนรู้ว่าควรจะทำปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะทำงานให้ลุล่วงด้วยดี และเมื่อองค์กรเผชิญปัญหา สมาชิกก็จะหาแนวทางแก้ปัญหาพร้อมกัน แนวทางใดที่ปฏิบัติแล้วสามารถแก้ปัญหาได้ และเป็นที่ยอมรับ ก็จะกลายเป็นบรรทัดฐาน (Norms) การปฏิบัติ สมาชิกที่มาก็จะเรียนรู้ว่า เมื่อมาเป็นสมาชิกองค์กรแห่งนี้ เขาควรจะทำ จะรู้สึกและปฏิบัติอย่างไรเมื่อพบกับเหตุการณ์ทั้งดีและร้ายภายใต้สถานการณ์ที่องค์กรเผชิญในแต่ละวัน ดังนั้น ความสำคัญของวัฒนธรรมองค์กรอยู่ที่การสนองตอบต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกในองค์กร

ไกรท์เนอร์ และ กินิกิ (Kreitner & Kinicki, 2000) สมิริช (Smircich, 1983) มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า วัฒนธรรมองค์กรช่วยสนองตอบต่อการทำหน้าที่ของสมาชิก โดยการทำหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้

1. หน้าที่ในการเป็นเอกลักษณ์องค์กร (Organization Identity) วัฒนธรรมองค์กรเปรียบได้เหมือนกับบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง อันแสดงว่าตนเองมีความแตกต่างจากองค์กาอื่น เช่น วัฒนธรรมขององค์การวิชาชีพต่างๆ เช่น องค์กรตำรวจ ทหาร จะมีวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับคำสั่งของผู้บังคับบัญชา การมีวินัย การแต่งเครื่องแบบ วัฒนธรรมของอาจารย์มหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการหาความรู้ใหม่ๆ จะเห็นได้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง และหล่อหลอมสมาชิกที่เข้ามาอยู่ใหม่ แม้วก่อนเข้ามาสมาชิกใหม่อาจมีความคิด ความเชื่อที่

ไม่เหมือนกับคนในองค์กรนั้น แต่เมื่อได้มาทำงานในองค์กรใดองค์กรหนึ่งนานๆ เข้า วัฒนธรรมองค์กรนั้นๆ ก็แทรกซึมเข้าไปอยู่ในความคิด ค่านิยม และการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นให้เป็นแบบอย่างเดียวกันกับสมาชิกอื่นๆ ในองค์กร

2. หน้าที่ในการช่วยให้เกิดความผูกพันกับองค์กร (Facilitate Collective Commitment) ในการหล่อหลอมสมาชิกใหม่ องค์กรจะปลูกฝังค่านิยมร่วม (Shared Values) ให้กับสมาชิก จะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกผูกพันต่อค่านิยมนั้น เช่น บริษัทแห่งหนึ่งกำหนดค่านิยมว่า พนักงานของบริษัทจะต้องยึดมั่นใน 'การอุทิศตนต่องาน อยู่กันอย่างพี่น้อง และไว้ใจได้' ค่านิยมเช่นนี้แสดงถึงสิ่งที่บริษัทเห็นว่าสำคัญทำให้สมาชิกทุกคนจะต้องทำงานอย่างทุ่มเทให้องค์กร มีความผูกพันกับคนอื่นๆ ในองค์กรดังคนในครอบครัว และจะต้องซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และต่อเพื่อนร่วมงาน

3. หน้าที่ในการช่วยสร้างความมั่นคงทางสังคม (Social System Stability) กล่าวคือ ความมั่นคงทางสังคม เกิดจากการที่สมาชิกของหน่วยงานมีความคิด ความเชื่อคล้ายกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เมื่อพบกับปัญหาความขัดแย้งใดๆ ก็สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในองค์กรที่สมาชิกมีความคิดความเชื่อและค่านิยมแตกต่างกัน การแก้ปัญหาจะทำได้ยากกว่า เพราะสมาชิกแต่ละคน แต่ละกลุ่ม ไม่สามารถมีความเห็นร่วมกันได้ มีความแตกแยกทางความคิดสูง สมาชิกขาดความสามัคคีจึงเป็นอุปสรรคต่อการร่วมมือกัน ดังนั้นการมีวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นเรื่องผลประโยชน์ขององค์กรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการช่วยให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่สร้างสรรค์เมื่อองค์กรเผชิญกับปัญหาที่มากกระทบ

4. หน้าที่ในการเป็นเครื่องมือในการให้เหตุผล (Sense-Making Device) หน้าที่ประการสุดท้ายคือ การให้สมาชิกขององค์กรใช้เป็นเครื่องมือในการอธิบายเหตุผลถึงสิ่งต่างๆ ที่กระทำกันในองค์กร สมาชิกใช้วัฒนธรรมองค์กรที่มีอยู่ในการให้เหตุผลว่า ทำไมองค์กรจึงทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ ด้วยวิธีการนั้นวิธีการนี้ ทำแล้วจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายในระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างไร การอธิบายการกระทำดังกล่าวนี้ทำให้สมาชิกเกิดการยอมรับในสิ่งที่ทำ จึงเท่ากับเป็นการย้ำและปั้นแต่ง (shaping) พฤติกรรมของสมาชิกทุกคนให้อยู่ในบรรทัดฐานเดียวกัน ตัวอย่างเช่น การแต่งเครื่องแบบมาทำงาน การจัดพิธีต้อนรับสมาชิกใหม่และพิธีอำลาผู้เกษียณอายุ การลงโทษสมาชิกที่ไม่ทำตามระเบียบของหน่วยงาน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมองค์กรเหล่านี้ตอกย้ำให้รู้ว่า อะไรคือสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำในองค์กร

จากหน้าที่ทั้ง 4 ประการนี้ จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมองค์กรมีความสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างมาก และเป็นปัจจัยที่ผูกโยงพฤติกรรม การปฏิบัติตน และปฏิบัติงานของสมาชิกเข้าด้วยกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างส่วนราชการในปัจจุบันมีที่มาพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2476 โดยมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยแบ่งการบริหารราชการออกเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 และใช้เป็นแม่บทในการบริหารราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ใช้อยู่ปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2546 ตามพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดตั้งส่วนราชการ ดังนี้

1. ราชการส่วนกลาง ประกอบด้วย

1.1 สำนักนายกรัฐมนตรี

1.2 กระทรวงหรือ ทบวง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง

1.3 ทบวง ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือ กระทรวง

1.4 กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัด

สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง การจัดตั้งหรือยุบเลิกส่วนราชการตาม ข้อ 1.1 - 1.4 ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

2. ราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย

2.1 จังหวัด

2.2 อำเภอ

โดยให้รวมท้องที่หลายๆ อำเภอ ตั้งขึ้นเป็นจังหวัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล การตั้งยุบและเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยงานราชการการบริหารรองลงมาจากจังหวัด เรียกว่า อำเภอ สำหรับการตั้ง ยุบ เลิกและเปลี่ยนแปลงเขตอำเภอ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา อำเภออาจแบ่งเป็น กิ่งอำเภอ แต่ไม่เสมอไป จะแบ่งเป็นกิ่งอำเภอ เฉพาะเมื่อมีความจำเป็นในการปกครองตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 แต่ละอำเภอ (และกิ่งอำเภอ) แบ่งออกเป็นตำบล แต่ละตำบลแบ่งออกเป็นหมู่บ้าน ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองที่เล็กที่สุด

3. การปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 9 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 284 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ และในมาตรา 289 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น สำหรับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ ได้ให้ความหมายของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วน ตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ซึ่งอาจสรุปได้ เป็นชั้นภูมิ ดังนี้

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เทศบาล แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ
 - 2.1 เทศบาลนคร
 - 2.2 เทศบาลเมือง
 - 2.3 เทศบาลตำบล
3. สุขาภิบาล ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด เช่น
 - 3.3.1 กรุงเทพมหานคร
 - 3.3.2 เมืองพัทยา
4. องค์การบริหารส่วนตำบล
5. สภาตำบล

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น จึงจะขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับเทศบาลเมือง/เทศบาล ตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

3.1 บทบาทหน้าที่ของเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล

พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2552) ได้แบ่ง โครงสร้างของการปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบของเทศบาลออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาเทศบาล และ พนักงานเทศบาล สำหรับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของเทศบาลตำบล/เมือง จะมีโครงสร้างของเจ้าหน้าที่ ประจำอีกส่วนหนึ่งเรียกว่า พนักงานเทศบาล โดยมีนายกเทศมนตรีซึ่งเป็นประธานของสภาเทศบาล ทำ หน้าที่ฝ่ายบริหาร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน โดยเทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรี

ได้ 2 คน พนักงานเทศบาลเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำของเทศบาลนั้นๆ โดยปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับแต่งตั้ง ซึ่งจำนวนพนักงานเทศบาลจะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของงานของเทศบาลนั้นๆ โดยมีปลัดเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล รวมถึงลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวในเทศบาลนั้น ซึ่งปลัดเทศบาลจะมีอำนาจหน้าที่รองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของพนักงานเทศบาล รวมถึงลูกจ้างอื่นๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งตามซึ่งมีรายละเอียด พอสังเขป ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาล และราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกอง หรือส่วนราชการใด ในเทศบาลโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในส่วนเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของเทศบาล

2. กองวิชาการและแผน มีหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายและแผน ซึ่งมีลักษณะเพื่อประกอบการกำหนดนโยบายจัดทำแผน หรือโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และโครงการต่างๆ ซึ่งอาจเป็นนโยบายแผนงาน และโครงการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร หรือความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ อาจเป็นนโยบายแผนงานของเทศบาลเอง หรือโครงการระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับกรม หรือระดับจังหวัดแล้วแต่กรณี และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. กองคลังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษา และเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกาเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ การเงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดทำบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำปี ประจําปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาลและงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

4. กองช่าง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานการควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานการก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกลการรวบรวมประวัติติดตามควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษา เครื่องจักรกลและยานพาหนะ งานเกี่ยวกับแผนงาน ควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

5. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เกี่ยวกับสาธารณสุขชุมชนส่งเสริมสุขภาพ และอนามัย กองป้องกันโรคติดต่อ งานสุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม และงานอื่นๆ เกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุข งาน

สัตวแพทย์ ในกรณีที่ยังไม่ได้จัดตั้งกองแพทย์จะมีงานด้านการรักษาในเบื้องต้นเกี่ยวกับศูนย์บริการสาธารณสุขและงานทันตสาธารณสุข

6. กองการศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและพัฒนการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา การศึกษานอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา โดยให้มีงานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานบริหารวิชาการ งานโรงเรียน งานศึกษานิเทศก์ งานกิจการ พิพิภภัณฑ์และเครือข่ายทางการศึกษา งานกิจการศาสนา ส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม งานกีฬา และนันทนาการ งานกิจกรรมเด็กเยาวชนและการศึกษานอกโรงเรียนและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

7. กองสวัสดิการและสังคม มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมสวัสดิการเด็กและเยาวชน การพัฒนาชุมชน การจัดระเบียบชุมชนหนาแน่นและชุมชนแออัด การจัดให้มีและสนับสนุนกิจกรรมศูนย์เยาวชน การส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น และงานสาธารณะ การให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคมและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

8. กองประปา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม การผลิตและการจำหน่ายน้ำประปา การติดตั้งประปา การควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการงบประมาณ รายได้ รายจ่าย การบัญชี พัสดุ การวางแผนปรับปรุงในข้อบกพร่องต่างๆของการประปา รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆที่เกี่ยวข้อง

9. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการตรวจสอบบัญชี เอกสารการเบิกจ่าย เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการบัญชี งานตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สินเทศบาล และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.2 บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

สำหรับการจัดระเบียบการปกครององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สภาตำบล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2552 หมวด 2 องค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 40 กล่าวไว้ว่า สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสองอาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วยการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 41 สมาคมตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตาม มาตรา 40 ให้พ้นจากสภาพแห่งสภา ตำบล นับตั้งแต่วันที่ได้ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้นไป บรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 44 องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เปรียบเสมือนฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกที่มาจาก การเลือกตั้งจากราษฎรหมู่บ้านละ 2 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะเลือก สมาชิกด้วยกันเป็นประธานสภา จำนวน 1 คน รองประธานสภา จำนวน 1 คน เลือกปลัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน เป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล ทั้งนี้ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในระเบียบ กฎหมาย โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3. ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เปรียบเสมือนฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการ เลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พุทธศักราช 2545 มีวาระ การดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้ เมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีก เมื่อพ้นสัปดาห์นับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และ ข้อบังคับของทางราชการ
2. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

5. รักษาการเป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

1.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

1.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

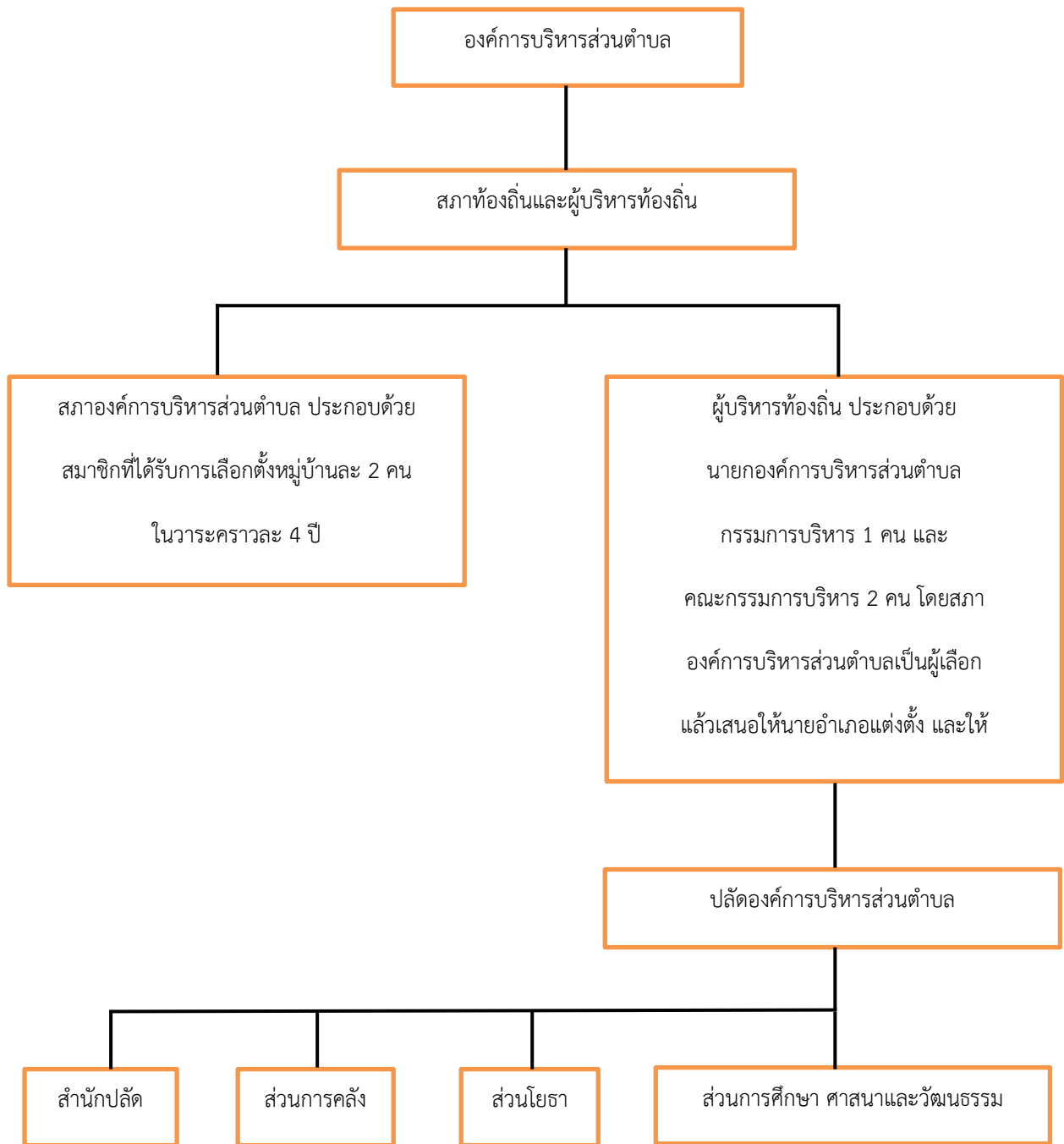
1.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณ หรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

สำหรับโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วยผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งภายในหมู่บ้าน และผู้บริหารท้องถิ่น คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และมีฝ่ายพนักงานราชการ คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร คอยดูแลควบคุมฝ่ายต่างๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา และส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งสามารถนำมาจัดแสดงเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2552

5. ปัจจัยที่ส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านชีวภาพ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านภูมิหลังของครอบครัว ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตใจ และ ปัจจัยด้านการเรียนรู้และปฏิภิรยาในสมอง

1. ปัจจัยทางชีวภาพ (Biological factors)

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยทางชีวภาพที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดสุรา คือ ปัจจัยทางด้านพันธุกรรม และเพศ โดยเชื่อว่าการติดสุราเป็นโรคพันธุกรรม จากการศึกษาของกูดวินและคณะ (Goodwin, Schulsinger, Moller, Heransen, Winokur & Guze. 1997) การศึกษามีผลต่อการเสพติดสุราโดยการศึกษาคู่แฝดที่ถูกข้อมาเป็นบุตรบุญธรรมตั้งแต่เด็ก ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นผู้ใหญ่ที่มีบิดามารดาติดสุราและอีกหนึ่งกลุ่มเป็นผู้ใหญ่ที่บิดามารดาไม่ติดสุราการศึกษาครั้งนี้พบว่าบุตรชายของครอบครัวที่มีบิดามารดาติดสุรา มีอัตราในการติดสุราสูงกว่าบุตรชายของครอบครัวที่บิดามารดาไม่ติดสุราถึง 4 เท่า

2. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social and cultural factors)

ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมและการเรียนรู้ในสังคม การดื่มสุราพบได้ในบุคคลทุกสังคมและทุกวัฒนธรรม คนส่วนใหญ่ดื่มสุราในครั้งแรกเพราะต้องการทดลองรสชาติเท่านั้น แต่หลังจากนั้นกลุ่มทดลองดื่มสุราจำนวนมากก็ยังคงดื่มสุราต่อไปกานดื่มสุราจะพบน้อยในกลุ่มชนชาวยิวที่อาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาแต่จะพบมากในกลุ่มชนชาวอเมริกัน ชาวไอริช ชาวสแกนดิเนเวีย และชาวเยอรมัน ซึ่งพบสูงกว่าชนชาติอื่น ปรากฏการณ์เช่นนี้เชื่อว่าการเสพติดสุราเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การดื่มสุรา และการยอมรับการดื่มสุราของแต่ละเชื้อชาติ ประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม อาทิประเทศซาอุดีอาระเบียจะมีอัตราการเสพสุรต่ำและมีปัญหาที่สัมพันธ์กับการดื่มสุรน้อยกว่าประเทศอื่น ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศที่นิยมการดื่มสุราในสังคม เช่นประเทศฝรั่งเศสจะพบว่าประชาชนมีปัญหาที่เกิดจากการดื่มสุราในอัตราที่สูง (Sullivan, 1995) ได้จำแนกวัฒนธรรมการดื่มสุราออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1.วัฒนธรรมที่ห้ามการดื่มสุรา (Abstinent culture) จะห้ามการดื่มสุราทุกกรณี 2.วัฒนธรรมที่อะลุ่มอล่วยให้มีการดื่มสุรา (ambivalent culture) ที่ให้มีการดื่มสุราโดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขพิธีกรรมทางศาสนา 3.วัฒนธรรมที่อนุญาตให้มีการดื่มสุรา (permissive culture) เป็นวัฒนธรรมที่ยินยอมให้มีการดื่มสุรา และพบว่ามีการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับงานสังคม สตรีมีแนวโน้มที่จะดื่มสุราเป็นกลุ่มน้อยกว่าบุรุษ

การเรียนรู้ชีวิตในสังคมเป็นสาเหตุให้บุคคลเริ่มต้นดื่มสุรามีรายงานกล่าวว่า นอกจากการเรียนรู้ชีวิตในสังคมแล้วพฤติกรรมในสังคมแล้ว พฤติกรรมของผู้ดื่มสุรายังเกิดจากการเสริมแรงทางสังคมที่เห็นว่าการดื่มสุราเป็นสิ่งปกติ การเรียนรู้ที่ได้รับจากกลุ่มเพื่อน และได้รับแบบอย่างจากบิดาหรือมารดาที่ดื่มสุราสำหรับบทปฏิบัติการเรียนรู้ อธิบายภาวะการณ์เสพติดสุร่าว่าเป็นการตอบสนองปฏิกิริยาย้อนกลับ การดื่มสุรามีจุดประสงค์ที่จะลดความกังวลลดความวิตกกังวล และภายหลังจากการดื่มสุร่าความรู้สึกกดดัน ความไม่ราบรื่น ได้กลับกลายเป็นความผาสุก ถึงแม้ว่าผลในระยะยาวของการดื่มสุร่าที่แสดงออกมาในลักษณะมีความไม่สุขสบายก็ตาม (Janosik & Davies, 1991) เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านภูมิหลังของครอบครัว (Family Background factors)

ปัจจัยด้านภูมิหลังของครอบครัว หมายถึง ภูมิหลังของครอบครัวและการเลี้ยงดูของครอบครัวที่เป็นสาเหตุที่ทำให้สตรีดื่มสุร่า จากการศึกษาของวูด และคัฟฟี (Wood & Duffy, 1996) ซึ่งศึกษาสตรีผู้เสพติดสุร่า จำนวน 69 คนโดยการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่ามารดาของสตรีเหล่านี้มีลักษณะเข้มงวด สมบูรณ์แบบ ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่สามารถให้ความรักแก่บุตรสาวได้อย่างเพียงพอ พบว่ามารดาจำนวน 54 คน ของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะครอบงำในครอบครัวและบิดาจำนวน 12 คน มีลักษณะครอบงำเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นยังพบว่าบิดาของสตรีเสพติดสุร่าจำนวน 35 คน เป็นผู้เสพติดสุร่า และนอกนั้นดื่มเป็นครั้งคราว พบว่าหนึ่งในจำนวนผู้เสพติดสุร่านี้มีภรรยาที่มีลักษณะครอบงำ ดังนั้นเมื่อเขาดื่มสุร่าเขาจะสามารถขจัดขึ้นภรรยาได้และงานวิจัยที่สนับสนุนการศึกษานี้ได้แก่ การศึกษาของกอมเบอร์ก (Goldberg, 1986) ซึ่งสัมภาษณ์สตรีผู้เสพติดสุร่า จำนวน 310 คน ที่เข้ารับการเสพติดสุร่า พบว่า สตรีผู้เสพติดสุร่าร้อยละ 42 มีบิดาที่มีปัญหาจากการดื่มสุร่าและอีกร้อยละ 13 มีมารดาซึ่งมีปัญหามาจากการดื่มสุร่าและการศึกษาของเบคแมน (Beckman, 1975: 797) พบว่าภูมิหลังครอบครัวตรีเสพติดสุร่าเหล่านี้จะมีการรับรู้ทางลบในตัวมารดาและมีสตรีดื่มสุร่าจำนวนหลายคนให้สัมภาษณ์ว่า มารดาของตนเป็นคนเย็นชา มีลักษณะครอบงำ และมักกล่าวโทษผู้อื่น ขณะที่กล่าวถึงบิดาเป็นคนมีลักษณะอบอุ่นสุภาพนุ่มนวลแต่เสพติดสุร่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของลอง (Long and Mullen, 1994) ที่พบว่า สตรีผู้เสพติดสุร่าและมารดามักมีสัมพันธภาพที่ไม่ดีต่อกันนัก มารดาจะกล่าวโทษสตรีผู้เสพติดสุร่าตั้งแต่เด็ก จึงทำให้สตรีผู้เสพติดสุร่าเหล่านี้ใกล้ชิดและมีความผูกพันกับบิดาและพบว่าหลายปีต่อมาสตรีเหล่านี้จะถูกเพื่อนชักจูงให้ดื่มสุร่า บางการศึกษาพบว่ามารดาของสตรีผู้เสพติดสุร่าจะมีลักษณะที่เป็นปรปักษ์ มักกล่าวโทษผู้อื่นและมีลักษณะเกรี้ยวกราด หรือเคร่งครัดวินัยแบบไม่สม่าเสมอ

นอกจากนี้ ผู้เสพติดสุรามักมีประวัติบุคคลในครอบครัวติดสุรา เช่น บิดา มารดา พี่ น้อง ปู่ ลุง และ อา เป็นต้น (National Council on Alcoholism. 1972) จอห์นสัน (Johnson. 1997) ศึกษาพบว่าเด็กที่เกิดในครอบครัวที่ติดสุรามีความเสี่ยงที่จะกลายเป็นผู้เสพติดสุราสูง ถ้าทั้งบิดามารดาเป็นผู้เสพติดสุรา เด็กจำนวนนี้ร้อยละ 70 จะเป็นผู้เสพติดสุรา แต่ถ้าบิดาหรือมารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งติดสุรา เด็กร้อยละ 40 อาจกลายเป็นผู้เสพติดสุราได้ และมีงานวิจัยอื่น ๆ ที่ศึกษาสภาวะต่างๆ ในครอบครัวได้พบว่าสตรีที่เสพติดสุรามักมีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ระดับต่ำและประสบกับความยุ่งยากในชีวิตวัยเด็ก มีพื้นฐานครอบครัวที่ไม่ดีบิดามารดาไม่ลงรอยกันในเรื่องการเลี้ยงดูบุตร (Beckman. 1975)

4. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตใจ (Personality and Psychological Factors)

จากการศึกษาปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตใจหมายถึง บุคลิกภาพและความสำนึกในคุณค่าของตนเองของสตรีผู้เสพติดสุรา ผู้เสพติดสุรามักมีบุคลิกภาพที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไปเบอร์คาลเธอร์ (Janosik & Davies, 1991) และกูดเนอร์ (Goodner, 1994) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพของผู้เสพติดสุราไว้ดังนี้

4.1 มีความขัดแย้งในเรื่องความต้องการพึ่งพา-ความไม่ต้องการพึ่งพา (Dependency-Independency)

บุคลิกภาพของผู้เสพติดสุราจะมีความขัดแย้งระหว่างความต้องการพึ่งพาและไม่ต้องการพึ่งพา จะมีลักษณะเด่นทางด้านความต้องการพึ่งพาเพราะผู้เสพติดสุราจะไม่สามารถเผชิญกับความขัดแย้ง เขาจะเก็บกดความไม่ต้องการพึ่งพาหรือความต้องการพึ่งพา เพื่อจะหลีกเลี่ยงกับความขัดแย้ง โดยสุราจะเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้บรรเทาจากความรู้สึกขัดแย้งดังกล่าวได้ ดังนั้นเขาจึงต้องดื่มสุราต่อไปเพื่อใช้สุราในการแก้ปัญหาซึ่งเกิดจากความขัดแย้งในเรื่องการพึ่งพา-ไม่พึ่งพานี้

4.2 ความโกรธและความไม่สมหวัง (Anger and Frustration)

ความโกรธและความไม่สมหวังจะพบได้บ่อยในผู้เสพติดสุรา ซึ่งเป็นผลจากความต้องการพึ่งพาไม่ได้รับการตอบสนอง ความโกรธมักจะเกิดขึ้นจากการที่ไม่สามารถระบายความรู้สึกไม่มีคุณค่า ความล้มเหลว สุราจะทำให้สามารถระบายความโกรธ และทำให้คลายความโกรธนั้นลดลงได้ และบุคลิกภาพที่พลเหมือนๆ กันในบุคคลที่เสพติดสุราคือจะมีความทนทานต่อความไม่สมหวังต่ำ ความไม่สมหวังเป็นสาเหตุของการที่ไม่สามารถจะเผชิญกับปัญหาความเครียดในชีวิตประจำวัน ซึ่งบ่อยครั้งที่จะเป็นสิ่งกระตุ้นที่จะนำไปสู่การดื่มสุราต่อไป

4.3 ความรู้สึกถึงการมีอำนาจ (A Feeling of Power of Feelings of Omnipotence)

ผู้เสพติดสุราต้องการจะมีอำนาจในการควบคุม ซึ่งสามารถกระตุ้นได้จากสุราและทำให้ผู้เสพติดสุรา รู้สึกว่าตนมีอำนาจชั่วคราว รวมทั้งได้ผ่อนคลายความรู้สึกผิดหวัง นอกจากนี้ผู้เสพติดสุรายังต้องการมีความสำคัญ มีคุณค่า และต้องการการยอมรับนับถือ อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกไม่สมหวังนี้จะ เป็นสิ่งกระตุ้นที่ทำให้กลับไปดื่มสุรา

4.4 การตกอยู่ในสภาวะซึมเศร้า (Underlying Depression)

ความรู้สึกซึมเศร้าอาจจะเป็นสาเหตุเริ่มต้นของการดื่มสุรา หรือเป็นสาเหตุของการดื่มสุรา ปริมาณมาก ๆ เมื่อผู้เสพติดสุราได้พบว่า การดื่มสุราของตนเองทำให้สัมพันธ์ภาพของตนกับบุคคลอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ ภาวะซึมเศร่ายังเป็นสาเหตุของการดื่มสุราต่อไป เนื่องจากสุราช่วยปิดบังภาวะซึมเศร้าทำให้ผู้ดื่มสุรา มีความซึมเศร่าลดลง เกิดความรู้สึกสุขสบายจากการดื่มสุรา ทำให้ผู้เสพติดสุรา หวนกลับไปดื่มสุราอีก เนื่องจากสุราทำให้ภาวะความซึมเศร่าหายไปครั้งคราว แต่แท้จริงแล้ว หากเลิกดื่มสุราจะพบว่า ระดับความซึมเศร่าของผู้เสพติดสุราจะเพิ่มมากขึ้น และยังพบอีกว่าภาวะซึมเศร่าอาจเกิดจากผล การนำความโกรธที่ตนเองมีอยู่เข้าสู่ตนเอง (Turning Anger Inward) (Knowles, 1981)

5. ปัจจัยด้านการเรียนรู้และปฏิกริยาในสมอง

การบริโภคแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องอาจเกิดจากการเรียนรู้ และเกิดการเปลี่ยนแปลงสารเคมีใน สมอง กล่าวคือ เกิดการเรียนรู้ว่า เมื่อตนเองได้บริโภคแอลกอฮอล์แล้ว ทำให้เกิดความสุขความพึงพอใจ จะ เป็นเหตุที่ทำให้เกิดความอยาก และมีการบริโภคแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง เรียกว่า อาการติดทางใจ ซึ่ง ความสุขความพึงพอใจเหล่านี้จะสัมพันธ์กับช่วงเวลาในระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงขึ้น หลังจากเริ่มบริโภค ได้ไม่นาน ในคนที่เครียดง่าย ขาดทักษะในการปรับตัว หรือแก้ไขปัญหา อาจพบว่า การบริโภคแอลกอฮอล์ ช่วยทำให้ลืมความเครียดได้ชั่วขณะในขณะที่ยังคงขาดทักษะในการแก้ไขปัญหาชีวิต อย่างไรก็ตาม เมื่อคน เหล่านี้หันมาพึ่งแอลกอฮอล์จนเกิดการภาวะติดทางกายขึ้น ในที่สุดก็เกิดภาวะติดต่อฤทธิ์แอลกอฮอล์ กล่าวคือ เมื่อบริโภคแอลกอฮอล์ไปได้ระยะหนึ่งจะเกิดการติดฤทธิ์แอลกอฮอล์ขึ้น เพราะมีการเผาผลาญ ของแอลกอฮอล์ในร่างกายมากขึ้น ทำให้ฤทธิ์ต่างๆ ของแอลกอฮอล์หมดไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ต้องดื่มใน ปริมาณที่มากขึ้น หรืออาจเกิดจากการที่ร่างกายโดยเฉพาะสมอง มีการปรับตัวในลักษณะที่เคยชินต่อฤทธิ์ ของแอลกอฮอล์ ทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การบริโภคแอลกอฮอล์ในปริมาณที่มากขึ้น เพื่อให้ได้ฤทธิ์ที่พึงประสงค์ ดังเดิม และเมื่อไม่ได้บริโภคจึงเกิดภาวะขาดแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นอาการเช่นเดียวกับภาวะขาดสารเสพติด ทั่วๆ ไป ที่เรียกตามภาษาชาวบ้านว่า อาการลงแดง เนื่องจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในปริมาณหนึ่งอย่าง ต่อเนื่องจะเกิดผลต่อการปรับตัวของสมอง ดังนั้น เมื่อปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายลดลงจึงส่งผลต่อการ ทำงานของสมอง ทำให้เกิดอาการกระสับกระส่าย มือสั่น นอนไม่หลับ และต้องหวนกลับมาดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อระงับอาการเหล่านี้

จากข้อมูลเหล่านี้อาจสรุปได้ว่า องค์กรและชุมชนมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาจากปัจจัยสนับสนุนทั้งจากภายในและภายนอก สำหรับปัจจัยสนับสนุนภายใน ได้แก่ ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตใจ ปัจจัยจากการเรียนรู้และปฏิภิรยาในสมอง สำหรับปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านภูมิหลังของครอบครัว ทั้งนี้ ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งหมด ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลที่จะเรียนรู้การแก้ไขปัญหาโดยไม่ใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทักษะการปฏิเสธ ความมุ่งมั่นที่จะไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือความเข้มแข็งทางด้านจิตใจ เป็นต้น ซึ่งทักษะสังคมเหล่านี้สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัญชลี ศิลาเกษ (2545) ได้ศึกษาการวิจัยประเมินผลโครงการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อป้องกันสารเสพติดในจังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้พัฒนาวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกัน ปัญหาสารเสพติดในปี 2544 โดยใช้แนวคิดร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำและแนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งมีผลทำให้ ชุมชนเกิดความเข้มแข็งพบว่าโครงการและวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชน มีความต้องการในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการดำเนินโครงการ ส่วนคู่มือการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อป้องกันสารเสพติดในชุมชน ได้ผลการประเมินว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด การประเมินความพอใจของผู้นำชุมชนที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อป้องกันสารเสพติด พบว่าส่วนใหญ่มีความพอใจถึงพึงพอใจมาก และการประชุมเชิงปฏิบัติการพบว่าผู้เข้าร่วมประชุมของชุมชนได้ร่วมกันคิดและกำหนดโครงการเพื่อการป้องกันสารเสพติดในชุมชนแต่ละชุมชน เมื่อกำหนดโครงการแล้วมีการดำเนินตามโครงการค่อนข้างสม่ำเสมอมีการเผยแพร่ให้คนอื่นทราบเป็นส่วนใหญ่และเมื่อได้ดำเนินการแล้ว ส่วนใหญ่มีความพอใจที่ได้ร่วมป้องกันปัญหาสารเสพติดในชุมชนของตนผลจากการดำเนินโครงการเพื่อป้องกันสารเสพติดในชุมชน ทำให้ประชาชนในชุมชนนั้นส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาสารเสพติดและลดการมีว่สูมของกลุ่มเยาวชนในชุมชน

พนมพร ทรศรี (2548) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ประเภทปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยได้ศึกษาในเยาวชนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 540 คน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด คือ ภาวะความเครียด (.446) เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (.424) สื่อการโฆษณาและตัวแบบ (.409) ค่านิยมของสังคม (.365) อึดมโนทัศน์ (.239) การเลี้ยงดูแบบปล่อยปะละเลย (.238) บรรยากาศและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว (.199) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อาจกล่าวได้ว่า ความเครียด เจตคติทางบวกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนสื่อโฆษณาและตัวแบบ เป็นปัจจัยสำคัญใน 3 อันดับแรกที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มของวัยรุ่นเหล่านี้

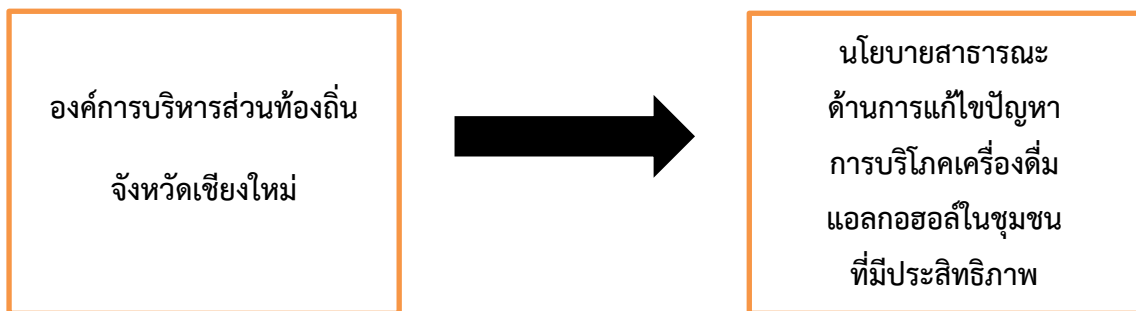
ชีวมาศ เปรมวิมล (2550) ได้ศึกษาการบริหารจัดการร้านที่มีต่อพฤติกรรมการซื้อเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ของผู้บริโภคในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีสิ่งจูงใจในการซื้อคือ ยี่ห้อ/ตราสินค้า สถานที่ซื้อเป็นร้านค้าทั่วไป ไม่จำกัดเวลาในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อ 201 – 500 บาท เครื่องดื่มที่ซื้อคือ สุรา ซื้อเครื่องดื่มเพิ่มในช่วงเทศกาล สภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อและระดับดีกรีของเครื่องดื่มคือ 30 % สำหรับระดับการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ด้านสินค้าและผลิตภัณฑ์ และด้านการกำหนดราคามีผลต่อการตัดสินใจซื้อในระดับมาก ปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภาคนาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ ยังพบอีกว่า พฤติกรรมสิ่งจูงใจ พฤติกรรมสถานที่ซื้อ พฤติกรรมค่าใช้จ่ายในการซื้อ และพฤติกรรมในการเลือกระดับดีกรีของเครื่องดื่มแตกต่างกันมีระดับการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า บุคคลที่มีระดับความคิดเห็นทางบวกต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับระดับการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ธัญทิพ นาดัน (2554) ได้ศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนตามทัศนะของผู้นำชุมชน ตำบลเปือ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดยโสธร โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ผู้นำชุมชนทั้งส่วนราชการและเอกชน รวมถึงผู้นำภาคประชาชน พบว่า แนวทางป้องกันและแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีตามทัศนะของผู้นำชุมชน คือ การเข้มงวดต่อกฎของชุมชนในการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี และการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดแข่งขันกีฬาเยาวชนต้านภัยยาเสพติดโดยเฉพาะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสนับสนุนงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนและผู้สูงอายุในชุมชน และการเป็นตัวแบบ (Role model) ในการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ ปัญหาที่พบในชุมชนนี้ คือ ตัวแบบที่เป็นผู้ปกครองที่ยังนิยมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และร้านค้าบางแห่งในชุมชนที่ยังไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย คือ ยังแอบขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเยาวชน

ข้อสรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาสารเสพติด รวมถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นยุทธวิธีที่ได้ผลค่อนข้างดี โดยเฉพาะการกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนนั้นเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาสารเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น 3 อันดับแรก คือ ความเครียด

เจตคติทางบวกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนสื่อโฆษณาและตัวแบบ ซึ่งมีงานวิจัยหลายชิ้นให้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกันเช่น ระดับความคิดเห็นทางบวกต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูง สำหรับแนวทางป้องกันและแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนที่ได้ผลดี คือ การเข้มงวดต่อกฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี และการสนับสนุนงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน รวมถึงการเป็นตัวแบบ (Role model) ของผู้นำชุมชนในการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

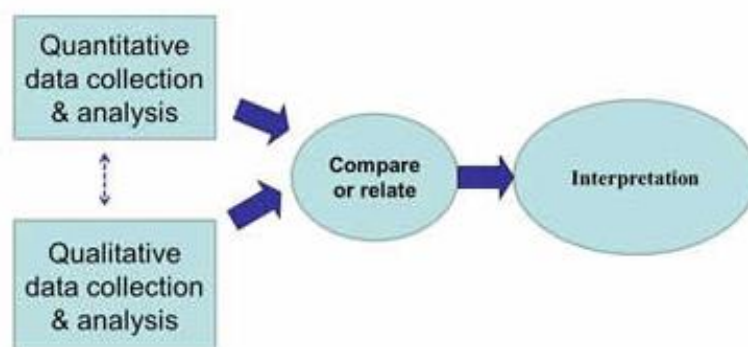

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

8. รูปแบบการศึกษา

การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบคู่ขนาน (Convergent parallel design) ซึ่งจะทำให้มีการตรวจสอบเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปพร้อมกับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้ข้อมูลที่สังเคราะห์ได้จากระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการแปลผลข้อมูลในภาพรวม ดังรายละเอียดในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การวิจัยผสมวิธีแบบคู่ขนาน

(Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L., 2011)

9. พื้นที่ ประชากร ขนาดตัวอย่าง และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ ซึ่งในแต่ละอำเภอจะประกอบไปด้วยตำบลต่างๆ ซึ่งตำบลเหล่านี้จะถูกบริหารงานการปกครองโดยเทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 96 ตำบล

สำหรับการศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิจัยผสมวิธี (Mixed Methods Research) แบบการวิจัยแบบคู่ขนาน (Convergent parallel design) ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีการดำเนินการ ดังนี้ ผู้วิจัยสุ่มพื้นที่ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ได้แก่ การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เริ่มต้นด้วยการแบ่งจังหวัด

เชียงใหม่ออกเป็น 25 อำเภอ แล้วทำการศึกษาแบบคัดเลือกเข้าแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากตำบลต่างๆ ในแต่ละเขตอำเภอ โดยมีเกณฑ์คัดเลือกเข้า คือ เป็นเทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนที่ได้รับยอมรับระดับอำเภอ ซึ่งมาจากการที่ตำบลนั้นเคยได้รับรางวัล 1 อำเภอ 1 ตำบล ต้นแบบการจัดการปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดเชียงใหม่ หรือเคยได้รับรางวัลหมู่บ้านศีลห้าดีเด่นเพื่อใช้เป็นพื้นที่วิจัย สำหรับการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้ (1) เป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้นมาไม่น้อยกว่า 2 ปี (2) เป็นผู้ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น รับรองว่าเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับชาวบ้าน และเคยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างต่ำ คือ 2 คน ในแต่ละตำบล โดยผู้วิจัยทำการยุติการสัมภาษณ์เมื่อข้อมูลอิ่มตัว (Data Saturation) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเข้าไปเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ซึ่งทำการเก็บข้อมูลโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา คือ นำจำนวนทั้งหมดของผู้ที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล (เฉพาะข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/ลูกจ้างประจำ) ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลมาเป็นประชากร แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนของประชากรของสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ

10. เครื่องมือวิจัย/แบบเก็บข้อมูล

สำหรับเครื่องมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ มี 2 รูปแบบ คือ เครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจะมีแบบสัมภาษณ์ โดยมีข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ทั้งส่วนที่เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) ทั้งนี้ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงข้อคำถามเหล่านี้ได้ระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อความเป็นธรรมชาติในการสัมภาษณ์ และความลึกของข้อมูล สำหรับการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ข้อคำถามจะมีดังนี้

1. ท่านมีบทบาทในการนำแนวนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รูปแบบใดไปปฏิบัติใช้ในชุมชน
2. นโยบายสาธารณะ/กิจกรรม/โครงการ ด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนของท่านมีอะไรบ้างที่มีประสิทธิภาพสูง อะไรที่ทำให้นโยบายนี้มีประสิทธิภาพและอุปสรรคที่พบในการนำไปปฏิบัติใช้ในชุมชนมีอะไรบ้าง
3. ท่านคิดว่า นโยบายนี้มีประสิทธิภาพสูงนี้ มีผู้ใด/ส่วนใดเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องอย่างไร

4. อุปสรรคที่พบในการนำแนวนโยบายสาธารณะ/กิจกรรม/โครงการ ไปปฏิบัติใช้ในชุมชนมีอะไรบ้าง

นอกจากนี้ยังผู้วิจัยยังพัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามักรับใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ที่พัฒนาขึ้น โดยดัดแปลงมาจาก แบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ (ประภัสสร สุวรรณบงกช, 2549) และแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแก้ไขปัญหามักรับใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนของอำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน (อุทัย ดีปาละ, 2551) มาพัฒนาเป็นเครื่องมือวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณก่อนนำไปใช้จริง กล่าวคือ เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณที่ขาดความตรง (Validity) ย่อมไม่อาจวัดคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด และหากเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณนั้นขาดความเชื่อมั่น (Reliability) ย่อมส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผลที่ได้จากการวัด ดังนั้น เพื่อให้งานวิจัยนั้นมีความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ เครื่องมือวัดเชิงปริมาณที่ใช้ในงานวิจัยจะต้องมีทั้งความตรงและความเชื่อมั่นในระดับสูง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนา “แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามักรับใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน” ในครั้งแรกจำนวน 43 ข้อ ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ก) เป็นผู้ตรวจสอบความตรง (Validity) โดยใช้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการวัด (Index of item objective congruence: IOC) โดยข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังให้ข้อเสนอแนะแก่คณะผู้วิจัยว่า แบบสอบถามชุดนี้ในครั้งแรกมีอยู่ 5 ตอน จำนวนข้อคำถามทั้งหมด คือ 42 ข้อคำถาม โดยตอนสุดท้ายเป็นแบบคัดกรองปัญหาการดื่มสุรา AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test) จำนวน 10 ข้อ อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญให้ตัดในส่วนนี้ออก ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ (1) แบบคัดกรองปัญหาการดื่มสุรา (AUDIT) เป็นแบบคัดกรองผู้ที่มีความเสี่ยงจากการบริโภคแอลกอฮอล์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องคัดกรองว่าผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้มีความเสี่ยงจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่ เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และ (2) การเพิ่มของจำนวนข้อคำถาม AUDIT 10 ข้อคำถามนี้ จะทำให้มีข้อคำถามที่มีมากเกินไป จะมีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เกิดความเหนื่อยล้า หรือเบื่อที่จะตอบข้อคำถาม ซึ่งจะมีผลต่อค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงตัดสินใจตัดข้อคำถามในส่วนของแบบคัดกรองปัญหาการดื่มสุรา AUDIT ออกไป โดยข้อคำถามใน “แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามักรับใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน” ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 32 ข้อคำถาม นอกจากการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือดังที่กล่าวไปแล้วนั้น คณะผู้วิจัยยังตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดเชิงปริมาณ ด้วยการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal

Consistency) ด้วยเทคนิค Corrected Item-Total Correlation: CITC โดยตรวจสอบค่าอัลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha) ของข้อคำถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ทั้งหมด ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 2 ตอน รวม 14 ข้อคำถาม โดยมีเกณฑ์การคัดออกของข้อคำถาม คือ ข้อคำถามนั้นมีค่าวิกฤตต่ำกว่า .20 โดยเก็บข้อมูลจากสมาชิกของเทศบาลตำบล/เมือง หรือองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 50 คน (ภาคผนวก ค) ซึ่งพบว่า ข้อคำถามด้านความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ จำนวน 7 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นจากค่าอัลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha) เท่ากับ .784 และข้อคำถามด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหา การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน จำนวน 7 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นจากค่าอัลฟา ครอนบาค (Cronbach's alpha) เท่ากับ .929 ซึ่งแสดงว่า เครื่องมือวัดชิ้นนี้ มีความเชื่อมั่นในระดับสูง

11. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ มีการศึกษาโดยใช้ ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามของผู้วิจัยที่ได้ดัดแปลงจาก แบบสอบถามเพื่อการ วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ของอำเภอแม่จิม จังหวัดน่าน (อุทัย ดีปาละ, 2551) แบบสอบถามพฤติกรรมกรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ (ประภัสสร สุวรรณบงกช, 2549) ไปตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการวัด (Index of item objective congruence: IOC) จากความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ก) และตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าความสอดคล้องภายในด้วยเทคนิค Corrected Item-Total Correlation : CITC โดยเก็บข้อมูลจากสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 50 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ (2) เก็บข้อมูลจากเทศบาลตำบล/เมือง หรือองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 ตำบล (ภาคผนวก ข) โดยทำการศึกษาในบุคลากรขององค์การ บริหารส่วนท้องถิ่น (เทศบาลตำบล/เมือง หรือองค์การบริหารส่วนตำบล) ประมาณร้อยละ 70 จากจำนวน ประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลในแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับการ ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (เทศบาลตำบล/เมือง หรือองค์การบริหารส่วนตำบล) ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 ตำบล ตำบลละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน หรือจนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว (Data saturation)

12. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ผลการศึกษาคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของเครื่องดีเซลในชุมชน: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ มีการศึกษาวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Method) ดังนี้ (1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยมีการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลด้วยการตรวจสอบข้อมูลสามเ้า (Triangulation) สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการสถิติ ดังนี้ คือ (2) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ทศนคติ และพฤติกรรมการดีเซลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (3) สำหรับข้อมูลวัฒนธรรมองค์กร เช่น แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของประชาชน รายงานข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (4) การตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของหน่วยงานของรัฐ และค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของประชาชน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล *ที่ดื่มหรือไม่ดื่ม* เครื่องดีเซลในระยะเวลา 3 เดือน และระยะ 1 ปีที่ผ่านมา (5) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของประชาชน โดยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของประชาชน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ มีการศึกษาวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Method) โดยคณะผู้วิจัย จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งเป็น

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

2.2 พฤติกรรมการดื่มของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวัฒนธรรมองค์กรของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล: แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ของบุคลากรในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดื่ม หรือไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือน และระยะ 1 ปีที่ผ่านมา

2.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นและนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ โดยในการศึกษาแรกจะทำการศึกษาโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 24 ท่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล (Key Informants)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 24 ท่าน โดยคณะผู้วิจัยจะแทนชื่อของบุคคลผู้ให้ข้อมูลด้วยการแทนที่ด้วยรหัส ID คือ ID 1 – ID 24 ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยจะขอให้ข้อมูลในส่วนของรายละเอียดในประวัติส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลพอสังเขปเท่านั้น เพื่อเป็นการปกป้องสิทธิ (Rights) และเป็นการป้องกันการสืบค้นข้อมูลย้อนกลับ (Traceability) ว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ อันจะเป็นการป้องกันการผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพได้ โดยคณะผู้วิจัยขอแนะนำเสนอประวัติส่วนบุคคล ตามรหัส ID 1 – ID 24 ดังนี้

ID 1: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 60 ปี ท่านมีตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรีในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ก่อนที่ท่านจะมาบริหารงานในตำแหน่งนายกเทศมนตรีนั้น ท่านเคยรับราชการในระดับผู้บริหารของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งมาก่อนที่จะเป็นนายกเทศมนตรี สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเป็นเวลามากกว่า 15 ปีแล้ว และท่านมักเข้มงวดและจริงจังกับผู้ใต้บังคับบัญชาในเรื่องการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะอยู่ในการปฏิบัติหน้าที่ จกจากนี้ท่านยังเป็นคนนำในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมงดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในตำบลที่ท่านรับผิดชอบอีกด้วย

ID 2: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 40 - 45 ปี ท่านปฏิบัติงานในกองการศึกษาในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากงานด้านการศึกษาแล้ว ท่านยังมีหน้าที่รับผิดชอบซึ่งงานในด้านกิจการศาสนา การส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และงานกีฬาและนันทนาการสำหรับเด็กและเยาวชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนแห่งนั้นด้วย สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง โดยปกติท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ท่านจะดื่มบ้างในงานเลี้ยงสังสรรค์โดยดื่มพอเป็นธรรมเนียมเท่านั้น

ID 3: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 40 - 45 ปี ท่านปฏิบัติงานในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ บทบาทหน้าที่สำคัญของท่านที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คือ การส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชน รวมถึงการควบคุมป้องกันโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ รวมถึงงานด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม การรักษาความสะอาด รวมถึงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย

ID 4: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 46 - 50 ปี ท่านปฏิบัติงานในสำนักปลัดในองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ หน้าที่สำคัญของท่านเกี่ยวข้องกับงานด้านการบริหารงานและงบประมาณในโครงการต่างๆ ภายในองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้หน้าที่สำคัญอีกอันหนึ่งของท่านคือ การประสานงานให้ความร่วมมือกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านต่างๆ ในเขตพื้นที่ชุมชนในความรับผิดชอบ โดยดูแลในด้านงบประมาณช่วยเหลือสนับสนุนในเรื่องการป้องกันยาเสพติด รวมถึงมีงบประมาณในการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบในชุมชน ซึ่งได้งบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเองท่านไม่นิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ID 5: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 60 ปี ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มที่จะให้หมู่บ้านของท่านมีชาวบ้านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดน้อยลง เพราะท่านไปดูงานแล้วเห็นตัวอย่างหมู่บ้านที่เคยดำเนินงานด้านการลด ละ เลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมาก่อน ท่านก็อยากให้หมู่บ้านของท่านเป็นอย่างนั้นบ้าง ท่านจึงได้ลงเขียนโครงการเพื่อของบประมาณสนับสนุนในการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหมู่บ้านของท่าน ซึ่งท่านได้งบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวน 50,000 บาท และท่านก็ได้ขออนุมัติจากองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยอีกส่วนหนึ่งเพื่อดำเนินโครงการ สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านบอกกับคณะผู้วิจัยว่า “ท่านเป็นคนที่ไม่กิน บุหรี่ไม่สูบบุหรี่” ซึ่งท่านมีคุณลักษณะนี้มานานแล้ว

ID 6: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 50 - 55 ปี ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านเคยบวชเรียนตั้งแต่เด็ก เคยครองเพศบรรพชิตยาวนานกว่า 20 พรรษา ท่านมาปฏิบัติงานในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมานานเกือบ 10 ปีในชุมชนแห่งนี้ทำให้ท่านคุ้นเคยกับชาวบ้านในชุมชนมาก และชุมชนของท่านเป็นสังคมชนบทที่มีประชากรไม่มาก คนในชุมชนส่วนใหญ่จะรู้จักกันหมดและวิถีชีวิตของชาวบ้านที่นี่ “เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่เครื่องดื่มที่เป็นที่นิยมของชาวบ้านตำบลนี้” สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย

ID 7: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 35 - 40 ปี ท่านปฏิบัติงานในกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับท่าน งานด้านการศึกษาเน้นเป็นงานที่ไม่หนักมากนัก เพราะเด็ก ๆ ในชุมชนนี้มีไม่มาก จำนวนโรงเรียนก็มีเพียง 1-2 แห่ง การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมความรู้ด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหา ยาเสพติด และการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ

ในเด็กและเยาวชนเป็นงานที่ทำเป็นประจำอยู่แล้ว แต่งานที่ท่านเน้นคือ งานด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งท่านบอกว่า “ชาวบ้านในชุมชนนี้ ไม่ได้มีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในงานศพเลย มันเป็นวิถีชีวิตของชาวบ้านไปแล้ว” ซึ่งโดยปกติตัวของท่านเองก็ไม่ได้มีเครื่องตีมแอลกอฮอล์เลย

ID 8: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 35 - 40 ปี ท่านปฏิบัติงานในสำนักปลัดในองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ หน้าที่สำคัญของท่านเกี่ยวข้องกับงานด้านการบริหารงานและประสานงานโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยองค์การบริหารส่วนตำบลหรือจัดขึ้นโดยกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน นอกจากนี้หน้าที่สำคัญอีกอันหนึ่งของท่าน คือ การประสานงานให้ความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านสังกัดอยู่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ไม่มีกองการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ทำให้ท่านปฏิบัติหน้าที่นี้และมีความคุ้นเคยดีกับการทำงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเองท่านไม่นิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยกเว้นในงานเลี้ยงสังสรรค์ก็อาจจะดื่มบ้างพอเป็นพิธี

ID 9: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 50 - 55 ปี ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านเคยรับราชการและมีตำแหน่งในระดับบริหารของหน่วยงานราชการ ท่านบอกกับคณะผู้วิจัยว่า “ชุมชนของท่านมีการดื่มเหล้า สูบบุหรี่น้อย เพราะคนะทำงานในชุมชนดีมาก ตั้งใจทำงานและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในหลายอาชีพ ทั้งอดีตพยาบาลวิชาชีพ อดีตข้าราชการครู เป็นต้น และมีหลายหน่วยงานเคยมาดูงานในการป้องกันแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติด รวมถึงการป้องกันแก้ไข ปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนของท่าน” สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเองนั้น ท่านไม่ได้มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย

ID 10: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 55 - 60 ปี ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านเป็นชาวบ้านธรรมดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยท่านเป็นผู้สานต่อเจตนารมณ์ของผู้ใหญ่บ้านคนก่อนที่เป็นคนๆ ที่เริ่มออกมาประชาสัมพันธ์ให้กับชาวบ้านในการลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นคนแรกๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านของผู้ใหญ่บ้านคนดังกล่าว ซึ่งท่านก็มีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนดังกล่าวด้วย สำหรับตัวของท่านเอง ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้างในงานเฉลิมฉลองต่างๆ เช่น งานสงกรานต์ แต่สำหรับงานศพปลอดเหล้า ท่านเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชาวบ้านในชุมชน และเป็นแกนนำสำคัญในการผลักดันมาตรการทางสังคมในชุมชนนั้น กล่าวคือ ชาวบ้านในชุมชนเห็นด้วยที่จะไม่สนับสนุนค่าชว่งงานศพ จำนวน 50 บาทต่อหลังคาเรือน หากเจ้าภาพของงานศพมีการจัดเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานศพ

ID 11: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 55 – 60 ปี ท่านปฏิบัติงานในงานด้านสาธารณสุข โดยท่านปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่นี้มาประมาณ 6 ปี และมีบทบาทสำคัญในการทำงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาเสพติด โดยงบประมาณต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็งบ้ายประชาสัมพันธ์โครงการที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือโครงการกิจกรรมบำบัดกลุ่มเล็กสุรา ก็ได้รับการสนับสนุนจากนายกเทศมนตรีของตำบลแห่งนี้เสมอ และท่านยังเป็นแกนนำในการประสานความร่วมมือในหลาย ๆ ฝ่าย เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล คณะสงฆ์ในพื้นที่ รวมถึงขอกำลังสนับสนุน เช่น นักจิตวิทยาและพยาบาลวิชาชีพ จากโรงพยาบาลประจำอำเภอในการดำเนินโครงการกิจกรรมบำบัดกลุ่มเล็กสุราให้กับชาวบ้านที่ต้องการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่าน ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย

ID 12: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 45 – 50 ปี ท่านปฏิบัติงานในกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในเทศบาลตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยท่านปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่นี้มาประมาณ 3 ปี ท่านมีบทบาทสำคัญในการทำงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาเสพติดในเด็กและเยาวชน โดยงบประมาณสนับสนุนต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากนายกเทศมนตรีของตำบลแห่งนี้เสมอ เนื่องจากท่านนายกเทศมนตรีในพื้นที่นี้ค่อนข้างจริงจังในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนคณะสงฆ์ในพื้นที่นี้มีความคิดริเริ่มที่จะจัดการบุญปลอดสุรา โดยเทศบาลตำบลก็ให้การสนับสนุนป้ายคัทเอาต์ (Cut-Out) ขนาดใหญ่เพื่อโฆษณาส่งเสริม “งานกฐินปลอดเหล้า” และเทศบาลยังเอาใจจริงเอาใจในการประชาสัมพันธ์แก่ชาวบ้าน ผ่านทางผู้ใหญ่บ้านและการประชาสัมพันธ์จากเสียงตามสายในชุมชนเพื่อขอความร่วมมือจากชาวบ้าน สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่าน ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มานานแล้วเนื่องจากท่านต้องเป็นตัวอย่างให้แก่เด็กและเยาวชน

ID 13: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 45 – 50 ปี ท่านปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข โดยท่านปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่นี้มานานกว่า 10 ปี ท่านมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการทำงานของผู้ใหญ่บ้านท่านหนึ่งที่เริ่มจัดตั้งงานศพปลอดเหล้าภายในชุมชน โดยสมัยก่อนพื้นที่นี้มีชาวบ้านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการดื่มเหล้าและเล่นการพนันในงานศพ จนถึงขนาดมีคำพูดว่า “ขี้เหล้าหลงกับงานศพเป็นของคู่กัน” ซึ่งท่านเป็นผู้ที่ไปพูดคุยทำความเข้าใจกับชมรมแม่บ้านซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนนี้ โดยกลุ่มแม่บ้านเริ่มไม่ยอมให้สามีของตนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และรู้สึกว่าเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในครัวเรือนโดยเปล่าประโยชน์ ทำให้เริ่มมีการขับเคลื่อนภายในชุมชนในการตั้งกฎกติกาภายในชุมชนที่เรียกว่า “มาตรการทางสังคม” ใน

การขับเคลื่อนให้เกิดงานศพปลอดเหล้าในชุมชนนี้ สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่าน ท่านบอกเล่าว่า “เมื่อเรามาทำงานในด้านนี้นานๆ เข้า ดื่มแล้วมันก็ไม่รู้สึกสนุก มันก็เริ่มไม่อยากดื่ม แล้วในที่สุดเราก็หยุดเลย”

ID 14: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 50 – 55 ปี ท่านปฏิบัติงานในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ แต่บทบาทหน้าที่สำคัญของท่านจะเน้นที่งานด้านสาธารณสุข เนื่องจากเมื่อก่อนท่านเคยทำงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อื่นมาก่อน หลังจากนั้นท่านก็ได้สอบบรรจุมาทำงานในเทศบาล ทำให้ท่านคุ้นเคยและมีบทบาทสำคัญในการทำงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ของท่าน นอกจากนี้ในทุกปีกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมจะมีการลงไปทำแผนบริหารจัดการชุมชน โดยการมีส่วนร่วมทั้งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนองค์กรสงฆ์ในพื้นที่ โดยมีความเห็นร่วมกันว่าปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็เป็นปัญหาสำคัญอันหนึ่งในชุมชน จึงมีนโยบายร่วมกันในการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมในการลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น จัดทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับผู้ที่ต้องการหยุดหรือลดการดื่ม แต่อย่างไรก็ตามท่านก็บอกกับคณะผู้วิจัยว่า “ในปัจจุบันแนวโน้มของการให้ความสำคัญต่อปัญหายาเสพติด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบนั้นมีความสำคัญลดลง เพราะชุมชนมักไปเน้นปัญหาที่มันเห็นได้ชัด และเกิดขึ้นกับคนทุกกลุ่มอย่างชัดเจน เช่น การจัดการปัญหาขยะในชุมชน” สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะงานเลี้ยงสังสรรค์เท่านั้น แต่จะดื่มแบบพอเป็นธรรมเนียม คือ ประมาณ 1 แก้วเท่านั้น นอกจากนี้ท่านมักให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการหยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่บังคับบัญชาที่ดื่มสุราเป็นประจำ เนื่องจากผู้บังคับบัญชาท่านนี้มีปัญหาครอบครัว

ID 15: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 35 – 40 ท่านปฏิบัติงานในกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านมาปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้มาประมาณ 1 ปี ซึ่งงานใหญ่แล้วจะเน้นด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดในเด็กและเยาวชน ซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาด้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรง อย่างไรก็ตาม ตัวของท่านเองเห็นว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบก็ถือว่าเป็นสิ่งเสพติดที่ถูกต้องตามกฎหมาย เด็กและเยาวชนก็ไม่สมควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือเกี่ยวข้อง สำหรับเรื่องวัฒนธรรม ประเพณี สิ่งที่คุณเองเน้นย้ำ คือ เรื่องของการจัดงานประเพณีต่างๆ เช่น สงกรานต์ รดน้ำดำหัว การแห่ไม้ค้ำตันโพธิ เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้เป็นงานรื่นเริงที่มักมีการดื่มและการเฉลิมฉลองเกิดขึ้น ดังนั้น ก็จะคอยระวังและกำชับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานให้ไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงาน หรือไม่ให้ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากข้างนอกงาน หรือบุคคลที่มีอาการเมเามาเข้ามาเกี่ยวข้องกับงานประเพณีเหล่านี้ เพราะถือว่าเป็นเสียภาพลักษณ์ของประเพณีอันงดงามและจะเสียภาพลักษณ์ของชุมชนที่มีวัฒนธรรมอันดีงาม สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย

ID 16: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 55 - 60 ปี ท่านมีตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรีในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ก่อนที่ท่านจะมาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนั้น ท่านเคยรับราชการในระดับผู้บริหารของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งมาก่อน สำหรับในตำบลที่ท่านดูแลรับผิดชอบนั้น มีหมู่บ้านที่ผู้ใหญ่บ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดงานศพปลอดเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ และร้านขายของชำในหมู่บ้านนี้ให้ความร่วมมือในการงดขายเหล้าในวันพระ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จนี้ไม่ใช่มาจากท่านเพียงคนเดียว แต่เป็นผลมาจากความเข้มแข็งของผู้ในระดับท้องถิ่น กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน คณะสงฆ์ประจำพื้นที่เป็นต้น ตามความเห็นของท่าน การที่ผู้บังคับบัญชาไม่กิน ไม่ตี๋ม (เครื่องตี๋มแอลกอฮอล์) ไม่สูบบุหรี่ (บุหรี่) สามารถเป็นตัวอย่างให้แก่ชาวบ้าน และยังทำให้สามารถพูดได้อย่างเต็มปากเต็มคำแก่ผู้ได้บังคับบัญชาว่าห้ามตี๋มโดยเด็ดขาดในสถานที่ราชการ รวมถึงงานต่างๆ ที่เราไปร่วมกับชาวบ้านในชุมชน สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์เลย

ID 17: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 60 ปี ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ในอดีตท่านเคยเคยครองเพศบรรพชิตยาวนานกว่า 20 พรรษา ทำให้ท่านมีความรู้เรื่องพิธีสงฆ์ ปัจจุบันเมื่อเกิดงานศพในชุมชน ท่านก็จะทำหน้าที่มีคทา ยก นอกจากนี้ท่านเป็นผู้บุกเบิกเรื่องงานศพปลอดเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในชุมชนของท่าน ซึ่งเกิดจากการประชุมลูกบ้านโดยมีกลุ่มแกนนำในชุมชนคือ กลุ่มแม่บ้านในชุมชน เพราะกลุ่มแม่บ้านนี้มีบทบาทตั้งแต่ในครัว ทำอาหารเลี้ยงแขก เลี้ยงพระในงานศพ นอกจากนี้ในหมู่บ้านยังมีกลุ่มสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ซึ่งลูกบ้านที่เป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ก็จะได้รับเงินช่วยเหลือจากเพื่อนสมาชิก แต่ในเงื่อนไขที่ว่า งานศพที่เจ้าภาพจัดนั้นต้องเป็นงานศพปลอดเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์เฉพาะในงานเลี้ยงสังสรรค์บางงานเท่านั้น แต่โดยปกติท่านไม่ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

ID 18: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 35 - 40 ท่านปฏิบัติงานในกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านมาปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้มาประมาณ 6 ปี ซึ่งงานใหญ่แล้วจะเน้นด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดในเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตามท่านก็มีโครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ เช่น ประกวดเรียงความ การให้นักเรียนในโรงเรียนเทศบาลในสังกัด ไปชักชวนผู้ปกครองให้มาลงชื่องดเหล้าในช่วงเข้าพรรษา เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน และยังมีกรมอบรางวัลให้แก่ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการนี้และสามารถงดตี๋มได้ตลอดพรรษา ซึ่งโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากนายกเทศมนตรีและองค์กรสงฆ์ในตำบลนี้ เนื่องจากนายกเทศมนตรีมองเห็นความสำคัญของปัญหานี้ สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

ID 19: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 50 – 55 ปี ท่านปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข โดยท่านปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่นี้มานานกว่า 10 ปี โดยท่านมักทำงานร่วมในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยตัวของท่านจะเน้นในงานสาธารณสุขด้านการส่งเสริมสุขภาพของชาวบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มันจะเกี่ยวข้องกับโรคเรื้อรังต่างๆ (NCD : โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง) อย่างไรก็ตามพวกโรคเรื้อรังพวกนี้ มีปัจจัยส่งเสริมคือ บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งมีถึง 148 คน ทำให้ชาวบ้านเกิดความตระหนักในเรื่องสุขภาพ เมื่อเกิดความตระหนักชาวบ้านก็เริ่มที่จะลดการสูบบุหรี่และลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ท่านยังเล่าว่า ท่านนายกเทศมนตรีและคณะสงฆ์ในพื้นที่จริงจังมากในเรื่องการป้องกันแก้ไขเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน เช่น ร้านของข้าจะไม่ขายเหล้าในช่วงพรรษา โดยนายกและคณะสงฆ์เข้าไปขอร้องให้ร้านขายของข้าในชุมชนงดขายในช่วงเข้าพรรษาด้วยตนเองทุกร้าน ซึ่งร้านค้ากว่า 80% ในชุมชนให้ความร่วมมือ ซึ่งอาจจะมาจากตัวของท่านนายกเทศมนตรีที่ไม่ดื่มเลย และท่านนายกเทศมนตรีท่านนี้ก็ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีติดต่อกันมาถึง 2 สมัย จึงทำให้นโยบายเหล่านี้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง

ID 20: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 25 – 30 ปี ท่านปฏิบัติงานในสำนักปลัดในเทศบาลประจำตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ หน้าที่สำคัญของท่านเกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์ ประสานงานโครงการต่างๆ ตลอดจนงานการติดตาม ประเมินผลโครงการต่างๆที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งบทบาทสำคัญของท่าน คือ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการป้องกันแก้ไขปัญหาสุราของเทศบาลให้ชาวบ้านได้รับทราบ การขึ้นคัทเอทประชาสัมพันธ์ภายในพื้นที่ตำบล ตลอดจนการรณรงค์การงดเหล้าในวันเข้าพรรษา สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเองท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้างแต่จะดื่มพอเป็นธรรมเนียมเท่านั้น

ID 21: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 45 – 50 ปี ปฏิบัติงานในฐานะสารวัตรกำนันในตำบลหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านมักทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในการประชาสัมพันธ์ในโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา และมีการออกตรวจร้านขายของข้าภายในชุมชน ร่วมกับหน่วยงานตำรวจและสาธารณสุขจังหวัดในเรื่องการขายผิดเวลาหรือขายเกินเวลาที่กำหนด รวมถึงการจำหน่ายบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งท่านบอกเล่าว่า ในตำบลของท่านร้านค้าค่อนข้างมีความตระหนักโดยไม่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชน เพราะถือว่าเป็นลูกหลานของคนในหมู่บ้านเดียวกัน สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ID 22: เป็นเพศชาย อายุประมาณ 35 – 40 ปี ท่านปฏิบัติงานในกองการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านมาปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้มาประมาณ 10 ปี งาน สำคัญของท่านที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน แก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน คือ การร่วมมือกับ ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงพระสงฆ์ที่เป็นพระนักพัฒนาในชุมชน จัดงานงดเหล้าเข้าพรรษา ในชุมชนของท่าน ซึ่งเป็นงานใหญ่มากในทุกๆ ปี โดยมีการประกวดเรียงความต่อต้านยาเสพติดและ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียน นอกจากนี้ในตอนเย็นยังมีการเชิญประชาชน คนทั่วไปในพื้นที่มาร่วมกัน ฟังธรรม ซึ่งมีพระนักเทศชื่อดังระดับประเทศมาเทศน์ในช่วงเข้าพรรษาซึ่งมีการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา ซึ่งหัวข้อที่เทศน์ก็จะมีเรื่องต่างๆ โดยมุ่งเน้นในการยกระดับจิตใจของชาวบ้านให้ปฏิบัติศีลห้า ซึ่งก็ ครอบคลุมถึงข้อห้ามเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พระนักเทศน์ชื่อดังที่เคยเข้ามาร่วมเทศน์ในงาน เช่น ว.วชิร เมธี ไร่เชิญตะวัน สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเองในปัจจุบัน ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย เนื่องจาก ท่านเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนเมาแล้วขับขีเยียนพาหนะแล้วเกิดอุบัติเหตุ ทำให้ท่านตระหนักว่า ถ้า ท่านเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ ใครจะเลี้ยงลูก ลูกจะเป็นอย่างไร ทำให้ท่านเลิกดื่มตั้งแต่นั้นมา

ID 23: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 35 – 40 ปี ท่านปฏิบัติงานในสำนักปลัดในเทศบาลแห่งหนึ่งใน จังหวัดเชียงใหม่ หน้าที่สำคัญของท่านเกี่ยวข้องกับงานด้านการบริหารงานและประสานงานโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยเทศบาล สำหรับตัวของท่านเองนั้นจะเกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในชุมชนในเรื่องของ งานศพปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งทางเทศบาลจะเน้นเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ เข้ามาร่วมงานเห็นว่า การไม่เลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้เจ้าภาพลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทาง เทศบาลมีการช่วยในเรื่องของเต็นท์ผ้าใบ โต๊ะ เก้าอี้ และมีป้ายประชาสัมพันธ์งานศพปลอดเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ แต่ไม่มีการมอบเกียรติบัตรใดๆ ให้แก่เจ้าภาพ เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่จะไม่เลี้ยงเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในงานศพอยู่แล้วซึ่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติไปแล้ว และมีการปฏิบัติติดต่อกันมากกว่า 5 – 6 ปี เพียงแต่มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้ามาร่วมงานได้รับทราบว่าจะจัดงานศพปลอดเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ เพื่อที่จะให้เกิดการเล่าต่อแบบปากต่อปาก เพื่อให้แพร่ขยายไปยังเจ้าภาพงานศพ งานต่อไป ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ID 24: เป็นเพศหญิง อายุประมาณ 50 – 55 ปี ท่านปฏิบัติงานในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ท่านมีบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่ เนื่องจากท่านเป็นหนึ่งในคณะกรรมการในการพิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่ห้าม จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยมีผลบังคับใช้ให้ห่างจากวัดและสถานศึกษา คือ 20 เมตรจาก รั้วของสถานที่ตั้งกล่าว ซึ่งจะทำให้ร้านที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จะเปิดใหม่ ไม่สามารถจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีการร่วมกับตำรวจและสาธารณสุขจังหวัดในการ

กวดขันและประชาสัมพันธ์ให้ร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้จำหน่ายเฉพาะเวลา และไม่จำหน่ายสุราให้เด็กและเยาวชน นอกจากนี้ยังมีการจัดทำสติ๊กเกอร์ประชาสัมพันธ์ถึงการห้ามจำหน่ายให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีและให้จำหน่ายเฉพาะเวลานำไปติดหน้าตู้แช่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านค้า เพื่อย้ำเตือนให้ตระหนักอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีร้านค้าบางร้านไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร สำหรับการเข้มงวดกวดขันในการออกตรวจตราที่เป็นความร่วมมือระหว่างหลายหน่วยงานเป็นไปไม่ได้ที่จะกระทำทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน เนื่องจากสิ้นเปลืองงบประมาณและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีไม่เพียงพอ สำหรับชีวิตส่วนตัวของท่านเอง ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นและนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาข้อมูลจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 24 ท่าน ซึ่งผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสามารถแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ

1. การนำแนวนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปปฏิบัติใช้ในชุมชน โดยพบว่ามีแนวนโยบายที่นำไปใช้ในชุมชนอยู่ 4 ประเด็นหลัก (Themes) คือ (1) มาตรการภายในชุมชน (2) การป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ (3) การลดความเสี่ยงจากการบริโภค และ (4) การลดปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังพบประเด็นรองของประเด็นเหล่านี้ อยู่ 10 ประเด็น และพบประเด็นย่อย อีก 2 ประเด็น

2. ปัจจัยที่ทำให้แนวนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนที่มีประสิทธิภาพ และอุปสรรคที่พบ โดยแบ่งประเด็นเหล่านี้ ออกเป็น 2 หัวข้อหลัก คือ (1) ชุมชนให้ความสำคัญ/ร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (2) อุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังพบประเด็นรองของประเด็นเหล่านี้ อยู่ 12 ประเด็น

ซึ่งคณะผู้วิจัยขอนำเสนอประเด็นทั้งหมด ดังนี้

1. การนำแนวนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปปฏิบัติใช้ในชุมชน พบว่ามีรูปแบบนโยบายที่มีประสิทธิภาพที่นำไปใช้ในชุมชน อยู่ 4 ประเด็นหลัก (Themes) มีประเด็นรอง อีก 10 ประเด็น และมีประเด็นย่อย 2 ประเด็น ดังนี้

(1) มาตรการภายในชุมชน

1.1 จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง

1.2 งานศพปลอดเหล้า

- 1.3 การจัดกิจกรรมหรือนันทนาการ
- 1.4 การขอความร่วมมือผู้ประกอบการ
 - 1.4.1 การไม่ขายในวันพระ/หยุดขายช่วงเข้าพรรษา
 - 1.4.2 การไม่จำหน่ายให้กับเยาวชน

(2) การป้องกันนักดื่มหน้าใหม่

- 2.1 การให้ความรู้โทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 2.2 การจัดกิจกรรมหรือนันทนาการ

(3) การลดความเสี่ยงจากการบริโภค

- 3.1 การประชาสัมพันธ์/การรณรงค์สาธารณะ
- 3.2 ควบคุมพฤติกรรมกรับซื้อขณะมีเมเมา
- 3.3 การไม่จำหน่ายในพื้นที่สาธารณะ/จำกัดพื้นที่ขาย

(4) การลดปัญหาสุขภาพในชุมชน

- 4.1 การส่งเสริมการคัดกรองและบำบัดรักษา

โดยผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่มีกรให้ความหมายจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อนำข้อความเหล่านี้มาสนับสนุน สิ่งที่ค้นพบในแต่ละประเด็น ดังนี้

(1) **มาตรการภายในชุมชน** เป็นข้อตกลง (Agreement) ที่ตั้งขึ้นเป็นกฎระเบียบ กติกา หรือข้อกำหนด ที่ชุมชนให้การยอมรับ หรือเป็นข้อตกลงที่ได้ผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมภายในชุมชนนั้นๆ โดยที่ประชุมนั้นได้ให้การรับรองว่าเหมาะสมที่จะนำมาปฏิบัติใช้ภายในชุมชนดังกล่าว โดยขอความร่วมมือจากบุคคลที่อยู่ในชุมชน ให้ร่วมกันยึดถือและปฏิบัติตามข้อตกลงเหล่านั้น ทั้งนี้ มาตรการระดับชุมชนนี้ จะไม่มีผลบังคับทางกฎหมาย หากแต่เป็นกติกาที่คนในชุมชนนั้นร่วมกันสร้างและปฏิบัติโดยพร้อมเพิ่ยกัน

(1.1) **งดเหล้าเข้าพรรษา** เป็นรูปแบบหนึ่งของการพิจารณาตัวว่าตลอดช่วงเวลาเข้าพรรษา ซึ่งมีระยะเวลาประมาณ 3 เดือน อันเป็นระยะเวลาที่เป็นธรรมเนียมแต่อดีที่ผู้สูงอายุมักจะให้ลูกหลานที่อายุครบตามเกณฑ์ คือ 20 ปีบริบูรณ์บวชตามประเพณีในช่วงนี้ เพราะเชื่อว่า จะได้บุญมาก แต่สำหรับผู้ที่ยังไม่พร้อม หรือยังไม่มีโอกาส ก็สามารถ “บวชใจ” ได้ โดยการตั้งจิตอธิษฐานตั้งใจละเว้น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทั้งปวง ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ การไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“ช่วงเข้าพรรษา เราจะทำบุญถวายเทียนพรรษา เราก็เน้นเอาเรื่องเหล้าเข้าไปอยู่ในศีล 5 ว่าถ้าหมู่บ้านได้มีการปฏิบัติศีล 5 ได้ครบก็จะมีประกาศเกียรติคุณให้ ซึ่งชาวบ้านก็จับเอาประเด็นงดเหล้าเข้าพรรษาเป็นตัวชี้วัดหนึ่งด้วย” (ID1: 97-101)

“อ่า ยังมีอยู่แต่ว่าอีกอันหนึ่งนะบางคนเนี่ยะคือถ้าเขาเข้าพรรษาเขาเลิก ก็เลิกเลยจริงๆนะคะ จะว่า ยังไงอะ เนี่ยะแหละการที่ลด ละ เลิกเข้าพรรษานี้แหละที่เป็นสิ่งหนึ่งนะที่ทำให้คนในองค์กรเนี่ยะ หยุดไปได้หลายเดือนเลย แล้วก็มากินต่อหลังจากพรรษาแล้วอะไอย่างนี้”(ID4: 621-626)

“เริ่มต้นจากแบบว่าเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านศีล5แข่งกันในหมู่บ้านแล้วได้ไปแข่งในระดับตำบล จากระดับหมู่บ้านผมก็เอาเรื่องการเข้าวัดเข้าวา เรื่องของลดเหล้าในชุมชนเกี่ยวกับการงดเหล้า เลิกดื่มในช่วงพรรษาหลังจากได้เข้าในระดับตำบล เขาก็ได้คัดเลือกในระดับอำเภอระดับอำเภอคือ 13ท้องถิ่น”(ID5: 13-23)

“จัดตั้งคณะกรรมการเราก็ต้องพยายามแบบว่า ในหมู่บ้านเราเนี่ยะเราจะทำยังไงที่จะให้ลด เครื่องดื่ม-แอลกอฮอล์นี้ลงในกิจกรรมต่างๆเขาจะมีเรื่องของ เขาว่าเจ้าภาพเดี่ยว เจ้าภาพร่วมเจ้าภาพร่วม ในตอนนี้ก็คือมีโอกาส เราก็บอกว่าบ้านเราเนี่ยะลดได้ 100% เจ้าภาพร่วมก็คือยกตัวอย่างงานกฐินงาน ผ้าป่าเนี่ยะจะไม่มีเลยจะไม่มีเลย ในตอนนี้คือเป็นเจ้าภาพจัดงานร่วมกฐินเนี่ยะจะไม่มีเลยเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวตรงนี้ก็คือเราภูมิใจนะที่เราสามารถทำได้”(ID5: 74-90)

“เพราะว่าเราพยายามจะเน้น เวลาผมจับไม้ค้พูดเนี่ยะผมจะเน้นเลยว่า พรรษางานนี้เป็นงานบุญ นะห้ามมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามายุ่งเกี่ยวในการทำบุญในครั้งนี้”(ID5: 314-330)

“งานบุญเราก็ไม่ให้เลี้ยงก็เช่น งานกฐิน งานผ้าป่า งานบุญก็คืองานที่เกี่ยวข้องกับทางศาสนาเรา ไม่ให้เลี้ยง และอีกอย่างหนึ่ง เรื่องของการสูบบุหรี่ ทางชุมชนของเราก็มีมาตรการเด็ดขาดมาตรการคือ ถ้าไปสูบบุหรี่ที่บ้านกรรมการหมู่บ้าน วัด โรงเรียน แล้วถ้าเราพบ อาสาสมัครของหมู่บ้านจะบันทึกชื่อเอาไว้ แล้วเราก็จะหักคะแนนเขาไป 1 แต้มเสียสิทธิ เช่น การได้รับของที่ทางชุมชนแจกก็จะเป็นคนสุดท้ายที่ได้ ของ คอยต่อแถวรอต่อไป กองทุนหมู่บ้านคุณก็จะได้ก้น้อยกว่าเขา สมมุติว่าเขาให้กูรายละ 20000 บาท คุณก็อาจจะได้แค่ 19000”คะแนนยิ่งทุกตัดเท่าไร ก็ยังไปอยู่ท้ายเรื่อยๆ ทุกตัดสิทธิไปเรื่อยๆ ซึ่งที่เราพูดมาเป็นเรื่องของบุหรี่ แล้วถ้าเป็นเรื่องของสุราเหมือนกัน เหมือนกันครับ ทั้งสุราและบุหรี่”(ID9: 54-68)

“ส่วนใหญ่จะเป็นการรณรงค์ภายในองค์กรมากกว่าจะเป็นการเสริมอย่างในช่วงเข้าพรรษาเรา รณรงค์ในพนักงานทุกคนด รณรงค์ในองค์กร เป็นพนักงานในองค์กรลด ในสภา พวกพนักงานบริหาร งดเหล้าเข้าพรรษา เข้าพรรษา เรารณรงค์กันในองค์กร คือ อบต.” (ID8: 358-367)

“ดูจากการดื่ม อย่างช่วงเข้าพรรษา จะมีกิจกรรมสลากรัดไปก็คือไปร่วมทำบุญเฉยๆ จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คนที่เคยกินก็จะไม่กินเลย”(ID6: 375-378)

“อย่างในที่ประชุมก็คือพูดๆกันในเรื่องเข้าพรรษานี้แหละคะ ก็คือไม่ได้บังคับนะคะ”(ID8: 398)

“ถ้าว่าใกล้จะถึงเข้าพรรษาแล้วก็ จะเข้าพรรษาแล้วนะใครจะลดเหล้าบ้างแบบนี้ แต่ว่าอย่างนายก ก็ไม่ดื่มอยู่แล้วผมไม่ดื่มอยู่แล้วปลัดนายกไม่ดื่มด้วย”(ID6: 403-405)

“แต่ว่าถึงมีสลากรัดบ้านเขา เขาก็ไม่กินอาจจะเป็นสังฆะที่เขาตั้งไว้ว่าเข้าพรรษานี้จะหยุด หลายคนครับ”(ID6: 919)

“มีการประชาสัมพันธ์เลยคะว่าขอความร่วมมือรณรงค์ลดเหล้าเข้าพรรษาใน อบต.เราหรือว่าประกาศตามสาย ทั้งตำบล ให้พ่อหลวงประกาศ แล้วใน อบต.ก็เหมือนที่พ่อบอกว่าก็พูดกันพูดกันไปแบบเนี่ยคะ” (ID8: 921-925)

“สร้างบุคคลต้นแบบแล้วที่พี่จะทำต่างกับที่อื่นก็คือถอดบทเรียนของงดเหล้าเข้าพรรษาเราอยู่อู่ละว่าคนมันมันงัดมันก็งัด ถ้าการเคยสังเกตุเคยคลุกคลีกับคนพวกนี้มันแปลกมันเหมือนก็ออกอัตโนมัติเลยนะ พอจะถึงวันพรุ่งนี้จะเข้าพรรษาแล้วป๊อบมันหยุดได้นะ แต่พอออกพรรษากับตั้งแต่วันแรกเลยมารอกินเราก็เลยไปดักเราก็เรียนรู้เอาจากวิถีของเขาว่าวันพรุ่งนี้มันจะออกมันจะกินละ ถ้าอาทิตย์หน้าจะออกอาทิตย์นี้ต้องบล็อกไว้ละ ขอเชิญมาพูดแลกเปลี่ยนกันหน่อยเป็นถอดบทเรียนว่าเป็นถอดบทเรียนอย่างไรในกลุ่มคนที่งดเหล้าเข้าพรรษาสำเร็จ แต่พี่จะกรู๊ปเอาพี่ให้ล่าหลวงเท่านั้นคนที่เขากินก็ได้ไม่กินก็ได้แบบนี้ไม่มองไม่เอาเหมือนเป็นกุศโลบายถึงรู้ว่ามันดียังไง” (ID13: 261-267)

“เข้าพรรษาก็ดีนะน้องๆหลายคน แต่เราไม่ได้เก็บข้อมูลเราเน้นๆแค่ว่าเข้าพรรษาเค้าไม่ได้มีหลายคนมาก” (ID14: 262)

“ก็มีได้รับหนังสือจากพ่อกำนันและประกาศเสียงตามสาย รณรงค์ ลด ละ เลิก อบายมุข กิจกรรมก็ยังเข้าพรรษานึ่งดสูรากันร้อยละจะเหลือประมาณสัก 30 เปอร์เซ็นต์ ที่กินในช่วงเข้าพรรษานะครับ แปลว่าประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์เนอะที่หยุดงดเหล้าเข้าพรรษา หลังจากพัน 3 เดือนแล้วก็กลับมาดื่มก็มีน้อยเหลือไม่ถึงร้อย เหลือประมาณสามสิบ สี่สิบ ยี่สิบ ลดลงครับ”(ID21: 48-52)

“เคยมีครับ ถึงขั้นสั้นเลย เคยมีแล้วก็หยุดได้แล้วพุดง่ายๆ เลยคือบวชแล้วไม่สึกเลย วัดพระครูก็มีบวชตอนงดเหล้าเข้าพรรษา” (ID21: 190-191)

“คืออย่างน้อยก็ไม่ได้กินต่อกันทุกคน บางคนกินติดเป็นนิสัยก็กลับมาอีกแต่บางคนที่ไม่หนักมากก็ลดไปในตัว”(ID22: 187-188)

“ถ้าคนกินบ่อยๆ ก็จะนั่งตรงนั้น ส่วนใหญ่ที่นี้ไม่นั่งกินบ้าน จะนั่งกินร้าน ปริมาณการดื่มตอนช่วงพรรษาแทบไม่มี” (ID22: 239-240)

“จำนวนมันก็จะลดลง แล้วมันต่อเนื่องถ้าหมด 3 เดือนไปแล้ว คนที่เคยลดได้ตลอด 3 เดือนมาแล้วคือเขาก็จะไม่อยาก พอออกพรรษาไปแล้วก็คือหยุดเลย”(ID23: 183-184)

“ทุกวันเสาร์ ถ้าอยู่ในช่วงเข้าพรรษาจะอยู่กินวันพระ วันพระใหญ่ในช่วงพรรษา จะมีการเทศน์กันตอนเย็นช่วง 1 ทุ่มไปแต่ถ้าออกในช่วงออกพรรษาจะเป็นเย็นวันเสาร์ ทุกวันเสาร์”(ID23: 447-449)

“มีช่วงเข้าพรรษาเนอะ เราก็จะมีกิจกรรมรณรงค์ งด เลิก ละ ลด เรื่องของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ช่วงเข้าพรรษา แล้วก็จะมีบุคคลต้นแบบ ก็คือจะทำกิจกรรมให้ประชาชนหรือว่าให้เยาวชนเห็นว่าในพื้นที่ของเราเนี่ยพยายามที่แบบให้รณรงค์ให้ทางไกลเรื่องของแอลกอฮอล์อะไรพวกเนี่ย ช่วงเข้าพรรษานี้เราทำงานร่วมกับทางด้านสาธารณสุข ก็จะมีรพ.สต. ก็จะมีอสม. นะคะ ละก็มีทางวัด ละก็มีโรงเรียนด้วย” (ID24: 81-86)

“วัดนี้เราก็จะ ในเรื่องของวันศีลเนอะ เราก็จะ เวลาวันศีลเนี่ยะพระเค้าจะเทศน์ เทศน์เสร็จแล้ว พระก็จะเหมือนกับว่าให้ความรู้เรื่องของแอลกอฮอล์ด้วย แล้วก็ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาร่วม กิจกรรมในเรื่องของการเข้าพรรษา ละก็จะมีใบลงทะเบียน ที่ว่า งดเหล้าเข้าพรรษานะ”(ID24: 110-114)

“ก็จะมอบตอนที่ออกพรรษา หรือว่าเวลาวันพ้อ วันแม่ เราก็จะยกให้เป็นบุคคลต้นแบบในเรื่องการ งดเหล้า แล้วบางคนก็งดยาวไปเลย เลิกไปเลยก็มี”(ID24: 129-130)

“ก็มีได้รับหนังสือจากพ่อกำนัน และประกาศเสียงตามสาย รัตนรงค์ ลด ละ เลิก อบายมุข กิจกรรม ก็ยังมีเข้าพรรษาหนึ่งดสุรากันร้อยละจะเหลือประมาณสัก 30 เปอร์เซ็นต์ ที่กินในช่วงเข้าพรรษานะครับ ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์เนอะที่หยุดงดเหล้าเข้าพรรษา หลังจากพ้น 3 เดือนแล้วก็กลับมาดื่มก็มีน้อยเหลือไม่ถึงร้อย เหลือประมาณสามสิบ สี่สิบ ยี่สิบ ลดลงครับ”(ID21: 48-52)

(1.2) งานศพปลอดเหล้า งานศพเป็นงานที่เจ้าภาพไม่ได้เตรียมตัวไว้ล่วงหน้า และเป็นงานที่พบว่าค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เนื่องจากการจัดงานศพส่วนใหญ่ต้องตั้งศพบำเพ็ญกุศลไว้หลายวัน ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ารายละเอียดของพิธีกรรมในการจัดงานศพนั้นจะแตกต่างกันไปบ้างตามวิถีวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น แต่สิ่งที่ยังคงปฏิบัติเหมือนกันในชุมชนที่ยังคงความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้น คือ การตั้งศพไว้ที่บ้านและเคลื่อนศพไปวัดในวันฌาปนกิจ ดังนั้น เจ้าภาพจึงต้องมีภาระเรื่องของการจัดเตรียมอาหาร และเครื่องดื่มมาเลี้ยงรับรองให้กับแขกที่มาร่วมงานศพ ตลอดจนเพื่อนบ้านที่มาช่วยงานศพ ซึ่งหนึ่งในเครื่องดื่มที่นิยมนำมารับรองแขก ก็คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้น การงดเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายให้แก่เจ้าภาพแล้ว ยังถือว่าเป็นการที่ผู้มาร่วมงานศพทุกคนได้พร้อมใจกันสร้างกุศลโดยไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นของมีนเมา ผิดศีล เพื่อเป็นอันสังข์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอีกทางหนึ่งด้วย

“เราตั้งงบประมาณให้ เดียวนี้หมู่ 1 ก็มาของบประมาณ ซึ่งหมู่อื่นที่ยังไม่ได้ก็เชิญมาประชุมทั้ง 11 หมู่บ้าน ณ เวลานั้นรับทราบและรับว่าเราจะขยายเครือข่ายให้มีการงดเหล้าในงานศพลดเหล้าในงานต่างๆ ได้ยิ่งดี เพราะเป้าหมายของเราคือเพื่อให้ดื่มน้อยที่สุดไม่ใช่ไม่ดื่มเลย หลักการ คือ ให้เขาดื่มน้อยที่สุด ให้มันมีปัญหาที่น้อยที่สุด แต่จะบอกว่าไม่ให้มีปัญหา มันไม่มีนะครับในโลกนี้” (ID1: 249-252)

“คนที่หมู่บ้านทำเองเนี่ยะ อ่า เขาจะ เขาเรียกอะไรอะปฏิสัมพันธ์ในหมู่บ้านเขาจะ อย่างพ่อหลวงเนาะเขาก็จะมีการตั้งกฎขึ้นมาว่าจะ อ่าถ้าใครกินเหล้าจะต้องอาจจะตัดน้ำตัดไฟหรืออะไรทำนองเนี่ยะมีกฎ อ่า มีกฎการตั้งกฎเนี่ยะตั้งโดยหมู่บ้านนั่นเองเนี่ยะ ถ้ามันจะถูกได้รับการยอมรับมากกว่าการที่ อบต. ไปตั้งกฎให้กับเขา แต่ว่าส่วนหนึ่ง อบต.เนี่ยะ มีส่วนสนับสนุนนะคะในการทำ อย่างลดเหล้า หมู่บ้านศีล 5

มันจะมีกฎของหมู่บ้านนะคะคือ ทำนานแล้ว แต่ว่าจะเป็นเรื่องของยาเสพติด ซึ่งเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของยาเสพติดนี้ด้วย”

“อ่า ส่วนหนึ่งก็คือตั้งกฎหมู่บ้านขึ้นมาเพราะแต่ละบ้านเนี่ยะ แต่ที่นี้การปฏิบัติเนี่ยะมันก็อยู่ที่หมู่บ้านเองว่าเขาจะเคร่งครัดหรือว่ายอมรับกับกฎตรงนี้แค่ไหน” (ID3:210-233)

“ประโยชน์น้อยๆ ของมันก็คือลดค่าใช้จ่ายในเรื่องงานศพเนี่ยะ ถ้ากินเยอะๆนะ” (ID1: 380)

“ที่นี้เจ้าภาพเดียวเนี่ยะเราก็พยายามจะขอเขาในเรื่องของโดยเฉพาะจะเน้นในเรื่องของงานศพงานศพเนี่ยะเราพยายามจะขอเขาว่า ขอให้ไม่มีเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ได้ไหม ถ้าไม่ให้มีเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์เนี่ยะผมจะมีป้ายมาให้ ป้ายไว้นิลมาติดว่างานนี้งดการเลี้ยงเครื่องตี๋ม-แอลกอฮอล์จะไม่มีหลังจากที่เขาร่วมมือกับเรา เราก็จะบอกว่างบประมาณเราก็ไม่มีเนาะในหมู่บ้านเราก็บอกไปเนาะ”(ID5: 92-99)

“งานศพมันในงานเขาก็ไม่เลี้ยงอยู่แล้ว มันทำมานานแล้ว มันเป็นวิถีไปแล้ว งานศพที่นี้ไม่เลี้ยงเลยเป็นวัฒนธรรมของเขาอยู่แล้ว แม้แต่น้ำอวดลมก็ยังไม่เลี้ยงนะ กลายเป็นน้ำเปล่ากับน้ำขวดที่เป็นแก้วพลาสติก เป็นน้ำเชาก๊วยเป็นวัฒนธรรมของที่นี่อยู่แล้ว ตั้งแต่เกิด” (ID6: 217-238)

“ผมว่าผมจะลองดูมันทำลาย ผมจะทำผมจะพยายามให้ชาวบ้านของผมเนี่ยะให้มันลดลงมาอย่างค่าใช้จ่ายในเรื่องของงานศพทันทีที่เขาตายเราเอาเหล้ามาเลี้ยง เสียไปเท่าไรเทียบกับที่เราไม่เลี้ยงมันจะเท่ากันไหมอย่าไปอยากจะจัดตอนนี้จะเก็บข้อมูลก็คือให้ทางคณะกรรมการเนี่ยะให้ไปจัดเก็บข้อมูลตรงนี้มา”(ID5: 228-238)

“งานศพมีหลังจากที่เขาเก็บของส่ง แม่บ้านจะต้องนั่งกินเหล้ากินเบียร์หลังจากที่ผมมาเข้าหมู่บ้านเข้ามาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป็นโครงการของในหลวงก็เลยไม่มีเลยตอนนี้ แม่บ้านหมู่9นี้รับรองเลยว่างานเล็กเก็บขามเก็บซ็อนส่งอย่างเดียวจะอยู่คุยกันสักพักจะไม่มีคำว่าเหล้าเลยมันต้ออดมาจากเศรษฐกิจพอเพียงที่เราอุดหนุนรัฐของ อ่า ค่าใช้จ่ายเรียกว่าลดรายจ่ายเพิ่มรายได้เหมือนกับเราลดเหล้าเนี่ยะลดเหล้าในงานศพ”(ID5: 392-408)

“ในชุมชนนะ ก็ประกอบส้มมาอาชีพ แล้วก็รักษาศีลตามศีล5แบบนี้ ตามศีล5 อ่าจะมีการลด ละ เลิกเหล้าแล้วก็บายนมุข ซึ่งถ้าอย่าง มันไม่ใช่เฉพาะเหล้าเป็นสิ่งบายนมุขต่างๆ การพนันบายนมุข การพนันอะไรพวกเนี่ยะในเวลาหมู่บ้านมีศัพมื่ออะไรพวกเนี่ยะก็จะไม่มีการเล่นอะไร แล้วก็ไม่มีการเล่นเหล้า” (ID6: 39-65)

“เขาทำมานานเป็นวิถีชาวบ้าน เป็นวัฒนธรรมในชุมชน มันปลอดภัย100%หมายถึง เฉพาะในงานศพไม่มีอยู่แล้ว”(ID6: 276-285)

“ก็เหล้า บางทีอะ เจ้าภาพคนนี้มีเงินก็เลี้ยงได้ มาอีกคนหนึ่งไม่มีเงิน คนที่เคยไปขอเนี่ยะ ไปขอเนี่ยะเออะก็ขนาดคนนั้นยังเลี้ยงอะก็ต้องมาทำให้ค่าใช้จ่ายมันเพิ่มขึ้น ก็มาประชุมกัน ทั้งหมดหมู่บ้านเนี่ยะถ้าทำแบบนี้ นี้ไม่ไหวอะมันเป็นการเพิ่มภาระลำบากกับคนที่รายได้น้อย” (ID6: 1010-1019)

“ลดเหล้าในงานชาวดำเนี่ยแหละ คือไว้เกียรติให้กับผู้ตาย ละที่ประชุมได้ตกลงกัน ได้ตกลงกันก็คือ ไม่เลี้ยงเหล้า ไม่เลี้ยงเหล้าในงาน งานศพ ก็ย้อนไปเมื่อ เออ.. ปีเท่าไรผมก็จำไม่ได้ แม่ผมเสียชีวิตเกิน10ปี แม่ผมเสียชีวิตละก็ผมตอนนั้นผมรู้ผมได้ชี้ระหว่างข้าวสารกับเหล้าที่เลี้ยงในงานศพ ค่าเหล้านี้จะหมดไปเยอะกว่าค่าข้าวสาร พอตีมาหลังจากนั้นก็ เออ..ลูกบ้านที่ในหมู่บ้านนี้ตาย ตอนนั้นผมเป็นผู้ช่วยฯ อยู่ ตาย ก็..เคยพูดกันว่าตั้งแต่นี้ไปเราจะมียอบายว่าเราจะไม่เลี้ยงเหล้าในงานชาว-ดำ เพื่อลดค่าใช้จ่ายของศพแต่ละศพที่จะเสีย แค่เงินก็จะไม่มีละพวกเราไปฝันไปกินเหล้าไปเลี้ยงกันอีก มันก็ซ้ำเติมให้เจ้าภาพคนที่เหลือ ก็เลยมียอบายร่วมกับหมอ หมอโรงพยาบาลตำบลเนี่ยะ เข้ามาประชุมในหมู่บ้าน ตอนนั้นประชุมครั้งแรกนี้ไม่ผ่าน (ครับ) เพราะคนกินเยอะ มีเยอะ ส่วนมากนี่มันจะไปประชุมหลังคาละคน 60หลังคา นักดื่มตอนนั้นนี่ มันก็จะอยู่ครึ่งๆ” (ID10: 8-27)

“งดเหล้าเข้าพรรษา (งดเหล้าเข้าพรรษา งานศพ) แต่เค้าก็ไม่กินกันอยู่แล้ว เป็นวัฒนธรรมของชาวบ้านเค้าไม่กินเหล้ากันไม่กินงานศพ เป็นวัฒนธรรมของชาวบ้านแถวนี้อยู่แล้ว ไม่คือเค้าจะกินวันเล็กคือวันเอาศพไป งานศพปลอดเหล้า เราจะมีป้ายไว้นิล มันเป็นไว้นิลใหญ่ๆเลยนะ แล้วก็มีการอยู่เก้ารูป มันมีแก้ววัดมีเจ้าอาวาสอยู่ทุกหมู่บ้านทุกวัดอยู่ในรูปละก็ เอาไว้ที่ตรงงานศพที่เวลาพระเขาไปสวดจะเอาไว้ด้านหลังพระ ประมาณนั้น นี่กำลังคุยรายละเอียดตรงนี้เค้ารับเข้าหลักการไปแล้ว กำลังจะดำเนินเป็นรูปเป็นร่างอีกครั้ง สำหรับงานศพที่เค้าไม่เลี้ยงเหล้าเราจะเอาไปแปะให้” (ID12:260-275)

“ก็เรื่องของงานศพปลอดเหล้ามีมาก่อนเพราะมันมาจากกระบวนการของชุมชนที่แท้จริงเขามีส่วนร่วมตั้งแต่การคัดกรอง” (ID13:67-68)

“เริ่มแรกพี่เขาจะเก็บข้อมูลว่างานเนี่ยะเอาศพแรกสมมุติว่าศพเขามีสองศพก็คือก่อนแม่เขาตายก่อน เขาหมดไปเท่าไร ละศพเนี่ยะเขาเข้ามาเข้าโครงการพ่อเขาตายอีกเงี้ยะ มันลดค่าใช้จ่ายไปเท่าไร ค่ะ อะไรบ้างคะ แปลว่ามันลดเห็นพี่บอกข้อมูลมันลดได้

ถึง 4หมื่นบาทต่อ1งานศพ เฉพาะเรื่องเหล้าแล้วแต่ศพคนรวยเขาจะเลี้ยงเหล้าแดงมันก็จะเยอะ” (ID12:245-251)

“มันเป็นกระแสตอบรับซึ่งอย่าลืมนะตอนนี้ผู้หญิงมันเยอะเพราะว่าผัวกินเหล้าไปผลกระทบมันอยู่ที่เพราะฉะนั้นแกนนำที่เป็นแนวร่วมกับเราจริงๆผู้หญิงมาก่อน ชมรมแม่บ้าน ถ้ามีอสม.เข้มแข็งชุมชนนั้นจะเริ่มน้อยลง เพราะว่าถึงเวลานะไปต่อกันว่าเขาไปจัดการว่าอย่างเงี้ยะเขาไม่ได้เอาออกไปเลยนะมันจะมีอยู่งานหนึ่งเขาหวังดีเอาร่วมเอาลงเปียร์มาร่วมที่อำเภออื่นมาร่วมงานศพแม่บ้านจัดการเลยนะ เอาออกไปเดี๋ยวนี้เขามาเล่าพี่จะรู้ตอนหลังตลอดเลย” (ID12:499-504)

“ในหนังสือของท่านบรรหารเขาบอกว่าการตายเนี่ยะ ถ้าจะให้ดีต้องใช้ต้นไม้เป็นการสืบทอดความผูกพันระหว่างพ่อแม่ที่ตายกับลูกละก็นอกจากนี้ก็ลดภาวะโลกร้อน ด้วยเพิ่มต้นไม้1ต้นเพิ่มพื้นที่ อันนี้ประเด็นที่2 ประเด็นที่3 ต้องมีใบประกาศด้วยใบประกาศเพื่อเป็นการขอบคุณเป็นการโปรโมท

ประชาสัมพันธ์โครงการของเราไปมอบที่ป่าช้าแรกๆ มันจะเขียนในนั้นมันจะมีเวิร์ดดิ้งว่าขอขอบคุณเจ้าภาพที่ไม่เลี้ยงเหล้าในงานศพเข้าร่วมโครงการ” (ID13:397-401)

“คนเชื่อมันไม่ใช่อย่างเนี่ยะแล้วเราก็มานั่งคุยกัน แล้วก็คุยกันทั้งรพสต. แล้วก็เราก็จะขับเคลื่อนกันในระดับตำบลก็คือคุยกับทางผู้นำก็คือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั้งหลายเพื่อที่จะให้มาเอานโยบายตรงนี้ ซึ่งการที่เราจะใช้แผ่นป้ายไวน์ลิตติไวก์ในงานศพเราก็ต้องไปคุยกับทางเจ้าของก็จะให้กำลังผู้ใหญ่บ้าน” (ID14:40-42)

“ที่ผ่านๆมาเห็นจากที่ได้รางวัลนะคะ ทางผู้ใหญ่บ้านคนเดิมเนี่ยะเขามีเรื่องของงานศพปลอดเหล้า นะคะแล้วก็ทางเทศบาลเนี่ยะนายกก็จะทำไปประกาศไปมอบให้แล้วก็เหมือนกับว่ายกย่องนะคะทำเชิดชูว่าทำดีเนงานศพปลอดเหล้าอะไรอย่างเนี่ยะคะเป็นเกียรติบัตรให้มีเกียรติบัตรให้กับชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการ” (ID15:67-74)

“มันกระทบกับเรื่องของรายได้เรื่องของอาชีพอะไรอย่างเนี่ยะก็คือเป็นเรื่องของแนวคิดแต่ว่าในเรื่องความจริงมันกระทบกับปัจจัยอื่นๆอะคะ ก็คือถ้าเดี๋ยวๆจะมีเรื่องพวกนี้แหละคะก็จะม้งานศพปลอดเหล้า” (ID15:167-169)

“หลักๆเลยนะคะในเรื่องของศาสนาก็จะมีเรื่องของทางศพที่เขาับเรื่องหมู่บ้านศีล5 เรื่องของการประพฤติปฏิบัติตัวอยู่ในเรื่องของศีล5นะคะ” (ID15:17-19)

“ความจริงมันกระทบกับปัจจัยอื่นๆอะคะ ก็คือถ้าเดี๋ยวๆจะมีเรื่องพวกนี้แหละคะก็จิมงานศพปลอดเหล้า”(ID15:168-169)

“ผมไปประชุมที่สาธารณะสุขหมู่บ้านผมได้รับมาเรื่อง คือ1เรื่องของปลอดเหล้าในงานศพปกติ ค่าใช้จ่ายในงานศพก็สูงอยู่แล้วรวมถึงเหล้าด้วยที่นี้ผมมีใบให้แต่ละบ้านว่าคุณจะเข้าร่วมโครงการหรือไม่ ส่วนใหญ่เขาก็เข้าร่วม แล้วผมก็จะมีป้ายไปติดแล้วก็ทาง สปสต.ก็ทำเกียรติบัตรมาให้ที่งานศพที่ป่าช้าผมก็ประกาศว่าที่ทางดเหล้าในงานศพก็เพื่อเป็นการอุทิศส่วนกุศลและลดค่าใช้จ่ายรวมถึงอุบัติเหตุด้วยถามว่าตรงนี้ได้ผมไหม ได้ผลมากๆ” (ID17:688-702)

“ผมก็คิดว่างานเนี่ยะมันได้ประโยชน์ ประหยัดเงินไปที่บาทชาวบ้านรู้ได้ยังไงหรือปากต่อปากหรือเราจดแล้วไปโชว์ชาวบ้านถึงรู้ว่าประหยัดงานไหนประมาณ 15,000-30,000แล้วแต่งงานใหญ่งานเล็ก” (ID17:720-727)

“ทำป้ายประชาสัมพันธ์ยกตัวอย่างเช่น งานศพ เราจะทำป้ายว่างานศพปลอดเหล้า นะครับก็ได้ผลค่อนข้างดีนะครับเกือบถึงจะดีมาก เพราะว่ามันเป็นโครงการที่ไม่ต้องไปเปลี่ยนวิถีชีวิตให้กับชาวบ้านเนี่ยะมันเป็นสิ่งที่ยากนะ แต่อย่างน้อยเราก็สามารถเข้าไปลดรายจ่ายให้กับเจ้าภาพ เราได้เก็บข้อมูลแล้วก็เอาไปเสนอ นะครับ บางเจ้าภาพเขาก็เห็นด้วย บอกว่าถ้ามางานศพเนี่ยะนะครับ ขอลอดเหล้า นะแบบนี้ครับ ไม่ใช่ไปเพิ่มภาระให้กับผู้ที่สูญเสียเนาะหรือเจ้าภาพ โดยเฉพาะผมเนี่ยะโดยเฉพาะผู้นำถ้าผมไปเนี่ยะผม

จะต้องบอกเจ้าภาพเสมอบอกว่าเจ้าภาพกินแบบไหนผมก็จะกินแบบนั้นไม่ใช่ว่าเพลตอนเลี้ยงข้าวเนาะ
เชิญผู้บริหารไปนั้นแล้วก็จะเอาเหล้ามาเมื่อก่อนเป็น” (ID16:18-34)

“เมื่อก่อนเราจะมีหลายปีที่ผ่านมาก่อนจะมาทำตัวนี้เราเคยทำโครงการหมู่บ้านปลอดก่อนคือ5จะมี
สมัครแล้วก็จะมีการแต่ละบ้านๆว่าบ้านนี้เข้าร่วมโครงการนำศีล5นะแบบนี้ แล้วก็ในส่วนของศีล5นี้ถ้างาน
ศพไหนเข้าร่วมโครงการนี้ทางเทศบาลกับทางอนามัยเขาจะออกกุฏิบัตรให้อีกอย่างจะเป็นการ
ประชาสัมพันธ์ไปด้วย” (ID16:105-109)

“แล้วก็สมมติว่าเขาเข้าร่วมโครงการเนี่ยะผมว่าหมิ่นกว่าเขาประหยัดได้แน่นอนแปลว่าเราโชว์
ตัวเลขให้เขาเห็นด้วยหรือครับว่าประหยัด ถ้าเราโชว์อย่างผู้ใหญ่บ้านหมู่3เขาบอกเลยจากวันแรกเนาะ
มาถึงวันเนี่ยะเราสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในเรื่องของเหล้าได้ บางคนก็เสียหลายหมื่นนะหลายล้ง แค่เรา
ใช้ตัวนี้แค่ป้ายเอาไปแล้วก็เจ้าภาพมีส่วนร่วมเนี่ยะเจ้าภาพก็จะประหยัดงบประมาณได้ในระดับหนึ่ง”
(ID16:622-631)

“ครับ แล้วถ้าพูดถึงเด่นๆที่นี้เป็นงานศพปลอดเหล้าเนาะ” (ID16:222)

กวีชาการ : “ครับนั่นแหละก่อนหน้าเราทำอะไรที่เขาทำไว้นานแล้วครับ ทำในเรื่องของงานศพ
ปลอดเหล้า”(ID19:62)

“ถ้าในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเนี่ยะก็ตั้งเรื่องของสุราเข้ามาร่วม จะเริ่มกิจกรรมในส่วนนี้คือตั้งแต่
แรกเลยเราก็จะมีการมีป้ายก่อนจะมีป้ายเริ่มที่งานศพก่อน งานศพคือจะมีป้ายไปติดว่าขอภัยงานศพนี้จะ
ไม่เลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด เพื่อเป็นการถวายเป็นกุศลให้แก่ผู้เสียชีวิตไปจะติดไว้สักประมาณ2-3ปี
ใครมีงานศพก็จะเอาป้ายไปเอาไปติดไว้ แล้วคนที่มางานศพเขาก็ไม่ถามเอาเหล้าเนาะ คนที่เป็นเจ้าภาพเขา
ก็ประหยัดเงินอันนี้คือส่วนหนึ่งที่ทำให้เห็นถึงผลดีของการลดเหล้าในงานนะมันก็ปฏิบัติกันมา หลังจาก
ผ่าน3ปีไปแล้วเราจะไม่ติดป้ายแล้วเป็นที่รู้กันเลยว่างานศพเราจะมาเลี้ยงเหล้า”(ID19:164-184)

“จะมีป้ายติดที่งานศพปลอดเหล้า ช่วยได้ปีนึงหลายแสนที่ทางอำเภอประเมินออกมาเนาะครับ”

“ศพนี้เสียเท่าไรจากแสน สองแสน เหล้าเสียเท่าไร จากงานศพเนี่ยเมื่อก่อนเหล้าเสียประมาณ
หมื่นกว่า ตอนนี้อย่างพัน สองพัน ลดลงมาแล้วนำตัวนี้ไปประเมินที่อำเภอร่วมกันทั้ง 12 ตำบล 114
หมู่บ้าน ก็คือลดเหล้าลงไปได้”(ID21:89-95)

“ประมาณ 10 ปีแล้วครับ ที่แรกทางอำเภอรณรงค์เชิญชวนให้ประชาชนงดเหล้าในงานศพจะลด
ค่าใช้จ่าย ทางพระครูขอพูดเรื่องงดเหล้าโดยนโยบายมาจากทางอำเภอ”(ID21:110-112)

“ตรวจสอบตามร้านค้า ถ้าคนไม่ดื่มจริงเขาก็จะไม่ไปแล้วไปถามคนขายก็จะบอกได้ ถ้าคนกิน
บ่อยๆ ก็จะนั่งตรงนั้นส่วนใหญ่ที่นี้ไม่นั่งกินบ้าน จะนั่งกินร้าน ปริมาณการดื่มตอนช่วงพรรษาแทบไม่มี”
(ID21:237-240)

“ถ้ามีงานศพที่มีป้ายไว้นิด งานศพงดเหล้า ถ้ามีที่บ้านเขาก็เอาป้ายเนี่ยเพราะว่าป้ายทำอยู่ที่วัด
เสร็จแล้วก็เอาไปติดที่หน้างาน” (ID22:316-319)

“งานศพ ถ้าถามผมว่าไม่ค่อยมีผลกับเด็กเพราะว่าเด็กไม่ค่อยมาเด็กส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา อยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่มากกว่าแต่ก็มีจำนวนน้อยที่มา ส่วนใหญ่ก็จะเป็นวัยทำงาน คนในหมู่บ้านอย่างนี้ ดีกว่า”(ID22:410-413)

“บางครั้งก็แนะนำว่าเอาไปกินข้างนอก บางเจ้าภาพเขาก็ขอร้องว่างานนี้จะไม่มีเหล้า บางทีก็ไม่มี เลยนะครับ บางครั้งเจ้าภาพก็ไม่ชอบและขอร้องให้ออกไปก็มี”(ID22:342-343)

“ส่วนใหญ่ชุมชนจะเป็นชุมชนพึ่งพาอาศัยกัน มีงานศพเราก็จะไปช่วยกัน บางทีเจ้าหน้าที่เทศบาล กำลังตัดไม้อยู่ แต่มีงานศพเขาก็จะมาช่วยกางเต็นท์หรือบางที่ทางกำนันจะส่งคนมาช่วยและจะพูดกันว่า มีเงินแค่นี้ มีเงินไม่มาก ช่วยกัน แล้วเราก็จะรู้ว่ารายละเอียดยกจ่ายเขาไม่เยอะ ค่าอาหารก็จะไม่สิ้นเปลือง หูหระ เวลาเชิญพระมาสวดก็จะรู้ว่าศพนี้เขาไม่มีเงิน บางทีก็คืนให้ทั้งหมดเลย สรุปค่าใช้จ่ายมากก็จะบอ กว่าเสียไปเท่านี้ๆ เราก็จะรู้ว่าศพนี้อาจจะไม่เลี้ยงเหล้าคนอื่นก็จะรู้ค่ะ”(ID23:100-105)

“จะกินด้วยก็ยังไม่อยู่ค่ะ เพราะป้ายมีบางที่ไปจัดในวัดก็คือในวัดห้ามกินอยู่แล้ว”(ID23:589)

“อันนี้เราก็จะทำป้ายให้เนอะอย่าง 4 ป. 4 ป. คือปลอดเหล้า ปลอดควีนรูป ปลอดการพนัน และ ปลอดแอลกอฮอล์ ค่ะ 4 ป. แล้วก็จะทำป้ายให้ชุมชนเนอะ เอาไว้ที่ชุมชนก็คือผู้ใหญ่บ้านหรือประธาน อสม.ก็จะเก็บไว้เลย เวลาบ้านมีงานศพป๊อป เขาก็จะคุยกับเจ้าภาพให้เอาไปติดที่งานศพอันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ เทศบาลของเรา ภารกิจของเราของสวัสดิการจะมีหน้าที่เอาโต๊ะ เต็นท์ ป้ายต่างๆ ของเราจะเป็นเบ็ดเสร็จ ให้ชุมชนของเรา เราจะให้ทางกองส่งเสริมการเอาป้ายงดเหล้าอะไรไปด้วย”(ID24:158-167)

(1.3) **การจัดกิจกรรม/นันทนาการ** เป็นภารกิจการบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ได้จัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางตรง และทางอ้อม ที่จะส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อคนในชุมชนได้ใช้เวลาว่างในการพัฒนาสุขภาพทางร่างกาย และ/หรือพัฒนาคุณภาพจิตใจ รวมถึงช่วยในการส่งเสริมอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ คนในชุมชนก็จะไม่มีเวลามาสนใจในอบายมุข และสิ่งเสพติดต่างๆ ซึ่งก็รวมถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย

“อันละ 500 -600 นะ เขาขายได้เยอะเหมือนกัน พึ่งทำมาไม่นานเนี่ยะ อันนี้อันที่หนึ่งแล้วอันที่สอง หมู่ผู้สูงอายุก็มาทำในเรื่องของจัดดอกไม้สด อ่า ผมบอกว่า เอ้า ไปคิดมา คือเทศบาลจะไม่คิดโครงการให้แต่เราบอกว่าเราบ่งประมาณให้ แต่พวกคุณไปคิดมาก่อนว่าทำแล้ว หนึ่งต้องเห็นผล สองทำแล้วสามารถที่จะเอาเป็นแบบอย่างได้ สามทำแล้วต้องทำต่อเนื่องได้ให้มันเป็นอาชีพได้ ไม่ใช่ทำปี่นี้แล้วก็หายไป ทำปี่นี้แล้วก็หายไป มันเอาเงินละลายแม่น้ำ เพราะว่าผมอยากเห็น คือทำแล้วให้มีหลักประกันได้ว่า เออ มันต้องเป็นรายได้ของเรานะ ผมก็เลยเลือกตลาดผมลงอินเทอร์เน็ตให้ นะครับ เดียวนี้ผมประกาศ

ชายทางอินเทอร์เน็ต ขึ้นฝากไว้ทางอินเทอร์เน็ตเลยคืออยากจะถามว่าแล้วท่านมองว่ามันเชื่อมโยงกับเรื่องของการไปจัดการกับปัญหาการดื่มเหล้าในวัยทำงาน เพราะว่าคนเราถ้าไม่มีเวลาว่าง คนก็จะมุงมั่นในการทำงาน แล้วยิ่งเขาได้เงินเนี่ยะ เขาเห็น เอ้ออาจารย์ทำกับไม่ทำ อาจารย์อยู่เฉยๆเล่นไลน์ พอว่าคนเมาเล่นไลน์เนี่ยะ ผมมองว่า คือไม่สนใจอะไร พอว่างก็ เอ้อ มาดื่มกันหน่อยเนี่ยะเห็นไหม แล้วกับเราทำงานนั่งดูทีวีไปก็ทำงานไปว่างก็ทำงานเนี่ยะ เมื่อคนเรามีสงานทำเนี่ยะมันก็ไม่คิดอย่างอื่น”(ID1: 586-606)

“ก็ในโครงการที่เรา มันก็จะมีเรื่องของการออกกำลังกายเนาะ ที่ที่เราเห็นว่ามันเป็นส่วนหนึ่งให้ประโยชน์ เขาได้เนี่ยะ ก็มีบางหมู่บ้านที่รวมกลุ่มกันจัดโครงการมาขอรับงบการสนับสนุนไป อ่า ออกกำลังกายไม่ว่าจะเป็นรำวงย้อนยุค ไม่ว่าจะเป็นอะไร ปรากฏว่ารำวงย้อนยุค”(ID1: 649-651)

“มันก็เป็นกุศโลบายที่มันจะโยงเข้ามาหาเรื่องของการดื่มเหล้าครับ เพราะถ้าคนดื่มเหล้ามันไม่ได้อยากทำอะไร แต่คนออกกำลังกายเขาเห็นว่า เอ้ย ก็เสร็จเรียบร้อยแล้ว ปู๊บ พอมีกำลังเขาก็มาทำงานของเขาทำงาน อ่า งานที่เราส่งเสริมไป มันก็กลายเป็นว่า เอ้อ มันก็ลืมเรื่องเหล้าไป ตรงนี้เอง” (ID1: 674-679)

“เรื่องงบประมาณก็อย่างเช่น ทำโครงการชุมชนรักสุขภาพ วิถีบุญ ทำกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ โดยแสดงนิทรรศการให้ดู จัดบุรุษของยาเสพติด เหล้าสุรา และบุหรี่ ภายในชุมชน ของเรา และในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมามาเราจัดทุกปี นอกจากนั้นวันเข้าพรรษาเราก็จะจัดกิจกรรมชีวิตพิชิตโรค หมู่บ้านเราต้องปลอดอบายมุข วันพระก็ต้องมีการสัมปทาน ศีล5 รวมกันโดยการเปิดเสียงตามสาย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552ทำแบบนี้กันมาถึง 7 ปี แล้วตอนนี้ก็เหลือคนแค่ 10 กว่าคนที่ยังติดสุรา แต่ก็ยังไม่ถึงขั้นเรื้อรังตอนนี้เวลามีงานบุญงานศพ ในหมู่บ้านก็ปลอดเหล้าสุรา บุหรี่ แล้วงานรื่นเริง เฉลิมฉลองต่างๆ กระบวนการที่เราทำ ถ้ามีไปทำในที่ที่ไม่ถูก ก็จะมีกรรมการหมู่บ้านที่คอยดูแล ส่วนใหญ่ก็จะเป็นพวกวัยรุ่นต่างบ้านที่มาดื่มในสถานที่ต้องห้ามกรรมการคอยดู ตามสถานที่ต่างๆที่ต้องห้ามในการดื่มสุรา สูบบุหรี่ ไม่ว่าจะ สนามกีฬา โรงเรียนทางเท้า เราจัดการหมดและเราก็จะดูกันแบบเข้มแข็ง เพราะมันเป็นเรื่องของชุมชนเรา” (ID9: 84-98)

“กิจกรรมที่สร้างความสามัคคี และแผนที่เราได้จัดทำขึ้น ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้นทุกครั้งที่เรามาประชุมกันเราก็จะมาดูกันว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ทำได้หรือยัง หรือทำไปได้มากแค่ไหน ไม่เชิงปลอด เป้าหมายถึงที่สุดก็คือ การมีอัตราส่วนที่ลดลง ไม่จำเป็นที่จะต้องหมด แต่ให้ลดลงหรือถ้าไม่ลดก็ขออย่าให้เพิ่มขึ้น คนหน้าใหม่ก็อยากให้มีเพิ่มในชุมชน เพราะฉะนั้นไม่ลดก็ขอให้อยู่ที่เดิม” (ID9: 113-117)

“เราแบ่งคนในชุมชนเรานะ ระหว่างผู้สูงอายุ เราก็มีโรงเรียนผู้สูงอายุ เรียกว่าโรงเรียนชราภิบาลของเราแล้วก็ ในวัยกลางคนเราก็มีการรวมกลุ่มจัดกิจกรรม เช่น สุภาพสตรีก็มีกลุ่มรำวงย้อนยุค ซึ่งมีประมาณ 50 คน ตกเย็นมาก็จะมาออกกำลังกายกันกลุ่มคนทำงานก็ทุกวันศุกร์เราก็จะมีถนนคนเดินวิถีบุญก็คือให้ไปเจอกันที่วัดก่อน ไหว้พระ รับศีล ทำวัดให้สงบ แล้วก็เดินในชุมชนเรา ไปถึงโรงเรียนก็รำร่ายกรองรำต่างๆกัน ละก็กลับบ้านกันทุกวันศุกร์ตั้งตั้งแต่ 5 โมงเย็น ก็ไปที่วัดทำจิตใจให้สบายก่อน แล้วก็เดินกันวัยกลางคนของเรามีประมาณ 64 คน ผู้หญิงอีก 50 คน ทุกวันนี้ก็จะมีคนไปประมาณ 60-70 คนก็เดินในชุมชน ไม่ได้เดินอย่างเดียวนะ ก็มีการร่วมกันเก็บขยะไปในตัวใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มันจะมีส่วนเกี่ยวข้องใหม่ครบกับการที่ไม่ดื่มสุราก็มีส่วน เพราะว่าเราจะออกกำลัง และได้คุยกัน จากเมื่อก่อนผู้สูงอายุติดสุรากันเยอะ หลายคน พอไปวัดบ่อยๆ รับศีล 5 ให้รู้จักละอายมุข ทุกวันพระเช้ามาก็เปิดเสียงตามสาย ร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระ เวลา 6 โมงเช้า และก็รับศีล 5 ค่อยบอกว่า อย่าได้กระทำผิดศีล 5 ก็อธิบายให้เขาฟัง”(ID9: 141-161)

“ก็จะออกไป แต่ในปีนี้เป็นปี 59 นี้เขาจะรู้สึกว่าจะออกไปครั้งสองครั้งนะครับ แล้วก็จะมีกิจกรรมเสริมอย่างอื่นมาแบบว่า ครอบครัวไหนที่พ่อแม่สอนลูกดีแบบนี้ มีลูกเป็นคนดีไม่มีติดเหล้าไม่ติดบุหรี่แบบนี้ก็จะได้มามอบให้เป็นแม่ตัวอย่าง ให้แต่ละหมู่บ้านไป ซึ่งมอบไปเมื่อคราวก่อนเมื่อตอนออกพรรษา”(ID6: 472-477)

“กิจกรรมของเทศบาลจะมีบรมธรรมะสัญจรซึ่งหลังจากที่หมดเทศบาลเข้าพรรษาเราจะมีโครงการธรรมะสัญจรซึ่งจะเป็นกิจกรรมใหญ่ของเทศบาลเลยนะคะ จะมีกิจกรรมตรงนี้แล้วที่นี้เราจะสอดแทรกกิจกรรมงดเหล้าโดยที่ว่ามีผู้ที่เข้าโครงการคือผู้ที่ส่งใบสมัครมา แล้วที่นี้ให้ชุมชนกำหนด ผู้ใหญ่บ้านนะคะเป็นผู้ประเมินว่าเขาได้ทำจริงหรือเปล่าแล้วให้เขาส่งชื่อกลับมาที่เราแล้วเราก็จะมีของที่ระลึกในวันที่ธรรมะสัญจร ตอนแรกๆก็จะเป็นใบประกาศ หลังๆมาก็จะเป็นของที่ระลึก เหมือนกับว่าจะเป็นสร้างแรงจูงใจให้เขาด้วย เหมือนกับที่เราเป็นการประกาศเกียรติคุณให้เขาด้วย ยกย่อง เชิดชู เข้าพรรษามีจัด 2 ครั้งคะ ก็คือ เราจะนิมนต์พระคุณเจ้า ให้มาอบรมเทศนาประชาชน แล้วก็อีกที่ก็ วันปิดธรรมะสัญจร เราก็อีกครั้งหนึ่งบพวคนี้มาจากทางคณะสงฆ์ด้วยคะ แล้วก็บอบบรมธรรมะสัญจรของเรา”(ID18: 177-217)

“พวกเครือข่ายก็คิดเราจะต้องทอดผ้าป่าเป็นนวัตกรรมเพราะว่าผ้าป่าทั่วไปจะเป็นผ้าป่าสร้างวัดสร้างวิหารสร้างโรงเรียน แต่อันนี้เป็น “ผ้าป่าลด ละ เลิกสุรา” ก็มีการทอดผ้าป่าที่นี้เราก็ไม่ได้ไปตีฆ้องร้องป่าว สส.เขารู้เป็นโครงการที่ดีเขาก็ขอมาเข้าร่วมช่วยคะ ทางนายอำเภอ ทางอะไรเขารู้ ชาวว่าทำเรื่องนี้เขา

ก็เข้ามาช่วยก็ได้เงินมาอยู่ ณ ตอนนั้น 6 หมื่น ณ เวลานั้นเงิน 6 หมื่นบาทเกือบหมดละคะ” (ID13:391-394)

“กิจกรรมนี้จะเป็นผู้ใหญ่นะคะ แต่ว่าเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาก็ช่วยๆ กันสร้างเกณฑ์นะคะก็จะมีสัก 3-4ข้อก็จะมีในเรื่องของการประพฤติปฏิบัติตัวอยู่ในศีลในธรรมนะคะ การร่วมกิจกรรมของส่วนรวม การเสียสละของตัวเองเพื่อผู้อื่นอะไรอย่างเนี่ยะคะคือตรงนี้ตัวของผู้ใหญ่บ้านที่เป็นคนนำเองของบอกว่ามันจะเป็น 100% เลยมันก็เป็นเรื่องยาก แกละใช้วิธีชักจูงโดยใช้คำว่าศีลธรรมนำชีวิตก็คือเหมือนกับว่าค่อยๆ ให้คนปรับพฤติกรรมจากมากก็จะลดลงอะไรแบบเนี่ยะคะ รวมถึงการไม่ดื่มสุราในวันพระ” (ID15:91-101)

“ส่วนแม่บ้านก็จะไปทางแอโรบิก พวกรำวงย้อนยุคก็จะมี แอโรบิกแล้วก็กลุ่มนี้จะมีเปตองนะครับแล้วในส่วนของอนามัยก็จะมีเบาหวาน ความดัน มะเร็งปากมดลูกอะไรพวกเนี่ยะครับ ประมาณ 10 กว่าโครงการ คอยส่งเสริมเรื่องสุขภาพพร้อมกับโรงพยาบาล ให้คนดูแลสุขภาพ ซึ่งเมื่อคนสนใจสุขภาพ มันก็จะไม่มาดื่ม ไม่มาสูบ” (ID16:293-297)

“เรายังตามซึ่งถือว่าเป็นนิมิตหมายอันดีเลยที่ชุมชนเขาตระหนัก ไม่ใช่แต่เฉพาะร้านค้าเท่านั้น ท่านนายกกลงไปเล่นที่โรงเรียน คือ ในช่วงเข้าพรรษาเนี่ยะ มีใบเข้ามาสมัครเลยว่าใครจะให้ผู้ปกครองเข้ามาสมัครจดเหล่าในเข้าพรรษานี้ มีใบสมัครให้ ถ้าสมมติว่าคุณครูก็เอาไปแจกนักเรียนทุกคน อย่างเช่นว่าพ่อหรือแม่จะจด สมมติว่ามีลูก เรียนอยู่ตรงนั้น พ่อหรือแม่จะจดเขียนลงไปตรงนั้น เขียนใบสมัครมาผู้ปกครองก็เห็นแก่ลูกใจใครจะสมัครอะไรยังไงเขาก็สมัครไปอย่างน้อยต้องมีคนสมัครแล้ว 1 คนอย่างน้อย 1คนสมัครจดเหล่าในช่วงเข้าพรรษา เสร็จเรียบร้อยพองดเหล่าเข้าพรรษาเรียบร้อยมีการแจกทุนการศึกษาให้เฉพาะคนที่พ่อแม่สมัครจดเหล่า แจกทุนการศึกษาให้ไปกี่คนคือ จับฉลาก 10 คนอย่างเนี่ยะ ทุนละ 500 บาท แบบเนี่ยะแล้วก็มิของที่ระลึกให้แก่ผู้ปกครองที่จดเหล่าเข้าพรรษาในงานที่เราจัดปิดธรรมะสังเวย ธรรมมะสังเวยเราจะมีไปทุกวัดๆ ด้วย มีการมอบของที่ระลึกกับใบประกาศให้แก่ผู้ปกครองที่จดเหล่าเข้าพรรษาในวันปิดธรรมะสังเวยซึ่งเราจัดใหญ่โตที่เทศบาล”(ID19:321-342)

“ธรรมะสังเวยคือช่วงเข้าพรรษาในวันพระ เราจะมีกันไปฟังเทศน์เวียนวัดกันไป วันนี้เราจะไปวัดนี้นะชมรมผู้สูงอายุ แม่บ้าน พ่อบ้าน ประชาสัมพันธ์กันไปรวมกัน แต่วัดอื่นก็จะมีอยู่ แต่จะมีเฉพาะคนหมู่บ้านนั้น ถ้าเราว่าธรรมะสังเวยไปวัดนี้หมู่บ้านอื่นก็จะมา แม่บ้านก็เลี้ยงโรตารันคนก็จะเยอะ เราก็เวียนกันไปเป็นวัดๆคะ มีเทศน์ให้ข้อคิด การใช้ชีวิต ซึ่งรวมถึงศีล 5” (ID19:346-351)

“รณรงศ์บอกต่อๆ กันไปว่าพิษภัยสุรา มีการจัดอบรมบอกว่าสิ่งเสพยัตติ เทศบาลก็จัดอบรม เทศบาลเคยจัดอบรมให้จัดที่ข้างล่างหอประชุมเชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องพิษภัยของสุรา” (ID21:543-546)

“มีการลงทะเลเบียนไว้แล้วตั้งสัตย์ปฏิญาณตนไว้เอง แล้วทุกเย็นวันเสาร์มีกิจกรรมจะเชิญพระมาเทศน์ให้กับชาวบ้านฟังแล้วผู้ที่สนใจอาจจะทั้งตำบลหรือตำบลใกล้เคียงที่เขาเข้ามาร่วมแต่ส่วนใหญ่จะเป็นตำบลของเรา เรื่องของสุรายาเสพยัตติ พระนักเทศน์ก็จะเทศน์ และจะไม่พ่นเรื่องแอลกอฮอล์เรื่องศีล 5 ถ้าพระดังๆ ปีนึงสัก 3 รูป พระพยอม พระที่อยู่วัดทุ่งก้อพระดังๆ จำชื่อไม่ได้ แล้วก็ ท่าน ว.วชิรเมธี เชิญขนาดนั้นเลยคะ ท่านเมตตา ท่านจะมาเทศน์ในวัด” (ID23:75-82)

“วัยกลางคนของเรามีประมาณ 64 คน ผู้หญิงอีก 50 คน ทุกวันนี้ก็จะมีคนไปประมาณ 60-70 คน ก็เดินในชุมชน ไม่ได้เดินอย่างเดียวนะ ก็มีการร่วมกันเก็บขยะไปในตัวถือว่าใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มันจะมีส่วนเกี่ยวข้องใหม่ครบบกับการที่ไม่ดื่มสุรา มีส่วน เพราะว่าเราจะออกกำลัง และได้คุยกันจากเมื่อก่อนผู้สูงอายุติดสุรากันเยอะ หลายคน พอไปวัดบ่อยๆ รับศีล 5 ให้รู้จักละอบายมุข ทุกวันพระเข้ามา ก็เปิดเสียงตามสาย ร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระ เวลา 6 โมงเช้า แล้วก็รับศีล 5 ค่อยบอกว่า ออย่าได้กระทำผิดศีล 5 ก็อธิบายให้เขาฟัง”(ID9: 152-161)

(1.4) การขอความร่วมมือผู้ประกอบการ เป็นการที่ผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/นายกเทศบาล หรือผู้นำทางจิตวิญญาณ เช่น พระที่เป็นที่นับถือในหมู่บ้าน เข้าไปขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้ไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระ/ช่วงวันเข้าพรรษา และขอความร่วมมือที่จะไม่จำหน่ายให้กับเยาวชน

(1.4.1) ไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระ/ช่วงวันเข้าพรรษา

“เกี่ยวกับร้านค้าเราก็จะเป็นขอความร่วมมือ คือเราไม่ใช้วิธีการบังคับ ก็เชิญร้านค้าเข้ามาหมายความว่าเราก็สำรวจข้อมูลก่อนว่ามีร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จริงๆแล้วมันก็มีประมาณ 50-60 ร้านค้า แต่ก็เข้าร่วมกิจกรรมของเรา 47 ร้านค้า เรารู้ข้อมูลร้านค้าแล้ว แล้วเราทำหนังสือเชิญเขามาประชุมเพื่อหารือก็ให้ความร่วมมือประมาณ 47 ร้านค้า ก็คือ ตอนแรกเราเชิญมาประชุมก่อนแล้วเราก็พูดถึงกิจกรรมตรงนี้ ว่ามันเป็นอย่างไร เราจะดำเนินกิจกรรมอย่างไรนะคะโดยตอนแรกเราไม่ได้กำหนดที่ว่าให้

ร้านค้ากำหนดจำหน่ายแต่เราหรือกับเขาเหมือนกับว่าให้เขาเป็นฝ่ายออกความคิดเห็นว่าจะมีวิธีการอย่างไร ซึ่งร้านค้าเป็นผู้เสนอเองว่าในเมื่อช่วงเข้าพรรษามันก็ไม่นานแค่ 3 เดือนเอง เราน่าจะมีตรงนี้ขึ้นมา ตอนแรกบางร้านนี้ก็เสนอจะงดขายทั้ง 3 เดือน แต่บางร้านก็บอกว่าทั้ง 3 เดือน ก็ไม่ไหวก็คือว่า เป็นรายได้ของร้านค้า ก็เลยว่าจะเหมือนกับว่าปรับลดเข้าหากันก็ขอว่าเป็นแค่วันพระ” (ID18: 33-56)

“คือกิจกรรมตรงนั้นนอกจากร้านค้าที่สมัครร่วมกิจกรรมที่จำหน่ายสุราแล้ว เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วเราก็มีใบสมัครให้แต่ละหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านไปให้คนที่ร่วมเขาสมัคร เหมือนกับว่ามันจะมีงดเหล้าตลอดพรรษาคือ 3 เดือนงดเลย อีกอันหนึ่ง คือ งดเฉพาะวันพระ” (ID18: 151-154)

“มันไม่ใช่ผู้ใหญ่บ้านมันเป็นทีม ผมๆดูแล้วงานนี้ในหมู่บ้านนี้เค้าทำเป็นทีมหมู่ 5 เขาทำเป็นทีมก็คือมีทั้งแม่บ้านมีทั้ง อสม.ทั้งผู้นำ ทั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน เค้าก็จะมีกิจกรรม มีกิจกรรมเยี่ยมบ้านต่างๆ เชิญชวนให้งดขายในวันพระ” (ID14: 404-407)

“เมื่อ 2 ปีที่ผ่านมาเนี่ย คณะสงฆ์ในตำบลร่วมกับท้องถิ่นร่วมกับ รพสต. ผู้นำชุมชนจับมือกันทำโครงการนี้ คือ โครงการร้านค้าปลอดเหล้า มีการทำป้ายคือประชาคมกันก่อนทั้งหมู่บ้าน ทั้งตำบลก่อนเอากำหนด เอาผู้ใหญ่บ้าน มาประชาคมทำร้านค้าปลอดเหล้า ร้านค้าปลอดเหล้าเนี่ยเราจะทำป้ายมาว่าร้านค้านี้งดขายเหล้าในวันพระ ตอนแรกเนี่ยเอาวันพระก่อน เริ่มทีละน้อย ใครจะเข้าร่วมโครงการบ้างให้มาสมัครมีคนมาเข้าร่วมโครงการมากกว่า 80% มันมาจากการประชาสัมพันธ์ แล้วก็จากการที่เขาเกรงใจท่านนายกเพราะว่าท่านนายกท่านผู้นำชุมชนของเราเนี่ยะ พระสงฆ์ด้วยเป็นที่เคารพนับถือ” (ID19: 214-225)

“ศรัทธา เพราะว่าเจ้าอาวาสทุกวัด ไปมอบป้ายขอบคุณที่ไม่ขายเหล้าในวันพระ ไปกันทุกวัดในตำบล 7 วัด” (ID19: 286-288)

“ช่วงนี้ขอให้ลด ละ ไม่ขายเครื่องดื่มในช่วงนั้นช่วงนี้ อะไรประมาณนั้น” (ID4: 18-19)

(1.4.2) ให้ความร่วมมือที่จะไม่จำหน่ายให้กับเยาวชน

“ปีหนึ่งเราก็จะมีการอบรมให้สถานประกอบการร้านอาหารเนอะ ในพื้นที่ของเราวมถึงร้านค้าแผงลอย เราก็จะมีสติ๊กเกอร์ตรงเนี่ยะ แจกให้กับร้านค้าเอาไปติดเนอะ แล้วก็เค้าก็จะรู้ด้วยว่า ถ้าเค้าขายเกินเวลาหรือว่าขายผิดเวลาที่กำหนดไว้ เค้าก็จะโดนปรับ สติ๊กเกอร์ เขียนว่า ไม่จำหน่ายให้บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี และเวลาที่อนุญาตให้ขาย” (ID24: 338-349)

“ตรวจสอบครบ จะมีเวลาตั้งแต่ 5 โมง ถึงเที่ยงคืน ตรวจตราและสำรวจบ่อย บันทีก็ส่งอำเภอ แล้วถ้าขายนอกเวลาหรือขายเด็กเรามีมาตรการ คือ แจ้งตำรวจตักเตือนก่อนครับ เคยมีครับตักเตือนแล้วให้หยุดขาย พอเขารู้เราเอาจริง เขาก็ให้ความร่วมมือ”(ID21: 134-137)

“อสม. ช่วยในเรื่องขับเคลื่อนโครงการ ช่วยในเรื่อง สปสช. เกี่ยวกับยาเสพติดติดบ้าง ให้กับโรงเรียนบ้างป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ รวมถึงขอความร่วมมือผู้ประกอบการไม่ขายให้แก่เด็ก” (ID23: 122-123)

“ใช่ ๆ เราไม่ใช่ให้ป้องกันแต่คนดื่มอย่างเดียวเนอะ เราก็ต้องขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ในการไม่ขายให้แก่เด็ก ๆ ในหมู่บ้าน”(ID3: 344-345)

(2) การป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการพยายามคงที่จำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ไม่ให้เพิ่มขึ้น และจำกัดจำนวนผู้เริ่มต้นดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ซึ่งเป็นความพยายามที่จะทำให้ไม่เกิดการบริโภคเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกที่เป็นเด็กและเยาวชน

(2.1) การให้ความรู้และสร้างความตระหนัก เป็นการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในชุมชน ซึ่งมักจะเป็นการอบรมให้ความรู้ เทศนาจากพระ หรือการให้ความรู้ประจำสัปดาห์ ซึ่งอาจจะจัดขึ้นโดยองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง หรือจัดอบรมผ่านทางโรงเรียนอนุบาล/ประถมที่เป็นโรงเรียนในสังกัดเทศบาลประจำตำบล ซึ่งวัตถุประสงค์หลักในการอบรมให้ความรู้นี้ คือ การสร้างความตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้แก่เด็กและเยาวชน

“ปี 58 ค่ะ แต่พอมาปี 2559 เรามาคิดตรงที่ว่านอกจากเราจะทำกับร้านค้าร่วมกับร้านค้าเสร็จแล้ว เรายังนึกถึงกลุ่มเด็กนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ของเราว่ากลุ่มเด็กนักเรียนจะมีบทบาทในการช่วยกิจกรรม เรายังนึกถึงว่าส่วนใหญ่ก็คือ คนดื่ม ก็คือผู้ปกครองของเด็กๆ เราก็เลยมุ่งไปที่เด็กๆ ก็เลยไปรณรงค์ให้เด็กๆ ได้รู้ถึงโทษและภัยในการดื่มสุรา ก็คือ รณรงค์ให้เด็กได้รู้ก่อน พอเด็กโตขึ้นมา ก็จะได้ปลูกฝัง ปลูกฝังให้เด็กได้รู้ถึงตรงนี้ด้วย” (ID18: 120-127)

“อย่างเด็กเนี่ยะ อบต.มีโครงการลด ละ เลิกเกี่ยวกับอันเนี่ยะคะแอลกอฮอล์ อบรมมุข ยาเสพติดในสถานศึกษา ตรงนี้เนี่ยคือจะร่วมกับโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เข้าไปอบรมให้ความรู้ปูพื้นฐานให้เด็ก ๆ ในโรงเรียน” (ID8: 538-544)

“สำหรับวัยเด็ก วัยรุ่น เราก็ให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของสุราไป ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนแล้วก็ให้เด็กไปเชิญชวนผู้ปกครอง เด็กก็จะมีความรู้ เราก็ไปให้ความรู้ต่อนั้นแหละค่ะ” (ID18: 391-397)

“คือเราต้องมาปูพื้นฐานตั้งแต่เด็กไงคะ เราปูพื้นฐานให้เด็กในโรงเรียน ถ้าเกิดไปฝึกกับผู้ใหญ่ มันจะฝึกยาก” (ID3: 686-688)

“ที่ผ่านมานี้จะมีปอยหลวงเพื่อนฝูงเขาจะกินเหล้า แกก็ซื้อ ซื้อมาเลี้ยงเพื่อนๆ แต่แกไม่กิน เพราะอะไรไม่กิน แกบอกว่าตอนเล็กๆเห็นพ่อกินเหล้า แล้วเวลากินก็ตีกันแก ก็เลยฝังใจว่ามันไม่ได้ดี แกก็เลยไม่กินเลย เหมือนแกเคยเห็นแบบอย่างที่ไม่ดี ความรู้สึกที่ไม่ดีแกก็เลยเลิกไม่เอาเลย อันนี้ก็ถือว่าเป็นอันหนึ่งที่เรากำลังสอดแทรกตั้งแต่เด็ก เราเลยเน้นเด็กๆ ในโรงเรียน” (ID19: 483-488)

“ก็คงจะซึมซับในส่วนของเราไปให้ความรู้ที่โรงเรียน แล้วก็เอานโยบายงดเหล้าเข้าพรรษา ซึมซับเข้าไปในผู้ปกครอง เด็กก็จะตระหนักในส่วนนี้ เหมือนเป็นตัวแบบนะ อย่างหลานพี่ พี่มีหลานเนาะ ตาแกจะไปกินเหล้า แกก็บอกตาอย่าไปกินเหล้ามันไม่ดี ตาไม่ควรสูบบุหรี่นะเดี๋ยวจะเป็นโรคปอดแสดงว่าแค่เด็กอนุบาลเขาก็มีความรู้แล้ว” (ID2: 467-475)

“ส่วนหนึ่งนะคะมันก็มาจากหมู่บ้านที่เขาเสนอกิจกรรมมานะคะ ส่วนหนึ่งก็มาจาก อบต.เนี่ยะ จัดกิจกรรม อย่าง อบต.มีกิจกรรมให้ความรู้กับเยาวชนนะคะมันมีหลายอย่าง กับอีกอย่างหนึ่งให้ความรู้กับเยาวชนเรื่องยาเสพติด คือพูดในภาพรวมก็มี ก็คือทำให้มันครบทุกด้านอะนะ งานที่ อบต.ต้องรับผิดชอบก็พยายามทำให้ครบทุกด้าน แล้วบางทีก็มีโรงเรียนเขาก็ประสานมาเหมือนกัน โรงเรียนอะคะก็เคยขอกิจกรรมเกี่ยวกับอบรบนักเรียนอะไรอย่างเนี่ยะอย่าง สสส.ที่ว่านี้ะคะ เราก็เคยไปอบรบให้นักเรียนที่โรงเรียนโรงเรียนนี้แหละคะ ก็เรื่องของยาเสพติด สุรา เรื่องของบุหรี่อะไรอย่างนี้ คือรวมในอันเดียวกันนี้แหละ” (ID4: 94-106)

“อย่างเทศบาลเราห้ามขายเครื่องดื่มให้เด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี และจะลงเรื่องของรู้ถึงพิษภัยยาเสพติดพิษภัยบุหรี่จะมีโครงการแบบนี้สอดแทรกไปทุกๆ ปี ปีประมาณปีละ 1-2 ครั้ง แล้วแต่โครงการที่ทางอาจารย์เขาเขียนโครงการ เราจะมึงบของ สปสช. ผลักดันลงไปให้เกิดการเรียนรู้”(ID23:124-129)

“ส่วนใหญ่ก็ลงไปในเรื่องของโครงการอบรบบ้าง เรียนรู้ศึกษาดูงานแล้วแต่ทางโรงเรียนเขาจะดำเนินการกับนักเรียนของเขา ส่วนของเทศบาลก็อุดหนุนงบให้สนับสนุนงบให้เรื่องของรถบ้างอะไรบ้าง ถ้าเขาต้องการขอวิทยากรให้เราประสานให้ก็มีเรื่องของยาเสพติด แล้วก็มีหน่วยงานทางโรงพักตำรวจ มีคนดูแลเรื่องของภัยยาเสพติด และแอลกอฮอล์ แล้วก็ทำหน้าที่เป็นวิทยากรด้วย สอนด้วยเมื่อภาคการเรียนที่ผ่านมามีเขาเปิดการเรียนการสอน โรงเรียนเราสอนที่เขาก็จะมาให้ความรู้ รู้สึกจะเป็นวันอังคารหรือว่าวันอะไรเนี่ยะที่เข้ามาสอนให้เด็กทุกสัปดาห์ ทุกวันอังคาร”(ID23:416-428)

(2.2) การจัดกิจกรรมและนันทนาการ เป็นการที่องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ตำบล/เทศบาลเมือง ได้จัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางตรง และทางอ้อม ที่จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในชุมชน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างในการพัฒนาทักษะต่างๆ เช่น กีฬา ธรรมะ การทำงานอดิเรก ทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีเวลาผจญภัยในอบายมุขและสิ่งเสพติดต่างๆ ซึ่งก็รวมถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย ตลอดจนเป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะของการสานสัมพันธ์สายใยรัก ครอบครัว เพื่อเด็กและเยาวชนมีความรักและความผูกพันในครอบครัว ไม่รู้สึกว่าเหว และเป็นการกระตุ้นให้ครอบครัวเอาใจใส่ดูแลเด็กให้มากยิ่งขึ้นด้วย

“อย่างที่จะเอาวัยรุ่นเข้าวัดได้นี่คือ เรื่องของธรรมะสัญญา งานบวช บรรพชาสามเณรแบบนี้ ที่ว่าเราจัดกิจกรรมบวชภาคฤดูร้อนประจำปีนี้นะ มันจะทำให้เด็กหันหน้าเข้าวัดแล้วประพฤติปฏิบัติธรรม อย่างในเรื่องของธรรมะสัญญา คือ ผมจัดงบประมาณให้กับคณะสงฆ์ทั้งบวชและธรรมะสัญญา ธรรมะสัญญานี้จะมีเด็กสนใจเยอะหน่อย แต่ต้องใช้เวลา สมาธิเขาสั้นเนาะ จะเอาไปเน้นในเรื่องธรรมะทั้งหมด ก็ไม่ได้” (ID16:195-204)

“กลุ่มทำกิจกรรมเนี่ยะ ก็มาเดินรณรงค์ในงาน เช่น งานกีฬา แล้วก็สนับสนุนเรื่องของการ แข่งขันกีฬาไปส่งเสริมให้เยาวชนไปเล่นกีฬา ไปเล่นบอลลูกหรือไปทำกิจกรรมอย่างอื่นนะ ที่ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับ พวกยาเสพติด มันเป็นเหมือนทางอ้อมเนาะ ไซ้ เหมือนทางอ้อม คำว่ายาเสพติด ขออนุญาตใช้คำว่ารวมถึง เหล้าและบุหรี่อยู่ในนั้นด้วย มันเหมือนไปส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตรงนั้น” (ID4: 62-68 + 73)

“คือ เราพยายามที่จะตั้งงบประมาณให้เขาบริหารในเรื่องของเล่นกีฬา ให้เขารู้จักทักษะ บริหารชีวิตตัวเองเนี่ยะ เพื่อที่จะได้ช่วยเนี่ยะ เพราะถ้าต่างคนต่างอยู่ มันไม่สามารถที่จะเรียกมาได้ เราก็ เลยตั้งเป็นชมรมเนี่ยะ ผมมีหนังสือสั่งการให้เจ้าหน้าที่ว่า ให้ไปตั้งมาให้ได้ ให้มันมีกรรมการ มีสมาชิกให้ เขาบริหารดูแลกันเอง เราก็จะได้ใส่แนวความคิดตรงนี้ไปได้ว่า เอ้อ จะกินเราก็ไม่ได้ห้าม ห้ามไม่ได้ยิ่งห้าม เหมือนยิ่งยุก็ให้เขา ก็ให้เขารู้จักกินรู้จักบริหารตัวเองรู้จักทำอย่างไรให้ชีวิตตัวเองมันดีขึ้นอันนี้ก็ทำเป็น ชมรมของเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปีลงมาเนี่ยะนะครับเราจะดึงเขามาอยู่ในกลุ่มกีฬา กลุ่มดนตรี กลุ่มอะไร ต่างๆ ซึ่งเขาจะต้องดำเนินการ” (ID1: 542-552)

“แล้วก็อีกส่วนหนึ่งเนี่ยะ กองสวัสดิการสังคม คือ ตรงเนี่ยะเขารับผิดชอบของสภาเด็กและ เยาวชนโดยตรงแล้วก็เคยมีกิจกรรมเรื่องของ อ่า กีฬาดัดผม ทำสกรีน สกรีนเสื้ออะคะแล้วก็สอนเรื่องอาชีพ อะไรอย่างเนี่ยะคะ พาเยาวชนไปศึกษาดูงานมันเหมือนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์”(ID4: 586-595)

“แล้วก็มึงงบประมาณมาก่อนหนึ่ง เรื่องของการรณรงค์ลด ละ เลิกยาสูบ ยาสูบนะคะในเยาวชน แล้วทีนี้เราก็ไม่ได้พูดถึงยาสูบอย่างเดียวหรอก มันก็จะมีเรื่องของเหล้า เรื่องของแอลกอฮอล์ เรื่องยาเสพติด

อยู่ในนั้นด้วยเหมือนกัน แล้วก็มีการทำกิจกรรมรณรงค์แล้วก็เอาเด็กจะเน้นเป็นเยาวชนเป็นหลักนะคะ” (ID4: 50-59)

“ก็มึงบสนับสนุนเช่นสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด เขาก็ให้งบมา ตอนนี้อยู่ที่ทราบข่าวว่า สสส. ซึ่งเขา มาเก็บตัวอย่างบ้านเราสามครั้งแล้ว เขาก็บอกว่าปีหน้าเขาจะอุดหนุนงบประมาณมาให้จัดทำ โครงการ ช่วงละอ่อนดี ผมกำลังเขียนโครงการ ช่วงละอ่อนดี ก็จะไปเอาเด็กๆ (ละอ่อน) ที่เป็นต้นแบบสามารถไป ถ่ายทอดได้ สร้างกระบวนการ คือสร้างวิทยากร ตัวเล็กๆ เอาไปถ่ายทอดที่นั่นที่นี้ จะเน้นเรื่องสภาพทั่วไป และปัญหาอบายมุข” (ID9: 165-182)

“แล้วก็นอกจากตรงนี้เราก็จะมีการส่งเสริมให้ออกกำลังกาย เหมือนเป็นนโยบายทางอ้อม เด็ก จะมาเล่นทุกวันเลย มาเล่นฟุตบอล มาแข่งกีฬา ลดปัญหาตรงเนี่ยะคะ เกี่ยวกับการมั่วสุมเหล้า ยา ยาเสพติดแบบเนี่ยะคะ ให้หันมาใส่ใจการออกกำลังกายแทนส่งเสริมสุขภาพ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์” (ID8: 562-574)

“วัยรุ่นในหมู่บ้านผม เวลาผมประชุมจริงๆแล้ว วัยรุ่นบ้านผมนี้มันส่วนมากจะเป็นคนเรียน หนังสือ คนทำงาน อย่งไปทำงานโรงพยาบาลเป็นพนักงานโรงพยาบาลบ้าง พนักงานงานอย่างบริษัทบ้าง คือ เด็กๆ บ้านผมจะออกไปเยอะจริงๆ แล้ววัยรุ่นนี้ได้เรียนหนังสือ ที่ไปทำงานกลางทุ่งกลางนาเนี่ยะมีไม่กี่คน สำหรับเยาวชนจะเน้นกีฬา” (ID10: 283-296)

“มีประชาสัมพันธขึ้นคัทเอ๊าท์ ประกวดคำขวัญ คำขวัญก็คือหมายความว่า เราให้เน้นไปยังด้าน เยาวชนและเด็ก ก็กลุ่มต่างๆ ที่อยากครุ่นคิดคำขวัญที่จะคิดขึ้นมาเพื่อเชิญชวนพ่อแม่ให้งดสุรา แล้วก็ ประเด็นสำคัญก็คือเทศบาล ไปโดยกองสาธารณสุขอะ เขาคิดโครงการขึ้นมา เขามีประจำทุกปีของเขาอยู่ แล้ว” (ID11: 32-38)

“อีกอันหนึ่ง ก็คือชักชวนให้เด็กๆชวนพ่อแม่ ผู้ปกครองให้งดดื่มของช่วงเทศกาลเข้าพรรษาอะ ปีนี้อันนี้ก็เหมือนกับเรามีจุดใจให้เด็กด้วย เหมือนกับว่าก็คือว่าถ้าเด็กคนไหนสามารถจุดใจให้ผู้ปกครอง ร่วมกิจกรรมนี้ได้ตอนที่กิจกรรมเราเสร็จสิ้นแล้วปุ๊บเราก็จะมีทุนการศึกษาให้เด็กๆ หมายความว่า ท่าน นายก็เลยบอกว่าจะมีทุนการศึกษาเรามีโรงเรียนละ 3 ทุน คือ เหมือนกับว่าเอารายชื่อของเด็กๆ ที่สามารถ ชักชวนผู้ปกครองได้ มาจับฉลาก ก็ทั้งคุณพ่อคุณแม่เลยนะคะ ปู่ย่าตายายก็มี หมายความว่าเด็กๆ สามารถไปคุย ชักชวนผู้ปกครองได้หลากหลาย ซึ่งเราได้ผลตอบแทนอย่างดีเลยคะ” (ID18: 129-149)

“ลดการดื่มแอลกอฮอล์ของพ่อหรือแม่ในครอบครัวนั่นเอง เพราะฉะนั้นพยายามสร้างกิจกรรม เช่น ปีหนึ่งเราก็จะมีเยอะอะที่นั่นป็นกิจกรรมร่วมกันปีละครั้ง อันที่สอง คือ เข้าค่ายๆของครอบครัวก็พยายาม ดึงจะมี “กลุ่มสุขแค่อ้อม” ก็ตั้งชื่อเองนะ สุขแค่อ้อม คือ ถ้าเราอ้อมถึง มันก็มีความสุข เพราะฉะนั้นใน

ครอบครัวต้องช่วยกันเยี่ยมสุข สุขแค่เยี่ยมก็มาทำ เช่น มีการเอาผู้ปกครอง เอาลูก เอาแม่ เอาพ่อ มาเข้าค่ายด้วยกัน” (ID14:149-153)

“ถ้าเรารณรงค์อย่างเทศบาลลงไปจัดกิจกรรมจัดกีฬาเรื่องอะไรพวกนี้ครับ มันก็จะช่วยได้ระดับหนึ่งครับ แต่นี่พ่อแม่ผู้ปกครองต้องช่วยเรา ช่วยเราอย่าไปปล่อยให้มันเป็นภาระของเทศบาลหรือใครคนใดคนหนึ่งนะครับ เพราะเด็กปัจจุบันนี้นะครับ ผมถึงบอกว่า ถ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่ดีจะเนาะ โดยเฉพาะเด็กมัธยมต้นอันตราย ถ้าพันตรงนี้ไปก็จะได้” (ID16:92-98)

“แล้วก็ในเรื่องของเยาวชนก็จะมีทูปีนัมเบอร์วันครับ” (ID16:293)

“ถ้าเฉลี่ยจริงๆ วิทยทำงานกับวัยเด็กจะเยอะเพราะจะมีโรงเรียนเข้าค่ายเยอะ โรงเรียนจะมาครั้งหนึ่ง 50-60 ะครับ ทุกวันเสาร์ ถ้าอยู่ในช่วงเข้าพรรษาจะอยู่เกินวันพระ วันพระใหญ่ในช่วงพรรษา จะมีการเทศน์กันตอนเย็นช่วง 1 ทุ่มไปแต่ถ้าออกในช่วงออกพรรษาจะเป็นเย็นวันเสาร์ ทุกวันเสาร์”(ID21:442-449)

“แต่ถ้าในงาน งานผม (งานพัฒนาชุมชน) เป็นงานส่งเสริมทางครอบครัว เราจะจัดกิจกรรมเน้นใช้ความอบอุ่นในครอบครัว บางครั้งอาจได้ผลมากกว่ามาตรการทางกฎหมายที่ออกมาเยอะแยะจนท้องถิ่นไม่หวาดไม่ไหว ทำไม่หมด”(ID22:163-165)

“ที่สาธารณะจริงๆ ส่วนใหญ่ก็เป็นทีออกกำลังกายเป็นหน้าเทศบาล มันก็ไม่ค่อยมี (คนจับกลุ่มมาตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์) ส่วนใหญ่เป็นเด็กมาเล่นออกกำลังกายคะ”(ID23:632-633)

“อย่างวัดเนอะ ก่อนเข้าพรรษา เค้าก็ต้อง ทุกวันศีลเค้าก็ต้องไปปฏิบัติธรรมที่วัดเนอะ แล้วอย่างโรงเรียนเค้าก็จะให้เด็กเนี่ยะไปเผยแพร่ให้พ่อ แม่ เหมือนกับว่าถามว่าพ่อ แม่ เคยตี๋มเหล้า ตี๋มเบียร์ไหม? อะไรประมาณนี้ สอบถามเด็กก่อน แล้วก็ให้เด็กเขียนออกมา เพื่อเค้ามีข้อมูลอะไรที่เค้าเอามาเปิดเผยให้เราเนอะ มันก็จะมีบางกลุ่ม บางพ่อ แม่ บางคนเนอะ พ่อก็ทาน แม่ก็ตี๋ม อะไรประมาณนี้ เด็กก็จะเขียนออกมาก็จะให้เด็กประกวดเรื่องของเรียงความ หรือว่าเล่าประสบการณ์ในเรื่องของเขาในเรื่องของแอลกอฮอล์”(ID23:91-96)

“ตอนช่วงเข้าพรรษานี้จะ จะมีการประกวดว่า อันที่หนึ่งเค้าให้ประกวดเรื่องของคำขวัญ และอันที่สองคือให้เค้าเล่าอะไรก็ได้ที่เค้าเจอเกี่ยวกับเรื่องของ โทษของการตี๋มแอลกอฮอล์ หรือว่าอะไรที่เค้าประสบด้วยตัวเอง ให้เค้าเล่า เราก็จะให้สิ่งของเด็ก ๆ น้อย ๆ ตอบแทนให้เด็กคะ”(ID2:99-105)

(3) การลดความเสี่ยงจากการบริโภค เป็นการจำกัดขนาดและความรุนแรงของปัญหา อันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยสร้างความตระหนักในผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ รับทราบผลกระทบที่อาจเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม นอกจากนี้ยังเป็น ความพยายามที่จะลดความเสี่ยงในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการจำกัดพื้นที่จำหน่าย รวมถึง การควบคุมพฤติกรรมการขับชี่ยานพาหนะขณะมีเมมา เพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุซึ่งเป็นอันตรายต่อทั้งตัวผู้ ขับชี่เอง และประชาชนทั่วไปที่ใช้รถใช้ถนน

(3.1) การประชาสัมพันธ์/การรณรงค์สาธารณะ เป็นความพยายามที่จะสร้างความ ตระหนักให้แก่ชุมชนได้รับทราบว่า ขณะนี้ภายในชุมชนมีกิจกรรมอะไรที่จัดขึ้นภายในชุมชน นอกจากนี้ ยัง เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับข้อมูลรายละเอียด ข่าวสาร ในเรื่องดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น และเป็นการ เปิดโอกาสให้คนชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมรณรงค์ดังกล่าวให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

“มอบป้ายร้านค้า เสร็จแล้วก็อย่างนี้เหมือนกับว่าพอคนที่จะมาซื้อดื่ม ก็เห็นว่าวันนี้เขางดขาย ณะเป็นอันรู้กัน เราก็มีประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของเทศบาลด้วยความร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ของแต่ละหมู่บ้านซึ่งช่วงแรกๆก็มีปัญหาอุปสรรคบ้างเหมือนกันนะคะก็คือ อย่างพวกนักดื่ม ที่เขาเคยซื้อเป็นประจำ แต่ที่นี้พอร้านค้าประชาสัมพันธ์เขาก็จะรู้ตัวแล้ว ก็คือถ้าวันพระเขาก็จะรู้เลยว่า วันนี้ร้านค้าไม่ขาย ช่วงแรกๆ ก็มีปัญหาเหมือนกันแต่ช่วงหลังๆคือไม่มีแล้ว” (ID4: 29-37)

“เพราะการที่เราอยู่ในศีลเนี่ยะ มันทำให้เราทุกคนสามารถมีความสุขได้ เพราะศีลคือสิ่งที่ทำ ปกติใช่ไหม? อ่า ศีลก็ทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันในสังคมได้ ถ้าเรามีศีลละอย่างมันก็ทำอย่างอื่นก็ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องการไหว้พระสวดมนต์ ถ้าคุณมีศีลมันก็จะไหว้พระสวดมนต์ได้ ถ้าคนเมามันก็ยอมไม่สนใจที่จะ ทำตรงนี้ใช่ไหม? เราก็เลยเน้นในเรื่องของการทำเกี่ยวกับรณรงค์ให้ความรู้ มากกว่าที่จะเกี่ยวข้องกับ กฎหมาย” (ID1: 149-157)

“6 หมู่บ้านมีทั่ว แล้วก็มีเสียงตามสายของเทศบาลอีกหนึ่ง เทศบาลจะเป็นประกาศทั้งหมดเลย ถ้าหน่วยงานไหนอยากจะใช้ที่ครอบคลุมทั้งหมู่บ้านเลยก็มาขออนุญาตขอใช้ได้ แล้วก็จะมีช้อยย่อยไปแต่ ละหมู่ๆ ของเขาเอง เสียงตามสายเราจะมีถ้าหากมีงาน โอกาสงานพิเศษหรือว่าหน่วยงานต้องการใช้แจ้ง ประชาสัมพันธ์ได้เลย อย่างหมู่ 1 ตอนเช้ามีประกาศแจ้งเรื่องของรับเบี้ยยังชีพ พุ่งนี้แจกเบี้ยยังชีพของ เทศบาลก็จะมีประกาศ และมีเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาสุราในช่วงของสถานีวิทยุ ทางวัดเขามี สถานี ถ้าพูดถึงว่าประชาสัมพันธ์ช่วงที่สถานีวิทยุยังใช้งานได้อยู่จะมีเจ้าหน้าที่มีหน่วยงานต่างๆ ทั้งของ กำนันทั้งผู้ใหญ่บ้านทั้งเทศบาลไปช่วยประชาสัมพันธ์ด้วย แล้วหน่วยงานทางของวัดจะเป็นวัดรักษาศีล 5 จะช่วยให้เด็กๆ จะเรียกเยาวชน หรือว่าผู้ที่สนใจส่วนใหญ่จะทิ้งตำบลงไปลงรายชื่อเรื่องโครงการรักษา ศีล 5”(ID23: 58-72)

“ไปประกาศเพื่อเป็นการขอบคุณเป็นการโปรโม ประชาสัมพันธ์โครงการของเรา ไปมอบที่ป่าช้าแรก มันจะเขียนในนั้นมันจะมีเวิร์ดดิ้งว่า ขอขอบคุณเจ้าภาพที่ไม่เลี้ยงเหล้าในงานศพ เข้าร่วมโครงการก็จะมี 3 อย่าง ซึ่งพวกเนี่ยะ มันก็แรกๆ เราจะไปทำที่ป่าช้าหมด เพราะว่าถ้าทำที่ป่าช้า มันดีตรงที่ชาวบ้านเยอะ ชาวบ้านข้างเคียงรู้เห็น เราต้องการปลูกกระแสดขยายเครือข่าย เริ่มทำกลางคืน เพราะว่ามันอยู่ตัวละก็ไปกลางคืนเครือข่ายมันจะไปงานศพ ส่วนใหญ่จะเป็นคืนสุดท้าย คืนที่แขกมาเยอะ” (ID13: 400-409)

“เพราะคือการรณรงค์เนี่ยะผมใช้หลายรูปแบบนะครับ เพราะว่าในส่วนหนึ่งที่ว่าวัยรุ่นเขาเข้าดูคือพวกเว็บไซต์ เดิมทีของเราเว็บไซต์ของเราไม่มีหน้าตาไม่มีอะไรมันแข็ง แต่ของผมนี่ใส่ของเรื่องทุกอย่าง ความรู้ต่างๆเข้าไปอยู่ในนั้น เพราะผมให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์บอกว่า เรื่องอะไรก็ตามที่ประชาชนควรรู้คือจำเป็นต้องรู้ต้องให้เขาู้ในตรงนี้ก่อน เพราะขณะเนี่ยะ อย่างลืมนว่าคนเล่นทุก 1 นาที เพราะคน ไม่ว่าจะคนแก่คนหนุ่ม เดี่ยวเนี่ยะเริ่มติดนี้แล้วครับ แล้วเขาก็เล่น เขาก็เล่นได้เลยนะ กดเข้าไปก็รู้เรื่องเลย ไม่เหมือนแต่ก่อนแล้ว ผมว่า คือ ส่วนหนึ่ง อันที่สองก็คือ ในเรื่องของการที่ทุกเดือนเนี่ยะ ผมจะมีการประชุมประจำเดือน ผมก็จะเน้นเรื่องต่างๆ เหล่านี้ครับ” (ID1: 1057-1073)

“ก็คืออบรมให้จบ แต่ตัวนั้นเนี่ยะมันก็ทำหลากหลายนะคะ ตั้งแต่รณรงค์มีป้ายประชาสัมพันธ์ป้ายไวโนล” (ID4: 165)

“สำหรับของเทศบาลจะรณรงค์ในเรื่องโครงการงดเหล้าเข้าพรรษา คำทำป้ายๆ กับทำอันนี้ คำปฏิญาณตน จะให้ผู้ใหญ่บ้าน ไปให้ลูกบ้านเซ็นต์ ว่าฉันจะไม่กินเหล้านะ ล่ารายชื่อมากับทำป้ายรณรงค์นั้น” (ID12: 176-186)

“เราไม่รู้จะใช้อะไร นอกจากการรณรงค์การป้องกัน แล้วก็ใช้การประชาสัมพันธ์” (ID4: 82)

“เวลาถึงงานศพ คุณหมอก็คะออกใบประกาศมาใบหนึ่ง ใบประกาศนี้.. มอบไว้ให้กับเจ้าภาพ ที่เข้าร่วมโครงการ ใบประกาศพร้อมกรอกรูป ป้ายคัทเอ๊าท์ตัวใหญ่เนี่ยะไปติดหน้างาน งานศพนี้ ไม่.. ไม่เลี้ยงเหล้า แปลว่า ชาวบ้านมีความภูมิใจ หรือว่าคิดว่าเป็นเพราะประหยัดเงิน มันประกอบหลายๆอย่าง” (ID10: 76-88)

“ตอนแรกที่เราเข้ามาในชุมชนเนี่ยะครับ (ครับ) ผมได้รับ เอ่อ...คำร้อง คำร้องเรียนเนาะ (ครับ) คำร้องเรียนจากคนในชุมชนเนี่ยะ คำให้เบอร์โทรพร้อมกับชื่อคำเรียบริยไปที่สำนักงานจังหวัด (ครับ) คำไปร้องเรียนที่สำนักงานจังหวัด มีทำงานเกี่ยวกับสุราระไรบ้าง มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับสุราระไรบ้าง ผมก็กลับมาดูๆ ผมก็ทำเรื่องนี้เข้าไปที่เทศบาล เทศบาลเป็นว่าเทศบาลเขามีงบประมาณในการให้จะสนับสนุนตลอด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอ่า...การขึ้นป้ายคัทเอ๊าท์ของเทศบาล มีทุกหมู่บ้าน (ครับ) แล้วก็จะจะมี เอ่อ...เขาเรียกว่าอะไร ทำเป็นเทศบัญญัติ (เทศบัญญัติ) ครับ สำหรับงบประมาณตรงนี้ ไม่ว่าจะเป็นของ สปสข. หรือของเทศบาลเอง มีการประกวดคำขวัญแล้วมีรางวัลให้ด้วย ตอนเนี่ยะผมกำลังทำเรื่องเข้าไปขอ สปสข.ที่จะใช้ป้ายๆ...ดีมสุรา งดสุรา เลิกบุหรี่ งบประมาณยังจึ๊ ในงานศพ จะขอพระ ขอมีรูปพระอยู่ไว้ใบหนึ่ง

เพราะว่าเรามีอยู่แก้ววัดพอดีเนาะ (ครับ) เจ้าอาวาสแก้วรูป อยู่บนรูป บนผ้าไวณิลอานะ (ครับ) แล้วก็คำขวัญเกี่ยวกับเรื่องว่าปลอดภัย” (ID11: 3-23)

“การขึ้นคัทเอาท ก็เกิดจากเรื่องเขาร้องเรียน มีคนร้องเรียนเขาก็เลยเอาเรื่องนี้เข้าไปคุยกับเทศบาล เทศบาลเขาก็เลยให้ความสำคัญตรงนี้ แล้วก็เราจะได้ให้เขารู้ว่าเราได้ก้าวทำเรื่องนี้อยู่แล้ว คนในชุมชนจะได้รู้ไปด้วย เรื่องร้องเรียนนี้เขาไปร้องเรียนที่จังหวัด”(ID11: 53-70)

“เริ่มนี้ เวลาทำงาน เข้ามาปั๊บ เราก็วางแผนกันว่าต่อไปนี่เราจะไม่ทำอะไร ทำเฉพาะพวกเรา เวลาทำต้องป่าวประกาศว่า เราจะได้เป็นการกระจายกระบอกเสียงเข้าไป ก็เริ่มที่ป่าช้า ก็อย่างที่บอก สลับกันให้ผู้ใหญ่เป็นประชาสัมพันธ์ที่ป่าช้า ตอนนี่เราเริ่มโครงการรดเกล้าในงานศพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริอะไรก็ว่าไป เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลก็จะพุดเสี่ยคะ ละทั้งนี้ข้อดีของการนี้ พบว่ายังเป็นลดค่าใช้จ่ายลดการตีฆ้อง ลดการทะเลาะวิวาทอะไรเสี่ยแหละคะ แล้วศพบ้านเรา มันไม่ใช่มีแค่คนบ้านเรา ญาติเขาอยู่ข้างนอกตัวอำเภอ” (ID13: 373-377)

“ยังไปปรับแผนยังไป 1 2 3 ทำอะไรบ้าง หนึ่งในนั้นเขาก็บอกว่า กุศโลบายอันแรกก็คือเรื่องของการร้องร้องเปล่าให้ชาวบ้านอื่นๆ ได้รู้ว่ามันดียังไง” (ID13: 370-371)

คนเชื่อมันไม่ใช่อย่างเนี่ยแล้วเราก็มานั่งคุยกัน แล้วก็คุยกันทั้ง รพสต. แล้วก็เราก็จะขับเคลื่อนกันในระดับตำบลก็คือคุยกับทางผู้นำคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั้งหลายเพื่อที่จะให้มาเอานโยบายตรงนี้ การที่เราจะใช้แผนป้ายไวณิลติดไว้ในงานศพ เราก็ต้องไปคุยกับทางเจ้าของงาน” (ID14: 40-42)

“มันมีๆ คนก่อนนะแต่เสียชีวิตไปแล้ว คือมันเป็นเหตุหนึ่งนะที่ในพื้นที่ตำบลพื้นที่เป็นพื้นที่ คนทำร้ายตัวเองสูงสุดในอำเภอ ปี 2557 ปีนั้น 6 คนที่ฆ่าตัวตาย และมันไม่เคยไม่มีสักปี อย่างปีหนึ่งมันต้องมีคน 2 คน (เหงา ซึมเศร้า มีอาการอะไรต่างๆ) แล้วส่วนใหญ่มันก็จะมาจากพวกตีฆ้องแอลกอฮอล์ เราก็ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านรู้และตระหนัก” (ID14: 223-226)

“เขาเป็นคนขับเคลื่อนนะครับ ทางเทศบาลของเรานี้ก็จะทำป้ายประชาสัมพันธ์ ยกตัวอย่างเช่น งานศพ เราจะทำป้ายว่า งานศพปลอดภัยนะครับ ก็ได้ผลค่อนข้างดีนะครับ เกือบถึงจะดีมาก” (ID16: 16-19)

“ส่วนใหญ่ก็จะเตือน แล้วจะมีประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่ที่ทำวันนี้ก็จะมีประชาสัมพันธ์ด้วยของเทศบาลคะคือ ถ้าเกิดมีแนวทางในการป้องกันยาเสพติดหรือว่าแอลกอฮอล์เครื่องตีฆ้อง ก็จะนำมาลงในเฟสบุ๊คด้วยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนเขามีการป้องกันในส่วนของแอลกอฮอล์เพื่อไม่ให้เกิดในชุมชนอะคะทางเทศบาลเน้นทั้งยาเสพติดและแอลกอฮอล์ เพราะตอนนี้ทางจังหวัดจะเน้นย้ำทางยาเสพติดด้วย ส่วนใหญ่ก็จะมีสองตัวนี้ ที่เน้นย้ำ ตอนนี่ประชาสัมพันธ์ในเฟสบุ๊คนี้ คือ เฟสบุ๊คของเทศบาล ภาพรวมตำบล เวลานั้นกปฏิบัติงานหรือว่าม้งงานของเทศบาลเราก็จะประชาสัมพันธ์ให้ในเฟสบุ๊คด้วย เว็บไซต์ด้วย เพื่อนเรามีสามพันกว่าเกือบสี่พัน ถ้าในตำบลนี้มีพันกว่า แต่ อบต. อื่น เทศบาลอื่น ที่เขามาขอเป็นเพื่อนก็มี” (ID20: 22-40)

“ใครมีงานศพก็จะเอาป้ายไปเอาไปติดไว้แล้ว คนที่มงานศพเขาก็ไม่ถามเอาเหล่านะ”(ID19: 176-178)

“จากการประชาสัมพันธ์ไงแล้วก็จากการที่เขาเกรงใจท่านนายกเพราะว่าท่านนายกท่านผู้นำชุมชนของเราเนี่ยะพระสงฆ์ด้วยเป็นที่เคารพนับถือ เขาเกรงใจ นับถือท่านนายก ตั้งแต่เป็นนายก อบต.ก็ประมาณ 3 สมัย ประมาณ 10 กว่าปี ท่านจะค่อนข้างมีบทบาท แล้วท่านไม่ดื่มตั้งแต่แรกเลย ไม่ดื่มเลยเหล้า บุหรี่ก็ไม่เอา ร้านค้าถึง 80% สมัยครใจไม่มีบังคับเลยคะ ให้เขามาสมัครเลยเขาก็มาสมัครคือเราลงไปถึงร้านค้าเลยไปมอบป้าย คนที่ไปก็มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายก เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พระสงฆ์ ลงไปถึงร้านเลย เขาไม่รับก็เกรงใจ ไซ้ ตอนแรกให้เขาสมัครก่อนไ้คะแล้วก็ไปมอบป้าย ไปมอบถึงร้านแล้วก็สื่อถึงเทคโนโลยีต่างๆเราก็เอาลงในเฟซบุ๊ก ในไลน์ของท่านนายก พอทุกคนเห็นภาพคนนั้นก็สมัครคนนี้ก็สมัครที่จะได้ประชาสัมพันธ์ตัวเองด้วยว่าทำได้ แล้วอีกอย่างก็ทำดีเพื่อในหลวงก็ใช้ตรงนี้ด้วย” (ID19: 224-245)

“เสียงตามสาย คือว่า ธรณรงค์เชิญชวนให้กลุ่มที่ดื่มสุรามงดเหล้าเข้าพรรษาอันนี้เป็นส่วนดี” (ID21: 270-271)

“ในเทศบาลเองมีมาตั้งแต่ปี 53 ที่ห้ามดื่มในที่ทำงานของเรามันจะมีหน่วยงานบรรเทาและสาธารณสุข คือ พวกเวลาเค้าออกเเวร เค้าชอบมาตั้งวงกินเหล้ากัน ในอดีตนะ และปัญหาคือเสียงดังและติดกับบ้านฝรั่งเค้าก็มาโวย เค้าก็มาร้องเรียน ขึ้นลงขึ้นศาลเลยนะ หลังจากนั้นก็เลยทำเป็นประกาศ ไปขอที่นิติฯ เป็นคนทำเลยประกาศ ห้ามเจ้าหน้าที่และประชาชนเข้ามาดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในสถานที่ราชการ และหลังจากนั้นมาก็เป็นเรื่องห้ามกันหมดเลยดีขึ้น” (ID12: 195-206)

“มีๆ จะมีป้ายยาวๆ มีขวดเหล้าแล้วมีกากบาท ในงานวัด ส่วนใหญ่จะมีที่วัด แล้วเวลามีงานก็จะเอาไปตั้งเป็นป้ายไว้นิด”(ID23: 314-315)

“หนึ่งเนอะก็ผ่านทางไลน์ของเทศบาลของเรา จะมีผ่านทางไลน์ทุกชุมชนเลย แล้วในไลน์เนี้ยะก็จะ มีประชาชนที่เข้ามาเป็นสมาชิกประมาณ 700 กว่าท่าน 10 หมู่บ้านนี่นะคะ แล้วก็ทางประชาสัมพันธ์ของเราเนอะ อีกอย่างหนึ่งก็จะมีป้ายไปติดที่บริเวณวัด โรงเรียนเนอะ ว่าเขตโซนหนึ่งที่เรากำหนดขึ้นมาเนี้ยะ ต้องห่างเกือบ 20 เมตรออกไป ถึงขายได้”(ID24: 59-62)

(3.2) **ควบคุมพฤติกรรมกรรมการขับขี่ขณะมีเมา** เป็นรูปแบบกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อลดโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่ เนื่องจากสาเหตุของอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554) โดยทำการจัดตั้งจุดตรวจให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาอุบัติเหตุในพื้นที่ ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันก่อนเกิดอุบัติเหตุ

“แต่มันจะมีตำรวจ อบรม.นะคะที่เป็นตัวแทนของ อบต.ก็จะมี ผู้ใหญ่บ้าน มีสมาชิกอะไรเนี่ยะก็จะตั้งด้านตรวจแต่ที่นี้ตรวจเนี่ยะ มันก็ตรวจได้หลายอย่างนะคะแต่ที่ที่เน้นหลักๆ ก็คือตรวจยาเสพติดเป็นหลัก แต่ว่าเราก็จะไปเจอพวกแอลกอฮอล์บ้างอะไรบ้าง” (ID4: 29-37)

“ทั้งงบประมาณก็ไม่เยอะเท่าไรก็แค่ประมาณ 3,000 ซึ่งส่วนใหญ่อย่างนี้นะคะ ก็จะเป็นการตั้งด้านตรวจอะไรอย่างเนี่ยะ ทั้งยาเสพติดทั้งแอลกอฮอล์อะไรต่างๆ” (ID4: 282-286)

“ก็ตั้งด้านจุดตรวจครับ วัดแอลกอฮอล์บ้างครับ 7 วันอันตราย ถ้าเมาก็ให้ลงพักผ่อนกินกาแฟ เช็ดหน้าเช็ดตาจนหายเมาแล้วค่อยกลับ ลดอันตรายลงด้วย”(ID21: 348-349)

“ก็คือวัตถุประสงค์หลักของเขาก็คือว่า ตรวจฉี่มึ่งอะอ่า ตรวจสิ่งเสพติด แต่ถ้าตรวจเจอคนเมาก็ให้อยู่ก่อน นิ่งก่อน ให้หายเมาก่อนแล้วก็ค่อยไปต่อ อะไรประมาณนี้ แต่คงไม่จับหรืออะไรอย่างเนี่ยะคะ” (ID4: 297-301)

“อย่างขึ้นปีใหม่ สงกรานต์นี่อย่าง มักจะส่งคนของที่นี่ ไปร่วมในการตั้งด้านตรวจ ช่วยกันรณรงค์เมาไม่ขับ” (ID10: 392-396)

“มีที่รู้ว่าจะต้องทำกันอยู่แล้วในช่วงเมาไม่ขับ ในช่วงเทศกาล 7 วันอันตราย ช่วงนั้นเค้าจะรณรงค์กันมากหน่อย ก็ออกไปรณรงค์กันช่วงปีใหม่ ช่วงสงกรานต์ ทำกันจริงจัง ตั้งด้าน แล้วเทศบาลเค้าให้ไป ตั้งด้านเทศบาลก็ไปสนับสนุนงบประมาณช่วยลดทั้งอุบัติเหตุ” (ID12: 329-336)

“คือลูกบ้านเขาเจอตำรวจกับผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะฟังนะครับ มันมีการเคารพซึ่งกันและกันอยู่มีความเกรงใจครับ ไม่ได้ว่าไม่กลัวตำรวจนะครับ แต่ถ้าผู้ใหญ่บ้าน กำหนดว่าส่วนใหญ่ก็คือชาวบ้านจะฟัง ยังเป็นสังคมชนบทอยู่ระดับนี้เนาะ บางครั้งไม่ได้เหมือนในเมือง 100 เปอร์เซ็นต์ จะต้องเอาตำรวจมาไม่ได้ขนาดนั้น” (ID22: 365-371)

“สงกรานต์ภายในตำบลนี้ไม่เกิดอุบัติเหตุเหมือนครั้งที่แล้ว ตอน 7 วันอันตราย วันสงกรานต์เราก็ตั้งจุดตรวจนะครับก็ลดอุบัติเหตุได้เยอะ สงกรานต์ ปีใหม่ พวกนี้ไม่ค่อยมีปัญหา”(ID22: 400-402)

“จะมีการตั้งด้านเนอะ ตรวจกวาดขึ้น” (ID23: 347)

(3.3) การไม่จำหน่ายในพื้นที่สาธารณะ/จำกัดพื้นที่ขาย เป็นการกำหนดพื้นที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางสาธารณะ เพราะเป็นการกีดขวางทางจราจรและง่ายต่อการเกิดอุบัติเหตุ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดการห้ามดื่มและห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะ สถานที่ราชการ ศาสนสถาน สถานพยาบาล รวมถึงห้ามไม่ให้มีสถานจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษา

“ไม่มีฮะไม่มี แทบจะไม่มีเลยฮะเหล่าตอง จะมีแต่เฉพาะว่า อ่า มันมีช่วงหลังเขาไม่ให้ ไม่ให้ขาย เหล่าตองในถนนแล้ว ถ้าจะขายต้องไปขออนุญาตจากสรรพสามิตก่อน แล้วก็ต้องมีร้านประจำ มันจะได้ ควบคุมได้ครับ” (ID1: 443-446)

“แต่ถ้าห้ามได้ก็จะเป็นช่วงจัดงานที่เราห้ามขายในบริเวณงานเราเนี่ยะแหละ คืออย่างก็ฟ้าก็คือ ห้ามขายเลยในบริเวณงาน งานก็ฟ้า อย่างในเขตจะมีร้านขายถูกขึ้นขายอะไรเนี่ยะเราให้ขายได้ แต่ร้าน เหล่าเราขอ ถ้ามีปั๊บนะเราก็จะเชิญออกไปข้างนอก” (ID7: 625-630)

“มันเมื่อก่อน แต่เนี่ยเรามีก็ฟ้าปั๊บนะจะเอาเหล่ามาขายเนาะ แล้วก็เอาเหล่าด้วยเราก็ เอะ เราก็มา เขียนโครงการว่าก็ฟ้าด้านยาเสพติดเนี่ยะ แล้วก็เอาเหล่ามาขายด้วยเนี่ยะ มันไม่เหมาะเนาะ ก็เลยไม่ขาย ก็หลายปีแล้วเกือบ 10 ปีแล้วเนาะ เมื่อก่อนๆ เนี่ยะ” (ID8: 647-649)

“ก็พูดกันไปพูดกันไปมาก็ เอ่อ เราจัดงานก็ฟ้าด้านยาเสพติดปั๊บนะเอาเหล่าเอาเปียร์มาขายในงาน มันก็ไม่เหมาะ บอกว่าเพราะฉะนั้นก็บอกว่าถ้าเขาเอามาขายปั๊บนะเราก็บอกเขาก็เอาออกไปขายข้างนอก ก็ พอห้ามนี้เขาก็ไม่เอามาเลย ถ้าใครเอามาเนี่ยะเชิญออกเลย ไม่ให้ขายอะคะ” (ID6: 663-668)

“ที่ครับเรือนให้เกิดการขับเคลื่อนกันภายในหมู่บ้านนะครับ เช่น เป็นแกนนำในระดับหมู่บ้าน เพื่อที่จะลด เราไปคุยกับเจ้าของชุมชน ไม่ใช่เราคือทั้งชุมชน ในคณะทำงานของเค้า เค้าไปคุยกับเจ้าของ ร้าน มันก็มีคือทั้งหมู่บ้านมันมี 2 ร้านที่รับปากแล้วก็ไม่ขาย เราถือว่าโอเค งดขายไปเลย เราก็มอบป้าย อะไรให้ ป้ายเป็นกุศโลบายของชุมชนเค้าให้ไป ก็คือว่า เราก็พูดบอกว่า จริงๆแล้ว เค้าก็ไม่ได้มี ผลประโยชน์ ไม่มีประโยชน์ ไม่ได้มีรายได้จากตรงนี้เป็นหลัก เราก็ไปคุยกับทีมงาน เค้าก็ไปคุยนะลงแต่ ละๆ ร้าน เค้าก็ไปคุยว่ามันได้กำไรอย่างน้อยแค่ไหน แต่ถ้ามันได้กำไรไม่เยอะ ให้คุณเซโนไปเลยได้มั๊ย ไม่ ต้องขาย คุณไปเอาอย่างอื่นก็ได้ มอบป้ายขอบคุณ” (ID14: 50-58)

“ก็ฟ้าเยาวชน ก็ฟ้าของเทศบาล ก็ฟ้าของนักเรียน งานมหกรรมสร้างสุขภาพ งานวันเด็ก ก็จะมา จัดที่เทศบาลเพราะสถานที่มันกว้าง แล้วก็งด(เครื่องดื่มแอลกอฮอล์) ทันที ถ้าอยากขาย ไปขายข้างนอก จะไม่ให้ไปขายในบริเวณนั้นเลย” (ID19: 582-586)

“ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทราบเนอะว่า ตอนนี้เนี่ยะตำบลของเราได้กำหนดพื้นที่ โซนใน เรื่องของแอลกอฮอล์ ต้องห่างจากวัด ห่างจากโรงเรียนสถานศึกษาออกไป 20 เมตร ให้ประชาชนรับทราบ ก่อน”(ID24: 55-57)

“คณะกรรมการของในเรื่องของการนำนโยบายสาธารณะมาใช้ ในเรื่องของการกำหนดเขต เรียกว่า เขตปลอดแอลกอฮอล์เนอะก็จะเป็นที่วัด ที่โรงเรียน ในตรงเนี่ยะ เราได้มีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการในเรื่องการกำหนดพื้นที่ แล้วอันที่สองก็คือกองสาธารณสุขเนี่ยะมีหน้าที่ดูแลเรื่องของ สุขภาพ” (ID24: 15-19)

“คณะกรรมการเกิดขึ้นในตำบลของเรา ก็จะประกอบไปด้วยทางโรงเรียน ทางวัด ทางชุมชน ทาง ผู้นำ ละก็ทางฝ่ายการเมืองเนอะ ก็คือพวกที่สมาชิกสภา คณะผู้บริหารของเทศบาล ค่ะแล้วก็จะประกอบ

รวมกันเป็นคณะกรรมการเกิดขึ้น แล้วเราก็จะมาระดมความคิดเห็นว่า ในพื้นที่ เราควรจะทำพื้นที่ประมาณห่างจากโรงเรียน จากวัดเนี้ยะ ประมาณกี่เมตรนะคะ คณะกรรมการก็จะมีจะการเสนอ แต่ละคนแต่ละท่านเนอะ ออกมาว่าเนี้ยะ พื้นที่ เนื่องจากมันเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเมือง ชุมชนค่อนข้างจะหนาแน่น แล้วอีกอย่างหนึ่งเนอะ ผู้ประกอบการร้านค้าค่อนข้างจะเยอะ เราจะมากำหนดออกไปเหมือนกับชุมชนอื่น ค่อนข้างจะยาก เพราะว่าเค้าประกอบอาชีพค้าขายมานาน แต่ว่าทางคณะกรรมการตรงที่ได้กำหนดขึ้นมา ก็หาหรือกันหาข้อสรุปข้ออยู่ติดอยู่ที่ 20 เมตร”(ID24: 25-34)

“จะมีฝ่ายกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง และฝ่ายตำรวจ ส่วนร่วมเขาก็จะเป็นคณะกรรมการร่วมกับเรากำหนดโซนนิ่ง ต่อมา มีการตรวจพวกนี้จะมีส่วนร่วมในเรื่องของตรวจ อย่าง รพ.สต. อย่าง ตำรวจหรือว่าที่อำเภอเขาก็จะมาช่วยด้วย” (ID23: 233-236)

“เท่าที่ดูเนอะ เราก็ไป ก่อนที่เราจะกำหนดจุดนี้ขึ้นมา เราก็ถามท่านผู้นำละ ผู้นำก็ตอบว่า ระยะ 20 เมตรเนี้ยะ ไม่มีอยู่ละ ไม่มีเนอะ เราก็กำหนดขึ้นมา เราพยายามที่ว่าไม่ยากให้มันกระทบถึงผู้ประกอบการ พวกร้านค้าในพื้นที่เราด้วย เพราะว่าเค้าก็ประกอบอาชีพเนอะ มันก็หลาย ๆ อย่างที่เราเอามาเป็นตัวกำหนด เราถามความคิดเห็นของผู้นำชุมชนด้วย เราไม่ได้กำหนดเอาตามเราคิดหมดเลย”(ID24: 42-45)

(4) การลดปัญหาสุขภาพในชุมชน เป็นการลดปัญหาทางด้านสุขภาพกายและใจของประชาชนในชุมชน ซึ่งปัญหาสุขภาพเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความคับข้องใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน โดยความคับข้องใจเหล่านี้ อาจเกิดจากความไม่พอใจที่เกิดจากการเจ็บป่วย เป็นโรค หรือถิ่นที่อยู่อาศัยไม่มีความเหมาะสม ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(4.1) การส่งเสริมการคัดกรองและบำบัดรักษา เป็นการคัดกรองผู้มีความเสี่ยง และ/หรือผู้มีปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนของตน เพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา หรือฟื้นฟูสมรรถภาพ ณ สถานพยาบาลต่างๆ ซึ่งเป็นการให้บริการแก่ผู้ที่มีความเสี่ยงจากการดื่มสูง และ/หรือ ผู้มีปัญหาจากการดื่มฯ ที่สมัครใจเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

“ปัญหาหนึ่งที่เรานำมาเป็นปัญหาของชุมชน คือปัญหาการดื่มสุรา และสูบบุหรี่ แล้วชุมชนนี้มีคนดื่มสุราและสูบบุหรี่เยอะกว่า เมื่อก่อนอย่างไรครับเมื่อปี พ.ศ. 2552 มีสถิติผู้ดื่มสุราจำนวน 300 คนแล้วมีจำนวนครัวเรือนประมาณพันกว่าครัวเรือนครับแล้วก็มีผู้สูบบุหรี่ประมาณ สี่ร้อยกว่าคน เราก็เลยสรุปว่าการดื่มสุรา การสูบบุหรี่เป็นปัญหาชุมชนและเป็นปัญหาสุขภาพ ในชุมชนจึงได้ทำ แผนร่วมในการแก้ไข ปัญหาที่เป็นอยู่ ว่าเราจะทำอย่างไร ดังนั้นเราจึงได้ร่วมกันเขียนแบบแผนว่าปีที่ 1 เราจะทำอะไรและปีต่อไป เพื่อให้ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ลดลง หรือเบาบางลงแล้วเราก็จะทำกราฟสถิติไว้เพื่อบอกว่าแต่ละปีมี

ผลลัพธ์อย่างไรจากที่มีผู้ดื่มสุรา 300 คน เหลือ 27 คน แต่ว่าเมื่อมีงานมงคล งานรื่นเริง ก็มีคนดื่มสุรา แต่เราไม่ได้นำมาคิดสถิติ ส่วนผู้ที่ติดสุราจริงๆ ในปีแรกมีประมาณ 300 ในปีที่ 2 ก็ลดลงมา 20 เปอร์เซนต์ ติดสุราที่ว่าเป็น กินทุกวัน ก็จะมีคนที่ติดสุราเรื้อรังประมาณ 10 ราย ตอนนีโรคพิษสุราเรื้อรังในชุมชนยังมี” (ID9: 11-28)

“ขึ้นอยู่กับความสมัครใจมากกว่า เหมือนกับที่พูดเมื่อที่ว่าถ้าใครจะบำบัดคือ เราสามารถส่งไป รัญญารักษ์มันไม่มีค่าใช้จ่าย รัญญารักษ์เลยจะบังคับตรงนี้เลย แต่เราต้องเป็นฝ่ายประสานงานให้เขา ถ้าบำบัดเสร็จก็ไปรับกลับมา แล้วก็ติดตามพฤติกรรมว่ายังมีการดื่มอยู่ไหมแบบนี้ค่ะ ส่งไปแล้วรับตัวกลับมาแล้ว ถ้าเขาดื่มอีกก็ส่งไปค่ะ ถ้าเขาอยากไป เพราะส่วนใหญ่แล้วนี่ กลับมาแล้วเขาก็ไม่ดื่มแล้วเนาะ ไม่ดื่มแล้วจริงๆแล้วคือที่เขาไปเนี่ยเขายอมไปเพราะเขาสมัครใจแล้วไงคะว่าเขาจะเลิก ไม่ใช่การบังคับ คือต้องไปบำบัดนะแบบนี้ เรามีหน้าที่ส่งเสริมเขา ถ้าเราไปบังคับเขา ถ้าเขากลับมาเขาก็กลับมาเหมือนเดิม” (ID8: 689-714)

“แล้วก็เขามาถามเนาะ เขาว่าเขาอยากบำบัดเพราะว่ามันก็น่าจะเป็นปัญหาครอบครัวเขาเนาะ เมื่อกินไปคนนึงรายได้ก็ย่อมลดลงนะครั้นรายได้ลดลง เริ่มมีปัญหาแล้ว แล้วก็ไว้วางใจอะวาก็มีเขาก็ไป ไปถามทางศูนย์เขาก็ว่าเอามาส่งแล้ว ถ้าบำบัดเราก็ประสานงานเอารถ อวด.ไปส่งเสร็จ แล้วก็รับกลับ” (ID7: 767-773)

“งบบจากสำนักงานจังหวัด. ทำกลุ่มเกี่ยวกับกลุ่มเล็กเหล่า แล้วก็กลุ่มครอบครัวสุขใจเป็นของ ผรส. ที่ให้งบประมาณตรงนี้มาทำกลุ่มในวันอาทิตย์อะ วันอาทิตย์ซึ่งก็ทำเป็นเรื่องกลุ่มละ คิดว่าจะทำรุ่นที่ 2 ต่อ ซึ่งก็จะมีคนเข้ามาประมาณเกือบ 20 กว่าคน คิดว่ามันยังเป็นกลุ่มเล็กๆ อยู่ เราก็พยายามที่จะ...คิดว่าเป็นเรื่องยาเสพติด เป็นเรื่องบุหรี่ยี้ เหล้า ยาเสพติดที่ถูกกฎหมาย ก็เลยชวนกระแสนิดนึง ผมก็เลยไว้วางใจ สมาชิกว่าถึงแม้จะเป็นกลุ่มเล็กๆเนาะ แต่ถ้าหากว่าเราค่อยๆขยาย มันก็จะค่อยๆขยายเครือข่ายไปเอง ซึ่งก็มีความร่วมมือจาก อสม. ประธาน อสม.ทุกหมู่บ้าน ส่งสมาชิกมาให้เราทำอยู่เรื่อยๆตรงนี้นะซึ่งก็โรงพยาบาลส่งวิทยากรเข้ามาช่วย เข้ามาทำทุกกลุ่มตรงนี้ด้วย มีจิตเวชครับ จิตเวชเค้าลงมาทำด้วย” (ID11: 39-52)

“พอดีที่มีโครงการนี้เข้ามาพอดีครั้งแรกไม่สำเร็จ ครั้งแรกสำเร็จได้ประมาณ 2 ปีแกก็กลับไปอีกครั้ง พอพี่ทำโครงการทำกลุ่มอีกครั้ง พี่เอาแกมาอีกรอบนี้จบเลย ละแกบอกกว่าประมาณ 6 ปีที่ผ่านมาแล้วแกพูดเลยว่า ชีวิตนี้แกจะไม่ยุ่งอีกเลย” (ID13: 335-337)

“การเลิกเหล้าหรือเลิกยาบ้า ใจมาเป็นอันดับแรก ที่นี้พวกพี่ก็ตั้งสภาพแวดล้อมให้ความรู้อะไรเงี้ยะ ค่ะ แล้วก็เริ่มมาใครที่ติดหนักที่ยังหลงเหลือเนี่ยะ พวกพี่ก็ไปชวนมาเขาโครงการงดเหล้าบำบัดเหล้าก็เก็บเอาซีเหล้าทั้งหลายเหล่านั้นมาบำบัดด้วย” (ID11: 169-172)

“ในส่วนตัวบุคคลของที่นี่นะผมๆมีลูกน้องอยู่ 2 คนที่ติดแอลกอฮอล์รีซึมติดแบบชนิดที่ว่าต้องรักษาแต่ผมเอาหยุดได้คนหนึ่งเลิกเลย ผมๆว่ามันใช้จิตวิทยาค่อนข้างเยอะนะ คือผมๆก็คุยกัน 2 คนเนี่ยะ

ผมดูแล้วว่า 2 คนเนี่ยเค้าเรียกว่าสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันในกลุ่มในครอบครัวผมก็เลยใช้กรณี
คนนึงเนี่ย ใช้แม่ซึ่งเค้าเป็นโศ ดิใช้แม่เป็นตัวหลักเลยซึ่งผมไม่รู้จักแม่เค้า แต่ผมรู้ว่าบ้านเค้าอยู่ไหนจะอ้าง
ตลอดว่าผมเจอแม่นะ แม่ฝากๆน้องกับพี่ตลอดเลย แล้วก็รับปากแม่ไว้หลายครั้งเลยไม่เห็นตัวเอง
เปลี่ยนแปลงเลยเจอหน้าแม่อีกที ผมก็ไม่รู้จะอธิบายหรือตอบยังไง” (ID14: 81-89)

“ที่ผ่านมานี้ผมกับ รพสต.เนี่ยจะไป เคาะๆรวมทั้งตำบลเลยนะ พวกสภาผู้ตมมีทั้งหมดอยู่ที่ตมแบบ
จัดๆเลยนะ 20 กว่าคนก็มานั่งคุยกันแล้วเข้าสู่กระบวนการรักษา นอกจากบุคลากรของเรา 20 คน คนที่
รอดไปจริงๆ มีคนนึงแบบเลิกไปเลยนะ แต่เค้าก็ไปสู่กระบวนการในเวทีที่เราที่พูดกันว่า เอ้า 20 คนเนี่ย
ใครที่จะเป็นต้นแบบให้เรา ยกมือมีคนเดียวยกมือ ก็จะทำให้ตัวเองเหมือนๆเป็นแรงบันดาลใจเหมือนมีคอม
มิตเมนต์เล็กๆจริงๆ เค้าเลิกมาได้หลายปีแล้ว” (ID14: 184-191)

“เราก็บอกเขาว่าควรจะได้ แล้วนะอะไรแบบเนี่ย ถ้าเขาบอกว่าจะงดเราก็ให้เขาเซ็นต์ เซ็นต์
พันธสัญญาไว้ว่าจะเลิกเหล้า เลิกบุหรี่เหมือนกับว่าเซ็นต์ไว้แล้ว ให้เขาปฏิบัติอย่างไรเขาก็ต้องเกรงใจได้
คุยได้สัญญาไว้แล้ว” (ID19: 651-653)

“มีโครงการยาเสพติดต่างๆ บุหรี่ เหล้า กลับมาอบรมบ่อยสุดมีโครงการเข้ามาเทศบาลจัดอบรม
การเลิกบุหรี่ เลิกเหล้า ตอนบ่ยตอนเที่ยงมากินข้าวร่วมกันแล้วก็กลับบ้าน”(ID21: 472-473)

“ปัญหาที่จะกลับมาตม ปัญหาหนักตมที่จะกลับไปติดอย่างเดิมกินทั้งวันอย่างน้อยก็ลดลง เพราะว่า
คนที่ติดจากเดิมที่นั่งกินอยู่ 3 คน มันทายไปแล้วเหลือ 1 คน อย่าง 3 คน ถ้าคนอื่นผ่านมาเขาจะเรียกจะ
เริ่มจาก 3 คนเป็น 4-5 คน แต่ตอนนี้เหลือ 1 คน เหมือนหัวเดียวกระเทียมรีบ” (ID22: 569-572)

“มีที่ รพสต. จะตั้งคลินิกเลิกเหล้าเลิกบุหรี่ ถ้าคนไหนที่สนใจหรือต้องการที่จะเลิกจริงๆ เราจะมี
คำปรึกษามีแนวทางการใช้ชีวิตดำเนินชีวิตให้เขา แล้วตอนนี้ที่ รพสต. อสม. กำลังทำเรื่องของบุหรี่ยาภายใน
3 ปีนี้จะทำให้คนเลิกบุหรี่ และมีคนทยอยเข้ามาสมัครแต่ก็ยังไม่มาก ส่วนเรื่องของแอลกอฮอล์จะทำความ
ไปด้วยทั้งบุหรี่ จะร่วมกันรณรงค์ให้คนเข้ามาเยอะมากขึ้น”(ID23: 249-253)

“ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของ สปสช.ค่ะ ทางเรา (องค์การบริหารส่วนตำบล) ลงให้กับทางอนามัยเขา ทาง
รพสต.ก็จะได้จากโรงพยาบาลด้วย แต่ก็แทบจะไม่ได้ใช้เงินเพราะว่าให้คำปรึกษาแล้วจะมีเป็น course
ออกกำลังกายสำหรับคนเลิกเหล้าเลิกบุหรี่ให้หายอาการกระวนกระวาย หรือหายจากการอยาก”(ID23:
256-259)

2. ปัจจัยที่ทำให้นโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำไปปฏิบัติในชุมชนที่มีประสิทธิภาพ และอุปสรรคที่พบ โดยแบ่งประเด็นเหล่านี้ ออกเป็น 2 หัวข้อหลัก คือ (1) ชุมชนให้ความสำคัญ/ร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (2) อุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังพบประเด็นรองของประเด็นเหล่านี้ อยู่ 10 ประเด็น โดยผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่มีการให้ความหมายจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อนำข้อความเหล่านี้มาสนับสนุน สิ่งที่ค้นพบในแต่ละประเด็น ดังนี้

(1) ชุมชนให้ความสำคัญ/ร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการให้ความสนใจและเอาใจใส่จากคนในชุมชน หรือกลุ่มต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการให้ความร่วมมือเช่นนี้เกิดจากการรับรู้ปัญหาร่วมกัน และมองเห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญของชุมชน

โดยผู้ที่มีส่วนร่วม/บทบาท ในชุมชนมีด้วยกัน 7 กลุ่ม ได้แก่ (1.1) ผู้นำชุมชน (1.2) ชาวบ้าน (1.3) ร้านค้า (1.4) โรงเรียน (1.5) วัด (1.6) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต.) (1.7) กลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.) โดยมีข้อความสนับสนุน สิ่งที่ค้นพบ ดังนี้

(1.1) ผู้นำชุมชน กล่าวคือ ผู้นำมีบทบาทในการเป็นแบบอย่าง คอยสอดส่องดูแลการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง

“การจะแก้ปัญหาใดเนี่ยะ ผู้นำเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าผู้นำไม่ใส่ใจตรงนี้ไม่เห็นโทษของมัน อย่งไรมันก็เป็นไปแค่นั้นทำ ทำงานไปแค่นั้นเอง แต่อย่างหมู่..... เนี่ยะ ทั้งพระองค์ท่านพระครู อ่า ท่านพ่อหลวง คณะกรรมการหมู่บ้าน โดยเฉพาะท่านอาจารย์(ชื่อบุคคลที่เป็นที่รู้จักในชุมชน) ซึ่งเป็นผู้นำ เป็นข้าราชการครูเก่า ท่านก็ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่เป็นคนอยู่ในวาทในศีล เห็นไหมท่านเป็นตัวอย่างเลย คนที่จะทำตรงเนี่ย อย่งน้อยๆมันก็ต้องเป็นผู้ที่สามารถเป็นผู้นำคนอื่นได้ บอกคนอื่นได้ ไม่ใช่ว่าตัวเองก็เมาแล้วไปบอกคนอื่นว่าอย่าเมา มันก็ไม่ประสบผลสำเร็จ” (ID1: 193-204)

“เพราะฉะนั้นโครงการประสบความสำเร็จ คือ หนึ่งชุมชนเข้าใจ สองผู้นำมันต้องเอาจริง ผู้นำเป็นตัวอย่าง” (ID1: 206)

“ก้านันต่างๆ ถ้าเขาไม่ดื่มเนี่ยะ ลูกบ้านก็มีโอกาส สามารถเป็นตัวแบบอย่าง” (ID2: 240)

“ผมสั่งเลยบอกว่างานต่อไปนี้และงานลอกกระทงนี้ห้ามมีใครมาเมาขายของ ถ้าใครมาขายของถ้ามีเหล้ามีเบียร์ผมให้เก็บร้านกลับบ้านเลยทันที ผมไม่ให้ขาย ผมบอกในที่ประชุมเลย ตอนนั้นประชุมของ

คณะกรรมการวัด กรรมการวัดให้จัดชาวบ้านก็ไม่เบียดเบียน มันเป็นการไว้ทุกข์ของในหลวง วันที่14 เหลือ
แค่วันที่15วันเดียวครับ” (ID5: 490-504)

“วัด อบต. ผู้ใหญ่บ้าน อ่า ถ้ามองในแง่ของ อบต.เนาะคนที่ผู้บริหารใหญ่ที่สุดคือ อบต.นายก
ถ้านายกมีความเข้มแข็ง มีแนวทางที่ชัดเจนแล้ว สามารถที่จะว่าควบคุมหรือว่าอะไรอย่างเนี่ยะแนว
ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านได้ สามารถเป็นแนวร่วมเดียวกันก็เป็นปัจจัยหนึ่งนะคะ”(ID4: 382-387)

“คือในเทศบาล ผมเป็นคนออกคำสั่งเลยครับว่าห้ามข้าราชการนะครับ ดิมเกล้าในเวลาราชการ
เนี่ยะ มันถือว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงนะครับ ถ้านอกเวลาถ้าไม่เกิดความเสียหายก็แล้วไปไม่เป็นปัญหา แต่
ถ้าเกิดความเสียหายเกิดขึ้นมาต้องรับผิดชอบ เพราะเราถือว่าเป็นองค์กรที่ต้องเป็นแบบอย่าง ใจ เดิมก่อน
ผมเข้ามาเนี่ยมันมันและนะเรื่องของ เพราะเขาเป็นวัฒนธรรมของเขาเนาะ พอเขาไปทำงานเหนื่อยๆมาเขาก็เอา
เกล้าเอามาด้วยใจ พอเลิกงานเขาก็กิน ผมบอกว่า ณ เวลานี้ผมบอกว่าในเวลาราชการห้ามเลยเด็ดขาด
ออกเป็นหนังสือประชุมทุกระบบเน้นเลย เพราะว่าเราต้องเป็นแบบอย่างให้คนอื่นก่อนที่เทศบาลจะไปทำ
เราต้องทำที่เราก่อน ฝากไว้ ถ้าเราไม่ทำ บางคนบอกคนอื่นมันไม่มีทางที่จะสำเร็จได้ เพราะถ้าเรายังทำตัว
อยู่เหมือนเดิมอยู่เราไม่ปรับตัวเองให้มันดีขึ้นมาเป็นผู้นำเป็นผู้มีแนวความคิดที่ดีได้เนี่ยะ มันก็ไม่สามารถที่
จะไปปรับคนอื่นได้ ก็ของเราที่เลยประชุมทุกเดือน ย้ำ ทุกเดือนนะครับ เรื่องเนี่ยะ เรื่องการ ผมจะเน้นใน
เรื่องของการทำงาน-เป็นทีม การอยู่ด้วยกันด้วยความสันติคือเรื่องประเภทเหล่าประเภทของเรามีเนาะ
เนี่ยะ จะห้ามเลยเด็ดขาดในเทศบาลเราเนาะ” (ID1: 280-293)

“เป็นแบบนั้น แต่ของเราเนี่ยะคือที่เทศบาลปกครองมันเข้าใจกันว่า เออ พ่อหลวงมานั่งคุยกันนะ
ผู้ใหญ่บ้านมานั่งคุยกันนะว่ามันมีอะไรที่จะต้องทำ” (ID2: 612-614)

“อ่า สิ่งเนี่ยะไม่เอา แต่ของผมจะถามว่าเชิญมาเลยนั่งดื่มโต๊ะเนี่ยะ เอาผู้ใหญ่บ้านมา เอาผู้
นำมา เอา อสม.มาเอาใครมาที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในหมู่บ้านที่มีส่วนร่วมมานั่งประชุมกันเป็นตัวแทนแล้วก็
คุยกัน เอ๊ย ว่าจะแก้งังบ้างเนาะ จะทำอย่างไรแต่ทุกปัญหาที่จะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการมีส่วนร่วมใน
การคิด” (ID1: 1004-1006)

“ปัญหาอบายมุขในชุมชน ว่าทำไมบ้านเราทำไมเถิ ปลอดภัย ทำไมถึงดี ทำไมถึงร่วมมือกันชุมชนนี้
ชุมชน เป็นเพราะผู้นำก็มีส่วน เพราะว่าถ้าผู้นำไม่เป็นตัวอย่างให้ชาวบ้านนี้ก็ลำบาก ผู้นำต้องซื่อสัตย์ แล้ว
ก็ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้และอีกอย่างหนึ่งต้อง บางอย่างถ้ามันเป็นเรื่องร่วมกันนี้ต้องให้ชาวบ้าน
รู้ แล้วให้เขาคิดมา เราเป็นฝ่ายรับฟัง ไม่ใช่เราเป็นฝ่ายบอกให้เขาทำ เพราะฉะนั้นบางอย่างชาวบ้านจะคิด
แล้วบอก ผู้ใหญ่ๆตัวนี้มันน่าจะเป็นอย่างนี้เนะ เราก็เอามาคุยกัน” (ID9: 183-193)

“สำหรับตัวผู้ใหญ่เอง ผู้ใหญ่หรือ อสม. หรือสมาชิกที่อยู่ในหมู่บ้านนี้ เมื่อกี้เห็นบอกมียึด
สามสิบคนที่กระจายหน่วยกัน เวลาเราจัดงานต่างๆ กรรมการเราห้ามเด็ดขาด เพราะต้องเป็นตัวอย่าง
กรรมการ มี 33 คน กรรมการก็ต้องเป็นตัวอย่างเป็นแบบอย่างที่ดี เหมือนผู้ใหญ่ก็ต้องเป็นแบบอย่าง ถ้า

เราไม่เป็นแบบอย่างให้เขา เราก็ไปสอนเขาไม่ได้บอกเขาไม่ได้ เพราะฉะนั้นเรื่องจิตวิญญาณการเป็นผู้นำ ต้องทะลุให้ได้ อย่าไปติดนั่นติดนี่ เดี่ยวอันนั้นไม่ดีอันนี้ไม่ดี กรรมการต้องเป็นแบบอย่างให้ได้ ทุกวันนี้สองสามวันนี้ ก็มียึดหล้า กรรมการไปยึดที่สนามกีฬามากรรมการต้องงด เพราะว่าเราคัดเลือกจากคนที่ปลอดภัย อบายมุขมาทำงานร่วมกันหรือบางทีเขาอาจจะไปที่อื่นไปอะไรไม่ว่ากันแต่ในชุมชนเราห้ามเด็ดขาด แต่ถ้าจะไปงานเลี้ยงสังสรรค์อะไรข้างนอกมันเป็นเรื่องของเขานะ แต่ในชุมชนเราต้องเป็นต้นแบบเป็นขัองตกลงกันว่าในชุมชนเราห้าม” (ID9: 217-240)

“สมัยก่อน งานศพ งานบุญที่เลี้ยงหล้า มีทะเลาะวิวาทกันบ้าง แต่พอผ่านมา 3 ปีไม่เคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นอีก ผู้ใหญ่เองไม่เคยได้บันทึกเรื่องทะเลาะวิวาทเลยในตลอดเวลา 3 ปีที่ผ่านมา สุรานี้มีผลต่อสุขภาพแล้ว ยังส่งผลให้เกิดการทะเลาะวิวาท เพราะว่าเวลาดื่มสุราเข้าไป สติก็ไม่ค่อยมีกัน พูดอะไรก็ไม่ฟัง ก็ถือว่าดีนะ เราได้จัดการที่ต้นเหตุของเรื่องจริงๆ” (ID9: 340-347)

“บ้านนี้ไม่เคยมีใครฆ่าตัวตายมีแม่แต่คิดก็ไม่เคยมี เพราะว่าเราสามารถรับรู้ได้ เรามีตู้ทุกข์ เหงา เครียด ถ้ามีอะไรให้เขียนใส่ในตู้ไว้ พอถึงเวลาสิ้นเดือนเราก็จะไปเปิดและที่สำคัญคือ ขอความกรุณาเขียนเบอร์โทรศัพท์มา แล้วเราจะไปพบท่าน เราจะไปถามหาปัญหาท่านและเราจะได้นำปัญหาของท่านมาช่วยกันแก้ เพราะงั้นบอกได้เลยว่าบ้านเราไม่มีปัญหาคิดฆ่าตัวตายเกิดขึ้นแน่นอน การคิดฆ่าตัวตาย ความเครียด มันมีความเกี่ยวข้องกับสุรานุคคลที่ติดสุราเรื่อจริงนั้น พอมีปัญหาจะทำให้ไม่มีสติ พอไม่มีสติ ก็จะคิดฆ่าตัวตาย คิดน้อยใจบ้าง ถูกใครว่าอะไรเล็กน้อย พ่อแม่ แฟน ลูกหลานว่าอะไร ก็คิดฆ่าตัวตาย เกิดการทำร้ายตัวเอง ประชดคนอื่น จากที่บุคคลธรรมดาการคิดฆ่าตัวตายเขาจะคิดแค่ 20 แต่ถ้าดื่มสุราเข้าไปความคิดจะกลายเป็น 80 เวลาที่มีปัญหาจริงๆ ทางเลือกสุดท้ายของทางเลือก 8 อย่างที่เขาคิดขึ้นได้ ก็คือ การฆ่าตัวตาย แต่ว่าถ้าเขาดื่มหล้าเข้าไป เขาก็จะติดแค่ฆ่าตัวตาย สติไม่มี ควบคุมตัวเองไม่ได้ บางคน และบางคนก็ตัดไม่ได้ เบื่อตนเอง ซึ่งก็เป็นปัญหา เพราะสุรานำไปสู่โรคหลายโรค คิดว่าไม่หาย สุดท้ายก็เลยตัดสินใจทำร้ายตนเอง ซึ่งถือเป็นปัญหาใหญ่ของชุมชน แต่เรามีของดี ก็คือตู้ทุกข์ ซึ่งก็ไม่ได้เฉพาะเจาะจงกับผู้ที่ติดสุรา ใครก็ได้ที่มีความเครียด เหงา เศร้า ขาดการดูแล ใจสั้น เราก็จะส่งทีมของเราเข้าไป เรียกว่า ทีม HRRTหมู่บ้าน คือทีมเคลื่อนที่เร็ว ที่จะไปดูถึงที่ขอเพียงแต่บอกให้เรา ถ้าเกิดขึ้นที่เขตไหน ผู้นำทีมเขานั้นก็เข้าไปจัดการ เมื่อเขาเข้าไปดู ประเมินสถานการณ์เป็นยังไง เขาก็จะแจ้งมาที่ผู้นำทีมให้พาทีมหมอ ทีมต่างๆเข้าไปดูแล ทำแล้วได้บุญ ทำให้เขามีความสุข” (ID9: 288-316)

“เวลาคนจากที่อื่นมางานศพ ชาวบ้านก็จะคอยดูกันว่าอย่ามาเกินหล้ากันนะ มันเป็นข้อตกลง แสดงว่าใบประกาศนั้นสำคัญ เปรียบเป็นรางวัลบุคคลใดบ้านใดไม่มีถือว่าล้ำสมัย ถ้างานศพใกล้ๆ ก็จะมีเชิญนายอำเภอไปมอบใบประกาศนียบัตรให้ เชิญนายอำเภอไปมอบใบประกาศให้ ก็สลับหมุนเวียนกันไป เป็นนายอำเภอ ท่านผู้กำกับ หรือนายกเทศมนตรี เราในฐานะกรรมการก็คอยไปถ่ายรูปลงกลายเป็นกิจกรรมที่ทำกันเป็นประจำ เวลาจัดงานศพแล้วปลอดภัย” (ID9: 330-336)

“มึงบของเจาเสริมเข้าไปส่วนหนึ่งอยู่ ในงบของหลักประกันสุขภาพนี้จะได้รับจัดสรรมาเป็นหัวละ 45 เขาจะจัดสรรมาส่วนหนึ่ง โดยคุณรายหัวของประชากร แล้วอีกส่วนหนึ่งก็ อบต. สมทบเข้าไปแล้วงบของ อบต. ส่วนหนึ่งคือเอาไปใช้กับพวกส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมในตำบล พุดถึงว่าเรายอมมึงบ อบต. ส่วนหนึ่งเสริมตรงนี้ อะไรเป็นตัวที่ทำให้เราตัดสินใจว่า อบต. หน้าที่มีมันไม่ใช่แค่สุขภาพนี้ภาพออกใหม่ครบ มันหมดเลยทุกอย่างเลย ทำไมเรายอมตัวเองบของหลายๆส่วนเนาะ มันยอมผ่านมาเพื่อการนี้ที่น่าจะสุขภาพของประชาชนส่วนหนึ่ง แล้วก็ความสงบสุขของแต่ละชุมชน แบบนี้สมมติว่า ถ้าว่าเราลดตัวอบายมุขหรือว่าสุราอะไรลงได้ภาละค่าใช้จ่ายของครอบครัวจะลดลงเงินมีขึ้น เมื่อเงินมีขึ้นความสุขโดยรวมก็น่าจะดีขึ้น” (ID6: 162-182)

“มันส่วนหนึ่งที่ทำแบบนี้ได้ เพราะว่าหนึ่งผู้นำจะต้องเข้มแข็ง” (ID7: 241-242)

“แกเป็นกำนันเป็นกำนันสมัยแรก เมื่อก่อนนี้เป็นสมาชิก อบต. แกไม่เอาเลยทั้งเหล่าและบุหรื” (ID8: 333-335)”

“นายกไม่กินถ้าเรากินเราไปชวนลูกน้องกินเขาก็ต้องกิน ผมว่ามีส่วนนายกไม่กินแบบนี้ ผมก็ไม่กินด้วยก็หยุดมาได้เป็น10กว่าปีแล้ว” (ID6: 432-436)

“เป็นหมู่บ้านที่ขนาดกลางๆถ้าในตำบลเรา นี้ ก็มีประมาณสัก 60 หลังคาเรือนแต่ว่าชุมชนเขาเข้มแข็งเนาะแล้วมันก็เลยส่งผลเป็นตัวอย่างให้ที่อื่นเขาอีก ผู้นำ ผมว่าผู้นำสำคัญ ผมกินเหล้า เรายังต้องไปชวนลูกน้องกินเพราะว่าเหล้านี้มันกินคนเดียวไม่อร่อยนะอาจารย์เราไปชวนเขากินเราเอาเงินให้เขาไปซื้อ แล้วเขาก็ต้องกินกับเรา หรือว่าถ้าเขาจะกินเขาก็ต้องมาขอเรา ขอเงินไปซื้อเหล้าหน่อยหรือว่ามันขาดไปสักเล็กสักน้อย แต่เมื่อเราไม่กิน นายกไม่กินเขาก็ไม่กล้าขอทำให้มันลดไปด้วย ในตรงนี้เป็นปัจจัย อย่างเห็นบางที่นี้เนาะ บางที่ทางอบต. บางที่ที่นายกกิน ปลัดกินเขาก็จะพากันไปกินด้วย บางที่เราไปกินข้าวกลางวัน บางที่มีนามระดับอำเภอมาประชุมในกลุ่มของอบต. ไม่มีเหล้า อันนั้นของ อบต. อีกที่เขานายกเขากินเขาก็เลยต้องเอาเหล้ามาตั้ง เอาเหล้ามาตั้งลูกน้องมันก็ต้องกินด้วย บอกว่าตรงนี้มีส่วน แต่อย่างที่เราไม่กินมันก็ส่งผลไปเขาก็ไม่ชวนเราทำให้มันลดไปผมว่าตรงนี้มีส่วน” (ID6: 940-967)

“แล้วก็ทางอำเภอ นายอำเภอสมัยก่อน อันนั้นเขาจะชอบมาทางวัดทางวาก็เลยร่วมกันว่า ตอนนั้นทำหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองนี้หลายหมู่บ้าน ที่ทำแล้วเป็นหมู่บ้าน ไม่ใช่เฉพาะเหล้านะ ปลอดอบายมุข ประกวดกันระดับอำเภอ ตอนนั้น” (ID6: 973-991)

“ผู้ใหญ่บ้าน พ่อเมี้ยแกเสี่ย (ครับ) พ่อเมี้ยแกเสี่ยละแกก็เลย ตอนนั้นมันก็เหมือนจะลองของ (ครับ) ประชุมกันตกลงกันเรียบร้อยแล้ว พ่อของผู้ใหญ่เสี่ยก่อน (ครับ) พ่อแม่เสี่ย (ครับ) ผู้ใหญ่ก็ทำเป็นตัวอย่าง ไม่เลี้ยง ตอนนั้นนี่ผมเป็นผู้ช่วยอยู่ (ครับ) ไม่เลี้ยง หลังจากนั้นมาก็คือเขารู้ว่า เออ ถ้าเราไม่เลี้ยงประหยัดเงินไปเท่าไร มันก็จะเป็นปากต่อปากนะครับ มันก็ประหยัด ไม่เลี้ยงเหล้าในงานชาว-ดำ” (ID10: 262-282)

“ผมก็เลยไปติดต่อเทศบาล ก็เลยมา Co กัน ซึ่งก็นายกก็ให้ความสำคัญของประชาชนในพื้นที่ แม้แต่เรื่องเล็กๆน้อยๆ นายกเขาก็ไม่กินด้วยนะ เพราะว่ามันเป็นตัวอย่าง เขาๆทำเป็นตัวอย่างให้เห็น แล้วผู้นำเขาก็ลงมาเล่นด้วย เห็นมั๊ยเวลาๆมีโครงการอะไรเสนอนายกจะๆนั่งพิจารณาด้วยตนเองตลอด ไม่มี การส่งตัวแทนเข้ามา เขาจะมานั่งตลอด เขาจะเห็นความสำคัญตลอด เขาก็เลยมุ่งเน้นมากับทางด้าน บุคคล ในๆ ส่วนของการคัดกรองหรือการป้องกันแก้ไข ซึ่งในส่วนตรงนี้เป็นกลุ่มที่ว่า กลุ่มเล็กเหล่า เป็น กลุ่มทำงาน ผมเอา 20 กว่าคนนี่นะ มีคนเล็กเหล่าประมาณ 10 กว่าคนนะ นอกนั้นเป็นญาติเขานะ เขา เรียกว่า บัดดี้ เป็นครอบครัว ถ้าสามีมาก็เอาแฟนมาด้วยเป็นครอบครัว จะได้เข้าใจซึ่งกันและกัน จะได้ฟัง ด้วยกัน จะได้เอากลับไปคุยกัน ที่จริงกลุ่มเล็กเหล่าจะมี 10 กว่าคน คนๆเต็ม คนกินเหล่าด้วยนะ แล้วให้ คนที่กินเหล่าจะได้เข้าใจญาติด้วย ให้ข้อมูลเหมือนกัน คือมีจิต นางพยาบาลจิตเวชมานั่งให้ความรู้มันจะ ได้ผลดีมาก” (ID11: 71-103)

“ผู้นำเมื่อก่อนเค้าดีมีนะ แต่ตอนหลังตัดได้หมดเลยเหล่า บุหรี่ เป็นๆตัวอย่างที่ดีมาก เลิกแล้วก็ แนะนำ ลูกน้องห้ามๆเลย ตอนนี่ก็ไม่กล้าแล้วคะ ไม่แอบไม่อะไรแล้ว กลัวละ เซ็ด ตักเตือนด้วยวาจา” (ID12: 215-228)

“นอกจาก อสม.ผู้สูงอายุแล้วก็ที่ขาดไม่ได้เลยคือกำนันผู้ใหญ่บ้าน ก็ดำเนินกิจกรรมทุกอย่าง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมทุกอย่างแล้วก็เหมือนกับว่าสอดส่องดูแลภายในหมู่บ้านด้วยว่าเขาดำเนินกิจกรรม จริงไหม ไซ้ก็เหมือนกับว่าท่านเป็นผู้เช็คในหมู่บ้านว่าทำจริงหรือเปล่า” (ID18: 239-249)

“นโยบายของท่านนายกเลย เพราะท่านก็ไม่ดื่มอยู่แล้ว ท่านนายกก็บอกว่าคือไม่ให้มีการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่ทำงาน ถือว่าทุกคนปฏิบัติอยู่ในกรอบก็คือไม่ รู้อยู่ค่ะว่าจะอะไรควรไม่ควร อย่าง เทศกาลปีใหม่แต่จะเลี้ยงข้างนอกเท่านั้นเอง ก็คือไปสถานที่โดยเฉพาะเลย” (ID18: 333-350)

“อย่างท่านนายกไม่ดื่มเราจะทำอะไรรู้สึกเกรงใจ กลัวเหมือนกัน หมายความว่าถ้าคุณเป็น หัวหน้าผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างแล้ว คิดว่าเขาต้องก็ไม่น่ามีปัญหาอะไร อย่างท่านนายกคือไม่ดื่ม ไม่ดื่ม จริงๆเลย” (ID18: 357-370)

“ตำบลที่รับผิดชอบหมดเอาทั้งผู้ใหญ่ฯบนดอยละก็ผู้ใหญ่ฯเขตทางลางนี้ไปด้วย สิ่งหนึ่งที่ที่เห็นก็คือความมุ่งมั่นของผู้ใหญ่ หลายคนเห็นนี้รับนี้บ้างอะไรบ้าง เพราะเราเงินไม่ค่อยมี นั่งรถเมล์สี่เขียวไป ละ เขาบอกว่าปวดแข้งปวดขามันล้ากว่าจะไปถึง เหนื่อยนี้มีดคะ” (ID13: 133-135)

“เมื่อ 8 ปีที่แล้วก่อนที่ผมจะย้ายมาอยู่ที่นี้ผมอยู่ตำบล ปีหนึ่งที่เป็นปีเป็นช่วงหนึ่งที่เราทำงานกับ ผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนยุคนั้นขอหาเสียงช่วยกันหาเสียงให้กับคนที่จะลงแข่งสิ่งหนึ่งที่เค้าๆบอกว่าไม่ดื่ม แอลกอฮอล์นะหมายถึงเหล่าเราต้องการ ผู้ใหญ่บ้านที่ไม่ดื่มเหล่าช่วงนั้นผมแอบปี่มากทำงานกับชุมชน ไม่มีผู้ใหญ่บ้านไหนกินเหล่าสักคน” (ID14: 410-413)

“ตอนนั้นเราๆอยู่สายอนามัยนะที่ผมนำมาลองเอาดิคค์กรองเนี่ยะคนติดเยอะมากเลย พอติดเยอะปั๊บเราเอาข้อมูลเหล่านี้ไปคุยกับผู้ใหญ่บ้านเห็นมัยบ้านนี้ติดเท่านี้ๆ ในฐานะที่ผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ดื่มเหล้าเราจะทำอะไรสักอย่างร่วมกันได้มัย แล้วผู้ใหญ่บ้านเค้าก็พูดแล้วก็ทำได้อย่างเต็มที่ในฐานะที่เค้าไม่ดื่มพูดได้เต็มปากแต่พอพื้นที่ๆมันดื่มมันพูดไม่ได้เต็มปากก็ในเมื่อคุณยังนั่งหัวโตะจ่ายตั้งค้ละเชิญมากินตรงนั้นเค้าสามารถคุยได้ยกตัวอย่างเองได้แล้งงานต่างๆที่เราไปของงานบุญ ไปของงานศพเฟื่องดงาย” (ID13: 416-420)

“อสม.นี้ส่วนมากจะไม่ เพราะว่าในเมื่ออ่านกฎหมายแล้วเค้าๆไม่มีบทบาทหน้าที่อย่างกำนันผู้ใหญ่บ้านเค้าจะเป็นตัวแทนของอำเภอเนะ เค้ายังเป็นกฎหมายด้านการปกครองอยู่ มันจะมีปลัดอำเภอประจำตำบลเสริมลงมา ก็จะไปใช้กับอีกทางกฎหมาย” (ID14: 118-120)

“จริงๆบทบาทสำคัญคงไม่ใช่ผู้ใหญ่บ้านคือต้องมาจากคนในหมู่บ้านสักกลุ่มหนึ่งก็ได้ที่มันจะกระจายอย่างทั่วถึงแต่ว่าต้องมีทีม ทีมในส่วนของชุมชนเองเนี่ยะแหละ ส่วนมากถ้าชุมชนเขาทำกันเองเนี่ยะมันจะเหมือนกับอยู่ในชีวิตประจำวันเขาแบบเนี่ยะคะ ถ้าอย่างนั้นมันน่าจะเวิร์ค” (ID15: 143-148)

“บอกได้เลยว่าเราเป็นผู้นำเนาะ เราจะต้องเป็นตัวอย่าง เมื่อก่อนนี้เราไม่ว่า ขนาดเมื่อก่อนนี้ไปวางพระเฉยๆ เดินเซแล้วแบบเนี่ยะ มันเป็นภาพที่ไม่ดี เพราะฉะนั้น ผมก็บอกให้ทีมงานและเจ้าหน้าที่ทุกคนว่าขอวันหนึ่งเนาะ ขอวันหนึ่ง คือ เขากินข้าวอยู่เนี่ยะ กินกับพวกชาวบ้านเนี่ยะ แล้วห้ามเอาเหล้ามาฝาก ห้ามเอามา โดยเฉพาะในสำนักงานของผมนี่บอกได้เลยว่า ห้ามจัดเลี้ยงและห้ามดื่มเหล้าในสำนักงานเด็ดขาด ถ้าจะจัดวันเกิดอะไรนี่คือข้างนอกอย่างเดียววนะครับ โดยเฉพาะหมู่.....เนี่ยะในฐานะที่เขาได้หมู่บ้านนำร่อง” (ID16: 38-48)

“ถ้าเป็นคนอื่นๆ ผมไม่รู้เนะ แต่ถ้าเป็นผม ผมสั่งได้ อย่างเด็กในนี้ผมก็บอกว่าห้ามดื่มเหล้าในสำนักงานเนะ เพราะมันเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดีใช่ไหม แล้วก็อีกอย่างคือเรื่องยาเสพติดเนะครับ โดยเฉพาะไปการไปงาน นี้อย่างทีมงานของผมนี่ส่วนใหญ่ไม่กินครับ ส่วนใหญ่ไม่กินเหล้าอยู่แล้ว” (ID16: 495-503)

“ก็จะมีผู้นำชุมชนเนาะโดยเฉพาะอย่างผู้ใหญ่บ้าน” (ID16: 225-227)

“แต่ถ้ามีการเตือนว่าขอความร่วมมือนี้มีอยู่ ถ้าท่านผู้บริหารขอความร่วมมือค้ก็มีอยู่แต่มันอยู่ที่ตัวบุคคลว่าจะทำตามไหม” (ID20: 519-520)

“นายกเขาไม่ดื่มเหล้าเป็นโมเดลให้กับทุกคน อย่างตัวผมเองก็เป็นคนเคยดื่มเนาะเวลาเราไปพูดเรื่องอะไรพวกนี้เราก็สามารถที่จะพูดได้”(ID19: 33-39)

“ตั้งแต่เป็นนายก อดต.ก็ประมาณ 3 สมัย ประมาณ 10 กว่าปี ท่านจะค่อนข้างมีบทบาท แล้วท่านไม่ดื่มตั้งแต่แรกเลย ไม่ดื่มเลย เหล้า บุหรี่ก็ไม่เอา”(ID19: 227-231)

“ท่านไม่ดื่มอยู่แล้ว แล้วก็ไม่อยากให้มียู่แล้วแล้วที่นี้พอมีว่าไม่ให้ดื่มในสถานที่ราชการก็เลยไม่มีเลย โดยปริยาย แม้แต่คนขายเหล้า บุหรี่เวลางานเทศบาล ขายเหล้าจะไม่ให้เข้าไปในเขตเทศบาลถ้าอยากขายคุณขายข้างนอกจะไม่ให้เข้าไปขายในนั้นเลย” (ID19: 570-572)

“คือนายกคนนี้เป็นคนที่ว่าทำงานทำอะไรจริงจัง จริงจังทุกเรื่องไม่ใช่แค่เรื่องเหล้า บุหรี่ถ้าลงมือทำอะไรจริงจังหมดเลยประกอบกับท่านพระครูเจ้าคณะตำบลลงมาเล่นด้วย จริงๆแล้วงานเนี่ยะสาธารณะสุขต้องเป็นคนนำด้วยซ้ำ แต่นี้พระสงฆ์กับท้องถิ่นนำ” (ID19: 310-317)

“เดือนละ 2 ครั้งครับ หลังประชุมอำเภอก็รับเงินบริจาคมา นายอำเภอกลับมา ก็จะเชิญชวนให้งดเหล้าครับ”(ID21: 280-281)

“เพราะว่าเวลาได้รับแนวมาก็กระจายไป 6 หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านผู้ใหญ่บ้านเขาก็จะรับผิดชอบไปแล้วแต่หมู่บ้านคะ”(ID23: 278-279)

“ถ้าเราเป็นผู้นำเราไปนั่งดื่มแบบนี้หน่อยอย่างน้อยเสียภาพ แล้วอย่างของเทศบาลมีอายุแค่ 4 ปี ถ้าเราทำตัวแบบนี้โอกาสต่อไปเราก็ปิดสนิทเลย และก็เข้ามาไม่ได้เพราะฉะนั้นเราต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่าง ทั้งการทำงานด้วยการดำเนินชีวิตด้วย เหมือนครูเลย 24 ชั่วโมงเราต้องเป็นแบบนี้ โอกาสต่อไปเราถึงจะได้เข้ามามีส่วนตรงนี้คะ”(ID23: 300-304)

“ถ้าออกแนวเป็นนโยบายเลยเราไม่มีนโยบายคือที่นี้จะไม่ให้กินมันคือสถานที่ราชการนะ ห้ามดื่ม อันนี้บังคับเคร่งครัดค้บอยู่แล้วไซ้ แต่ถ้าจะไปกินเลี้ยงกันข้างนอกเนี่ยะ ตัวคุณเอง คุณหวังตัวคุณเองนะ ครอบครัวยุคนะ ถ้าขับรถออกไปเราเจอด่านทำยังไง”(ID23: 509-513)

“ก็จะมีฝ่ายกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง และฝ่ายตำรวจ” (ID24: 233)

“มีคะ อย่างคนก่อนเป็นผู้ชายที่พี่มาทำงานต่อเขานะคะ เขาก็ดื่มสิ้นปีหรือว่าลดยกกระทงเขาก็จะผอม มีงานเลี้ยงอะไรแบบนี้เขาก็กินและถือโอกาสตรงนี้ก็กินไปด้วย แต่อย่างพี่เป็นผู้หญิงแทนที่เราจะจัดงานเลี้ยงพี่ก็เอาของขวัญให้เขาบางทีก็ให้โบนัสเอาเงินใส่ซองให้เขาไปกินกับครอบครัว”(ID24: 314-317)

“เราพยายามตัดตรงนี้ พยายามเน้นย้ำในเรื่องของการดื่มเพราะว่าก่อนๆ ในเรื่องของการเข้มงวดในเรื่องการดื่มไม่ค่อยเท่าไร อุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยมากบางที่เอารถไปชนบ้าง” (ID24: 319-320)

“ในหมู่บ้านเนอะ ก็จะมีผู้ใหญ่บ้านนะคะที่เซ็นรับรอง แล้วก็จะมี สก. คือสมาชิกสภาเนอะ แล้วก็จะมี ถ้าวัดเนอะก็จะให้เจ้าอาวาส ขอเจ้าอาวาส ว่าบุคคลคนนี้เด็กจริงหรือเปล่า เวลาจะมีสมัครเข้าร่วมโครงการก็จะเป็นผู้ใหญ่บ้าน สก.ในพื้นที่ ในหมู่บ้าน จะเป็นคนเซ็นรับรอง เราก็จะเอาตัวนี้มาเป็นการันตรีว่า เขารับรองมาเราก็เชื่อ และมีมอบเกียรติบัตรให้ด้วย”(ID24: 119-127)

“ท่านนายอำเภอก็ขอความร่วมมือกำหนดผู้ใหญ่ว่า เวลามีนงาน ขอเรื่องของการงดเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ อย่างงานเลี้ยงสถานที่ในราชการมันเป็นกฎหมายห้ามอยู่แล้วเราก็ต้องทำ อย่างการแข่งขัน กีฬาก็จะมีในเรื่องของการปลอดแอลกอฮอล์” (ID24: 180-182)

(1.2) **ชาวบ้าน** ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ ชุมชนเป็นผู้คิด ผู้ออกแบบเอง ซึ่งมีทั้งการวางกฎกติกาแบบขอความร่วมมือ และแบบลงโทษ

“ว่าสำหรับเรื่องนี้เรื่องยาเสพติดเนี่ยะถ้าเราจะตั้งหมู่บ้านขึ้นมา เราควรจะมีไหมแล้วควรจะมี อะไรบ้างแล้วเราก็จะมีแนวไว้เป็นตัวอย่างอะคะตัวอย่างให้รู้ว่าถ้าเรามีกฎข้อนี้ข้อนี้อย่างเนี่ยะหมู่บ้าน ยอมรับไหม แต่บางหมู่บ้านเนี่ยะเขาบอกว่า โอเคข้อนี้ เขาไม่เอา เขาก็จะเอาข้ออื่น ก็คือที่เรามีส่วนร่วม หรือว่าเราเข้าไปร่วมประชุมประชาคมกับเขา แล้วก็ร่วมอาจจะเป็นตัวอย่างในการเอาออกกฎให้ดูว่า เอ่อ อ่า เรามีอย่างนี้เนาะ ท่านจะยอมรับในสิ่งที่ทางเราเสนอไหม หรือว่าถ้าไม่ยอมรับก็ปรับปรุงอย่างบางบ้าน เขาบอกไม่ให้เยี่ยมของ แต่บางบ้านบอกมันจะแรงไปไหมอะไรอย่างนี้ไง เราตัดข้อนี้ออกไปก็นี่ก็ คือ การมีส่วนร่วมอีกอย่างหนึ่งนะคะ”(ID4: 243-268)

“คือที่พี่ว่ากติกาทางสังคม พอช่วงที่เขาทำเขาพร้อมละ เรามาสัมภาษณ์สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ การทำงานก็คือ ข้อมูลอะไรต่างๆ เรียบร้อย คนพร้อมที่จะรับฟัง เราก็นัดเขาประชุม หรือว่าจะแอดในงาน ประชุมแต่ละเดือนแต่ละบ้านก็ได้ เขาก็พูดว่า วันนี้เราจะมาชวนเข้าโครงการงดเหล้าในงานศพ ทุกคนจะ ว่ายังไง เขาก็จะยกมือกัน ทีนี้พอเรียบร้อยแล้วได้ละ ตอนนี้นำนั้นก็เปอร์เซ็นต์เรียบร้อย เขาก็จะมาสร้างกฎ กติกาโดยที่คนในชุมชนจะเป็นคนสร้างกันเอง กฎกติกาไม่ได้มาจากเรา ต้องเป็นสิ่งที่เขา เขาเป็นคนเอา กันเอง สมมุติว่า เลี้ยงเจ้าภาพเอามาเลี้ยงแรกๆ ครั้งแรกผู้ใหญ่ฯกรรมการเครือข่ายจะไปว่ากล่าวตักเตือน ก่อนว่าเขาไม่ให้เลี้ยง ครั้งที่ 2 ถ้ายังไม่ฟังอีกงั้นนะคะ ก็จะตัดค่ามาปนกิจศพ ศพละ 2,000 ตัดไม่ให้เงิน (ไม่ช่วย) ครั้งที่ 3 ถ้าสมมุติว่ายังไม่ฟังอีก เขาจะงดให้การช่วยเหลือใดๆในหมู่บ้านเงี้ยะคะ อันนี้คือกฎ เหล็กที่เขาวางกันเอง” (ID13: 93-101)

“ทาง อบต.นี่คือจะสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการทำกิจกรรม รพสต.คือให้ความรู้เรื่อง คุณภาพคนที่ดื่มเหล้ากับคนไม่ดื่มเหล้า สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ ทางวัดเนี่ยะก็คือพยายามที่จะ โน้มน้าวจิตใจ สอนเรื่องธรรมะมาในเรื่องของศีล 5 คืออยู่ใน 5 ข้อนี้อยู่แล้ว ข้อที่ 5 สุราเมระยะ แต่บางคน ก็บอกว่าแค้นิดๆ หน้อยๆ มันก็ไม่เป็นไรคิดว่าเป็นไร คือ ถ้าไม่กินก็ดีที่สุด ชาวบ้านเลยตกลงกับเรา เฉพาะช่วงเข้าพรรษาที่บงานศพ”(ID5: 559-568)

“แค่ขอความร่วมมือเด็กว่ามีข้อบังคับ เด็กว่าเรามีกฎมาลงโทษ การขอความร่วมมือเนี่ยมันเด็กว่า ถ้าเรามีบทลงโทษเหมือนกับ ยกตัวอย่างนะเหมือนกับคนที่รถไม่สวมหมวกนิรภัยเนี่ยะ มันจะบอกปรับเขา เขาก็ไม่กลัว ถ้าขอความร่วมมือเนี่ยะ เขาจะว่า เอ ทำไมท่านตำรวจเขาให้ใส่แล้ว ทำไมไม่ใส่ไม่กลัวหรือ เวลาขับรถลงไปมันอันตราย มันจะอยู่ที่จิตสำนึกมากกว่า จิตสำนึกเราบอกว่าเราขอความร่วมมือจากพี่น้องชาวบ้านดีกว่า เขาเลยให้ความร่วมมือ”(ID5: 584-607)

“สำหรับเด็ก เยาวชน ทางหมู่บ้านเรามีสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งสภาเด็กและเยาวชนเขาก็จะ ออกแบบแผนของ เขาเอง เด็กคิดอะไร ผู้ใหญ่ก็คอยให้คำสนับสนุน ให้คำแนะนำในกรณีที่ไม่ถูกต้อง เพราะส่วนมากเด็กจะเป็นฝ่ายที่คิดเอง เวลาเขาคิดเองเขาก็จะมีความสุข และเขาจะบอกว่าต้องทำให้ได้ เด็กๆ เขาตั้งเป้าหมายเอง อย่างละเมิดกฎของเขา นะ แล้วหมู่บ้านเราก็เป็นหมู่บ้านเดียวที่มีสภาเด็กและเยาวชนในตำบลนี้ ซึ่งสภาเด็กเราก็เปิดโอกาสให้เด็กว่า อยากเห็นหมู่บ้านเราเป็นยังไง ลองคิดมาสิ มีเรื่องไหนที่อยากให้ผู้ใหญ่ทำบ้างลองคุยมาสิ ณ ตอนนี้องค์สภาเด็กและเยาวชนเขามั่งบขของเขาเองหลายหมื่นบาท ในการทำกิจกรรมอะไรต่างๆ 2-3 เดือนก็ไปดูงานเรื่องต่างๆ เช่น โครงการชิงหวั้มัน ที่ประจวบ งบเป็นหมื่นๆของสภาเด็กนั้นมาจากผลงานหมู่บ้านสีขาวที่เราได้รับมา ก็ส่วนใหญ่ก็มาจากเทศบาล ปีที่ผ่านมาเราก็ได้งบจากเทศบาลจากโครงการสุขภาพดีวิถีบุญ เพื่อมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จำนวน 50,000 บาท ที่เทศบาลให้เรา ละก็มูลนิธิพลเอกเปรม ให้สภาเด็กอีก 100,000 บาท เราทั้งส่งไปขอหรือว่าเขาให้มาอย่างต่อเนื่อง คือ สถาบันราชภัฏ เขามาเก็บตัวอย่างของสภาเด็กและเยาวชน และเขาก็ไปนำเสนอให้เราไป เพื่อเป็นงบศึกษาดูงานหนึ่งส่วน และงบสร้างคนดีแก่สังคมอีกส่วน ดังนั้น แปลว่าหมู่บ้านนี้ประสบความสำเร็จในการดัดศักยภาพคนในท้องถิ่น คนถึงมาดูงาน แถมมอบงบให้อีกด้วย” (ID9: 119-139)

“ถ้าเป็นวัฒนธรรมก็เป็นวัฒนธรรมเชิงวิถีความเป็นอยู่ ซึ่งบังคับในลักษณะที่ว่าคือ ชุมชนเราเป็นชุมชน พี่ ชุมชนน้อง ญาติมิตร มีอะไรก็คอยคุยกัน คอยปรึกษาหารือกัน เป็นวิถีชุมชนที่ปฏิบัติกันมาแบบนี้ มาเป็นเวลา 7 ปี ที่คอยทำกันมาเรื่อยๆ วิถีชุมชนของเรามีส่วนมาก เพราะว่ามันเป็นสิ่งวัฒนธรรมซึ่งผู้คนจะต้องปฏิบัติตาม มันมีกติกาสังคมในการอยู่ร่วมกันก็ทำให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุข เพราะฉะนั้นวิถีที่เราอยู่ร่วมกัน มีกฎระเบียบคอยเป็นเครื่องกำหนด ไม่ใช่กฎระเบียบที่คอยทำร้ายหรือบังคับขู่เข็ญ แต่เป็นกฎระเบียบที่คนในชุมชนต่างยอมรับร่วมกัน เพราะฉะนั้นไม่ใช่กฎของบ้านเมืองหรือกฎหมายใดๆ เป็นกติกาสังคมที่ทุกคนร่วมกันตั้งขึ้นมา เพราะฉะนั้นใครที่จะฝ่าฝืน จะละเมิดก็ไม่กล้าที่จะทำเรื่องด้วยจิตสำนึกที่เขามี สมมุติผู้ใหญ่จะไปละเมิดกฎก็ทำไม่ได้ เพราะเราเป็นผู้รักษาอยู่ และอีกอย่างเวลายึดเหล้าหรือยึดอะไรมา ก็จะเก็บมาไว้บ้านผู้ใหญ่ เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดเก็บเป็นสถิติว่ามีกการละเมิดข้อตกลงที่ไหน เวลาไหน ใครทำ คนในชุมชนเราริ่ป่าว” (ID9: 241-260)

“เริ่มมาจากหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง คือ ชาวบ้านก็จะปฏิบัติตามนี้มาเรื่อยๆมันกลายเป็นประเพณีในหมู่บ้าน เป็นวัฒนธรรมของหมู่บ้านไปเลยว่า ถ้ามีงานศพหน้าเราจะไม่ทำแบบนี้ จะไม่เลี้ยงเหล้า จะไม่เล่นการพนันอย่าง” (ID6: 114-126)

“เกิดจากการประชุมที่เราว่านะที่ประชุมทุกเดือน เพราะว่าการประชุมทั้งของผมนี่จะมีทั้งแม่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ก็มี หน่วยงานในตำบล องค์การฟาร์ม ป่าไม้ ไฟป่า ร้านค้า แบบทุกส่วนเลยจะมีทุก ส่วนราชการจะมาประชุมที่ อบต.” (ID6: 792-796)

“เรา มีนโยบายที่เราจะทำในคนที่...เขาเรียกว่าไงครับ เริ่มมีอายุมั้ยครับ 50 – 60 หรือสูงวัยกว่า นั้น มีๆ ก็อยากจะให้กลุ่มที่ว่าไปชักจูง ซึ่งก็มีแนวโน้มเข้ามาอีก เพราะว่าบางคน ญาติบางคนก็ไป ไปพูด ต่อๆกัน ให้อีกกลุ่มเล็กเหล่านี้ไปคุยกัน เล่ากันปากต่อปาก ก็ประเด็นแรกเราไป ทำประชาคมก่อนแล้ว ก็ โดยอาศัยประธาน อสม. ทุกหมู่ช่วยประชาสัมพันธ์ให้แล้วก็อาศัยว่าที่สมาชิกไปพูดต่อๆกัน คนที่สำคัญ ก็คือ อสม.ไปจัดการชักชวนเค้ามา ถ้าเกิดไปชักชวนเค้ามาได้ เค้าจะเป็นต้นแบบบุคคล ชี้เหล่าหลวง เพราะว่าเขามาเข้ากลุ่มกับเรา เขาเลิกเหล้าได้ เขาจะเป็นต้นแบบ ขนาดนี้ยังเลิกได้ ผู้ใหญ่มีส่วนสำคัญใน การส่งเสริมตรงนี้ ถ้าเกิดว่าเทศบาล คืองบประมาณอยู่ตรงนี้หมด เราก็แค่ไม่มีอะไรให้ในงบประมาณของ เค้า เวลาประชุม อสม.ทีนี้ก็มี...เราเสนอเรื่องโครงการเข้าไปก็ได้รับ ไม่มีปฏิเสธ” (ID6: 128-159)

“พูดถึงในสภาพพื้นที่ของตำบลนี้นะคะก็ถือได้ว่า ทั้งผู้นำ ทั้งเทศบาล ทั้งเครือข่ายในชุมชน พวก องค์การในนี้มีความร่วมมือกันทุกกิจกรรมอยู่แล้วคะ หมายความว่าทางเทศบาลจะดำเนินกิจกรรมอะไรก็ ตาม เราจะไม่ได้อำนาจด้วยตัวเอง เราจะเชิญองค์กรเหล่านี้เพื่อมาปรึกษาหารือการดำเนินกิจกรรมทุกๆ กิจกรรม ไม่ทำเองโดยที่ไม่ปรึกษาหารือในองค์กรเลย ดังนั้น เวลาทำอะไรก็คือความร่วมมือจากองค์กร พวกนี้ ก็จะทำให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี” (ID18: 103-108)

“เขาสร้างมาตรการทางสังคม เขาเรียกว่ามาตรการทางสังคม คือจะอาจารย์ที่ว่าพอพี่มาทำ ระดับประเทศ พี่ถึงรู้ว่า หลายที่เขาบอกว่าไม่จำเป็นบ้านนี้มี 50 หลังคาเรือน ไม่จำเป็นต้องคุณต้องได้ เกือบทั้งหมดอะไร จริงๆ ถ้าบ้านนั้นมีแค่ 5 หลังที่สมัครใจก็เริ่ม จากนั้นก่อน ละพอตอนหลังมานะ ส่วน ใหญ่มันจะกลายเป็น 100 ไป โดยปริยาย คือ ชุมชนเขาเห็นว่ามันดี เขาก็จะมาร่วมเพิ่มขึ้น ถ้าเราทำอย่าง จริงจัง มีบ้านไหนละ อยากให้ชี้เหล่าเต็มชุมชน” (ID13: 84-86)

“ชุมชนเขามีส่วนร่วมของเราตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูลนะคะจนสุดท้ายกระทั่งการถอดบทเรียนการ ประเมิน การแก้ไขปัญหา เขามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูล การวางแผน การดำเนินงาน การ ถอดบทเรียน” (ID13: 416-418)

“นักเรียนผู้สูงอายุพี่ กลายเป็นมา มีบทบาทร่วมกับเครือข่ายโดยที่เราไม่รู้เลย เพราะวันนั้นมันจะ มีงานศพ พี่ไม่ได้ไปและแกก็ไปถามพี่วันนั้นเขาทอดผ้าป่าคนแก่ เครือข่ายพวก อสม.เขาก็จะบอกว่างานนี้ ลูกเขาเป็นนายตำรวจ ถ้าจะเลี้ยง(เหล้า)นะไม่ต้องมา เพราะว่าเดี๋ยวมันจะเสียความศักดิ์สิทธิ์ของโครงการ ลูกแกก็ต้องจะเลี้ยง แต่พอบอกนะว่า พ่อเป็นคนไปว่าให้เขา ถึงจะเป็นเจ้าใหญ่นายโตยังไม่มาก็ชั่ง ในเมื่อ ที่นี้เป็นกฎ เขาก็ยกไปกินอีกบ้านหนึ่งไม่กินบ้านนั้นเงี้ย นี่คือ กระบวนการจัดการของชุมชนที่เขามี ละเรา ไม่รู้ ละเรารู้ตอนท้าย มันเป็นความชื่นใจตรงนี้ แปลว่า พอได้โรงเรียนผู้สูงอายุเข้ามา มันก็มีเครือข่าย

เพิ่ม เขาก็เป็นพ่อเฒ่าพ่อแก่เฒ่า ในหมู่บ้านลูกคงไม่กล้าเถียง กระบวนการจัดการในชุมชนใช้กฎกติกา ในชุมชนเขาเรียกว่า กติกาทางสังคม” (ID13: 461-476)

“หลังจากพี่ถึงบอกว่าของเรา ได้แค่กระบวนการเริ่มต้นที่ชักชวนเขามาทำให้ข้อมูลด้านสุขภาพ สอดแทรกอะไรไปหลายอย่าง แต่หลังจากนั้นกระบวนการจัดการก็เป็นเรื่องของชุมชน แปลว่าชาวบ้าน ตระหนักเองเขาจะคิด เขาจะคิดว่าจะเอากฎเหล็กอะไรมาเล่นตรงนี้” (ID13: 103-106)

“ถ้าจะจัดงานก็มีการประชุมก่อนแล้วก็ขอความร่วมมือต่อที่ประชุม และจะขอไม่ให้มีเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์” (ID20: 524)

“ก็คือแนวทางเดียวกัน ส่วนใหญ่ก็จะร่วมมือกันค่ะ ส่วนใหญ่ก็จะร่วมมือกันค่ะ ทั้งเทศบาล วัด ชุมชน ผู้ใหญ่บ้านกำนัน ซึ่งหากเทศบาลทำคนเดียวก็ไม่ได้ผล”(ID20: 179)

“การทำงานเนี่ยเราไม่ได้ทำคนเดียวแต่โชคดีที่ชุมชนเนี่ยเขาเข้มแข็งรวมทั้งพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น องค์กรต่างๆ เทศบาลเป็นท้องถิ่น มีท้องที่ที่ผู้ใหญ่บ้าน กำนันถ้าเป็นองค์กรท้องทุ่งก็พี่น้องชาวบ้านนอกนั้นก็ มีองค์กรอื่นๆที่เข้ามาช่วยอย่างเช่นองค์กรพระสงฆ์ พระส่วนที่นี้ทำงาน ทำงานเป็นกลุ่มไปด้วยกันที่ว่า ลำพังเราเองนะทำเรื่องแบบนี้มันคงจะยาก” (ID19: 15-24)

“เพราะผู้นำในที่นี้ไม่ใช่หมายถึงเฉพาะนายกหรือผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้นำในความคิดของผมมัน ต้องหมายถึง ผู้ปกครองของเด็กในชุมชนด้วย มีคำพูดของเขาอยู่คำหนึ่งว่า ตัวอย่างที่ดีมีค่ามากกว่าคำสอน ใช้น้ใหม่ เรามาเริ่มจุดเล็กๆ ที่บ้าน สมมติพ่อแม่ที่บ้านไม่ดื่ม เด็กมาเห็นพ่อแม่ฉันไม่ดื่ม แต่ถ้าเราดื่มให้เขา เห็น มันก็จะเหมือนกับว่ามันเป็นเรื่องปกติธรรมดา มันเป็นเรื่องปกติพ่อก็ทำ ถ้าเป็นภาษาเหนือบ้านผม ทองหล่อบัว เอาทองไปหล่อยังงี้ มันก็ได้แบบนั้น”(ID19: 96-104)

“จะไปร่วมทำบุญอย่างนี้ ก็เลยถามเขาว่า ตาเอาเหล้าใหม่ เอาเบียร์ใหม่ เขาก็ว่าไม่เอา หมอไม่เอาแล้ว มาบ้านหมอจะกินเหล้าไม่ได้ ขายหน้าขายตาหมด เขาก็เริ่มว่าอายุที่จะกิน อายุลูกหลาน” (ID19: 504-509)

“เขาจะรู้ว่าปัญหาของเขาคิดอะไร สาเหตุของเขาคืออะไรแล้วเราจะแบ่งกันในหมู่บ้านเนี่ยจะ แก้ปัญหาตัวนี้ยังไง โดยเอาการแข่งขันมาเป็นจุดล่อให้เขาแข่งขันกันมานำเสนอ” (ID19: 605-606)

“แต่ที่เราทำกิจกรรมนี้ทุกปี ทำผลงาน งดยาว เราก็จะสอบถาม ทางผู้ใหญ่บ้าน ทางอสม. เขา จะมาคุยให้ฟังเองอะ เราก็จะเห็นแล้วเขาก็จะเข้ามาร่วมกิจกรรม เห็นการเปลี่ยนแปลง อันที่หนึ่งพฤติกรรม เนอะ อันที่สองเรื่องของสุขภาพ คำดีขึ้น อะไรประมาณนี้ คนที่มันไม่ดื่ม ไม่เสพเนอะ มันก็จะมาร่วม กิจกรรมสม่ำเสมอ”(ID24: 133-138)

(1.3) **ร้านค้า** เป็นการขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการร้านค้าภายในชุมชน ให้เข้มงวดกับเวลาจำหน่าย ไม่ขายให้ผู้สูงอายุต่ำกว่า 20 ปี รวมถึงงดจำหน่ายในวันพระหรือในช่วงเข้าพรรษา ซึ่งผู้ประกอบการบางรายถึงกับยกเลิกการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“เกิดจากการประชุมที่เราว่านะที่ประชุมทุกเดือน เพราะว่าการประชุมทั้งหมดของผมนี่จะมีทั้งแม่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ก็มี หน่วยงานในตำบล องค์การพาร์ม ป่าไม้ ไฟป่า **ร้านค้า** แบบทุกส่วนเลยจะมีทุกส่วนราชการจะมาประชุมที่ อบต.” (ID6: 792-796)

“ทางเทศบาลเรากับทางคณะสงฆ์ ก็คือ ทำอะไรก็ได้ที่ขึ้นมาว่า ให้ลูกค้าเข้าใจว่าร้านค้าที่ให้ความร่วมมือกับชุมชนจึงทำกิจกรรมนี้ (ไม่จำหน่ายสุราในช่วงเข้าพรรษา) เราก็เลยทำแบบว่าทำป้ายนี้ขึ้นมาให้กับร้านค้าเข้าร่วมโครงการนั้น ถือว่าเป็นการขอบคุณและประชาสัมพันธ์ร้านไปด้วย” (ID18: 62-66)

“ตอนแรกเราก็เป็นกังวลเหมือนกันค่ะว่า เชิญร้านค้ามา เราจะให้ความร่วมมือเราใหม่ คือ ตอนแรกไปกังวลร้านค้า เพราะเรารู้ว่าเขาจะเสียรายได้ตรงจุดนี้ ก็ไม่คิดว่าร้านค้าเขาจะให้ความร่วมมือนะ แต่พอมาประชุมกันปุ๊บ ร้านค้าปรากฏว่าเป็นฝ่ายคิดกิจกรรมขึ้นมาเองเลย เหมือนกับว่าเป็นคนคิดตรงนี้ไม่ใช่เรา เพราะบางร้านคนดื่มก็น้อยอยู่แล้ว มันไม่ใช่รายได้หลักของเขา ไม่ได้กระเทือนเขามาก” (ID18: 92-101)

“ผมไปตรวจสอบตามร้านค้า ถ้าคนไม่ดื่มจริงเขาก็จะไม่ไปแล้ว ไปถามคนขายก็จะบอกได้ว่า คนมันลดลง เราเช็คได้เพราะร้านค้าก็ให้ความร่วมมือดี เด็กในชุมชนก็ไม่ขายให้” (ID21: 237-238)

“อย่างของผมหมู่ 1 มีอยู่ 230 กว่าหลังคาเรือน ร้าน(ของชำ)ใหญ่ๆ ไม่มีเหล้าขาย ไม่มีร้านเหล้าด้วยครับ ไม่มีขายเหล้าเลยนะ คนดื่มน้อย เขาเลยไม่ขาย ถ้าจะดื่มต้องซื้อมอไซค์ ไปอีกหมู่บ้านเลย” (ID22: 613-615)

“เราไม่ใช่ให้ป้องกัน แต่คนดื่มอย่างเดียวเนอะ เราก็ต้องขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ให้ไม่ขายนอกเวลา แล้วก็ให้เด็กในชุมชน ซึ่งเขาก็ให้ความร่วมมือดี” (ID24: 344-345)

“ปีหนึ่งเราก็จะมีการอบรมให้สถานประกอบการร้านอาหารเนอะ ในพื้นที่ของเรารวมถึงร้านค้าแผงลอย เราก็จะมีสติ๊กเกอร์ตรงเนี่ยะ แจกให้กับร้านค้าเอาไปติด แล้วก็เค้าก็จะรู้ด้วยว่า ถ้าเค้าขายเกินเวลาหรือว่าขายผิดเวลาที่กำหนดไว้ เค้าก็จะโดนปรับ สติ๊กเกอร์ เขียนว่า ไม่จำหน่ายให้บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี และเวลาที่อนุญาตให้ขาย” (ID24: 338-349)

“เป็นกิจวัตรของเขา ตี 4 เขาต้องไปตลาด วิธีชีวิตของร้านของชำ มันไม่ใช่แค่สุรา ไม่ได้เน้นสุรา ร้านค้าแทบไม่มีเลยนะที่จะขายให้เด็ก เพราะเขาก็รู้ลูกใครหลานใคร จะบ่นให้ด้วยซ้ำ”(ID19: 281-284)

“คือตอนแรกก็เอาเฉพาะวันพระ แล้วที่นี้อีกปีหนึ่งเข้าพรรษาแล้ว คือ บางร้านเขาก็อยากขายบ้าง ไม่อยากขายบ้าง เพราะว่าเวลาขายเหล้าเนี่ยะ คนกินมันก็วุ่นวายกันเนาะแล้วคนที่ขายก็บางครั้งก็นอนดึก ที่ต้องคอยเฝ้าอะไรแบบเนี่ยะ เพราะฉะนั้นร้านเล็กๆ เขาก็จะเลิกไปโดยปริยาย มันขายได้น้อยลงเรื่อยๆ แล้วมันก็เลิกไปโดยปริยาย” (ID19: 450-454)

(1.4) **โรงเรียน** เป็นการที่โรงเรียนเห็นความสำคัญของปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน แล้วให้ความร่วมมือในการจัดชั่วโมงการเรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียน รวมถึงมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ถึงโทษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กนักเรียน

“อีกอันหนึ่ง ก็คือชักชวนให้เด็กๆชวนพ่อ แม่ ผู้ปกครองให้งดดื่มของช่วงเทศกาลเข้าพรรษาค่ะ ปีนี้อันนี้ก็เหมือนกับว่าเรามีใจให้เด็กด้วย เหมือนกับว่าก็คือว่าถ้าเด็กคนไหนสามารถใจให้ผู้ปกครองร่วมกิจกรรมนี้ได้ตอนที่กิจกรรมเราเสร็จสิ้นแล้วปู่ป้าเราก็จะมีทุนการศึกษาให้เด็กๆ หมายความว่า ท่านนายกก็เลยบอกว่า จะมีทุนการศึกษา เรามีโรงเรียนละ 3 ทุน คือเหมือนกับว่าเอารายชื่อของเด็กๆที่สามารถชักชวนผู้ปกครองได้มาจับฉลาก ก็ทั้งคุณพ่อคุณแม่เลยนะคะ ปู่ย่าตายายก็มี หมายความว่าเด็กๆสามารถไปคุย ชักชวนผู้ปกครองได้อย่างไร ซึ่งเราได้ผลตอบรับอย่างดีเลยคะ” (ID18: 129-149)

“อย่างเด็กเนี่ยะ อบต.มีโครงการลด ละ เลิกเกี่ยวกับอันเนี่ยะคะแอลกอฮอล์ อบรมมุข ยาเสพติดในสถานศึกษา ตรงนี้ก็คือ จะร่วมกับโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เข้าไปอบรมให้ความรู้ปูพื้นฐานให้เด็กๆ ในโรงเรียน” (ID8: 538-544)

“ส่วนใหญ่ก็ลงไปในเรื่องของโครงการอบรมบ้าง เรียนรู้ศึกษาดูงานแล้วแต่ทางโรงเรียนเขาจะดำเนินการกับนักเรียนของเขา ส่วนของเทศบาลก็อุดหนุนงบให้สนับสนุนงบให้เรื่องของรถบ้างอะไรบ้าง ถ้าเขาต้องการขอวิทยากรให้เราประสานให้ก็มีเรื่องของยาเสพติด แล้วก็มีหน่วยงานทางโรงพักตำรวจ มีคนดูแลเรื่องของภัยยาเสพติด และแอลกอฮอล์ แล้วก็ทำหน้าที่เป็นวิทยากรด้วย สอนด้วยเมื่อภาคการเรียนที่ผ่านมาเขาเปิดการเรียนการสอน โรงเรียนเราสอนที่เขาก็จะมาให้ความรู้ รู้สึกจะเป็นวันอังคารหรือว่าวันอะไรเนี่ยะที่เข้ามาสอนให้เด็กทุกสัปดาห์ ทุกวันอังคาร”(ID23:416-428)

“ถ้าเฉลี่ยจริงๆ วิทยทำงานกับวัยเด็กจะเยอะ เพราะจะมีโรงเรียนเข้าค่ายเยอะ โรงเรียนจะมาคะครั้งนึง 50-60 อะครับ”(ID22: 442-445)

“ก็คงจะเข้มข้นในส่วนของเราที่เราไปให้ความรู้ที่โรงเรียน แล้วก็เอานโยบายงดเหล้าเข้าพรรษา ซึ่เข้มข้นเข้าไปในผู้ปกครอง เด็กก็จะตระหนักในส่วนนี้ เหมือนเป็นตัวแบบเนาะ อย่างหลานพี่ พี่มีหลานเนาะตาแก่จะไปกินเหล้า แกก็บอกตาอย่าไปกินเหล้ามันไม่ดี ตาไม่ควรสูบบุหรี่นะเดี๋ยวจะเป็นโรคปอดแสดงว่าแค่เด็กอนุบาลเขาก็มีความรู้แล้ว” (ID2: 467-475)

“แล้วบางทีก็มีโรงเรียนเขาก็ประสานมาเหมือนกัน โรงเรียนอะคะก็เคยขอกิจกรรมเกี่ยวกับอบรมนักเรียนอะไรอย่างเนี่ยะอย่าง สสส.ที่ว่านี่นะคะ เราก็เคยไปอบรมให้นักเรียนที่โรงเรียนโรงเรียนนี้แหละคะ ก็เรื่องของยาเสพติด สุรา เรื่องของบุหรี่อะไรอย่างนี้ คือรวมในอันเดียวกันนี้แหละ” (ID4: 101-106)

“ปี 58 ค่ะ แต่พอมาปี 2559 เรามาคิดตรงที่ว่านอกจากเราจะทำกับร้านค้าร่วมกับร้านค้าเสรีจแล้ว เรายังถึงกลุ่มเด็กนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ของเราว่ากลุ่มเด็กนักเรียนจะมีบทบาทในการช่วยกิจกรรม เรายังถึงว่าส่วนใหญ่ก็คือ คนดื่ม ก็คือผู้ปกครองของเด็กๆ เราก็เลยมุ่งไปที่เด็กๆ ก็เลยไปรณรงค์ให้เด็กๆ ได้รู้ถึงโทษและภัยในการดื่มสุรา ก็คือ รณรงค์ให้เด็กได้รู้ก่อน พอเด็กโตขึ้นมาจะได้ปลูกฝัง ปลูกฝังให้เด็กได้รู้ถึงตรงนี้ด้วย” (ID18: 120-127)

(1.5) วัด ศาสนสถานในพระพุทธศาสนา และเป็นศูนย์กลางรวมพลังความศรัทธาของคนในชุมชน ซึ่งภายในวัดจะมีพระผู้ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการเผยแผ่ศาสนา และใช้พระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าในการสั่งสอนเด็กและเยาวชน ตลอดจนประชาชนคนทั่วไปให้ประพฤติตนให้อยู่ในกรอบของศีล 5

“พระครูท่าน ท่านได้มองเห็นถึงตรงนี้ เพราะผู้นำในชุมชนได้ดีที่สุดที่จะนำตรงนี้คือ พระ ยอมรับว่าการพูดของพระเนี่ยะ ทำให้ศรัทธาทำให้คนได้คิด” (ID1: 39-40)

“ทางคณะสงฆ์ ทางพระนะครับ เราพูด 10 ครั้ง ไม่เท่าพระท่านพูดครั้งเดียวนะครับ พระเป็นผู้นำจิตวิญญาณ วันศีลวันอะไรนี่พูดให้คณะศรัทธาไปช่วยไปอะไรกันด้วย อย่างผมไปประชุมด้วยไปออกนั่นออกนี่ด้วยไปประชาสัมพันธ์ด้วยแบบนี้” (ID16: 233-238)

“ผมก็จะลงไปคุยเอาธรรมะแทรกกับเรื่องการอยู่ในสังคมเนี่ยะ โดยเฉพาะเรื่องของการรักษาศีล ซึ่งบ้านของเรานี้เดือนหนึ่ง จะมีพระมาเทศน์ครั้งหนึ่ง คือศุกรที่ 3 ของเดือนเนี่ยะ ศุกรหน้านี้จะมีพระมาเทศน์ให้กับผู้สูงอายุ” (ID1: 1099-1101)

“ณ เวลานั้นะ ในตำบลของเราภาพรวมในเรื่องของ เพราะกิจกรรมที่เรารณรงค์ทั้งพระสงฆ์ด้วยนะครับ ก็มีกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมเทศกาลต่างๆ หรือมีการประชุมในเรื่องของ สปสช เราก็จะเชิญมา” (ID1: 262+270)

“มีท่านพระครูเป็นผู้นำ มีพ่อผู้ใหญ่บ้าน มีคณะกรรมการ 3-4 ท่านที่เป็นวิทยากร” (ID2: 394)

“ตอนนี้อยู่หมู่บ้านงานบุญที่เกี่ยวข้องกับวัด งานศพ งานศพ งด 100 เปอร์เซนต์ งานกุศลงานงานผ้าป่างาน ที่เวลาเกิดคนตายจะเอาไปไว้ที่วัด เพราะวัดเป็นที่ปลอดภัย ปลอดภัยห้ามสูบบุหรี่ในวัด ตอนนั้นก็เริ่มถ่ายทอดไป พระเป็นส่วนหนึ่งของแกนนำ ตอนนี้อยู่บ้านผมเป็นหมู่บ้านแม่เหล็ก คอยจะดูบ้านนั้นบ้านนี้เข้ามาร่วมโครงการกับเรา เพราะตอนนี้ปีนี่เราทำโครงการไปที่เทศบาล ขอหมู่บ้านละ 30,000

บาท เพื่อจะทำโครงการเข้าพรรษา อย่างน้อยถ้าบ้านนี้ทำไม่ได้ ก็ช่วง 3 เดือนนี้ ต่อไปก็จะเหมือนผม ผมทำ มา 3 เดือน งดได้ไหม พอออกพรรษาศติมันก็ลดลง ถ้าเลิกไป 3 เดือน พอจะกลับมาดีมีใหม่มันก็ ค่อนข้างจะยาก ปีนี้เราทำโครงการร่วมกันทั้งหมด 9 หมู่บ้าน” (ID9: 200-216)

“พระก็มีบทบาทในช่วงวันสำคัญทางศาสนา คนเราจะไปวัด ผู้ใหญ่ก็จะไปพูดก่อนทั้งโครงการ ละก็อะไรต่างๆ มีเรื่องอะไรในชุมชนต่างๆก็มาเล่าให้ฟัง และสุดท้ายหลังจากให้พร พระก็จะบอกว่ามีอะไรก็ ช่วยกันนะ เราอยู่ในชุมชนเดียวกัน วิธีเราเป็นอย่างไร พระท่านก็มีบทบาทกลมกล่อมเกลาคิดใจชาวบ้าน พระท่าน ก็มีบทบาทพอสมควร เพราะชาวบ้านก็มีความเชื่อ มีจิตวิญญาณ ก็จะช่วย และถ้าได้ผู้นำดีก็จะฟังผู้นำแล้ว ถ้ายังมีพระดีก็ฟังพระ เป็นการเสริมกำลังร่วมกัน”(ID9: 277-286)

“ทำให้เขาได้พ้นจากทุกข์ บางครั้งพระก็จะมาเทศน์ เรากำลังใช้ศาสนาเข้าในมน้าว และยังใช้ หลักจิตวิทยาในการอยู่กับผู้คนที่มากมาย เราคิดเสมอว่าเราจะใช้วิธีอะไรที่ทำให้เขาค่อยตามเรา พอเขา ประสบความสำเร็จ เราก็จะมีรางวัลตอบแทนให้ เสริมแรงให้เขามีกำลังใจ ประกาศเกียรติคุณ เกียรติยศให้ เขา ตัวอย่างนะ งานศพหมู่บ้านเราถ้าปลอดเหล้า 100 เปอร์เซ็นต์ เราก็มีการแจกใบประกาศไปมอบให้ที่ สุสาน แล้วบอกว่างานศพบุคคลคนนี้เป็นตัวอย่างที่น่าชื่นชมเนื่องจากบุตรหลานได้ปฏิบัติตามข้อตกลง ของชุมชนสมควรที่จะมอบเกียรติบัตรให้และให้บุคคลอื่นได้นำไปเป็นตัวอย่าง”(ID9: 317-328)

“แต่ว่าทางวัดนี้ ก็มีสวนวัดมันเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว นับถือพระครู” (ID6: 337+344)

“ถ้าหลักๆ นี้จะเป็นวัด จะมีพวก ผู้นำในชุมชนก็คือสมาชิกสภา อบต. เนาะ แล้วก็ผู้ใหญ่บ้าน แล้วก็ทางพระสงฆ์”(ID7: 441-442)

“เกิดจากการประชุมที่เราว่านะที่ประชุมทุกเดือน เพราะว่าการประชุมทั้งของผมนี่จะมีทั้ง แม่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ก็มี หน่วยงานในตำบล องค์การพาร์ม ป่าไม้ ไฟป่า ร้านค้า แบบทุกส่วนเลย จะมีทุกส่วนราชการจะมาประชุมที่ อบต.” (ID6: 792-796)

“อย่างผมว่าเนาะที่เราประชุมกันทุกเดือนเนี่ยเนาะ มันจะมีเป็นพระสงฆ์มาด้วยเนาะอย่างท่าน พระครูท่านก็มาประชุม จะเข้าพรรษาแล้วเนาะขอให้พวกพ่อหลวงเขาเวลาไปประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ก็บอกว่า เข้าพรรษาก็ขอธรรมาศช่วยกันประชาสัมพันธ์” (ID6: 929-933)

“กิจกรรมของเทศบาลจะมีอบรมธรรมะสัญจรซึ่งหลังจากที่หมดเทศบาลเข้าพรรษาเราจะมี โครงการธรรมะสัญจร ซึ่งจะเป็นกิจกรรมใหญ่ของเทศบาลเลยนะคะ จะมีกิจกรรมตรงนี้แล้วที่นี้เราจะ สอดแทรกกิจกรรมงดเหล้า โดยที่ว่าผู้ที่เข้าโครงการคือผู้ที่ส่งใบสมัครมา แล้วที่นี้ให้ชุมชนกำหนด ผู้ใหญ่บ้านนะคะเป็นผู้ประเมินว่าเขาได้ทำจริงหรือเปล่า แล้วให้เขาส่งชื่อกลับมาที่เร แล้วเราก็จะมีของที่ ระลึกในวันที่ธรรมะสัญจร ตอนแรกๆก็จะเป็นใบประกาศหลังๆ มาก็เป็นของที่ระลึก เหมือนกับว่าจะ เป็นสร้างแรงจูงใจให้เขาด้วย เหมือนกับที่เราเป็นการประกาศเกียรติคุณให้เขาด้วย ยกย่อง เชิดชู เข้าพรรษามี 2 ครั้งคะ ก็คือ เราจะนิมนต์พระคุณเจ้า ให้มาอบรมเทศนาประชาชน แล้วก็วันปิดธรรมะสัญจรเราก็อีกครึ่ง หนึ่งบพวกนี้มาจากทางคณะสงฆ์ด้วยคะ” (ID18: 177-216)

“ครับในส่วนขอเทศบาลตำบลนี้ครับ ได้มีการทำโครงการโดยประสานงานกับทางคณะสงฆ์”
(ID16: 3)

“มีห้องที่ผู้ใหญ่บ้าน กำหนดถ้าเป็นองค์กรท้องถิ่นที่พี่น้องชาวบ้านนอกนั้นก็เมืองอื่น ๆ ที่เข้ามา
มาร่วมอย่างเช่น องค์กรพระสงฆ์” (ID19: 19-20)

“ไปลงทะเบียนไว้แล้วตั้งสัตย์ปฏิญาณตนเอง แล้วทุกเย็นวันเสาร์มีกิจกรรมจะเชิญพระมา
เทศน์ให้กับชาวบ้านฟังแล้วผู้ที่สนใจอาจจะตั้งตำบลหรือตำบลใกล้เคียงที่เขาเข้ามาร่วมแต่ส่วนใหญ่จะเป็น
ตำบลของเรา เรื่องของสุรยาเสพยิตติ พระนักเทศน์ก็จะเทศน์ และจะไม่พ่นเรื่องแอลกอฮอล์เรื่องศีล 5 ถ้า
พระดังๆ ปีนึงสัก 3 รูป พระพยอม พระชื่อจำชื่อไม่ได้ พระดังๆ แล้วก็ท่าน ว.วิชิรเมธี เชิญขนาดนั้นเลยคะ
ท่านเมตตา ท่านจะมาเทศน์ในวัด”(ID23: 75-82)

“เป็นแนวของท่านพระครู เราทำงานร่วมกัน ถ้าวัดมีกิจกรรมเราจะมีเทศบาลช่วย ท้องถิ่นช่วยกัน
โรงเรียนช่วยกันแล้วเกิดความสามัคคีขึ้นภายในกลุ่ม ถ้าจะลงเรื่องของยาเสพยิตติก็จะลงเป็นกลุ่มคะ”
(ID23: 115-117)

“วัดนี้เราก็จะ ในเรื่องของวันศีลเนอะ เราก็จะ เวลาวันศีลเนี่ยะ พระเค้าจะเทศน์ เทศน์เสร็จแล้ว
พระก็จะเหมือนกับว่าให้ความรู้เรื่องของแอลกอฮอล์ด้วย แล้วก็ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาร่วม
กิจกรรมในเรื่องของการเข้าพรรษา”(ID24: 110-112)

(1.6) **โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)** เป็นสถานให้บริการด้านสาธารณสุขที่
ผสมผสาน การสร้างเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ
รวมทั้งการจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งถือว่าเป็นงาน
สาธารณสุขที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด

“ในเรื่องของสุขภาพมันรวมหมดนะครับ เพราะมันรวมไปถึงกับอาชีพรวมไปถึงความสงบสุขของ
สังคม การที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่สังคมได้เนี่ยะ คนเราถ้ากินเหล้ากันมากๆ ความสามัคคีมันไม่มี
เพราะบางคนเมาเหล้าพูดไม่ระวังไง แต่ถ้าคนปกติก็จะพูดรู้จักไม่การเกรงอกเกรงใจคนอื่น พอเมาแล้วไม่รู้
เรื่องมันก็จะปัญหาใหม่ๆ มันโยงกันไปหมดอาจารย์ทุกเรื่องทุกปัญหาเนี่ยะ แล้วทำไมพอมเข้ามา
ตรงเนี่ยะ เอ เราจะทำอย่างไรเราก็บอกว่า เอ้อ เค้าแยกเป็นส่วนๆไปในเรื่องของ อ่า สุขภาพสาธารณสุข
รับผิดชอบนะ เค้าโครงการมาดูสิมีอะไรบ้างที่จะต้องทำสาธารณสุขในพื้นที่นะคะของเราเนี่ยะ กอง
สาธารณสุขเพราะผมจะทำงบประมาณส่วนหนึ่งให้ รพ.สต. ไปทำ” (ID1: 800-812)

“ตอนนี้คือของ อบต.เนี่ยจะร่วมกับ รพสต.จะเข้าไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของ หมู่บ้านโดยใช้งบของ สปสช. ตัวเต็ม สปสช. กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือท้องถิ่นตำบลแม่ สาบนี้คือชื่อเต็ม” (ID8: 130-135)

“หลังจากนั้นมา โรงพยาบาลจะประจำตำบลมี ห้าชุมชน ก็เรียกเอา อสม.กับผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้านมาประชุม นำร่องเป็นของตำบลของโรงพยาบาลนี้ ที่นี้ขยายไปและก็เวลาไปงาน ศพอย่างหมู่บ้านนั้นมาหมู่บ้านนี้ ก็มาได้เห็น ในหมู่บ้านนี้ไม่เลี้ยง ก็อยากจะได้บ้าง อยากได้บ้าง ที่นี้ก็ขอ ไปประชุมพ่วงกับคณะอำเภอ เป็นหลายหมู่บ้านหลายตำบล ขยายไปเรื่อยๆ” (ID10: 66-75)

“เราจะใช้เวลาประชุมประจำเดือนของผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านแต่ละบ้าน คือจะเป็นแบบนี้ ทำแบบนี้ นะอะไรอย่างนี้ แล้วจะแทรกด้วยสถิติ ตอนนี้บ้านของเราที่ผ่านมา รพสต.เนี่ยเก็บข้อมูล” (ID13: 78-79)

“ณ ตอนแรกที่พี่เริ่มเก็บข้อมูลร่วมกับ รพสต ก่อนที่จะทำโครงการ พบว่าคนดื่มในชุมชนเรา 60% อันนี้เฉพาะผู้ดื่ม แล้วคนที่ดื่มถึงระดับติด 26% คือ คนดื่มแบบติดที่มีปัญหา” (ID13: 6-8)

“คือที่ผ่านมามันก็จะมีทั้งในภาคใหญ่ทั้งตำบล อันที่สองจะเป็นภาคเจาะลงลึกไปในหมู่บ้าน อันที่ สามก็ในตัวบุคคลนะ ซึ่งเราก็จะมีเพื่อนทำงานร่วมกันในพื้นที่ ก็คือ เรื่องของรพสต.” (ID14: 28-29)

“ก่อนๆ ที่จะไปคุยอันนั้น เดี่ยวผมให้อีกตัวหนึ่งก็คือ ที่ผ่านมามีผมกับ รพสต.ไป เคฯรวมทั้งตำบล เลย” (ID14: 184)

: ก็ๆ จะเป็นเรื่องของงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ ของมันชื่อว่ากองทุนหลักประกัน สุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ มีงบสนับสนุนให้ รพสต. จะทำงานร่วมกับกับโรงพยาบาล (ชื่อโรงพยาบาล) ซึ่งเราก็จะทำงานเป็นสามเหลี่ยม

“(เทศบาลตำบล) ทำงานร่วมกันทั้งโรงพยาบาล รพสต.พอๆกันนะครับ และมีบทบาทพอๆ กัน เพราะว่าส่วนมาก เราก็จะมีข้อมูลตัวเดียวกัน แล้วก็เวลาลง บางครั้งเค้าก็ต้องให้เราลงด้วยก็ เพราะว่าถ้า เกิดทางกลุ่ม ถ้าเค้าพูดถึงเรื่องของอาชีพ คือ “ทุกวันนี้ผมดื่มแต่เหล้าไม่มีอาชีพเลย ผมอยากมีอาชีพแบบ คนอื่น” ที่จะช่วยเหลือเรื่องอาชีพเค้าได้ก็ คือ เรื่องของเทศบาล เช่น คุณอยากอบรมหลักสูตรระยะสั้นอะไร ต่างๆ นานา เพื่อให้คุณมีอาชีพนั้นหรือไม่ยังงี้ เราต้องลงไป เพราะว่า อ่า ถ้าจะรับปาก รพสต.จะรับปาก ไม่ได้เรื่องของอาชีพ ยังงี้เป็นต้น” (ID14: 209-219)

“มีที่ รพสต. จะตั้งคลินิกเลิกเหล้าเลิกบุหรี่ ถ้าคนไหนที่สนใจหรือต้องการที่จะเลิกจริงๆ เราจะมี คำปรึกษามีแนวทางการใช้ชีวิตดำเนินชีวิตให้เขา” (ID23: 249-250)

“ส่วนใหญ่เป็นงบของ สปสช.คะ ทางเรา (องค์การบริหารส่วนตำบล) ลงให้กับทางอนามัยเขา ทาง รพสต.ก็จะได้จากโรงพยาบาลด้วย แต่ก็แทบจะไม่ได้ใช้เงินเพราะว่าให้คำปรึกษาแล้วจะมีเป็น course ออกกำลังกายสำหรับคนเลิกเหล้าเลิกบุหรี่ให้หายอาการกระวนกระวาย หรือหายจากการอยาก”(ID23: 256-259)

“รพ.สต. เนอะช่วยในเรื่องของเวลาเราไปทำโครงการ แล้ววันสี่นี้เยะ เจ้าหน้าที่เค้าก็จะไปช่วยในเรื่องของวัดความดัน ซึ่งน้ำหนัก ก็คือวิธีตรงนี้เนี่ยะให้ความรู้ไปด้วย”(ID24: 141-142)

“ก็จะมีทางด้านสาธารณสุข ก็จะมี รพ.สต. ก็จะมี อสม. นะคะ ละก็มีทางวัด ละก็มีโรงเรียนด้วย” (ID24: 86)

(1.7) กลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.) เป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยผ่านกระบวนการอบรมให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละต่อประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นสตรีที่อาศัยอยู่ในชุมชน ที่มีความสนใจในการทำงานร่วมกันในงานสาธารณสุขในระดับของหมู่บ้าน/ตำบล

“ใช่ เขาลงไปตรวจพื้นที่เขาจะเห็นเลย อสม.จะเห็นเลยว่าบ้านนี้มีปัญหาอะไร ตรงนี้จะแก้ยังไง” (ID1: 845)

“อสม. แม่บ้าน พวกนี้มันดูแลได้มาก แค่ว่าเฉพาะตัวผู้ใหญ่เองดูแลไม่ทั่ว กลุ่มแม่บ้านกับกลุ่ม อสม. มีส่วนช่วยกระตุ้น ก็เวลาอยู่ในงาน คอยช่วยเป็นหูเป็นตา ช่วยเป็นหูเป็นตา.. ให้กับพวกผู้ใหญ่ พูดถึงว่า อสม.กับแม่บ้านนี้ มีบทบาทเยอะ ก็เวลามีการมีงาน ก็แม่บ้าน เนอะ นี้ ผ่านมาพอดี แม่บ้าน ประธานแม่บ้านที่ว่า ช่วยการช่วยงาน อย่างเจ้าภาพศพเนี่ยะ ถ้าจะเลี้ยงเหล้า พวกแม่บ้าน พวก อสม.ก็ไปตักไปเดือน” (ID10: 89-112)

“เพราะ อสม.ของเราเนี่ยะถือว่าโอเคเลยนั่นนะ ตำบล (ชื่อตำบล) ที่ทำงานกันเนี่ยะ ถือว่าเสียสละกันมาก แล้วถามว่าที่อย่างอื่นเนี่ยะเพราะเนื่องจากว่าเดิมทีเนี่ยะ ผมไปประสานงานที่ไหนเนี่ยะ มันก็คือเขาก็อยากจะทำมาทำงานร่วม เพราะเราก็ไม่มีคนอย่างเขา” (ID1: 906-908)

“ทุกวันนี้ ผมเป็นประธาน อสม. ชุมชน ก็อาศัยหลักที่ว่าเราเป็นประธานคอยนำผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านประชุม เมื่อปีที่ผ่านมาเราก็ให้ทุกบ้านลงไปจัดในงานงดเหล้าเข้าพรรษา เลิกบุหรี่ ทั้ง 9 หมู่บ้านก็ทำ พอเสร็จ โครงการก็มาสรุปกันว่าเป็นอย่างไรบ้าง ว่าพบปัญหาอะไร แล้วปีหน้าก็วางแผนทำกันใหม่ให้ดีกว่านี้ ปัญหาเรื่องความเชื่อในตัวผู้นำชุมชน นอกจากความเชื่อถือของผู้นำ ก็มีความแข็งแรงของกรรมการ เพราะฉะนั้นนี่ก็เป็นบทเรียนที่เราถอดออกมาตั้งเป็นปัจจัยที่ต้องแก้ไข ความศรัทธาในตัวผู้นำเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะถ้าผู้นำยังดีมีสุรา สูบบุหรี่ เราก็จะบอกเขาว่าลดหน่อยนะ เป็นตัวอย่างหน่อย ว่าความเป็นผู้นำเป็นแบบอย่างที่สำคัญทั้งต่อชาวบ้าน และกรรมการเอง” (ID9: 261-276)

“ประชุมครั้งแรกไม่ผ่าน เสร็จแล้วก็ปิดประชุมกันไป เลิกประชุมกันไปช่วงนั้นนี่มันเป็นการเกี่ยวข้าว เอ๊ย ปลุกน) ลงกล้าปลุกนानी ก็ให้เขาไปตกไปเถียงไปคุยกันในเวลาที่เวลาไปทำงาน ตอนนั้นเขาเรียกว่าลง

แยกไปช่วยกันปลูกนาปลูกข้าวอย่างงี้ คุยกัน พออีกเดือนหนึ่งมาประชุม ที่นี้ผู้หญิงมากันเยอะ แม่บ้านมากันเยอะ เพราะว่าแม่บ้านนี่ไม่เห็นด้วย ที่ว่าจะกินเหล้าเลี้ยงเหล้า ก็ส่วนมากมันก็จะกินเหล้า เหล้าต้ม เหล้าอะไรแบบนี้ครับ เหล้านี้ไปซื้อข้างนอกมาเหมือนกัน ซื้อมาจากโรงงานที่เขาต้ม กินแล้วผู้ชายหนะ เวลากินแล้ว ไม่เก็บ ก็เป็นธุระให้กับแม่บ้านอีก ละเทะไปหมคนั้นแหละ แม่บ้านต่อต้านไม่ให้เลี้ยง” (ID10: 29-44)

“คืนสุดท้ายที่วาก่อนจะเสียชีวิตนะ จะมาร่วมกับ อสม. ผู้ใหญ่บ้านมีงบอะไรสนับสนุน โครงการเกี่ยวกับสุรา ถ้าเวลาไม่มีเงิน เงินกองกลางที่ว้าซื้อต้นหรือซื้อต้นกล้าไม้พวกนั้นนะ ถ้าว่ามันจะหมดก็สิ้นปีมา (เบิก) เสร็จแล้วก็ทอดผ้าป่ากันเนี่ยแหละถ้าว่าเงินก้อนนี้ลงไปก็สิ้นปีมาก็ทอดผ้าป่าอีก ที่ว่าเอาใช้สำหรับซื้อต้นหรือ วัตถุประสงค์มีส่วนร่วมด้วย” (ID10: 316-326)

“ในหมู่บ้านผม หลักๆจริงๆ แม่บ้านนี่เข้มแข็งมาก การงานไม่ว่างงานศพ งานแต่ง งานขึ้นบ้านใหม่ พวกแม่บ้านนี้จะเข้มแข็ง กลุ่มแม่บ้าน มีบทบาทมาก เรื่องทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นส่วนรวมในหมู่บ้าน กรรมการพ่อบ้านแม่บ้าน ให้ความช่วยเหลือให้ความสำคัญ อย่างเข้าพรรษา เข้าพรรษา ก็.. ทางวัด.. ระหว่าง3เดือน ไปลงซื้อดอกไม้3เดือน ทุกคนก็จะหยุดกันหมดเสร็จแล้วจะมีอสม.กับแม่บ้านไปเช็คเงี้ยวเช็คคอยเช็คคว่า เออ คนนี้กินจริงไหมไม่กินจริงไหม ใช่ไหม ถ้าในระหว่าง 3 เดือนนี้ ถ้าไม่กิน เขาก็จะมีใบประกาศ ประกาศของโรงพยาบาลกับของหลวงปู่วัดพระธาตุ เพื่อเอามามอบให้คนที่ป็นต้นแบบที่ว้าไม่ดื่ม ไม่พูดถึงว่าอย่างการงดเลี้ยง สุราในงานศพเนี่ยนะ อย่างงานแต่ละงาน เออ เขามาอย่างวันก่อน คืนก่อนที่จะมีการเสียชีวิต อย่างสมมุติว่าศพมีในหมู่บ้านผม อ่า กรรมการของผู้ใหญ่ฯ ทั้งผู้ใหญ่ทั้ง อสม. ของแต่ละหมู่บ้าน 5 หมู่บ้านเนี่ยะ คืนนั้นจะมา คล้ายๆ ว่ามาวางพวงหรือเนาะ แต่หรือก็คือ ไม่ใช่หรือกระดาศ จะป็นต้นไม้อ้อซื้อต้นไม้อ้อซื้อกล้าไม้มา 2 กล้า พร้อมใบประกาศที่ว้าเข้าร่วมโครงการไม่เลี้ยงเหล้าในงานศพ จะมามอบให้ ต้นไม้นี้เอาแทนพวงหรือ เสร็จงานแล้วก็ให้ลูกให้หลานเขาเอาไปปลูก มันใช้ประโยชน์ได้มากกว่า อย่างของผมมีกองทุนแม่ก็เอาไปปลูกที่กองทุนแม่ บางครั้งก็เอาไปปลูกที่ป่าช้า ส่วนการเข้าพรรษา เราไปไปลงซื้อที่ว้าหน้าวิหาร วันที่ว้าวันจะเข้าพรรษา มันจะพวกหมอ พวก อสม. มาลงซื้อ เออ เสร็จแล้วเราก้ไปบอกให้เขาว่าเออเราจะหยุดละ 3 เดือนนี้เราจะหยุด 3 เดือนนี้ เราจะไม่กิน ก็จะไปออกใบประกาศให้ จะมี อสม.เนี่ยะครับ ในหมู่บ้านผมมี 10 กว่าคน อสม.คนเนี่ยะคุณก็หลังคางอย่างเงี้ยว คุณก็หลังคาง ว่าเออ อันนั้นหยุดจริงหรือไม่จริง” (ID10: 155-218)

“เรามีนโยบายที่เราจะทำในคนที่...เขาเรียกว่าไงครับ เริ่มมีอายุมั้ยครับ 50 – 60 หรือสูงวัยกว่านั้น มีๆ ก็อยากจะทำกลุ่มที่ว้าไปชักจูง ซึ่งก็มีแนวโน้มเข้ามาอีก เพราะว่าบางคน ญาติบางคนก็ไป ไปพูดต่อๆ กัน ใจคนกลุ่มเล็กเหล่านี้ก็ไปคุยกัน เล่ากันปากต่อปาก ก็ประเด็นแรกเราไป ทำประชาคมก่อนแล้วก็โดยอาศัยประธาน อสม. ทุกหมู่ ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ แล้วก็อาศัยว้าที่สมาชิกไปพูดต่อๆกัน คนที่สำคัญก็คือ อสม.ไปจัดการชักชวนเค้ามา ถ้าเกิดไปชักชวนเค้ามาได้ เค้าจะเป็นต้นแบบบุคคลชี้เล้าหลวง เพราะว่า เขามาเข้ากลุ่มกับเรา เขาเลิกเหล้าได้ เขาจะเป็นต้นแบบ ดิมขนาดนี้ยังเลิกได้ ถ้าเกิดว่าเทศบาล

คือ งบประมาณอยู่ตรงนี้หมด เราก็แค่ไม่มีอะไรให้ในงบประมาณของเค้า เวลาประชุม อสม.ทีหนึ่งก็...เราเสนอเรื่องโครงการเข้าไปก็ได้รับงบ ไม่มีปฏิเสธ สรุปคือ นายกที่เค้าไม่ได้มีสุรา ไม่สูบบุหรี่ด้วยนี่ก็สำคัญ เพราะผู้นำเป็นแบบอย่าง แล้วมี อสม.ที่คอยประสานงาน” (ID6: 128-159)

“แล้วเราก็สอดส่องดูแลด้วย อย่างช่วงสัก 5 ปีที่ผ่านมา ตรงนี้จะมาตั้งเป็นเหมือนเป็นเคาท์เตอร์ บาร์เปียร์ มีสาวเซียร์เปียร์ ซึ่งเราก็ไปตักเตือน (ชื่อร้าน) เมื่อก่อนมันจะมีร้านเค้าจะมาทำเป็นขายเหล้า ขายเปียร์ ซึ่งเราก็ออกไปตักเตือน บอกคุณไม่ได้นะ โรงเรียนอยู่ตรงนี้ วัดอยู่ตรงนี้ ไม่รู้รีงว่ามันห้าม เค้าก็โอเคเล็ก แล้วคนในพื้นที่มัน เปิดร้านเหล้าใกล้โรงเรียน ใกล้วัด ซึ่ง อสม.คอยดูคอยสอดส่องให้เรา อสม.มีบทบาทมาก” (ID12: 229-242)

“อสม.ผู้สูงอายุแล้วก็ได้ที่ขาดไม่ได้เลยคือ กำหนด ผู้ใหญ่บ้านจะประสานงานก็ดำเนินกิจกรรมทุกอย่างประชาสัมพันธ์กิจกรรมทุกอย่าง แล้วก็เหมือนกับว่าสอดส่องดูแลภายในหมู่บ้านด้วยว่าเขาดำเนินกิจกรรมจริงไหม ยังไงแบบเนี่ยละคะ อสม.ก็น่าจะคล้ายๆผู้ใหญ่บ้าน ก็คือ กลุ่มเดียวกัน แล้วก็ท่านสมาชิกเทศบาล” (ID18: 239-249)

“อสม.นี้เป็นแนวร่วมอยู่แล้ว เพราะก่อนที่จะทำอะไรที่จะต้องประชุมกลุ่มของ อสม.ก่อน เพราะฉะนั้นเราต้องสร้างฐาน” (ID13: 225-226)

“พี่ก็แปลกใจว่า เขามาบอก แปลกเนาะ พอมาทำนี่ (งาน อสม) แล้วกินเหล้าไม่อร่อย มันจืด เขาบอกงั้นนะ มันเหมือนกับ มันเป็นตัวที่กลั่นโดยที่เราไม่รู้สึกรู้ตัว พอทำมานานๆ จิตสำนึกมันเกิดอะคะ มันกลายเป็นจากเมื่อก่อนเริ่มแรกพี่ พี่ไม่ได้ทำเป็นจริงเป็นจัง ทุกปีจะมีการเลี้ยงปีใหม่นั้น พี่ถือว่าเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ที่เราทำเรื่องจดเหล้างานศพ แต่ในงานรื่นเริงเราก็ยังมีอยู่งั้นนะ ก็ยังสนุกสนานกันนะพอปีหลังๆ นี้ไม่ละ มันเริ่มซึมซับแล้ว พี่ๆเขาก็จะมาบอก เมื่อก่อนพอปีแรกๆ เฮฮาปาร์ตี้ เริ่มงาน 6 โมงเย็นเที่ยงคืนตี 1 ก็ยังไม่เลิก เดียวนี้ ถ้ามีงานเลี้ยงปีใหม่นั้นนะ 3 ทุ่มกว่า วงแตกละ เขาก็ไม่รู้มันเกิดอะไรขึ้น เขาก็ไม่รู้จะทำไมกินเหล้ามันไม่อร่อยไปแล้ว” (ID13: 236-243)

“รพสต. อสม. อสม.มีบทบาทหน้าที่ตรวจสุขภาพ ในงานศพตั้งโต๊ะที่งานศพเลย ของผมที่ชัดเจนที่สุดคือคณะกรรมการ แปลว่าทางเทศบาล รพสต.ที่ออกเกียรติบัตรนะครบแล้วก็ อสม.ที่คอยตั้งหมู่ตรวจสุขภาพพร้อม แปลว่า เรามีทีมงานต้องเข้มแข็งมากในการทำงานพวกนี้” (ID17: 752-757)

“อสม.คือ อย่างน้อยเขาต้องเป็นตัวอย่างแล้ว คือ อย่างน้อยต้องเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนแล้ว อันที่สองเวลามีงานมีอะไรเนี่ยะ เมื่อก่อนนี่กินเหล้ากิน แต่ตอนนี้ไม่กินแล้วเวลามีงาน” (ID19: 400-402)

“ทางนักจัดการสุขภาพเรา เรามีนักจัดการสุขภาพ ของ อสม.เรามีแล้ว แต่คนที่เป็นนักจัดการสุขภาพจะคัดเลือกคนที่สามารถจะนำคนได้ประมาณ 20 กว่าคน อสม.จำนวน 148 คน แทรกขึ้นไปทุกที่ 8 หลังคาเรือนต่อ 1 อสม.” (ID19: 434-441)

“อสม. ช่วยในเรื่องขับเคลื่อนโครงการ ช่วยในเรื่อง สปสช. เกี่ยวกับยาเสพติดติดบ้าง ให้กับโรงเรียนบ้างป้องกันนักดื่มหน้าใหม่” (ID23: 122-123)

สำหรับ (2) อุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในชุมชน มีอยู่ 5 ประเด็น โดยผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่มีการให้ความหมายจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อนำข้อความเหล่านี้มาสนับสนุน สิ่งที่ค้นพบในแต่ละประเด็น ดังนี้

(2.1) ความไม่จริงจัง/ต่อเนื่อง/งบประมาณ ของโครงการ โดยปกติแล้วโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่จัดทำด้วยงบประมาณจากทางราชการมักจะมีมูลค่าต่ำ ไม่ต่อเนื่อง รวมถึงงบประมาณจะสิ้นสุดเป็นปีงบประมาณไป ทำให้ยากต่อการวางแผนงบประมาณในปีต่อไป ทำให้โครงการที่ปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ ความไม่จริงจังของผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงปริมาณงานอื่นๆ ที่มีมาก ก็ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการฯ นอกจากนี้ การผ่อนปรนต่อพี่น้องชาวบ้านก็ทำให้เกิดความย่อหย่อนในเรื่องกฎกติกาที่ตั้งไว้ในชุมชน และโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่จะขาดการประเมินผลโครงการที่เป็นรูปธรรม

“นโยบายที่ผมกำลังพูดถึงนะไปนั่งประชุมกันเรื่องนโยบายเรื่องเกี่ยวกับว่า เอ่อ รัศมีก็เมตรในโรงเรียน วัด แคนนโยบายตรงนี้ออกมา คุณก็ตีความแบบผิดไปหมดเลย คือ พอมาถึงตีความที่อำเภอ บ่นว่า ถ้าอย่างนั้น มันก็ขายไม่ได้สักแห่ง ผมบอกว่า คำว่า สถานศึกษา คุณจะมาบอกว่ามันต้องมัธยม มันต้องวิทยาลัยอาชีวะ คำว่า สถานศึกษา คุณไม่ต้องไปตีความแล้ว คุณไม่ต้องเปิดพจนานุกรมแล้ว มันก็น่าจะจบ ถ้าเมืองเชียงใหม่มันขายไม่ได้ ก็ถือโอกาสจัดโซนนิ่งใหม่เลย เพราะเป็นผู้นำบางคนใช้มัย โอกาสเค้ามี่ตรงนี้ให้มาแต่คุณไม่เอาไปใช้ ไม่ต้องขาย เดี่ยวผมหาโซนนิ่งให้คุณไปขายนั่นเลย คุณก็ถือโอกาสตรงนี้ดี แล้วคุณจะมาตอบแทนชาวบ้านทำไม ผมถึงง ผมไปนั่งประชุมผมก็เครียดนะ ทำไมคุณไปตีความอย่างนั้น” (ID14: 354-362)

“เรื่องมันมีอยู่ว่า มีหนังสือมาจากอำเภอ นะคะว่า มีการประกวดเนี่ยะแหละคือ 5 มั่ง คือ 5 หรือเปล่าไม่แน่ใจหรือไม่กี่ยาเสพติด แต่ดูเหมือนเขาจะเขียนคือ 5 นายก็เขียนหนังสือมาว่า ให้สำนักปลัดเนี่ยะประสาน เราก็ส่งประกวดเนาะในระดับอำเภอก็ทั้งหมดอะที่เป็นตำบลมาประกวดที่อำเภอ เราก็เลยประสานพ่อหลวงหมู่ (ชื่อหมู่) นะคะ เพราะว่าเขาจะทำเรื่องเกี่ยวกับตรงนี้อยู่หมู่เดียวเท่านั้นนะ 14 หมู่บ้านอะ แต่ว่าจริงๆ แล้วเนี่ยะ ตามหลักการของตัวเนี่ยะคะ เขาจะให้ทุกๆ หมู่บ้านคัดเลือกกันมาอะไรอย่างนี้ บ้านไหนทำเยอะๆ แต่ตำบลนี้ไม่ นับดูสิ มี 14 หมู่บ้านใหม่ คือ ถ้าพูดอย่างนี้เหมือนกับว่าทุกๆ หมู่บ้านเนี่ยะก็เหมือนจะทำตรงนี้แล้วแหละ เพียงแต่ว่าเราเลือกหมู่บ้านที่ดีที่สุด แต่ที่เนี่ยะมีอยู่หมู่บ้านเดียวที่เขาทำ อีก 13 หมู่ เขาไม่มี” (ID4: 748-774)

“อ่า สนับสนุนนะคะในเรื่องของแนวทางที่ท่านมาทำตรงนี้ อ่า แต่ว่าอาจจะไม่ได้ทำในเชิงลึกไถ่คะ แต่ละหมู่บ้านอะ เชิงลึกๆ จริงๆ เนี่ยะที่มารณรงค์ในหมู่บ้านเนี่ยะเพียงแต่ว่าเอาภาพเนี่ยะ ถ้ามว่าภาพของตำบล(ชื่อตำบล) โดยมีหมู่บ้านที่ทำตรงเนี่ยะ ถ้ามว่ามันมีเด็ดจริงๆ หรือเปล่าหละ 14 หมู่บ้านทำแค่ 1 ก็

มันก็ไม่ถึงร้อยละ 50 จริงไหมคะ อันเนี่ยะถือว่าเป็นการสร้างภาพใหม่คะอย่างเนี่ยะคะ อันนี้เป็นความคิดส่วนตัวนะคะ”(ID4: 931-943)

“แต่ก็ยังเบาลงนะครับ ถ้าพูดถึงเอาความรุนแรงเหมือนแต่ก่อนงานศพขณะนี้เราจะมีป้ายบอกเลยในงานว่าไม่เลี้ยงเหล้าละ ถ้าไปจะเห็นว่าเรามีอาการบอกให้ที่อื่นมาก็จะรู้ แต่ถ้าถามว่ามีสักลอบการดื่มบ้างไหม มี แต่ไม่มาก มันก็ลดลงเยอะ” (ID1: 70-75)

“แต่ถ้าถามว่านโยบายเกี่ยวกับเรื่องเครื่องดื่มบริโภคแอลกอฮอล์เนี่ยะคะ อ่า จะทำไม่เยอะเท่าไร จะไม่มีเยอะเท่าไรนะคะ เพราะนโยบายที่ชัดๆเลย เฉพาะเจาะจงเรื่องนี้เนี่ยะ มันก็ไม่มีนโยบายชัดๆเลยใน อบต.เพียงแต่ว่าเวลาที่มีหนังสือสั่งการมาเป็นครั้งคราวอะไรเนี่ยะคะ เราก็จะประชาสัมพันธ์ไปตามหมู่บ้าน เขาขอมาว่าให้ดูแลควบคุมแอลกอฮอล์ ช่วงนี้ขอให้ลด ละ ไม่ขายเครื่องดื่มในช่วงนั้นช่วงนี้อะไรประมาณนั้น” (ID4: 10-18)

“จากที่พ่อหลวงดู มีไม่กิน แต่ในหมู่บ้านมีกลับบ้านไปกินหรืออะไรยังไงเป็นอย่างนี้บ้าง มันก็มีอะครับ คือ เวลาเขาไปกินที่อื่น เราก็ไม่สามารถห้ามอันนี้ได้” (ID5: 571-575)

“ที่มันลดไม่ได้ก็คือทำบุญบ้านใหม่ กับแต่งงาน ก็เดิมทีมีข่าวออกมาว่า แกจะไม่เลี้ยงเลยไปถามจะไม่เลี้ยงจริงหรือ ถ้าไม่เลี้ยงเดี๋ยวไปเลี้ยงโວวันคืนให้ แล้วเขาก็บอกว่าแค่เอาไวได้โต๊ะ เขาไม่คิดว่าไม่เลี้ยง เลี้ยงแค่เอาไวได้โต๊ะ เวลาเมาแล้วก็คงอยู่บนโต๊ะเหมือนเดิมก็บอกแบบเนี่ยะนะ แต่พยายามบอกว่าเราเคยเลี้ยงขนาดเนี่ยะ ถ้าหมดกลมเราไม่เพิ่มได้ไหม อ่า เขาบอกว่างั้นนะ พยายามลดนะ เขาบอกจะพยายาม คือ มันเป็นโต๊ะจีน โต๊ะ 4 คนเนาะ 1 กลม มันไม่พอ เราบอกหมดไม่มีเพิ่มได้ไหม เขาก็บอกเขาจะพยายามทำ”(ID5: 625-646)

“เดินรณรงค์ไปเดินรณรงค์ด้วยนะ มีเด็กนักเรียนไปร่วมเดินรณรงค์ กองการศึกษา สำนักปลัดหลายฝ่ายร่วมกัน เน้นช่วงสงกรานต์เป็นหลัก เมื่อวัดความสำเร็จ เราก็จะมองแค่ว่า ดูความร่วมมือในการจัดงานเท่านั้น เราไม่รู้ว่หลังจากนั้นเป็นไง” (ID12: 337-359)

“ถ้าโดยหลักการที่จัดงานแล้วเนี่ยะไม่มีเหล้า ไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เราจะถือว่าในเทศบาลเนี่ยะมันต้องเป็นแบบอย่างให้เขาก่อน แต่ว่าถ้าที่อื่นเขาจัดงานตรงนี้ ก็แล้วแต่ของเขา คือ แม่บ้านมาจัดกลุ่มแม่บ้าน กลุ่ม อสม. มาจัดของเขา ก็เลี้ยงกันไป ก็เป็นเรื่องของเขา เพราะว่าเป็นงานเลี้ยงของเขา แต่เราก็บอกว่าย่าให้มันมันกินไป ถ้าทุกอย่างมันพอดี มันก็จบลงไม่มีปัญหา เขาจะจัดปีละครั้งแบบเนี่ยะ แต่ถ้าเทศบาลของเราจัดงานไม่ว่างานอะไร เราจะไม่มีแอลกอฮอล์” (ID1: 300-309)

“ถ้าขออำเภอเนี่ยะ บางครั้งอาจจะไม่ได้หรืออะไรอย่างเนี่ยะนะ แล้วก็ส่วนใหญ่เนี่ยะ เราตั้งเองนะแหละคะจาก อบต.แล้วก็ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้เยอะนะคะ 5,000 - 10,000 อะไรประมาณนี้เท่านั้นเอง” (ID4: 120-124)

“เกี่ยวกับเรื่องของคุณภาพหลายๆ อย่างทั้งผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน อ่า กลุ่มอาชีพหรืออะไรต่างๆ แนวเนี่ยจะอะคะ เขาก็เลยเน้นเรื่องคุณภาพแล้วก็ตรงนี้ก็ เป็น เขาเรียกว่าอะไรนะ นโยบายหนึ่งของ สสส. นะคะ แล้วก็ ก็ได้งบประมาณก็คือ เราไปร่วมกิจกรรมแล้วเราก็ส่งโครงการไปแล้วก็ได้งบประมาณตัวนั้นมา แล้วมาทำกิจกรรมอันนี้ก็มันก็คือว่า เงินเนี่ยะก็ถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญเหมือนกัน” (ID4: 138-151)

“ที่ทำกิจกรรมเหมือนกับว่าจะว่าแนว คือเราเขียนโครงการมาแล้วซึ่งเราต้องทำตามโครงการแล้ว ต้องมีโครงการให้มันจบตามที่เราเขียนอะ จะว่าอะไรอะ บังคับให้ทำให้ทำตามโครงการให้ครบตามนั้น แต่ว่าของ อบรมเองเนี่ยะที่ทำคือ หนึ่งวัน ครึ่งวันหรืออะไรเนี่ยะก็คืออบรมให้จบ แต่ตัวนั้นเนี่ยะมันก็ทำหลากหลายนะคะ” (ID4: 153-165)

“ที่จริงที่ผ่านมาเนี่ยะมันไม่ได้ติดตามอย่างจริงจังเลย ไม่ได้ติดตามจริงจัง คือ ทำแล้วจบอะไร ประมาณนั้น แต่ว่ามันก็ไม่ถูกต้อง มันก็ไม่ดีนะ เหมือนกับที่เราทำไปแล้ว เราก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่า กิจกรรมที่ทำนั้นไปอะ มันได้ผลจริงหรือเปล่า อะไรอย่างนี้” (ID4: 184-193)

“อย่างเงินอุดหนุนที่เราให้แต่ละหมู่บ้านเนี่ยะนะคะ ให้ไปบ้านละประมาณ 3,000 คือ เราให้ไปทุกบ้าน แต่จะมีบางบ้านที่เขาทำจริงๆ แต่บางบ้านเนี่ยะไม่ทำอะไรเลย อะไรอย่างเนี่ยะ แต่ว่าก็รายงานมาว่า ทำแล้ว ถามว่ามีประสิทธิภาพไหมอันนี้ มันก็ไม่นะคะ”(ID3: 313-323)

“ถามว่าประสบความสำเร็จตรงไหน ก็แค่บรรลุวัตถุประสงค์ สมมติว่าการจัดอบรม ก็ได้จัดอบรม อย่างนี้หรือเปล่า ก็วัตถุประสงค์เราก็ตั้งว่า เยาวชนได้รับความรู้ มันก็ได้แล้วก็บรรลุแล้วไงคะ แต่ถ้าจะถามว่าประสบความสำเร็จ คือ เยาวชนเลิกเหล้า คนในหมู่บ้านเลิกเหล้า บ้านนี้ทั้งบ้านปลอดเหล้าอย่างเนี่ยะ มันยังไม่มีปรากฏขึ้น แปลว่ามันเหมือนทำเป็น process มันเป็นกระบวนการเฉยๆ ไซ้ๆ มันยังไม่ถึงกับเห็นผลชัดเจน ยังไม่ถึงขั้นนั้น อันนี้หมู่บ้านในฝันอะ” (ID4: 468-489)

“คือถ้าจะให้ดีเนี่ยะ กลุ่มเยาวชนเนี่ยะคะ เขาน่าจะมาจากความคิดของเขาเองนะกลุ่มของเขาเอง อยากจะทำอะไร มันน่าจะได้ผลมากกว่าอันนี้คืออย่างที่ว่าอุปสรรคอย่างหนึ่ง ถ้าที่อื่นจัดให้ อบรม.จัดให้อันนี้ มีกิจกรรมถึงจะมาจัดอะไรอย่างเนี่ยะ สักพักมันก็จะหายไป”(ID2: 543-547)

“ได้ผล จะว่าได้ผลมาจากสิ่งที่เขาอยากทำจริงๆ ช่วงเข้าพรรษา คือ ไม่ดื่มเหล้าเลยไง แต่ถ้าถามว่าหนังสือสั่งการสั่งมาบอกว่าคุณไม่กินเหล้า เขาไม่เชื่ออะ เขาไม่ได้เชื่อใจอะ ไม่กินที่นี่ ก็ไปกินที่อื่น ก็ไปกินที่อื่นไปกินข้างหลังนู่นอะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้น ถ้าเขาอยากจะทำเลิกก็น่าจะเกิดจากสิ่งที่เขาตั้งใจจะเลิกจริงๆอะ ถ้าถามว่าทางผู้บริหารเนี่ยะเขาเคร่งครัดเรื่องนี้ใหม่ ก็ไม่เคร่ง แต่ว่าก็ไม่ควรที่จะทำให้มันเอิกเกริกอย่างสมมติว่าเรากินเหล้าแล้วก็มีเสียงมีดนตรีอะไรอย่างเนี่ยะ นายก็ไม่สนับสนุนนะคะ คือ มันก็ไม่เหมาะสมนะ อ่า ท่านก็ยังมีเมตตาอยู่ ว่าคุณอาจจะแอบ ก็กินได้ แต่ว่าก็อย่าให้มันเอิกเกริกอะไร มากมายไ้ครับ อย่าให้มันกระทบกระเทือนกับหน้าที่ เอิกเกริกเกินไป ท่านก็ไม่ยอม”(ID4: 628-646)

“อย่างเช่นของบประมาณอะไรอย่างเนี่ยะคะ โครงการเนี่ยะเราก็สนับสนุนตรงนั้นอยู่แล้วเพียงแต่
ว่าเราไม่ได้มาคุยกันว่า ถึงตรงนี้แล้วหมู่บ้านเราเนี่ยะจะทำอะไรต่อคะจะทำยังไงคะ อ่า อบต.จะให้ช่วย
อะไรบ้างอย่างเนี่ยะไม่เคยได้คุยกัน”(ID4: 867-873)

“เวลาเราดำเนินการในเรื่องของโครงการต่างๆ เวลาพอหลวงส่งเขียนแผนของบ ถ้าหากว่า ถ้าบ
เขาได้ตั้งไว้ เราก็ให้ ถ้าไม่ได้ตั้งไว้ มันก็ให้ไม่ได้ คือ มันลำบาก มันลำบากนะดูงบประมาณของ อบต.
เนี่ยะ” (ID5: 742-748)

“คือในการจะทำเนี่ยะ มันจะอยู่ในแผน มันจะอยู่ในแผนการดำเนินงานของ อบต.ที่ดำเนิน
กิจกรรม ถ้าไม่ได้อยู่ในแผนจะไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ ถ้าเอาไปให้ อบต.ผิด เวลา สตง.มาตรวจ”
(ID5: 750-756)

“ที่ห้ามขายเหล้าจริงๆ ตอนนี่ที่เขาห้ามได้นี้ น่าจะเป็นห้างใหญ่กับพวก 7-11 นี้ ที่เขาขายเป็นเวลา
แต่ว่าร้านบ้านเรา เราก็ไม่เคยถามนะ ก็เลยไม่รู้ ไม่ได้ตรวจสอบ” (ID8: 620-624)

“แต่ถ้าเป็นเรื่องเงิน ถ้าเป็นเทศบาลที่มีงบประมาณน้อยๆ บุคลากรจำกัดเนี่ยะ ผมว่าค่อนข้างมี
ปัญหาอะ เพราะว่า เป็นภาระงานที่คือ จริงๆ เนี่ยะภาระงานเราไม่กลัว แต่เรากลัวงานฝาก คือ ไม่มีองค์กร
ไม่มีหน่วยงานที่รองรับ ซึ่งกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเนี่ยะทำทั้งอำเภอ มี 12 ตำบล 12 เทศบาล
ครบ แต่มีกองสาธารณสุขแค่ครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งไม่มีหน่วยงานตรงนี้ เพราะฉะนั้น มันเป็นงานฝาก เอา
ไปฝากไว้สำนักปลัด เอาไปฝากไว้ที่พัฒนาชุมชน กองการศึกษา พอไปฝากปุ๊บเนี่ยะ มันก็แค้นงานฝาก ดูแล
ไม่เต็มที่ อันนี้ก็เลยเป็นปัญหา” (ID14: 129-134)

“ชาวบ้านเองก็เนี่ยะไม่ตระหนักเรื่องเหล่านี้ละ ผมดูแล้วนะเพราะว่าถึงแม้ว่าเราจะไปรณรงค์อะไร
ต่างๆ แต่งานหลายงาน กิจกรรมหลายกิจกรรมที่เราๆยังเห็นอยู่ ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผมว่า
ถ้าคิดจะทำกันจริงๆนะ คุณจะต้องมีตัวชี้วัดของการประเมินผู้นำ” (ID14: 250-253)

“สภาเด็กและเยาวชนได้กลุ่มหนึ่งที่เป็นจิตอาสาเด็กที่นี่ ก็จะเป็นเด็กเรียน คำว่าเด็กเรียน คือไม่ใช่ว่า
ตั้งใจเรียนอะไรนะ คือ เป็นเด็กที่ไปเรียนในเมือง แล้วก็ใช้เวลาส่วนหนึ่งก็คือไปเที่ยว ไปอะไรต่างๆนี่คือ
ระบบการศึกษาไทยเป็นแบบนั้นนะ เพราะฉะนั้นเด็กกลุ่มนี้ก็จะขาดปฏิสัมพันธ์ที่อยู่ในชุมชนตัวเองนะครับ
คือบางคนพอไปต่างสถาบัน ต่างโรงเรียนก็ใช้เวลาเท่ากัน แล้วจะสนิทกันแล้วเด็กในพื้นที่ก็มีน้อยก็คือ
หมายความว่า คนที่เรียนในพื้นที่เองก็ไม่เยอะ เพราะฉะนั้นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในระหว่างในชุมชน ซึ่ง
เราก็จะได้เฉพาะกลุ่มเด็กที่เป็นจิตอาสาซึ่งๆมันต่างสถาบันนะแต่พวกนี้เขาชอบกิจกรรม แต่เราก็ต้องเค้า
เรียกว่าไงตะแกงล่อนๆหาเด็ก แต่ถ้ารุ่นเราต้องส่งต่อเพราะเด็กมันไม่ได้อยู่กับที่ปีสองปีมันก็ผลัดกัน”
(ID14: 167-174)

“ในส่วนของสำนักงานก็ต้องประสานกับงานป้องกันที่เขารับผิดชอบในส่วนของยาเสพติดนะคะ
แล้วในส่วนหนึ่งที่รับในเรื่องของเด็กและเยาวชนก็จะมีเรื่องนี้บ้างก็คือเรื่องของยาเสพติดอะไรแบบนี้คะ
อาจจะไม่ได้เจาะเรื่องสุราโดยตรง” (ID15: 21-24)

“คือจริงๆแล้วตอนที่ขึ้นตอนนั้นคะ ก่อนที่จะส่งเข้าประกวดเนี่ยะ เราต้องมาคัดเลือกกันก็คือ หมู่บ้านที่จะเข้าร่วมเนี่ยะค่อนข้างน้อย บางหมู่บ้านไม่ทำเลย แต่เราคัดเลือกหมู่บ้านเดียวในตำบลนี้”(ID14: 177-178)

“มันไม่ได้มีการวัดประเมินเป็นรายกิจกรรมโดยชัดเจนเลย ก็คงจะบอกไม่ได้ แต่ถ้าให้มองแบบ ภาพรวมก็คิดว่ามันจะได้ผลหรือไม่ได้ผลน่าจะอยู่ที่ความสม่ำเสมอของการจัดกิจกรรมมากกว่า อย่างเช่น กิจกรรมที่เราบอกว่าเรายกย่องคนดีเชิดชูเกียรติแบบเนี่ยะ คือ ถ้านานๆที่เราทำครั้งนึง มันก็จะได้ผลแค่ ตอนนั้น แต่ถ่าสิ่งเหล่าเนี่ยะ ถ้าเราทำอยู่ประจำสม่ำเสมอต่อเนื่องมัน ก็เหมือนกับสร้างค่านิยมในชุมชน ในสังคม เราให้กระตุ้นอยู่เรื่อยๆ” (ID15: 104-118)

“อย่างที่ผมทำในสมมติแข่งกีฬาต้านยาเสพติดเนี่ยะ ผมก็อยากห้ามเอาของมีนเมาเข้าในสนาม เนาะ อันนี้ก็คือเป็นการป้องกันระดับหนึ่งนะ ให้เด็กเข้าใจระเบียบและกฎเกณฑ์เนาะ อย่างน้อยๆก็ช่วยได้ใน ระดับหนึ่ง แต่ถ้าหลังจากนั้นนะใครจะดูแล อันนั้นแหละน่าห่วงที่สุดแล้ว เราจัดกิจกรรมแค่ 1-2 เดือนอย่าง แข่งฟุตบอลเนี่ยะ โอเคตกเย็นเด็กก็มา พ่อแม่ผู้ปกครองก็มา แล้วถ่าหลังจากนี้แหละ เราไม่สามารถจัด กิจกรรมได้ตลอด”(ID16: 165-176)

“เกลื่อน ขนาดห้างโรงเรียน 50-60 เมตรยังมีเลย แต่เป็นที่ของเขาเอง ตอนเย็นมาจากปากทางนี้ เยอะเกลื่อนเลย แปลว่า ทางพื้นที่นี้อาเภอก็ไม่มาประสานเนาะ ใกล้วัด ใกล้โรงเรียน โดยเฉพาะ สถานศึกษาเนี่ยะ มันไม่น่าอยู่ อย่างน้อยก็ 100 เมตร เขาน่าจะห้ามเด็ดขาดไปเลยแบบนี้ ความจริงพูด ตรงๆเนาะ ทางอำเภอ ทางตำรวจห้ามขายเหล้าตองเลยเนี่ยะทำได้ไหม แต่มันก็พูดยาก ติด OTOP ช้าง สภาวัฒนธรรม ร้านเหล้าตองเกลื่อน” (ID16: 404-414)

“คือถ่าเป็นงานปอยหลวงนี่มันเป็นงานเปิด มันจะมีร้านขายของด้วยรอบๆ บริเวณวัดเสร็จแล้วมี คนจากหลายพื้นที่มาเที่ยว มันไม่ใช่เฉพาะคนพื้นที่เนอะคนต่างชาติ แรงงานต่างด้าวก็มาเที่ยวถามว่าคุม ได้ไหม มันคุมได้ยาก”(ID22: 374-376)

“สมมติมี 5 ด้าน แต่กลับมาถึงท้องถิ่นมาลงที่คนๆ เดียว บางครั้งเราต้องนึกถึงจำนวนงานกับ จำนวนเจ้าหน้าที่ในแต่ละท้องถิ่นด้วย อย่างที่นี้ก็ใหญ่ ก็มีคนประมาณ 6-7 คน ก็พอช่วยเหลือกันได้ แต่ถ้า ในท้องถิ่นที่งบประมาณน้อยก็เหลือ 3 - 4 คน มันไม่ไหว ถ่าอย่างนั้นจะหนัก ผมพูดเป็นกลางนะครับใน ท้องถิ่น ไม่ได้หมายความว่า มันไม่ไหวหรือว่ามันไหว แต่หมายความว่าท้องถิ่นบางท้องถิ่นมันได้”(ID22: 210-218)

“ร้านค้าค่อนข้างเยอะสิ่งที่แรงจูงใจหรือสิ่งที่มาล่อคนดื่มค่อนข้างจะเยอะเราลองขับรถไปตาม หมู่บ้านจะเห็นร้านเหล้าตามถนนหนทางค่อนข้างเยอะเนอะ อันนี้แหละบางครั้งเราทำแล้วมันไม่มี ประสิทธิภาพหรือว่ามันต่ำเพราะกฎหมายเอื้ออำนวยให้กับคนขายเยอะเกิน เขาไม่ได้จำกัดในเรื่องของโซน หนึ่ง ใครอยากเปิดก็เปิด ขออนุญาตกับอำเภอเขาไม่ได้ผ่านเทศบาลในเรื่องการขายสุรา ตำบลผมไม่มีนะ อย่างเอาโต๊ะมาวาง เอาเก้าอี้มา กินเสร็จแล้วสักก่อนเที่ยงคืน เขาก็เก็บโต๊ะเรียบร้อย”(ID24: 187-200)

“อย่างแผลยไม่น่าจะมืร้านเหล้าตอง ถ้าจะกินก็คือไปนั่งกิน มันเป็นกิจจะลักษณะ ไม่ต้องมากิน ริมถนนนี้เต็ม พวกริมถนนจริงๆ เป็นหน้าที่กวดขันมันก็เป็นเรื่องของตำรวจเนอะ อย่างเทศบาลเราอง สาธารณสุขก็จะไปเมื่อมีเหตุรำคาญเกิดขึ้นเท่านั้น เหตุรำคาญเสียงดังทะเลาะ เสียงดังหรือเปิดเกินเวลานี้ แผละทางเทศบาลถึงเข้าไปได้” (ID24: 209-216)

“การตรวจร้านจำหน่ายสุรา การตรวจน้อย ปีหนึ่ง 2-3 ครั้งคะ น้อยมาก การตรวจค่อนข้างน้อย มาก เพราะว่าภารกิจงานค่อนข้างเยอะ”(ID24: 240-244)

“เรื่องของนโยบายมันไม่สำเร็จคิดว่ามันปัจจัยพื้นที่ก็เป็นส่วนหนึ่งนะ หมายความว่า มันเป็นพื้นที่ๆ ทำให้พี่น้องประชาชนเข้าถึงแอลกอฮอล์ได้ง่าย เพราะว่าวันที่เราไปนั่งคุยกันตอนนั้นมันมีคำสั่งจาก คสช. เรื่องของระยะพื้นที่ของการจำหน่ายสุรากับใกล้กับสถานศึกษา ผมก็เคยไปนั่งประชุมกับเค้าสัก 2-3 ครั้งมัน ก็ทำให้เราเห็นละว่าในตำบลผม ก็เพิ่งรู้ข้อมูลว่าเป็น 300-400 ร้าน ซึ่งมันมีจำนวนมันเยอะมาก มันก็ขึ้นอยู่กับนโยบายท่านนายอำเภอ ว่าการที่เราจะอนุญาตให้คนอื่นจำหน่ายแอลกอฮอล์ มันน่าจะมืมาตรการหรือ มีข้อมูลอะไรที่รองรับ เช่น ในตำบลมือยู่ 100 ร้าน ร้านชำหรือ 100 ร้านแห่งนะที่จำหน่ายสุราคือๆ ผมดูละ ว่านโยบายเหล่านี้ ถ้าระดับอำเภอขออนุญาตได้ ถ้ามีความตระหนักจริง ผมจะควบคุม คนใหม่ที่มาขออนุญาต ผมไม่ให้ละ ถ้าคุณจะมาค้าขายให้ไปค้าขายที่อื่น มันเยอะเกินไปในท้องที่นี้แล้วจริงๆ เรื่องเหล่านี้ ถ้าเค้าจะปฏิบัติมันก็ปฏิบัติได้ ถ้าตั้งใจแก่นะ” (ID14: 236-247)

(2.2) ชุมชนไม่ยอมรับ/ไม่ให้ความสำคัญ โครงการกิจกรรม ต่างๆในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนที่มีประสิทธิภาพนั้น เกิดจากความร่วมมือและการยอมรับ ในกฎกติกาในการร่วมกันของคนในชุมชน ดังนั้น การที่จะสร้างความตระหนักให้ชุมชนมองเห็นว่าปัญหา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัญหาสำคัญของชุมชนจึงสำคัญมากสำหรับนโยบายสาธารณะในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“ขายให้แก่เด็กหรือยังงี้ คือที่เขาปฏิบัติทุกวันเนี่ยะ คิดว่าเป็นความเคยชินของเขามากกว่าจริงๆ เขาก็รู้อยู่ว่าไม่ขายเหล้าให้เด็ก ชาวบ้านเขาก็รู้ แต่เขาก็ใช้ให้เด็กมาซื้อ ไม่ขายให้ก็เคยมีเดินมาด่า มีบ้างที่ เขาก็ขายอยู่ แต่ว่าก็ไม่บ่อย เหมือนชาวบ้านเขาจะรู้เองว่านโยบายที่บังคับนะ จริงๆแล้วก็ได้ผล ถ้าเขา (ชาวบ้าน)ไม่ตระหนัก”(ID19: 277-279)

“อย่างผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 หมดวาระ ผู้ใหญ่บ้านคนใหม่จะเอาอยู่ไหมนั่นแหละปัญหา ถ้าชาวบ้าน เขาไม่สนใจ มันก็เหมือนเดิม แปลว่ามันอยู่ที่ชาวบ้านกับผู้นำว่าจะเอาด้วยไหม จะปฏิบัติต่อเรื่องใหม่แบบ เนี่ยะครับ อย่างกับที่เขาบอกมา ว่าทีหนึ่ง ก็ทำทีหนึ่ง แบบเนี่ยะครับ” (ID16: 639-643)

“ส่วนใหญ่คนในพื้นที่ตำบลเราจะไม่มีปัญหา แต่จะเป็นกลุ่มนอกตำบลที่มาเขาก็ไม่รู้กฎระเบียบว่ายังไง เขาก็ไม่รู้กฎระเบียบที่หมู่บ้านตั้งขึ้น แล้วก็จะไม่ยอมปฏิบัติตาม”(ID21: 394-396)

“คือในเรื่องของ เอ่อ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เราเรียนโดยตรงนะครับว่า ส่วนหนึ่งมันมาจากวัฒนธรรม ประเพณีของพวกเรา ถ้ามันไม่มีเหล้ามันก็ไม่สนุกไม่ว่าจะเป็นงานขึ้นบ้านใหม่ แต่งาน รวมไปถึงงานศพ ด้วยงานประเพณีต่างๆทุกงาน มันเป็นงานที่มันเป็นวัฒนธรรมอย่างนี้มานาน” (ID1:23-25)

“ไม่มีทางหรอกครับ ถ้าบอก บอกว่าห้าม! ห้ามขาย มันก็ไปขายซื้อทางหลังบ้าน ไปนั่งเฝ้าได้ทุกร้านใหม่ละ มันก็ไม่ได้ แต่จิตสำนึกต่างหากที่ทำให้คนมองเห็นว่าปัญหา (ID1:141-143)

“จุดจำหน่ายในพื้นที่ก็มีไม่เยอะครับ ร้านต่างๆของเราเนี่ยะ อ่า ในพื้นที่เนี่ยะ อย่างในร้านของเราเนี่ยะ เซเว่นมันอยู่ในพื้นที่ของเมือง.....แต่ขายร้านทั่วไปก็ มี ก็ถามว่าตัวจุดจำหน่ายเนี่ยะ มันไม่ใช่ตัวปัญหาละจะไปซื้อที่ไหนก็ได้ (ถ้าจะดื่ม)” (ID1: 435-437)

“เหมือนกับคนไข้จะ ทำคิโมะเร็ง มันต้องพร้อมร่างกายด้วยมันถึงจะสู้ได้ใช่ไหม มันเหมือนมะเร็งร้ายเหล่าต่างๆ อะไรมันฝังมากับคนมาเยอะแล้วเนี่ยะ คนไม่ได้มองเห็นโทษ เห็นแต่ความสนุกแค่นั้นนะ เพราะฉะนั้น ถ้าคนมองเห็นโทษมันก็จะมองอีกอย่างหนึ่ง แต่คนที่กินเขาก็มองมันไม่สนุก ถ้ามันไม่มีเหล้า โอ๊ย ไม่ต้องไป งานบุญไม่ต้องไปละ มันยังเป็นลักษณะแบบนี้อยู่” (ID1:221-224)

“อ่าฮะ แต่คนไม่ยอมรับไม่ให้อำนาจการ ว่าจะซื้อเครื่องเผาเขาก็ไม่ให้ซื้อไม่ให้เอามาตั้ง แต่ต้องกำจัดไม่กำจัดเดี๋ยวก็โดน อันนี้คือ สิ่งที่จะทำอะไรก็ตามนะครับ ผมบอกว่า 5 หลักที่ผมพูด คือ หนึ่งให้มีส่วนร่วม ถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมต่อให้เทศบาลเก่งยังไง อบต.เก่งยังไง ไม่มีทางประสบความสำเร็จ ความคิดดียังไง ประชาชนเท่านั้น เพราะประชาชนเป็นผู้รู้ปัญหาว่าเขาจะแก้อย่างไร แก้ง่ายนิดเดียวครับเพราะเขารู้ปัญหาไง แต่เราเป็นเพียงผู้สนับสนุน” (ID1: 948-951)

“คือการทำจะขยายไปในหลายๆ โครงการเนี่ยะนะครับ ที่มันที่ยัง คือเดี๋ยวนี้โอเคเรื่องเหล้าในงานศพ เราถือว่าคุมอยู่ได้ แต่ถ้าจะขยายไปในงานอื่นอีกแต่ไม่ได้เลยนะ ไม่ได้เลย มันจะมีพวกที่เข้ามาต่อต๋านทันทีเลย เอามาเป็นประเด็นมาพูดกันเลย” (ID1: 320-322)

“แสดงว่าในพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ตัวอย่างที่เราเข้าไปดูคือหมู่บ้าน.....เนี่ยะค่อนข้างจะจัดการได้ แต่หมู่บ้านอื่นก็ยังมีเรื่องของอุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาทแล้วก็ เอ่อ การที่เขาจะสร้างปัญหาให้ชุมชนบ้างก็ยังมีอยู่บ้าง คนที่ยังไม่ได้ให้ความร่วมมือ เข้าโครงการเต็มที่” (ID2: 274-276)

“มันละเอียดอ่อนมากที่จะไปพูดเรื่องยาเสพติดในครอบครัวอะไรอย่างเนี่ยะ การยอมรับในครอบครัว บางทีลูกหลานเขาสูบบุหรี่ หรือว่ากินเหล้าหรืออะไรอย่างเนี่ยะ คือไม่ยอมรับว่าลูกหลานเขาเป็นแบบเนี่ยะอ่า แล้วก็ไม่ต้องมายุ่ง ไม่ต้องมาพูดอะไรอย่างเนี่ยะ มันก็เลยเข้าไปไม่ถึงในเรื่องของการณรงค์อะไรทำนองนี้ด้วยนะคะ มันก็เลยเหมือนกับว่าประสิทธิภาพต่ำ” (ID4: 335-346)

“ถ้าทุกคนเห็น เห็นในเป้าหมายเดียวกันนะคะ มันต้องสำเร็จแหละ แต่ว่าถ้าเกิดคนนี้ก็ไม่ได้ทำ อันนี้ก็ไม่ได้ทำ อันนี้ก็ไม่วุ่นอะไรอย่างนี้ มันก็เหมือนต่างคนต่างอยู่ ถ้าคนหนึ่งทำมันก็เหมือนสุดโต่งเกินไปหรือเปล่า มันก็ไม่เกิดการยอมรับกับที่อื่น คุณทำกันไปมันก็ไม่สำเร็จหรือกบนโยบายเนี่ยะ เพราะว่าคนอื่นเขาไม่ยอมรับ”(ID3: 403-411)

“ก็คือหนึ่งเรื่องของถ้าเป็นของเยาวชนเนี่ยะปัญหาอุปสรรคคือการเข้ามาร่วมงานกับเยาวชนอะคะ มันมีน้อยเต็มผมหกกลับไปเยาวชนนิดนึงนะครับ ก็เราบอกว่าที่ปัญหาอุปสรรคคือการร่วมมือกับเยาวชนมีน้อย ทำเป็นระยะเดียวหายไป จะพูดว่าไงดีนะ ที่จริงเยาวชนเนี่ยะนะ ถ้ามองในเรื่องของผู้นำเยาวชนเนี่ยะ จะมีเราเรียกว่าเป็นปัจจัยสำคัญนะคะ คนที่จะมาเป็นผู้นำตรงนี้นะคะ ก็สามารถที่จะดึงเยาวชนหน้าคะ เข้ามามีส่วนร่วมให้เยอะๆอะคะ ก็ต้องมีกลุ่มเยอะๆว่างั้นเถอะ แต่ที่นี้เนี่ยะ จะว่ายังไงเยาวชนเราไม่มีศักยภาพมันก็ไม่ใช่อะนะ แต่ว่าเขาก็มีในบางส่วนที่ว่าเขามีกลุ่มของเขา แต่อาจจะไม่ได้ครอบคลุมในเยาวชนหลายๆคนในตำบลนะคะ มันก็เลยจะเป็นกลุ่มเล็กๆ”(ID4: 515-538)

“เมื่อตอนที่เราทำใหม่ๆ เราก็ถูกต่อต้านเหมือนกัน ถูกต่อต้านว่าเราจะปฏิวัติสังคมในชุมชนเรา วัฒนธรรมอย่างเช่น งานศพที่เราไม่ให้มีการเลี้ยงสุรา ไม่ให้เลี้ยงเหล้า รวมถึงงานบุญก็ไม่ให้เลี้ยงเพราะเมื่อก่อนมีการเลี้ยงสุรากัน สิ้นเปลืองมาก ซึ่งงานศพของบุคคลหนึ่งที่เราได้ เห็นค่าใช้จ่ายในการจัดเลี้ยงสุรา ประมาณ 30,000 บาท และยังมีค่าอาหารอีกประมาณ 30,000 บาท” (ID9: 42-47)

“เรื่องของหมู่บ้านจัดสรร ถือว่าเป็นปัญหาจนถึงทุกวันนี้ เพราะในชุมชนนี้ มีหมู่บ้านจัดสรรหลายหมู่บ้าน ซึ่งยุ่งยากเพราะว่า หมู่บ้านจัดสรรค่อนข้างเป็นเอกเทศ ก็คือแยกออกไป ไม่อยากให้ใครเข้าไปยุ่งเกี่ยว และไม่ยอมรับกฎกติกา ไม่อยากให้คนนอกที่ไม่ใช่คนในหมู่บ้านเข้าไปยุ่ง แต่ว่าเราก็พยายามทำให้เขาเห็น จนดีขึ้นมาบ้าง เพราะว่าเราไปตั้งกรรมการในหมู่บ้านจัดสรรเลย”(ID9:103-112)

“ผมจะบอกว่าแต่ละหมู่บ้าน มันมาเหมือนกัน บางหมู่บ้านที่มันเข้มแข็งก็สามารถดำเนินการได้เต็มที่ แต่บางหมู่บ้านที่ไม่ค่อยสนใจ ก็จะมีเป็นบางหมู่บ้าน” (ID6: 486-488)

“จะว่าดีก็ในตำบลนี้ก็อย่างพอหลวม เขาก็ไม่ตีมาครับ ไม่ตีมาก็หลายคน อยู่แต่ที่ว่าอุปสรรค คือว่าบางที่ผู้นำสนใจ แต่ว่าเมื่อไปถ่ายถอดแล้วไม่สามารถดึงความร่วมมือจากชาวบ้านได้มาเต็ม 100 แบบนี้เนาะ”(ID7: 493-495)

“เด็กและเยาวชน มันเป็นส่วนเข้ามากลุ่มน้อย เด็กและเยาวชนเข้าน้อย ไม่ค่อยมี มีมาน้อยมาก เพราะว่าจะเป็นวัยใหญ่ๆ นี้ ส่วนมากวัยเด็กที่นี้น้อย ไม่ค่อยมี เขาไม่ค่อยให้ความสำคัญตรงนี้สักเท่าไร แค่ 10 กว่าคน ไม่ค่อยสนใจ กลุ่มเยาวชนไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญ พุดง่ายๆ ในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นที่อายุ 10 กว่าคน เนี่ยะยังยากครับ” (ID11: 107-127)

“ที่นี้ร้านค้าเขาก็จะเสนอขึ้นมาว่าที่นี้เราบอกว่าไม่ขายตอนวันพระแต่ลูกค้าไม่เข้าใจ ก็เหมือน เป็น ทำไมร้านไม่ขาย ไม่ขายก็ไปซื้อที่อื่น เขาจะแบบเนี่ยะคะ เราก็เลยขอให้ทางเทศบาลเรากับทางคณะ สงฆ์เนี่ยะก็คือ ทำอะไรก็ได้ที่ขึ้นมาว่าให้ลูกค้าเข้าใจว่า ร้านค้าให้ความร่วมมือกับชุมชน” (ID18: 58-63)

“เจ้าภาพจัดงานจริงๆก็คือเราไม่ได้เลี้ยงไม่ได้อะไรนะ ส่วนใหญ่เราจะเลี้ยงเป็นเครื่องดื่มน้ำหวาน อะไรพวกนี้มากกว่าที่เราจะสนับสนุน แต่ว่าก็คือพวกกองเชียร์เองแหละคะ ส่วนใหญ่เราไม่ขายในเขต แข่งขันกีฬา ตรงนี้ก็คือห้ามขายเหมือนกัน มันมีทั้งผู้ที่เข้าใจและไม่เข้าใจ แต่ท่านนายกก็มีเปรยๆ นโยบายเนี่ยเหมือนกัน มันก็ยังกำกวมอยู่ว่า ถ้าอย่างนั้นเพราะบางคนที่ไม่เห็นด้วยก็จะว่าถ้าเป็นแบบนี้ก็ไม่ต้องจัด คือบางคนทีพูดประชดประชัน ถ้าคิดจะทำแบบนี้ ก็ไม่ต้องทำ แล้วอย่างคนที่เห็นด้วย ก็อ้าวเนี่ยมัน ก็พาด้านยาเสพติด อะไรแบบนี้ก็มีเหมือนกัน อันนี้ก็ถือว่าเป็นอุปสรรค” (ID18: 310-330)

“เรื่องเหล่า ที่ค่อนข้างจะยากอยู่ ก็คือเรื่องร้านขายเหล้าเพราะมันเป็นเรื่องผลประโยชน์ เรื่อง ผลประโยชน์ คือ คือในส่วนของในชุมชนเขาก็เวิร์กของเขาไปในส่วนนี้เยอะแล้ว แต่ว่าที่ค่อนข้างจะยาก อย่างที่พี่เข้า พี่เข้าไปร่วมตรวจร้านค้า พี่ไปมาเนี่ยะ เห็นๆ คือ เขาไม่คิดว่าเราจะไปแบบ ไปแบบไม่ให้ได้ ตั้งตัว ขายเหล้าในเวลาที่เขาห้าม” (ID13: 37-40)

“การทำขับเคลื่อนของเรา ส่วนใหญ่ที่จะยากคือ งานบุญ งานบุญงานที่เป็นมงคลดีกว่า ไม่ใช่งาน บุญอย่างเดียว งานมงคลอย่างงานแต่งงาน งานอะไร เรายังเจาะเข้าประเด็นนี้ยังไม่ได้ เราได้แค่เป็นงาน ศพ งานโสกเศร้า แต่ที่นี้คืออย่างหนึ่งที่ ที่เขาคืนข้อมูลให้ตลอดก็คือก๋วยสลาก ที่อื่นเลี้ยงกัน ที่นี้ไม่มีเลย” (ID13: 44-46)

“การเชิญชวนมาร่วมโครงการนี้ แต่ไม่ได้บอกว่าบังคับนะ ยินดีที่จะร่วมกับโครงการกับเราด้วย เพื่อที่แต่ๆ ส่วนมากเค้าเข้าร่วม แต่สิ่งที่ตามมาก็คือ มันก็ไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ มันก็โอเคอะมันก็ได้ระดับหนึ่ง คือ เราก็ไม่ได้บอกว่า เออเนะ มันจะต้องพลิก เพราะพื้นที่แบบนี้มันเป็นพื้นที่ไม่ใช่พื้นที่ชนบท เดียวนี้จะเป็น เมืองด้วยซ้ำไป โดยเฉพาะเรื่องเหล่านี้ เราก็เลยคิดว่าใช้เวลาหน่อย แต่ได้ขับเคลื่อนในภาพของตำบล” (ID14: 43-49)

“อย่างเรื่องยาเสพติดนี่ก็ยากมาก ถามว่ามีไหมมี อันที่ 2 คือ เรื่องเหล้าเคยเข้าที่ประชุมสภา ประชาชนพูดกันว่าเราของดชายเหล้าวันพระได้ไหม ร้านขายเหล้าเนี่ยะปรากฏว่ายาก” (ID16: 62-70)

“แล้วถ้าหลังจากนี้หละ เราไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตลอด แล้วอย่างวัดเนี่ยะ พระท่านก็อยาก ให้ เด็กๆเข้ามา เข้าหาวัดเนี่ยะแต่ก็ยากมาก เด็กสมัยนี้ไม่ค่อยเข้าวัด ไม่เข้าวัดอะมันก็เลยเป็นปัญหาน่า หนักใจครับ เรื่องวัยรุ่นในตอนนี้” (ID16: 176-180)

“ส่วนใหญ่เราจะนำร่องอยู่หมู่ 3 เพราะหมู่ 3 นี้พื้นที่พร้อมเนาะ แล้วก็ชาวบ้านมีส่วนร่วม เราจะเอาโครงการลงเนี่ยะ เราจะดูว่าจะเอาลงที่หมู่บ้านไหน เราจะขับเคลื่อนทั้ง 9 หมู่บ้านนี้ยากมาก บางหมู่เขาก็ไม่พร้อม” (ID16: 245-251)

“เสียงตามสาย คือ บางคนฟังแล้วมันไม่เกี่ยวกับเรา ไม่เกี่ยวกับไม่สนใจละ ประชาชนไม่ให้ความใส่ใจ” (ID21: 311)

“ไม่ได้เลี้ยง แต่ว่ากินจากข้างนอกเข้ามา กินแล้วมาร่วมงานครับ เจ้าภาพอาจจะไม่ได้เลี้ยงหรอก แต่ว่าพวกมาด้วยมากินในงาน เพราะมันจะมีบางงานศพเล่นพนันกันนิดหน่อย ขอเบื่องบนได้ เขาก็ให้นิดหน่อย”(ID22: 333-337)

“อันดับแรกเนอะ เราต้องขอความร่วมมือก่อน คือ คนเมืองเนอะหรือว่าคนไทยเนี่ยะ การเราเข้าไปหาเค้าไปพูด ไปร้องขอเค้าให้ความร่วมมือ แต่มันก็จะมีบางสถานประกอบการที่เค้าแบบไม่ให้ความร่วมมือเท่าไร เราก็ต้องใช้กฎหมายต่อไป เรื่องของกฎหมายเนี่ยะขอให้เป็นสเต็ปสอง”(ID24: 74-77)

“มีร้านค้าเยอะเนอะ คนก็เลยมองเป็นสิ่งที่หากินได้ง่ายอะไรประมาณนี้ ถ้ากินยากหน่อยก็คงไม่ลำบาก แล้วขายปลีกจะขายง่ายมีเงิน 20 บาท ก็กินได้”(ID24: 223-224)

“อย่างที่พี่ว่าช่วงแรกๆ ที่บางครั้งอย่างคนที่ดื่มเป็นประจำเขาไม่เข้าใจก็จะไปโวยวายที่ร้านนั้น ก็คือปกติคนที่มาดื่มเนี่ยะคงจะดื่มมาหนึ่งแล้ว ก็คือมีอาการอยู่แล้วนะคะ ก็จะมีนิดหน่อยแต่ช่วงหลังๆมาก็ไม่ค่อยมีอะไร” (ID18:252-256)

(2.3) ความเคยชิน/ธรรมเนียมและประเพณี ความคุ้นชิน ประเพณี และวัฒนธรรมไทย มักมีการเฉลิมฉลองในโอกาสพิเศษต่างๆ ซึ่งเมื่อเกิดการเฉลิมฉลองหรืองานเลี้ยงต่างๆ เจ้าภาพมักเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับผู้เข้าร่วมงาน จนกลายเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งในงานเลี้ยงต่างๆ ซึ่งความเคยชินเหล่านี้ เป็นการหล่อหลอมวัฒนธรรมการดื่มให้เกิดขึ้นในชุมชนโดยที่ชุมชนไม่รู้ตัว

“ขาข้างนี้เราก็ยังอยู่ในนี้อยู่ เพราะฉะนั้นเนี่ยะ ถ้ามองว่ากิจกรรมที่มันไม่ค่อยเวิร์กก็คือ กิจกรรมที่มันลงไปอยู่ในชุมชนแล้วมันมีธรรมเนียมมาก่อน เพราะเข้าไปปั๊บ เขาก็จะมีเหล้า งานต่างๆที่เป็นงานของเขาเองอยู่แล้วเนี่ยะนะ” (ID1: 338-341)

“พอพูดถึงประเพณีมีแน่นอน เพราะวิถีชาวบ้านเขาก็มีการดื่มอะไรอยู่แล้ว มีฉลองคือมันก็มีอยู่ว่าทางประชาชนบางท่านก็เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติของเรานะคะ ว่าเราณรงค์หรือคิดกิจกรรมอะไรขึ้นมา บางท่านก็ให้ความร่วมมือแล้วก็มีเข้าใจในกิจกรรมที่เราจะดำเนินงาน แต่บางท่านที่เหมือนกับว่าดื่ม

เป็นประจำอยู่แล้ว ก็คือว่าเขาจะให้ความร่วมมือที่ยากหน่อยนะคะ แต่ก็เริ่มปรับตัวขึ้นไปเรื่อยๆมาก” (ID18: 12-25)

“คือมันเป็นจารีตประเพณีของเขามาด้วยค่ะ คือ เขาไม่ได้รับข้อมูลอื่น อย่างพี่เนาะพี่เห็นความแตกต่างเพราะพี่อยู่บรรจุปี 29 ที่ (ชื่อสถานที่) พี่ก็แปลกว่า พี่ไม่เคยเห็นแบบนี้ หมายถึง เหมือนกับงานปอยหลวงค่ะ คือไปร่วมบ้านนั้น ไปร่วมบ้านนี้ แล้วทุกบ้านก็จะมีเหล้าตั้งอยู่เงี้ยะคะ” (ID13: 50-54)

“คือจริงๆ แล้วเนี่ยะ งานอื่นๆ ผมอยากให้มีไม่ หมายความว่างานขึ้นบ้านใหม่ งานต่างๆ เหล่านี้ นะครับ แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่ให้มีเลย แต่อยากให้มีเหมือนกับเป็นพิธีการ เรากินกันแต่พอประมาณ แล้วก็เลิกกันไป คือถ้าเรายังติดในเรื่องเดิมก็กินกันแบบ โทษทีเถอะก็กินแบบตั้งแต่เข้ายันค่านะ มันก็หมดหนึ่งหมดทรัพย์โดยไม่มีประโยชน์อะไร สองงานก็ได้เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา บางทีก็ไปทำทะเลาะกันในงานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ ก็กลายเป็นงานไม่มงคลละ” (ID1: 344-348)

“มีปัญหา อ้อ พี่กำลังจะบอกว่าบางทีการดื่มการอะไรมันเป็นวัฒนธรรมบ้าน”(ID4: 400)

“ชาวบ้านดูว่าเห็นด้วยกันนโยบายตรงนี้ใหม่ แปลว่าทัศนคติของชาวบ้านนี้สำคัญเพราะว่าทำที่สุดเขาเป็นคนเลือกอีกทีหนึ่ง เหมือนกับว่าไป ก็ต้องดูคนส่วนใหญ่ใช่ไหมคะ ถ้าเกิดคนส่วนน้อยที่ไม่ชอบ แต่คนส่วนใหญ่เขายังดื่มอยู่ ถามว่าเสียงส่วนใหญ่มันก็เราก็ต้องเชื่อเสียงส่วนใหญ่กว่าใช่ไหม คนไม่กี่คนเองอยากจะทำให้ท่านนโยบายนี้ แต่รอบบ้านเขาก็ดื่มกันหมดอย่างเนี่ยะ”(ID4: 446-458)

“แปลว่าตอนนี้ที่เรากำลังพยายามเนาะ ก็คืองานแต่งงานกับงานขึ้นบ้านใหม่ก็คือเป็นปัญหาที่สุด เป็นปัญหานะครับ คิดว่าอุปสรรคหลักๆ ที่ทำให้งานแต่งงานยังไม่ได้ งานขึ้นบ้านใหม่ไม่ได้เพราะอะไร มันคือเหมือนกับเขาถือว่ามันเป็นประเพณี เขาทำมาอย่างเนี่ยะ ก็มันเป็นมาแบบเนี่ยะทุกงานนั้นนะ มันเหมือนกับว่าเป็นกิจกรรมที่เมื่อมีงานแต่งงานขึ้นบ้านใหม่ต้องมีเหล้า ผมว่าถ้าไม่มีเหล้ามันก็น่าจะทำได้นะ มันเหมือนค่านิยม”(ID5: 647-664)

“งานบุญอะคะ มันหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่เขาจะมีไว้เพื่อคนหมู่บ้านอื่นที่มาทำบุญ”

“งานบุญมันเหมือนวิถีของเขา คือ มันต้องเตรียมไว้สำหรับแขกที่จะมาร่วม เพราะว่าเขามันเป็นการพูดคุยในกลุ่มอย่างศพไม่เลี้ยง งานบุญเลี้ยง” (ID8: 291-298)

“คือ คนส่วนใหญ่ยังติดพฤติกรรมเดิมๆ อยู่อย่างนี้” (ID8: 499)

“ส่วนมากจะกินตามประเพณี กินเป็นประเพณี เมื่อดอดวันนี้มีน้อย สลากกับปอยหลวง ประเพณีปีใหม่ ปีใหม่เมือง ไม่ใช่ปีใหม่ไทย หนึ่งปีจะกลับมาเจอกันทีหนึ่ง มีน้องอยู่ต่างจังหวัดก็จะกลับมา ส่งสรรค์เฮฮา แบบหนึ่ง” (ID8: 514-533)

“ก็จะใช้เหล้าเพียงแค่ 11 ขวด เอววันที่วันไปตัดไม้ ไปตัดไม้เอามาเผาศพ ที่เอามาทำฝืนนั้นนะ เพราะว่ามันจะเอาใส่ขันตั้งกับเอาไว้ให้พวกนั้นไป 5 ขวดและอีก 6 ขวดก็เอาไปไว้วันที่เผา ให้ใส่ขันตั้งกับพวกที่เฝ้ากลบศพกลบอะไรให้มันหมด” (ID6: 1023-1030)

“แต่อีกตัวหนึ่งที่มีปัญหาเลยที่ว่ากิจกรรมที่เคยคิดขึ้นมาเหมือนกัน อย่างงานในหมู่บ้านที่ว่าอย่าง งานศพ งานแต่งงานเขาจะมีการเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เราก็เคยคิดตรงนี้เหมือนกันว่าอยากจะขอ ความร่วมมือ ถ้าเราขอความร่วมมือจากเจ้าภาพไม่เลี้ยงผู้มาร่วมงานได้ไหม แต่ตัวนี้เป็นประเด็นใหญ่เลย ก็ คือส่วนใหญ่ก็มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่ส่วนใหญ่ถ้าคุณประเมินออกมาแล้วก็จะไม่เห็นด้วย ก็คือตาม ธรรมเนียมบ้านเรา ถ้าไม่เลี้ยงก็จะมีการติดจินนิทาว่า เจ้าภาพชี้เหนียว งก” (ID18: 282-298)

“ที่นี้ความเป็นอยู่มันเป็นถึงชนบทจริงๆ โกลัตัวอำเภอแต่ว่าความเป็นอยู่เขาเป็นเครือญาติ ชนบท สูงอยู่เหมือนกัน จารีตประเพณีเก่าอย่างอย่างผู้ใหญ่บ้านที่นี้ขนาดเป็นคนรุ่นใหม่พูดเป็นคร่าวเป็นเครือ(ชื่อ ชนกลุ่มน้อย) เขาก็เลยดื่มกันตามธรรมเนียม”(ID13: 56-58)

“มีงานศพแล้วค้างดเหล้า มันก็มีผลคือ หนึ่ง มันก็จะมีผลต่อความเชื่อหรือค่านิยมที่บอกว่าถ้าไม่ เลี้ยงแล้วรับรองเลยงานศพนั้นจะไม่มีคนไปช่วยอะไรต่างๆ ซึ่งมันมีจะคำพูดเหล่านี้ คือ เป็นข้ออ้างมาโดย ตลอด ซึ่งเรารู้แล้วว่าพื้นที่บางพื้นที่ที่เขาทำอะ มันก็ไม่มีปรากฏที่บอกว่าไม่มีคนไป ไม่มีคน” (ID14: 36-38)

“ซึ่งตรงนั้นในส่วนของตัวเองบ้านเองในส่วนของตัวเองเนี่ยะ คือ ต้องบอกว่าห้ามไม่ได้ 100% เขาก็จะแบบว่าก็ดื่มในส่วนของเขาแบบเนี่ยะคะ แต่ก็รู้ในสัดส่วนของว่า ในส่วนนี้เป็นเรื่องของงาน ประเพณี แต่ส่วนของงานรื่นเริง เขาก็จะมีภาคของเอกชน ภาคส่วนตัวของเขาต่างหาก” (ID15: 54-56)

“ตอนนั้นผมชวนคุณหมอมาร่วมนำเสนอด้วยก็มีชี้ให้ล้าลุกขึ้นถามว่ากลัวว่างานศพไม่มีใครมาจัด” (ID17: 705)

“ปอยหลวง สลากแบบเนี่ยะทำบุญนี้สัก 100 สัก 1,000 กินดื่มเขาเป็น 10,000 เพราะวัฒนธรรม มันแบบเนี่ยะ งานบุญกินเหล้ากัน พวกนักเรียนเนี่ยะพาเพื่อนมาอะไรกันมา มันแก้ยากอะ มีการมีงาน ทำไม่ไม่เลี้ยงนมมีไหม เขาเลี้ยงนมมีไหม ไม่มีเหล้ามีไหม ถ้าผมไปพูดแบบนี้เขาจะเกลียดผม เขาจะเกลียด เขาจะแอนตี้ผมเลย ถ้าผมไปงานเลี้ยงไหน ผมจะสเปปี้ถ้าเขาเลี้ยงนม นมร้อนนี่นะ ผมชอบกิน 2 แก้วอุ่น ครับ แต่ถ้าเลี้ยงเหล้าไม่ต้องชวนผมก็ได้แบบเนี่ยะ ถ้าเราปฏิเสธแบบนี้เนี่ยะ เนี่ยะจะมีผลต่อการเมืองหรือ มีครับ มี อย่างผมไปการไปงาน ผมก็ต้องเอาเบ็งค์ 20 ไปด้วย ส่วนมากชี้ให้ล้าจะมาขอแบบเนี่ยะ ถ้ามัน ได้ละก็ไปดื่มแบบนี้อะ ถ้าอย่างนั้นก็ไมยอม ก็ไม่ไปอะนั่นแหละครับ บางครั้งมันก็ฝืนความรู้สึกเราเนาะ เรา เป็นนักการเมืองพูดแรงไปมันก็ไม่ดี มันมีครับมีทุกที่ งานบุญกับชี้ให้ล้าเนี่ยะมันของคู่กัน ทำได้ดีที่สุดคือ งานชาวดำ งานบุญนี้เราจะไม่สามารถจะเข้าไปถึงได้ สมมติอย่างแต่งงานแบบนี้เนาะ กินเลี้ยงฉลองรับ บริญญาแบบเนี่ยะ วันเกิดแบบเนี่ยะส่วนใหญ่เอาเหล้ามาทั้งนั้น เป็นเรื่องสนุกสนาน เฮฮา วัฒนธรรมของ เรา” (ID16: 445-473)

“ครับบางคนก็บอกว่า งานศพ งานทุกอย่างเนี่ยะ ถ้าไม่เลี้ยงกับชี้ให้ล้าเนี่ยะไม่มี ก็ถูก ก็อย่างชน เติ้นท์ชนเก่าอ้อ คนดีไม่ค่อยชน พวกชี้ให้ล้าทั้งนั้นชน เราก็พยายามค่อยๆปามเนาะ ค่อยๆให้เขาอยู่ในกรอบ บ้าง อย่างสมมติว่างาน 2-3 วันไม่กินแบบเนี่ยะ แต่ถ้าศพออกไปเรียบร้อย เผาเรียบร้อยเก็บกวาดข้าวของ

แล้วกิน เราก็ไม่ว่า เราก็ยังพอผ่อนปรนได้อยู่ เปิดใจเข้าหากันเนี่ยะถูกไหม เพราะอย่างว่าที่บอกจะเอาใน ครั้งเดียวมันยาก มันต้องใช้เวลาอะครับ” (ID16: 607-618)

“ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยกิน แต่ถ้าเข้าสังคมบางครั้งเขาให้กินก็ต้องกินนิดๆ หน่อยๆ แต่ถ้าเรามีทางที่ ปฏิเสธได้ก็ปฏิเสธ” (ID20: 172-173)

“เขาทำมาแต่เดิมตอนนี้ผมก็ได้แต่รณรงค์ไม่ให้มี เรื่องของพวกนี้เนาะ มันเป็นวัฒนธรรมที่เขาทำ มานาน อย่างน้อยเวลาผู้นำชุมชนไปก็ห้ามเอามาตั้งแบบเนี่ยะ”(ID19: 64-67)

“สุราก็เหมือนกัน ตอนนี้เด็กยังเล็กแต่เด็กจะซึมซับพฤติกรรม วันข้างหน้าเด็กจะกินเหมือนเรา เพราะมีความรู้สึกที่ว่าพ่อแม่ก็เคยกินมันก็ไม่ใช่เป็นไรเป็นเรื่องปกติ ทุกๆวัน ทุกงานที่เรากินตามเทศกาลตาม โอกาสเพราะเรากินกันเป็นนิสัย มันชิน” (ID22: 153-156)

(2.4) **กระทบต่อฐานเสียงในชุมชน** ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ผู้นำชุมชนในระดับท้องถิ่น เช่น นายองค์การบริหารส่วนตำบล/นายกเทศมนตรีตำบล จะมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี โดยผู้สมัครส่วนใหญ่ที่ได้ชนะการเลือกตั้ง ก็มักเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นนั้นๆ ที่มีความ ผูกพันกับชาวบ้าน โดยช่วยเหลือเจือจุน หรือเป็นผู้ที่เคยมีผลงาน ประสบความสำเร็จจึงมีอิทธิพลต่อ แนวคิด หรือการดำรงชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น อย่างไรก็ตาม การที่มีความคิดเห็นไม่ลงรอย หรือ ขัดแย้งกับกลุ่มชาวบ้าน หรือกลุ่มอื่นๆ ในชุมชน อาจจะทำให้กระทบต่อฐานเสียงในการเลือกตั้งในสมัยหน้า

“คือผู้นำไม่ยอมรับ แต่ชาวบ้านก็ทำกันอยู่แอบๆทำกันไป ผมไปดูเนี่ยะ ผู้นำไม่ประกาศ ไม่ ส่งเสริมไม่พูดเลย จะกลัวคะแนเสียงหรือกลัวอะไรก็ไม่ว่า แต่ว่าไม่พูดเลย มันเป็นวัฒนธรรมอย่างนี้ บ้าน เรากินมาอย่างนี้ก็ทำไปอย่างนี้” (ID1: 372-374)

“แต่ว่า อ่า ถ้านายก ถ้าเคร่งครัดเกินไปการยอมรับของผู้ใหญ่บ้านกับคนในตำบลเนี่ยะยอมรับได้ ไหม ถ้ามองอีกอย่างก็คือว่า มันเป็นเรื่องของความนิยม ถ้าเกิดความนิยมเป็นลบเราก็มีปัญหาอีก” (ID4: 391-399)

“เพราะถ้าไปห้ามเขาหมด คะแนนิยมมันก็ลดถูกไหม ถ้ามองอีกอันหนึ่ง ทำไมนายกมีสิทธิ์อะไรที่ จะไปห้ามไม่ให้กินเหล้า ดั่งคือใครอะที่ไปซื้อ อะไรทำนองนี้อะไรหลายๆอย่าง เพราะฉะนั้นมันจะสำเร็จหรือไม่ สำเร็จ มันก็ต้องเริ่มตั้งแต่ในหมู่บ้าน คนในหมู่บ้าน” (ID18: 423-430)

“ถามว่าเลิกขายเหล้าปู้ปอบ ร้านเหล้าในตำบลเดือดร้อนไหม อ่า ถ้าร้านเหล้าในตำบลนั้นมีพวกที่มี อิทธิพล มันก็จะมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย มันก็จะมีผลกระทบหลายๆอย่าง ในเรื่องของศาสนา มา ทำอะดี เพราะมันก็ดูน่าเชื่อถืออะ แต่เขาไม่สามารถที่จะลงในระดับลึกๆ ได้อะคะ มันก็เลยแค่นี้ๆมา หยิบมาปู้ปอบ ก็เป็นภาพหนึ่งที่ดูสวยงามเท่านั้นเอง ปัญหา มันก็เลยแก้ไม่ได้” (ID4: 953-966)

“ว่าทำใหม่อย่างเงี้ยอะคะ ผู้ใหญ่เขาก็คงไม่กล้า เพราะเขาบอกว่าก็ลองดูสิ แกก็คงรู้แล้วว่ามันจะโดนอะไรขึ้นมา”(ID13: 194-195)

“ในงานของส่วนนายเอง เคยมีความคิดที่ว่าจะเชิญชวนนะคะ ในช่วงของเข้าพรรษาทั้งในส่วน ของประชาชนเอง แล้วก็ในส่วนของร้านเหล่าทั้งหลาย เช่น ว่างดจำหน่ายในวันพระ งดจำหน่ายในช่วง เข้าพรรษาอะไรแบบเนี้ยะ แต่ว่ามันเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากอะนะคะ มันกระทบกับเรื่องของรายได้เรื่องของ อาชีพอะไรอย่างเนี้ยะ ก็คือเป็นเรื่องของแนวคิด แต่ว่าในเรื่องความจริงมันกระทบกับปัจจัยอื่นๆอะคะ” (ID15: 160-167)

“มีการมีงานทำไม่ไม่เลี้ยงนมมีไหม เขาเลี้ยงนมมีไหมไม่มีเหล่ามีไหม ถ้าผมไปพูดแบบนี้เขาจะเกลียดผม เขาจะเกลียด เขาจะแอนตี้ผมเลย ถ้าผมไปงานเลี้ยงไหน ผมจะแฮปปี้ถ้าเขาเลี้ยงนม นมร้อนนี้ นะ ผมชอบกิน 2 แก้วนูนครับ แต่ถ้าเลี้ยงเหล่า ไม่ต้องชวนผมก็ได้แบบเนี้ยะ” (ID16: 449-456)

“แต่เรื่องเหล่าเนี้ยะ ผมก็ไม่ดื่มนะ บุหรี่ผมก็ไม่สูบ อย่างบางคนว่าเหล้ามันก็ไม่กิน บุหรี่มันก็ไม่สูบ เอาการทำไม่แบบเนี้ยะ ผมก็ว่าทำไม่ไม่มองมุมกลับนะ คนแบบเนี้ยะแหละหายาก” (ID9: 387-395)

“มืออย่างผมไปการไปงานผมก็ต้องเอาเบ็งค์ 20ไปด้วย ส่วนมากซื้อเหล้าจะมา นายผมขอแบบ เนี้ยะมาขอเนาะ ถ้ามันได้ละก็ไปแบบนี้ละ ถ้าอย่างนั้นไม่ก็ยอม ไม่ไปอะนั่นแหละครับ บางครั้งมันก็ฝืน ความรู้สึกเราเนาะ เราเป็นนักการเมืองพูดแรงไปมันก็ไม่ดี มันมีครบมีทุกที่” (ID16: 458-464)

“(งดเหล้าเข้าพรรษา) ให้มันเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านให้ได้ บางคนอาจจะเกลียดผมแบบเนี้ยะ แต่ผมทำในสิ่งที่ถูกต้อง” (ID16: 586-588)

(2.5) ความขัดแย้ง/ไม่เห็นด้วย ของผู้นำชุมชน เป็นความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ซึ่งอาจเป็น ระหว่างผู้นำชุมชนกับผู้นำชุมชน หรือระหว่าง ผู้นำชุมชนกับหัวหน้ากลุ่มต่างๆ ภายในชุมชน ซึ่งความ ขัดแย้งนี้ผลทำให้การปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดหยุดชะงัก หรือดำเนินการไป อย่างไม่ต่อเนื่อง

“ถูกต้อง อันเนี้ยะคือปัญหาเพราะอันนี้ไม่ใช่เรา ไม่ใช่คนของเรา ส่งไปก็ไม่ต้องทำ คือ มันเล่น แบบทางด้านหลังอะ คือ เวลาพูดกับเราก็ได้รับนโยบายไป ก็โอเค แต่เขาไม่ติดตามว่าทำไมมันไม่เดินแบบนี้ บ้านนี้เป็นยังไง อ้อ ปรากฏว่า มาดูว่าเบื้องหลังเป็นยังไง” (ID1: 1187-1189)

“เคยเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนไหมครับ เอาง่ายๆ ครับ 46 คนเนี้ยะเนาะเป็นตัวแบบแก่ชุมชน หรือชาวบ้านใหม่ ว่ากิจกรรมอะไรก็ตามที่เป็นงานเลี้ยงงานศพทั้งงานบุญงานชาวดำเนี้ยะเนาะที่เราจะไม่ เลี้ยงสุรา เวลาจะทำอะไร ผมก็ยกตัวอย่างผมคนเดียว ผมจะไม่เอาคนอื่นเลย กรรมการบางคนก็ทานเยอะ บางคนก็ไม่ทาน บางคนก็ทานนิดๆ บางคนก็อย่างที่ผมบอกเนี้ยะ คือ ทานแล้วก็เลิกไปเลย นะคือมัน

ลำบากนะในการเหมือนกับคณะกรรมการบอกว่า ถ้าเวลาว่าง ถ้าแกมา มาเกินขีดจำกัดเวลาประชุม หมู่บ้านประชุมทุกเดือนนะอาจารย์ หลังจากทีประชุมจากอำเภอมาแล้วผมจะประชุมทุกเดือน ผมจะเอามาพูดในที่ประชุมเลย เหมือนกับว่าไม่ใช่ประธานกันนะ ไม่ใช่ประธานกัน คุณมีตำแหน่ง คุณเป็น คณะกรรมการหมู่บ้านเหมือนเป็นคณะรัฐมนตรี ในเมื่อคุณทำให้เป็นตัวอย่างพี่น้องชาวบ้าน ทำอย่างเนี่ยะ คุณไม่อายหรือ”(ID5: 689-711)

“ผมจะคุยในส่วนของที่ประชุมหมู่บ้านให้ชาวบ้านเนี่ยะ ได้รับรู้ให้เหมือนชาวบ้านกตัญ คือ บอกว่าคุณมีตำแหน่ง อย่างผู้ช่วยผม ถ้าแกมาผมก็จะบอกว่า งานเนี่ยะคุณไม่ใช่ชาวบ้านธรรมดา คุณเป็นตัวแทนของพี่น้องชาวบ้าน ถ้าคุณดีมอย่างนี้ คุณเป็นมาเป็นแบบอย่างพี่น้องชาวบ้าน แล้วทีนี้พี่น้องชาวบ้านที่ไม่ทานไม่ตีมอย่างคุณ คุณไม่อายหรือ คิดเอาเอง ผมบอกว่าแบบนี้มันอยู่ที่จิตสำนึกคุณ ซึ่งเค้าก็อาจไม่พอใจ”(ID5: 717-725)

“เพราะเขาเรียกว่าผลประโยชน์ขัดกัน เพราะเรื่องการเมืองมันเป็นเรื่องความได้กับเสีย เรื่องคนหนึ่งได้ คนหนึ่งต้องไม่ได้ เพราะมันมีอย่างเดียว คนหนึ่งเป็นนายก คนหนึ่งก็ไม่ได้เป็น เพราะถ้ามันมีจิตใจอย่างสหรัฐอเมริกาแล้ว มันก็จับมือกัน มันก็ไม่มีปัญหาที่ไม่สร้างความเดือดร้อน แต่บ้านเรามันไม่เป็นอย่างนั้น”(ID1: 1191-1193)

“มีผู้ใหญ่ในชุมชนที่กินเป็นประจำ เรื่องห้ามกันไม่ได้ เขาไม่ยอม แต่ว่าปัญหาหลักที่เห็นกันทุกกลุ่ม คือ เด็กไม่ค่อยให้ความร่วมมือ” (ID12: 168-172)

“ตอนแรกมันโหดหิน การที่เราจะไปฝากกับวิถีชีวิตที่เขาใช้เหล่านี้เป็นตัวนำ มันเป็นความขัดแย้งที่ว่าผู้ใหญ่กับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทะเลาะกันจนละ ก็มันทำให้สังคมในชุมชนช่วงนั้นเหมือนกับแตกแยก คนสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งฝ่ายที่เห็นดีด้วย อีกฝ่ายไม่” (ID13: 184-186)

“แกนนำที่ไม่พอใจคือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เจี้ยะแหละคะ เขาก็เลยลุกขึ้นมาพูดเลยว่า ถ้าต่อไปนี่ถ้าจะมางดเหล่านี้ในงานศพ ให้ผู้ใหญ่ กับ(ชื่อคน)นอนเฝ้าศพนะ ทีนี้ใครก็ไม่มาช่วยแหละคะ” (ID13: 200-201)

“เลี้ยงเหล้า คือ เหล้ากับงานศพมันของคู่กัน เพราะฉะนั้น ผู้ช่วยถึงขนาดพูดว่า ถ้านั้น คุณกับผู้ใหญ่ก็ไปเฝ้าศพนะ เพราะว่าเขาถือว่าชี้เหล้ามันช่วยงาน ข้อดีของชี้เหล้าก็คือ คนปกติจะหนีกลับบ้านไปนอนบ้านหมดแต่ชี้เหล้าหนะอยู่ทั้งคืน” (ID13: 253-254)

“ตอนนั้นมันมีกระทรวงสาธารณสุข เขาเน้นเรื่องสุขภาพดีถ้วนหน้า เมื่อปี 2543 ทีจะเห็นเลยคู่มือตลอดของกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเรื่องของชุมชน ละพีก็คิดว่า ตอนเป็นลูกน้องเขาเราทำอะไรไม่ได้คะ เพราะว่ากรอบเราเราเป็นผู้ปฏิบัติ เราจะไปออฟไซค์ก็ไม่ได้” (ID13: 127-129)

“ผมก็บอกว่ามันจะก็เมตร มันจะสถานศึกษา มันจะเป็นอะไรก็ตาม ประถม มัธยม คุณจะบอกว่าเด็กมันไม่รู้เรื่อง คุณอย่าไปดูถูกเด็กนะ ถ้าคุณพูดแบบนี้ คุณดูถูกเค้า เค้าพร้อมที่จะเรียนรู้จากผู้ใหญ่อยู่ตลอดเพราะคุณไม่มีฐานการเรียนรู้ในสมองคุณเลย คุณยังมาตอบ บางคนเป็นถึงขั้นปลัดแล้วพูดอย่างนี้เป็นนายตำรวจพูดอย่างนี้ ออกห้องมาเดินออกมา แบบสังคมนี้คงมีอีกนาน ผมว่าทำไมคุณไม่ฉวยโอกาส

เลย ยิ่งไงก็ช่างเหอะ ผมไม่ให้ขายในรัศมีตรงนี้ ถ้าคุณจะขายจริงๆ มาคุยกับผม ผมจะหาที่ขายให้เอามั้ย คุณจะพอใจหรือไม่พอใจ ไม่รู้ แต่ผมมีที่ให้ขาย โชนคุณอยู่ตรงนี้ หาโอกาสที่เค้าจัดให้คุณ เพื่อให้คุณมาแก้ปัญหา” (ID14: 365-371)

“คือมันอยู่ที่ผู้นำอะครับ ถ้าผู้นำเอาจริงเอาจริงเนี่ยะไม่ว่าเรื่องยาเสพติด ไม่ว่าเรื่องเหล่าเนี่ยะได้ อย่างสมมติว่าผมคุยกับทางคณะสงฆ์ว่าเข้าพรรษาเนี่ยะร้านค้า เราของคขายเหล่าได้ไหม ผู้นำบอกว่า ไม่เอาผู้นำบอกว่ายาก” (ID16: 125-128)

“ไม่คิดเพราะผู้ใหญ่หลายคนต้าน ถ้าเราตั้งใจทำงานเราอย่าไปกลัวว่า ถ้าเราดีจริงนะ วันนี้เขาไม่เห็นเราวันหน้าเขาก็เห็น เราก็เราใช้เครื่องมือบัญชีครัวเรือนให้เขาว่า พอไม่ดีมีรายจ่ายลดลงเยอะเลย” (ID9: 196-198)

“แต่บางครั้งนี่ อย่างผู้ใหญ่บ้านขายเหล่าซะเองแบบนี้ ขายหลายพื้นที่มากร้านขายของชำ เราว่าผู้ใหญ่บ้านขอปิดได้ไหมร้าน เขาว่าไม่ได้ วันพระขายดี เนี่ยะครับมันเป็นแบบนี้แหละ”(ID16: 139-141)

“เคลื่อนทั่วจังหวัดเชียงใหม่ ถ้าผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบเอาจริงเอาจริงนะ แล้วก็สภาวัฒนธรรมจังหวัด (ชื่อจังหวัด) หรือหลายๆ หน่วยงาน เขาว่าห้ามขายเหล่าตองในพื้นที่เนี่ย คุณทำได้ไหม ถ้าพวกคุณสั่งมา ผมก็ลงปฏิบัติตาม พร้อมให้ความร่วมมือเต็มที่แบบเนี่ยะ ถ้ายังแบบนี้ ผมจะทำยังไงได้ ผมเห็นว่ามันไม่เหมาะสม ผมจะทำไ้ได้ ก็ทำอะไรไม่ได้” (ID16: 424-428)

“แบบเนี่ยะครับ แต่ถ้าจะให้ผมนั่งด้วย มันไม่มีใครสักคนอะครับที่จะให้ผมไปนั่งด้วย ผมโมโห งานมันก็คืองานอะครับ อย่างสมาชิกสภาเทศบาลที่กินเหล่า เดินหนีผมไปไกลเหมือนกัน ผมก็บอกแล้วถ้ากินเหล่าไม่ต้องมา อยู่บ้านนอน ไม่ต้องมาตีกว่า ผมเป็นผู้นำแบบเนี่ยะ” (ID16: 592-600)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ

สำหรับตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยในเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมในการดื่มของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนเป็นการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรของสมาชิกในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จังหวัดเชียงใหม่ เช่น ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน โดยมีรายละเอียดในตอนที่ 2 ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

2.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการดื่มของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวัฒนธรรมองค์กรของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล: แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ของบุคลากรในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดื่ม หรือไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือน และระยะ 1 ปีที่ผ่านมา ด้วยสถิติอ้างอิง การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (t-test independent)

2.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ด้วยสถิติอ้างอิง ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation)

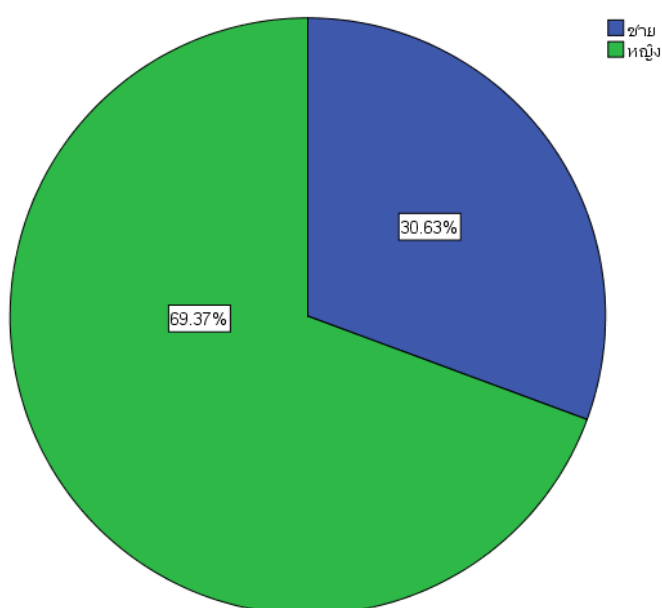
โดยคณะผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จาก 12 พื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้ตอบแบบสอบถามนี้ โดยพบว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 284 คน จำแนกเป็นเพศชาย 87 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และเป็นเพศหญิง จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 ดังนำเสนอในตารางที่ 1 และรูปภาพที่ 4

ตารางที่ 1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สะสม
ชาย	87	30.6	30.6
หญิง	197	69.4	100.0
รวม	284	100.0	

ภาพที่ 4 แผนภูมิวงกลมแสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

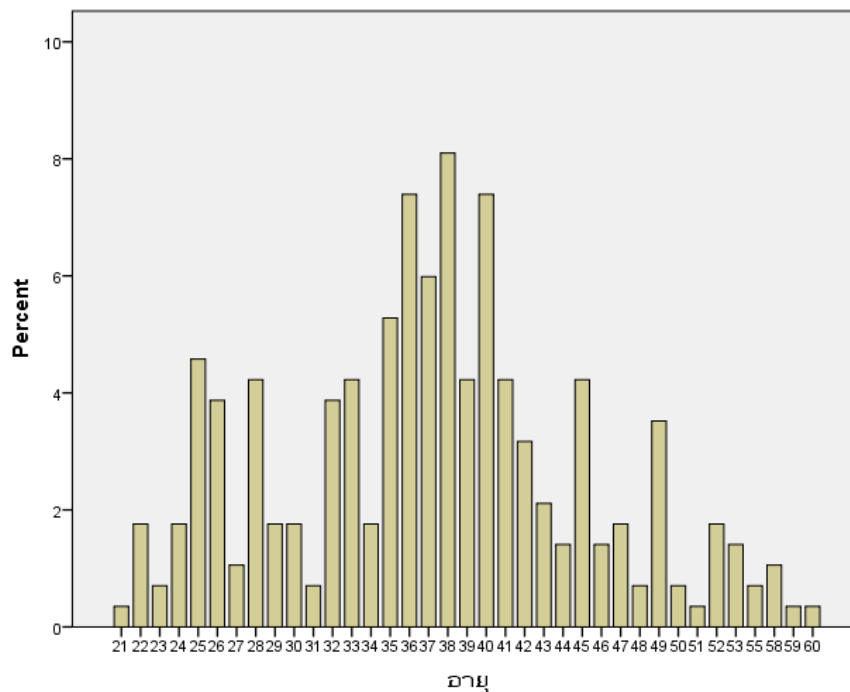
จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน ประกอบด้วยช่วงอายุ ตั้งแต่ 21 ปี ถึง 60 ปี กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยที่สุดที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ อายุ 21 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .40 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากที่สุดที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม คือ อายุ 60 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .40 และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 38 ปี เป็นกลุ่มที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด คือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ กลุ่มที่มีอายุ 36 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 40 ปี คิดเป็นร้อยละ.7.40 และ 7.40 เท่ากัน ดังที่นำเสนอในตารางที่ 2 และรูปภาพที่ 5

ตารางที่ 2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สะสม
21	1	.4	.4
22	5	1.8	2.1
23	2	.7	2.8
24	5	1.8	4.6
25	13	4.6	9.2
26	11	3.9	13.0
27	3	1.1	14.1
28	12	4.2	18.3
29	5	1.8	20.1
30	5	1.8	21.8
31	2	.7	22.5
32	11	3.9	26.4
33	12	4.2	30.6
34	5	1.8	32.4
35	15	5.3	37.7
36	21	7.4	45.1
37	17	6.0	51.1
38	23	8.1	59.2
39	12	4.2	63.4
40	21	7.4	70.8
41	12	4.2	75.0
42	9	3.2	78.2
43	6	2.1	80.3
44	4	1.4	81.7

ตารางที่ 2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

อายุ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สะสม
45	12	4.2	85.9
46	4	1.4	87.3
47	5	1.8	89.1
48	2	.7	89.8
49	10	3.5	93.3
50	2	.7	94.0
51	1	.4	94.4
52	5	1.8	96.1
53	4	1.4	97.5
55	2	.7	98.2
58	3	1.1	99.3
59	1	.4	99.6
60	1	.4	100.0
รวม	284	100.0	

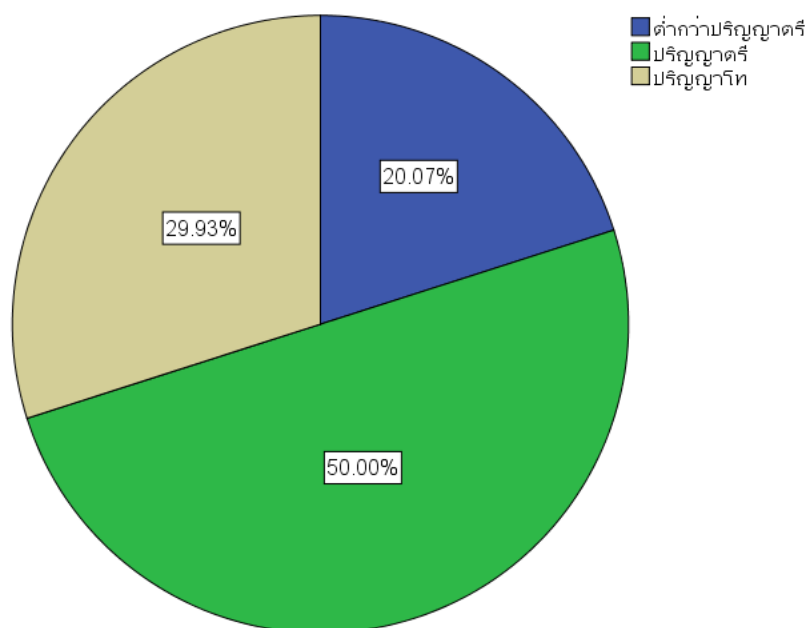

ภาพที่ 5 แผนภูมิแท่งแสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน เป็นผู้มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จนถึงระดับปริญญาโท โดยมีรายละเอียด ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด เป็นผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10 ดังนำเสนอในตารางที่ 3 และรูปภาพที่ 6

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สะสม
ต่ำกว่าปริญญาตรี	57	20.1	20.1
ปริญญาตรี	142	50.0	70.1
ปริญญาโท	85	29.9	100.0
รวม	284	100.0	

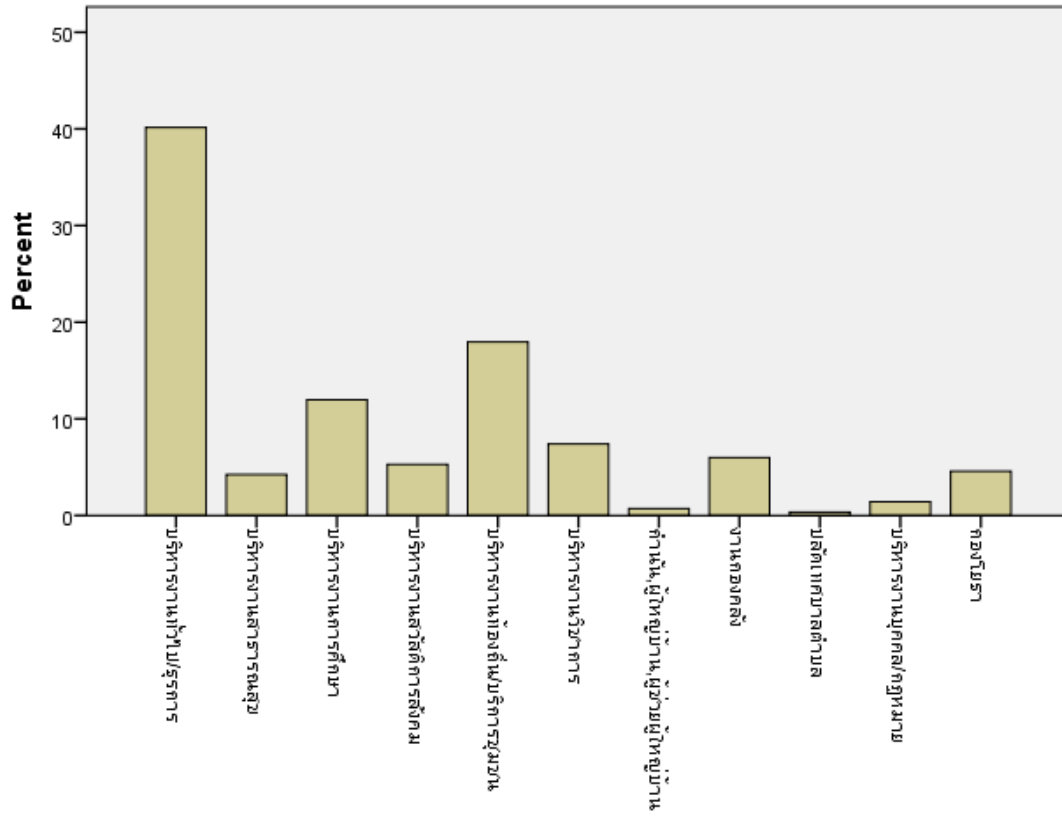

ภาพที่ 6 แผนภูมิวงกลมแสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ตำบล โดยแบ่งสังกัดของหน่วยงานมีรายละเอียด ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดเป็นกลุ่มที่ทำงานด้านบริหารทั่วไป/ธุรการ จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10 รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ กลุ่มบริหารงานท้องถิ่น/บริการชุมชน และบริหารงานการศึกษา จำนวน 51 และ 34 คน คิดเป็น ร้อยละ 18.00 และ 12.00 ตามลำดับ ทั้งนี้ ปลัดเทศบาล เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่ตอบคำถามน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .40 ดังนำเสนอในตารางที่ 4 และรูปภาพที่ 7

ตารางที่ 4 สังกัดหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สังกัดหน่วยงานย่อย	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สะสม
บริหารงานทั่วไป/ธุรการ	114	40.1	40.1
บริหารงานสาธารณสุข	12	4.2	44.4
บริหารงานการศึกษา	34	12.0	56.3
บริหารงานสวัสดิการสังคม	15	5.3	61.6
บริหารงานท้องถิ่น/บริการชุมชน	51	18.0	79.6
บริหารงานวิชาการ	21	7.4	87.0
กำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน,ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	2	.7	87.7
งานกองคลัง	17	6.0	93.7
ปลัดเทศบาลตำบล	1	.4	94.0
บริหารงานบุคคล/กฎหมาย	4	1.4	95.4
กองโยธา	13	4.6	100.0
รวม	284	100.0	

ภาพที่ 7 แผนภูมิแท่งแสดงสังกัดหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

**ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการตีมูลค่าเครื่องตีเมล็ดของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/
เทศบาลตำบล**

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 มีการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง รองลงมา 2 อันดับ มีการรับรู้ว่ามี / ไม่ทราบ ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรด้านนี้ และรับรู้ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรด้านนี้ไม่เข้มข้น จำนวน 66 คน และ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 และ 22.50 ตามลำดับ นอกจากนี้ บุคลากรรับรู้ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นในระดับสูงมาก เพียง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 เท่านั้น

ทั้งนี้ หากสังเกตถึงการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในภาพรวม จะพบว่า มีบุคลากรผู้ที่ไม่ทราบหรือไม่รับรู้ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรด้านนี้ ร่วมกับกลุ่มบุคลากรที่รับรู้ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับไม่เข้มข้น เป็นจำนวนสูงมากถึง 130 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การรับรู้วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การรับรู้วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ “การไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้
ไม่มี / ไม่ทราบหรือไม่รู้	66	23.2	23.3
ไม่เข้มข้น	64	22.5	45.7
เข้มข้นในระดับปานกลาง	103	36.3	82.0
เข้มข้นในระดับสูง	42	14.8	96.8
เข้มข้นในระดับสูงมาก	9	3.2	100.0
รวม	284	100.0	

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 78.90 มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 รอบปีที่ผ่านมา และมีจำนวนน้อยมาก คือ 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เท่านั้น ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 รอบปีที่ผ่านมา และยังมีผู้ที่ไม่ตอบข้อคำถามนี้จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 (สำหรับผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา จะข้ามไปตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 3) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้
ดื่ม	224	78.9	83.9
ไม่ดื่ม	43	15.1	16.1
ไม่ตอบ	17	6.0	100.0
รวม	284	100.0	

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 78.90 ยังมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 รอบปีที่ผ่านมา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ดื่มมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 รองลงมาอีก 3 อันดับ คือ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นระยะเวลายาวนาน 2 ปี, 3 ปี, และ 5 ปี จำนวน 7 คน, 7 คน, และ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5, 2.5, และ 2.5 ตามลำดับ สำหรับผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยาวนานที่สุด คือ 25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .40 นอกจากนี้ ยังมีผู้ที่ไม่ตอบข้อคำถามนี้จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระยะเวลาที่หยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ระยะเวลาที่หยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้
0	224	78.9	78.9
1	12	4.2	83.1
2	7	2.5	85.6
3	7	2.5	88.1
5	7	2.5	90.6
8	3	1.1	91.7
10	2	0.7	92.4
15	2	0.7	93.1
20	2	0.7	93.8
25	1	0.4	94.2
ไม่ตอบ	17	5.8	100.0
รวม	284	100.0	

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบข้อคำถามรวมทั้งสิ้น จำนวน 185 คน คณะผู้วิจัยจึงขอนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบายเพื่อให้ง่ายต่อการมองเห็นภาพรวม โดยผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 185 คน สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 และกลุ่มผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ซึ่งคำนวณค่าร้อยละจากความถี่สะสมเฉพาะผู้ที่ตอบแบบสอบถาม อย่างไรก็ตาม มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ จำนวน 49 คน เนื่องจากเป็นผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา จึงข้ามไปตอบข้อคำถามในส่วนที่ 3 จำนวน 43 คน ทำให้มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ เพียง 6 คนเท่านั้น (สำหรับผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 69 คน จะข้ามไปตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 3 เช่นเดียวกับกับผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา) ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้
ดื่ม	116	58.5	70.6
ไม่ดื่ม	69	24.3	29.4
ไม่ตอบ	49	17.2	100.0
รวม	284	100.0	

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน ซึ่งอาจจะ
เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่
ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อความในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้
คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น
ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบ
แบบสอบถาม จำนวน 164 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปี และในรอบ 3 เดือน กลุ่ม
ตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 เป็นผู้ที่ดื่มเบียร์ รองลงมาอีก 3 อันดับ คือ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยๆ ได้แก่ เหล้าสี, สพาย ไวน์คูเลอร์, และดื่มทั้งเหล้าสีและเบียร์ จำนวน 22,
14, และ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40, 8.50 และ 5.50 ตามลำดับ ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงอัตราการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แยกเป็นแต่ละประเภท จะพบว่า 3 อันดับแรก คือ (1) เบียร์, (2) เหล้าสี และ (3)
สพาย ไวน์คูเลอร์ มีจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เหล่านี้ จำนวน 83 คน จากทั้งหมด 164 คน คิดเป็น
ร้อยละ 50.60 ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยๆ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยๆ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
เหล้าสี	14	4.9	8.5	8.5
วิสกี้	1	.4	.6	9.1
เบียร์	60	21.1	36.6	45.7
ไวน์	4	1.4	2.4	48.2
สปาย ไวน์คูเลอร์	9	3.2	5.5	53.7
เหล้าขาว	1	.4	.6	54.3
เหล้าสี,วิสกี้	1	.4	.6	54.9
เหล้าสี,เบียร์	22	7.7	13.4	68.3
เหล้าสี,เหล้าเสรี	1	.4	.6	68.9
วิสกี้,เบียร์	4	1.4	2.4	71.3
บรันดี,สปาย ไวน์คูเลอร์	1	.4	.6	72.0
เบียร์,ไวน์	8	2.8	4.9	76.8
เบียร์,สปาย ไวน์คูเลอร์	5	1.8	3.0	79.9
เบียร์,เซียงซุน	1	.4	.6	80.5
เหล้าสี,วิสกี้,บรันดี	2	.7	1.2	81.7
เหล้าสี,บรันดี,เบียร์	1	.4	.6	82.3
เหล้าสี,เบียร์,สปาย ไวน์คูเลอร์	4	1.4	2.4	84.8
เหล้าสี,เบียร์,เซียงซุน	1	.4	.6	85.4
บรันดี,เบียร์,สปาย ไวน์คูเลอร์	2	.7	1.2	86.6
บรันดี,ไวน์,สปาย ไวน์คูเลอร์	2	.7	1.2	87.8
เบียร์,ไวน์,สปาย ไวน์คูเลอร์	2	.7	1.2	89.0
เหล้าสี,วิสกี้,บรันดี,เบียร์	2	.7	1.2	90.2
เหล้าสี,เบียร์,ไวน์,สปาย ไวน์คูเลอร์	2	.7	1.2	91.5
เหล้าสี,เบียร์,เหล้าขาว,เซียงซุน	2	.7	1.2	92.7
วิสกี้,บรันดี,เบียร์,เหล้าเสรี	1	.4	.6	93.3
เหล้าสี,วิสกี้,บรันดี,เบียร์,เหล้าเสรี	1	.4	.6	93.9
เหล้าสี,บรันดี,เบียร์,ไวน์,สปาย ไวน์คูเลอร์	2	.7	1.2	95.1
วิสกี้,บรันดี,เบียร์,ไวน์,สปาย ไวน์คูเลอร์	2	.7	1.2	96.3

ตารางที่ 9 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มักจะดื่มบ่อยๆ (ต่อ)

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มักจะดื่มบ่อยๆ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
เบียร์,ไวน์,วอดก้า	2	.7	1.2	97.6
เหล้าสี,วิสกี้,บรั่นดี,เบียร์,ไวน์,สปาย ไวน์คูเลอร์	3	1.1	1.8	99.4
วิสกี้,บรั่นดี,เบียร์,ไวน์,สปาย ไวน์คูเลอร์,เหล้าเสวี	1	.4	.6	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อคำถาม)	164	57.7	100.0	
ไม่ได้ตอบ	120	42.3		
รวมทั้งสิ้น	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบ แบบสอบถาม จำนวน 164 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปี และในรอบ 3 เดือน กลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 เป็นผู้ที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วงเย็นหลังเลิก งาน รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วงกลางวัน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป, และมักดื่มทั้งช่วงเย็นหลังเลิกงานและช่วงกลางวัน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป จำนวน 37 และ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60, 13.40 ตามลำดับ ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงช่วงเวลาที่มักมีการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์สูงสุด จะพบว่า 3 อันดับแรก คือ (1) ช่วงเย็นหลังเลิกงาน, (2) ช่วงกลางวัน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป, และ (3) ดื่มทั้งช่วงเย็นหลังเลิกงาน และช่วงกลางวัน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป มีจำนวนผู้ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเวลาเหล่านี้ รวมทั้งสิ้น 140 คน จากทั้งหมด 164 คน คิดเป็นร้อยละ 85.40 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ดัชนีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ในช่วงเวลาใดเป็นส่วนใหญ่

ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ในช่วงเวลาใด (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ตอนเช้า	2	.7	1.2	1.2
ช่วงเย็นหลังเลิกงาน	81	28.5	49.4	50.6
ช่วงรับประทานอาหารเย็น	10	3.5	6.1	56.7
ช่วงกลางคืน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป	37	13.0	22.6	79.3
ช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน,ช่วงเย็นหลังเลิก งาน	4	1.4	2.4	81.7
ช่วงเย็นหลังเลิกงาน,ช่วงรับประทานอาหารเย็น	1	.4	.6	82.3
ช่วงเย็นหลังเลิกงาน,ช่วงกลางคืน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป	22	7.7	13.4	95.7
แล้วแต่อารมณ์	3	1.1	1.8	97.6
ตอนเช้า,ตอนบ่าย,ช่วงเย็นหลังเลิกงาน	1	.4	.6	98.2
ช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน,ช่วงเย็นหลังเลิก งาน,ช่วงกลางคืนหลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป	2	.7	1.2	99.4
ตอนบ่าย,ช่วงรับประทานอาหารเย็น,ช่วงกลางคืน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป	1	.4	.6	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อคำถาม)	164	57.7	100.0	
ไม่ได้ตอบ	120	42.3		
รวมทั้งสิ้น	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของคุณค่าที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 164 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปี และในรอบ 3 เดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 เป็นผู้ที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น งานเกษียณของข้าราชการ รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ กลุ่มที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดื่มใน 3 โอกาสด้วยกัน คือ ในวาระพิเศษ, ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อพักผ่อน, และเที่ยวกลางคืน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 และท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อพักผ่อน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ทั้งนี้ ภาพรวมของโอกาสต่างๆ ที่บุคลากรของในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลมักจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 อันดับแรก คือ (1) ในวาระพิเศษ, (2) ดื่มทั้งในวาระพิเศษ, ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ, และเที่ยวกลางคืน และ (3) ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ รวมทั้งสิ้น 86 คน จากทั้งหมด 164 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 โอกาสต่างๆ ที่มีกัฒมเครื่อมด้มแอลกอฮอล์

โอกาสที่ด้มเครื่อมด้มแอลกอฮอล์ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ในวาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น งาน เกษียณของข้าราชการ	48	16.9	29.3	29.3
วันหยุดราชการและนักช้ตฤกษ์ต่างๆ	1	.4	.6	29.9
ด้มระหว่างมื้ออาหาร	2	.7	1.2	31.1
ห้องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อพักผ่อน	13	4.6	7.9	39.0
เที่ยวกลางคืน	2	.7	1.2	40.2
ในวาระพิเศษและวันหยุดราชการ	4	1.4	2.4	42.7
ในวาระพิเศษ และด้มระหว่างมื้ออาหาร	5	1.8	3.0	45.7
ในวาระพิเศษ และห้องเที่ยวเพื่อพักผ่อน	12	4.2	7.3	53.0
ในวาระพิเศษ และเที่ยวกลางคืน	12	4.2	7.3	60.4
วันหยุดราชการ และเที่ยวกลางคืน	2	.7	1.2	61.6
ห้องเที่ยวในสถานที่ต่างๆเพื่อพักผ่อน และเที่ยว สถานเริงรมย์ในเวลาากลางคืน	8	2.8	4.9	66.5
ในวาระพิเศษ วันหยุดราชการ และห้องเที่ยว ในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อพักผ่อน	5	1.8	3.0	69.5
ในวาระพิเศษ,วันหยุดราชการ และเที่ยว กลางคืน	4	1.4	2.4	72.0
ในวาระพิเศษ, ห้องเที่ยวในสถานที่ต่างๆเพื่อ พักผ่อน, และเที่ยวกลางคืน	25	8.8	15.2	87.2
ระหว่างมื้ออาหาร,ห้องเที่ยวในที่ต่างๆ, และ เที่ยวกลางคืน	1	.4	.6	87.8
ในวาระพิเศษ,วันหยุดราชการ, ห้องเที่ยวในที่ ต่างๆ, และเที่ยวกลางคืน	10	3.5	6.1	93.9

ตารางที่ 11 โอกาสต่างๆ ที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ต่อ)

โอกาสที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ในวาระพิเศษ,ดื่มระหว่างมื้ออาหาร, ท่องเที่ยวในที่ต่างๆ, และเที่ยวกลางคืน	2	.7	1.2	95.1
ในวาระพิเศษ,วันหยุด, ระหว่างมื้ออาหาร, ท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน, และเที่ยวกลางคืน	8	2.8	4.9	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อความ)	164	57.7	100.0	
ไม่ได้ตอบ	120	42.3		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน ซึ่งอาจจะ
เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่
ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อความในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้
คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น
ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบ
แบบสอบถาม จำนวน 164 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ 82 คิดเป็นร้อยละ 50 เป็นผู้ที่ไม่ดื่มเลย
หรือดื่มเพียง 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ดื่มประมาณ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ และดื่ม
ประมาณ 4-5 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 61 คน และ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20, และ 11.60 ตามลำดับ ดัง
ตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อสัปดาห์

ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เฉลี่ยต่อสัปดาห์	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ไม่ดื่มเลย - 1 ครั้ง/สัปดาห์	82	28.9	50.0	50.0
ประมาณ 2-3 ครั้ง/สัปดาห์	61	21.5	37.2	87.2
ประมาณ 4-5 ครั้ง/สัปดาห์	19	6.7	11.6	98.8
มากกว่า 5 ครั้ง ขึ้นไป	2	.7	1.2	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อความ)	164	57.7	100.0	
ไม่ได้ตอบ	120	42.3		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้มีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้มีเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของคุณภาพชีวิตที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 164 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 เป็นผู้ที่มักดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในเทศกาลสงกรานต์ และเทศกาลปีใหม่ รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มักดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ทั้ง 3 เทศกาล คือ เทศกาลลอยกระทง เทศกาลสงกรานต์ และเทศกาลปีใหม่ และผู้ที่ดัดแปลงเพียงเทศกาลปีใหม่เพียงอย่างเดียว โดยมีจำนวน 37 คน และ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 และ 18.90 ตามลำดับ ทั้งนี้ ภาพรวมของเทศกาลต่างๆ ที่บุคลากรของในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล มักจะดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ 3 อันดับแรก คือ (1) สงกรานต์และปีใหม่ (2) ลอยกระทง, สงกรานต์, และปีใหม่ และ (3) ปีใหม่ รวมทั้งสิ้น 116 คน จากทั้งหมด 164 คน คิดเป็นร้อยละ 70.73 ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เทศกาลที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ

เทศกาลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ(ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
ลอยกระทง	5	1.8	3.0	3.0
สงกรานต์	19	6.7	11.6	14.6
ปีใหม่	31	10.9	18.9	33.5
วาเลนไทน์	1	.4	.6	34.1
ลอยกระทง,สงกรานต์	2	.7	1.2	35.4
ลอยกระทง ,ปีใหม่	1	.4	.6	36.0
สงกรานต์, ปีใหม่	48	16.9	29.3	65.2
ทุกเทศกาล แล้วแต่อารมณ์	5	1.8	3.0	68.3
ลอยกระทง, สงกรานต์, ปีใหม่	37	13.0	22.6	90.9
ลอยกระทง, สงกรานต์, ปีใหม่, คริสต์มาส	1	.4	.6	91.5
ลอยกระทง, สงกรานต์, ปีใหม่, วาเลนไทน์	4	1.4	2.4	93.9
ลอยกระทง, สงกรานต์, ปีใหม่, คริสต์มาส, วาเลนไทน์, ตรุษจีน	10	3.5	6.1	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อคำถาม)	164	57.7	100.0	
ไม่ได้ตอบ	120	42.3		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 164 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 เป็นผู้ที่มีมักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในงานแต่งงาน และขึ้นบ้านใหม่ รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มีมักดื่มเครื่องดื่มเฉพาะงานแต่งงาน และเฉพาะงานขึ้นบ้านใหม่เพียงอย่างเดียว โดยมีจำนวน 31 คน และ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 และ 18.30 ตามลำดับ ทั้งนี้ ภาพรวมของงานประเพณีที่บุคลากรของในองค์การบริหารส่วน

ตำบล/เทศบาลตำบล 3 อันดับแรก คือ (1) งานแต่งงาน และขึ้นบ้านใหม่ (2) เฉพาะงานแต่งงาน และ (3) เฉพาะงานขึ้นบ้านใหม่ รวมทั้งสิ้น 132 คน จากทั้งหมด 164 คน คิดเป็นร้อยละ 80.48 ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ประเพณีที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ

งานประเพณีที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
ขึ้นบ้านใหม่	30	10.6	18.3	18.3
งานแต่งงาน	31	10.9	18.9	37.2
ทอดผ้าป่า/ทอดกฐิน	3	1.1	1.8	39.0
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน	72	25.4	43.9	82.9
ขึ้นบ้านใหม่,ทอดผ้าป่า/ ทอดกฐิน	2	.7	1.2	84.1
ไม่ดื่มในงานประเพณี	2	.7	1.2	85.4
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน, ทอดกฐิน	2	.7	1.2	86.6
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน,งาน บวช	4	1.4	2.4	89.0
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน ,ทอดผ้าป่า/ทอดกฐิน	3	1.1	1.8	90.9
งานศพ,งานบวช,ทอดผ้าป่า/ ทอดกฐิน	1	.4	.6	91.5
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน,งาน ศพ,งานบวช	2	.7	1.2	92.7
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน,งาน ศพ,ทอดผ้าป่า/ทอดกฐิน	1	.4	.6	93.3
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน,งาน บวช,ทอดผ้าป่า/ทอดกฐิน	3	1.1	1.8	95.1
ขึ้นบ้านใหม่,งานแต่งงาน,งาน ศพ,งานบวช,ทอดผ้าป่า/ ทอดกฐิน	8	2.8	4.9	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อความ)	164	57.7	100.0	
ไม่ได้ตอบ	120	42.3		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 162 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของคุณภาพชีวิตที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 162 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 46.90 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และบุคคลในครอบครัว และผู้ที่ดื่มกับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และคนรัก จำนวน 16 คน และ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 และ 8.60 ตามลำดับ ทั้งนี้ ภาพรวมของบุคคลที่บุคคลากรของในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล มีดื่มด้วย 3 อันดับแรก คือ (1) เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน (2) เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และบุคคลในครอบครัว และ (3) ผู้ที่ดื่มกับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และคนรัก รวมทั้งสิ้น 106 คน จากทั้งหมด 162 คน คิดเป็นร้อยละ 65.43 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 บุคคลที่ท่านมักดื่มแอลกอฮอล์ด้วย

บุคคลที่ท่านมักดื่มแอลกอฮอล์ด้วย (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ดื่มคนเดียว	2	.7	1.2	1.2
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน	76	26.8	46.9	48.1
บุคคลในครอบครัว	8	2.8	4.9	53.1
ดื่มคนเดียว,เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน	7	2.5	4.3	57.4
ดื่มคนเดียว,บุคคลในครอบครัว	3	1.1	1.9	59.3
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน, ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า	5	1.8	3.1	62.3
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน ,ผู้บังคับบัญชา/ลูกน้อง	5	1.8	3.1	65.4
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน,บุคคลใน ครอบครัว	16	5.6	9.9	75.3
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน,คนรัก	14	4.9	8.6	84.0
ดื่มคนเดียว,เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน ,ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า	1	.4	.6	84.6
ดื่มคนเดียว,เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน ,ผู้บังคับบัญชา/ลูกน้อง	2	.7	1.2	85.8
ดื่มคนเดียว,เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน, บุคคลในครอบครัว	2	.7	1.2	87.0
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน ,ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า ,ผู้บังคับบัญชา/ลูกน้อง	1	.4	.6	87.7
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน ,ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า,บุคคลใน ครอบครัว	3	1.1	1.9	89.5
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน ,ผู้บังคับบัญชา/ลูกน้อง,บุคคล ในครอบครัว	2	.7	1.2	90.7
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน,บุคคลใน ครอบครัว	3	1.1	1.9	92.6

ตารางที่ 15 บุคคลที่ท่านมักดื่มแอลกอฮอล์ด้วย (ต่อ)

บุคคลที่ท่านมักดื่มแอลกอฮอล์ด้วย (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ดื่มคนเดียว,เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน, ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า,บุคคลใน ครอบครัว	3	1.1	1.9	94.4
ดื่มคนเดียว, เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน, ผู้บังคับบัญชา / หัวหน้า, ผู้ใต้บังคับบัญชา / ลูกน้อง, บุคคล ในครอบครัว	1	.4	.6	95.1
ดื่มคนเดียว,เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน, ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า, ผู้ใต้บังคับบัญชา/ลูกน้อง	1	.4	.6	95.7
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน, ผู้บังคับบัญชา/ หัวหน้า, ผู้ใต้บังคับบัญชา/ลูกน้อง, คนรัก	1	.4	.6	96.3
ดื่มคนเดียว,เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน, ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า, ผู้ใต้บังคับบัญชา/ลูกน้อง, คนรัก	6	2.1	3.7	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อความคำถาม)	162	57.0	100.0	
ไม่ได้ตอบ	122	43.0		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 162 คน ซึ่งอาจจะ
เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่
ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อความในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้
คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น
ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบ
แบบสอบถาม จำนวน 162 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้านอาหาร/สถาน
บันเทิง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ทั้งที่ร้านอาหาร/สถานบันเทิง, และสถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่พักผ่อน และผู้ที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้ง
ที่พักอาศัย, ร้านอาหาร/สถานบันเทิง จำนวน 30 คน และ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และ 16.70

ตามลำดับ ทั้งนี้ ภาพรวมของสถานที่ที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล มักดื่ม 3 อันดับแรก คือ (1) ร้านอาหาร/สถานบันเทิง (2) ทั้งที่ร้านอาหาร/สถานบันเทิง, และสถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่พักผ่อน และ (3) ทั้งที่พักผ่อน, และร้านอาหาร/สถานบันเทิง รวมทั้งสิ้น 97 คน จากทั้งหมด 162 คน คิดเป็นร้อยละ 59.87 ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 สถานที่ที่ทานดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง

สถานที่ที่มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ที่พักผ่อน	20	7.0	12.3	12.3
ร้านอาหาร/สถานบันเทิง	40	14.1	24.7	37.0
สถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่พักผ่อน	12	4.2	7.4	44.4
ที่พักผ่อน,ร้านอาหาร/สถานบันเทิง	27	9.5	16.7	61.1
ที่พักผ่อน,สถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่ พักผ่อน	4	1.4	2.5	63.6
ร้านอาหาร/สถานบันเทิง,ที่ทำงาน	1	.4	.6	64.2
ร้านอาหาร/สถานบันเทิง,สถานที่ ท่องเที่ยว/สถานที่พักผ่อน	30	10.6	18.5	82.7
ที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ/ข้าง ถนน,สถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่ พักผ่อน	1	.4	.6	83.3
ที่พักผ่อน,ร้านอาหาร/สถานบันเทิง ,ที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ / ข้างถนน	1	.4	.6	84.0
ที่พักผ่อน,ร้านอาหาร/สถานบันเทิง, สถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่พักผ่อน	22	7.7	13.6	97.5
ที่พักผ่อน,ร้านอาหาร/สถานบันเทิง ,ที่ทำงาน,บนยานพาหนะขณะ เดินทาง	2	.7	1.2	98.8
12456	2	.7	1.2	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อความ)	162	57.0	100.0	
ไม่ได้ตอบ	122	43.0		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 163 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้มีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้มีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อความในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 163 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เพื่อคลายเครียด และดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์ และผู้ที่มีเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, และดื่มเพราะเพื่อนชักชวน จำนวน 12 คน และ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 และ 6.80 ตามลำดับ ทั้งนี้ ภาพรวมของสาเหตุที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ 3 อันดับแรก คือ (1) ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์ (2) ดื่มเพื่อคลายเครียด, และดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์ และ (3) ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, และดื่มเพราะเพื่อนชักชวน รวมทั้งสิ้น 65 คน จากทั้งหมด 163 คน คิดเป็นร้อยละ 39.87 ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับ ได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ติดใจในรสชาติ	2	.7	1.2	1.2
ดื่มเพื่อคลายเครียด	4	1.4	2.5	3.7
ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์	42	14.8	25.9	29.6
ดื่มเพราะมีเพื่อนชักชวน	5	1.8	3.1	32.7
ดื่มเพราะครอบครัวชักชวน	1	.4	.6	33.3
ดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน	11	3.9	6.8	40.1
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม/ สังสรรค์	19	6.7	11.7	51.9
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพราะมี เพื่อนชักชวน	3	1.1	1.9	53.7
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มแล้วรู้สึก สนุกสนาน	4	1.4	2.5	56.2
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพราะมี ปัญหาครอบครัว	3	1.1	1.9	58.0
ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, ดื่มเพราะ มีเพื่อนชักชวน	11	3.9	6.8	64.8
ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, ดื่มแล้วรู้สึก สนุกสนาน	9	3.2	5.6	70.4
ดื่มเพราะมีเพื่อนชักชวน, ดื่มเพราะ ครอบครัวชักชวน	1	.4	.6	71.0
ไม่รู้เพราะอยากดื่ม	1	.4	.6	71.6
เบียร์ขาก	1	.4	.6	72.2
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม/ สังสรรค์, ดื่มเพราะมีเพื่อนชักชวน	12	4.2	7.4	79.6
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม/ สังสรรค์, เพราะดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน	8	2.8	4.9	84.6
ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, ดื่มเพราะ มีเพื่อนชักชวน, ดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน	7	2.5	4.3	88.9
เข้าสังคม, เบื่อ	1	.4	.6	89.5

ตารางที่ 17 สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ต่อ)

สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับ ได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
ติดใจในรสชาติ, ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, ดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน	1	.4	.6	90.1
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, ดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน	7	2.5	4.3	94.4
ติดใจในรสชาติ, เข้าสังคม, เบื่อ	2	.7	1.2	95.7
ติดใจในรสชาติ, เข้าสังคม, ดื่มด่ำกับบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	2	.7	1.2	96.9
ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม / สังสรรค์, ดื่มเพราะมีเพื่อนชักชวน, ดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน, ดื่มเพราะมีปัญหากับผู้บังคับบัญชา / เพื่อนร่วมงาน	1	.4	.6	97.5
ติดใจในรสชาติ, ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม / สังสรรค์, ดื่มเพราะมีเพื่อนชักชวน, ดื่มเพราะครอบครัวชักชวน, ดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน, ดื่มเพราะมีปัญหาครอบครัว, ดื่มเพราะมีปัญหากับผู้บังคับบัญชา / เพื่อนร่วมงาน	2	.7	1.2	98.8
ติดใจในรสชาติ, ดื่มเพื่อคลายเครียด, ดื่มเพื่อเข้าสังคม / สังสรรค์, ดื่มเพราะมีเพื่อนชักชวน, ดื่มเพราะครอบครัวชักชวน, ดื่มแล้วรู้สึกสนุกสนาน, ดื่มเพราะมีปัญหาครอบครัว, ดื่มเพราะมีปัญหากับผู้บังคับบัญชา / เพื่อนร่วมงาน, ติดสุรา/เลิกไม่ได้	2	.7	1.2	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อคำถาม)	163	57.4	100.0	
ไม่ได้ตอบ	121	42.6		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 162 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อความในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของคุณภาพชีวิตที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 162 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่ง คือ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50 พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว และกลุ่มตัวอย่างอีกครึ่งหนึ่ง คือ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เช่นกัน รายงานว่า ไม่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

ท่านเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
มีปัญหา	81	28.5	50.0	50.0
ไม่มี	81	28.5	50.0	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อความ)	162	57.0	100.0	
ไม่ได้ตอบ	122	43.0		
รวม	284	100.0		

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 81 คน ซึ่งเป็นผู้รายงานว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวนถึง 53 คน คิดเป็นร้อยละ 65.40 มีรายจ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น, และมีค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น และรองลงมา คือ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น, และหนี้สินที่เกิดจากการดื่ม จำนวน 9 คน และ 8 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 11.1 และ 9.9 ตามลำดับ ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในครอบครัวของผู้ดื่ม

ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในครอบครัวของผู้ดื่ม (ตอบได้หลายรายการ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์สะสม
มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น	53	65.4	65.4
มีค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น	6	7.4	72.8
มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น, หนี้สินที่เกิดจากการดื่ม	8	9.9	82.7
มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น, มีค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น	9	11.1	93.8
หนี้สินที่เกิดจากการดื่ม, มีค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น	1	1.2	95.1
ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่ม, หนี้สินจากการดื่ม, ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น	4	4.9	100.0
รวม	81	100.0	

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 284 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 162 คน ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบคำถามในส่วนนี้ ดังนั้น ในตารางนี้ คณะผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาในส่วนของความถี่ที่นับได้ในรูปของร้อยละมาอธิบาย เพื่อให้มองเห็น ภาพรวมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 162 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ก่อให้เกิดความรำคาญ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 และอันดับ 3 มีอันดับเท่ากัน อยู่ 3 หัวข้อ ได้แก่ คนเมาชนทะเลาะ, มีปัญหาขัดแย้งกับคู่สมรสที่ดื่ม, และทั้งก่อให้เกิดความรำคาญ, รวมถึงมีปัญหาขัดแย้ง จำนวน 7, 7, และ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2, 1.2, และ 1.2 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ในตารางนี้ พบว่า มีผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียง 20 คน จากทั้งหมด 162 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลกระทบจากผู้ที่มีเครื่องตัดเมล็ดแอลกอฮอล์ต่อตัวท่าน

ผลกระทบจากผู้ที่มีเครื่องตัดเมล็ดแอลกอฮอล์ต่อตัวท่าน (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
ก่อความรำคาญ	73	25.7	45.1	45.1
มีปัญหาขัดแย้ง	4	1.4	2.5	47.5
ถูกทำร้ายร่างกายจากคนเมา	1	.4	.6	48.1
คนเมาชวนทะเลาะ	7	2.5	4.3	52.5
มีปัญหาขัดแย้งกับคู่สมรสที่มี	7	2.5	4.3	56.8
เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีแอลกอฮอล์	15	5.3	9.3	66.0
มีปัญหาหนี้สินจากคนในครอบครัวที่มี	1	.4	.6	66.7
ก่อความรำคาญ,มีปัญหาขัดแย้ง	7	2.5	4.3	71.0
ก่อความรำคาญ,คนเมาชวนทะเลาะ	6	2.1	3.7	74.7
ก่อความรำคาญ,เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีแอลกอฮอล์	2	.7	1.2	75.9
ก่อความรำคาญ,มีปัญหาหนี้สินจากคนในครอบครัวที่มี	3	1.1	1.9	77.8
ถูกทำร้ายร่างกายจากคนเมา,เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีแอลกอฮอล์	2	.7	1.2	79.0
คนเมาชวนทะเลาะ,เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีแอลกอฮอล์	2	.7	1.2	80.2
ไม่มี	20	7.0	12.3	92.6
ก่อความรำคาญ,มีปัญหาขัดแย้ง,คนเมาชวนทะเลาะ	2	.7	1.2	93.8
ก่อความรำคาญ,มีปัญหาขัดแย้ง,เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีแอลกอฮอล์	2	.7	1.2	95.1
ก่อความรำคาญ,คนเมาชวนทะเลาะ,มีปัญหาขัดแย้งกับคู่สมรสที่มี	3	1.1	1.9	96.9
ก่อความรำคาญ,มีปัญหาขัดแย้ง,คนเมาชวนทะเลาะ,เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีแอลกอฮอล์	1	.4	.6	97.5

ตารางที่ 20 ผลกระทบจากผู้ที่มีเครื่องมือแอลกอฮอล์ต่อตัวเรา (ต่อ)

ผลกระทบจากผู้ที่มีเครื่องมือแอลกอฮอล์ต่อตัวเรา (ตอบได้หลายข้อ)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
ก่อนความรำคาญ, มีปัญหาขัดแย้ง, ถูกทำร้ายร่างกายจากคนเมา, คนเมาชวนทะเลาะ, เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีเครื่องมือแอลกอฮอล์	1	.4	.6	98.1
ก่อนความรำคาญ, มีปัญหาขัดแย้ง, คนเมาชวนทะเลาะ, เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีเครื่องมือแอลกอฮอล์, มีปัญหาหนี้นจากคนที่ดื่มในครอบครัว	1	.4	.6	98.8
ก่อนความรำคาญ, มีปัญหาขัดแย้ง, ถูกทำร้ายร่างกายจากคนเมา, คนเมาชวนทะเลาะ, เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ที่มีเครื่องมือแอลกอฮอล์, มีปัญหาหนี้นจากคนที่ดื่มในครอบครัว	2	.7	1.2	100.0
รวม (เฉพาะที่ตอบข้อความคำถาม)	162	57.0	100.0	
ไม่ได้ตอบ	122	43.0		
รวม	284	100.0		

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวัฒนธรรมองค์กรของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ตำบล: แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

ข้อมูลพื้นฐานของความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ซึ่งเป็น ส่วนที่ 3 ในแบบสอบถาม โดยมีข้อความรวมทั้งสิ้น 7 ข้อคำถาม โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ พรรณนา ดังนี้

ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน หน่วยงานของรัฐ มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ “การห้าม จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล ศาสนสถาน และที่สาธารณะ” ใน ระดับมากที่สุด จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 83.50 รองลงมา คือ เห็นด้วยในระดับมาก, ระดับปาน กลาง, และในระดับน้อยที่สุด จำนวน 27, 15, และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50, 5.30, และ 1.8 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ห้ามมิให้ผู้ใดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา ศาสนสถาน และที่สาธารณะ

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	6	2.1	2.1	2.1
น้อย	4	1.4	1.4	3.5
ปานกลาง	23	8.1	8.1	11.6
มาก	26	9.2	9.2	20.8
มากที่สุด	225	79.2	79.2	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

สำหรับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ “การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล ศาสนสถาน สถานศึกษาและที่สาธารณะ” ในระดับมากที่สุด จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 83.50 รองลงมา คือ เห็นด้วยในระดับมาก, ระดับปานกลาง, และในระดับน้อยที่สุด จำนวน 27, 15, และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50, 5.30, และ 1.8 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล ศาสนสถาน สถานศึกษา และที่สาธารณะ

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	5	1.8	1.8	1.8
ปานกลาง	15	5.3	5.3	7.0
มาก	27	9.5	9.5	16.5
มากที่สุด	237	83.5	83.5	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

สำหรับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ “การสำรวจและขึ้นทะเบียนผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงาน” ในระดับมากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 35.20 รองลงมา คือ เห็นด้วยในระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย, และในระดับน้อยที่สุด จำนวน 88, 60, 19 และ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00, 21.10, 6.70 และ 6.00 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การสำรวจและขึ้นทะเบียนผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงาน

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	17	6.0	6.0	6.0
น้อย	19	6.7	6.7	12.7
ปานกลาง	60	21.1	21.1	33.8
มาก	88	31.0	31.0	64.8
มากที่สุด	100	35.2	35.2	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

สำหรับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ “การให้หน่วยงานดำเนินการบำบัดรักษาผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สมัครใจ” ในระดับมากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมา คือ เห็นด้วยในระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย, และในระดับน้อยที่สุด จำนวน 77, 52, 12 และ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10, 18.30, 4.20 และ 4.20 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การให้หน่วยงานดำเนินการบำบัดรักษาผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สมัครใจ

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	12	4.2	4.2	4.2
น้อย	12	4.2	4.2	8.5
ปานกลาง	52	18.3	18.3	26.8
มาก	77	27.1	27.1	53.9
มากที่สุด	131	46.1	46.1	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

สำหรับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ “การที่หน่วยงานของท่านจะเป็นองค์กรที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร” ในระดับมากที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมา คือ เห็นด้วยในระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย, และในระดับน้อยที่สุด จำนวน 100, 45, 16 และ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.20, 15.80, 5.60 และ 2.50 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การที่หน่วยงานของท่านจะเป็นองค์กรที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	7	2.5	2.5	2.5
น้อย	16	5.6	5.6	8.1
ปานกลาง	45	15.8	15.8	23.9
มาก	100	35.2	35.2	59.2
มากที่สุด	116	40.8	40.8	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

สำหรับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ “การส่งเสริมให้หน่วยงานมีวัฒนธรรมองค์กรที่มีส่วนช่วยในการป้องกัน/แก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานอย่างจริงจัง” ในระดับมากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมาคือ เห็นด้วยในระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย, และในระดับน้อยที่สุด จำนวน 90, 34, 12 และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70, 12.00, 4.20 และ 1.80 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การส่งเสริมให้หน่วยงานมีวัฒนธรรมองค์กรที่มีส่วนช่วยในการป้องกัน/แก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานอย่างจริงจัง

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
น้อยที่สุด	5	1.8	1.8	1.8
น้อย	12	4.2	4.2	6.0
ปานกลาง	34	12.0	12.0	18.0
มาก	90	31.7	31.7	49.6
มากที่สุด	143	50.4	50.4	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

สำหรับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ “การให้หัวหน้าของหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลควบคุมกำกับให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐอย่างเคร่งครัด” ในระดับมากที่สุด จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 รองลงมา คือ เห็นด้วยในระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย, และในระดับน้อยที่สุด จำนวน 94, 37, 9 และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.10, 13.00, 3.20 และ 1.80 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การให้หัวหน้าของหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลควบคุมกำกับให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐอย่างเคร่งครัด

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
น้อยที่สุด	5	1.8	1.8	1.8
น้อย	9	3.2	3.2	4.9
ปานกลาง	37	13.0	13.0	18.0
มาก	94	33.1	33.1	51.1
มากที่สุด	139	48.9	48.9	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

สำหรับข้อมูลพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ซึ่งเป็นส่วนที่ 3 ในแบบสอบถาม โดยมีข้อความรวมทั้งสิ้น 7 ข้อคำถาม โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ดังนี้

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบข้อความ จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน/นำเสนอความคิดเห็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น (อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน)” ในระดับปานกลาง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในระดับน้อย, ในระดับน้อยที่สุด, ในระดับมาก, และในระดับมากที่สุด จำนวน 57, 54, 51, และ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10, 19.00, 18.00, และ 7.40 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 การเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน/นำเสนอความคิดเห็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น (อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน)

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์สะสม
น้อยที่สุด	54	19.0	19.0	19.0
น้อย	57	20.1	20.1	39.1
ปานกลาง	101	35.6	35.6	74.6
มาก	51	18.0	18.0	92.6
มากที่สุด	21	7.4	7.4	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “มีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น” ในระดับปานกลาง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในระดับน้อย, ในระดับน้อยที่สุด, ในระดับมาก, และในระดับมากที่สุด จำนวน 66, 61, 53, และ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20, 21.50, 18.70, และ 3.20 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	61	21.5	21.5	21.5
น้อย	66	23.2	23.2	44.7
ปานกลาง	95	33.5	33.5	78.2
มาก	53	18.7	18.7	96.8
มากที่สุด	9	3.2	3.2	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “มีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น” ในระดับปานกลาง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด, ในระดับน้อย, ในระดับมาก, และในระดับมากที่สุด จำนวน 62, 61, 61, และ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80, 21.50, 21.50, และ 5.60 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน เพื่อดำเนินกิจกรรมการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	62	21.8	21.8	21.8
น้อย	61	21.5	21.5	43.3
ปานกลาง	84	29.6	29.6	72.9
มาก	61	21.5	21.5	94.4
มากที่สุด	16	5.6	5.6	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “มีส่วนร่วมในการหาแนวทาง มาตรการทางสังคมหรือนโยบายสาธารณะในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น” ในระดับปานกลาง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในระดับน้อย, ในระดับมาก, ในระดับน้อยที่สุด, , และในระดับมากที่สุด จำนวน 70, 60, 56, และ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60, 21.10, 19.70, และ 3.50 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 การมีส่วนร่วมในการหาแนวทาง มาตรการทางสังคมหรือนโยบายสาธารณะในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	56	19.7	19.7	19.7
น้อย	70	24.6	24.6	44.4
ปานกลาง	88	31.0	31.0	75.4
มาก	60	21.1	21.1	96.5
มากที่สุด	10	3.5	3.5	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน เช่น การให้ความรู้ผ่านเสียงตามสาย เป็นต้น” ในระดับมาก จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง, ในระดับน้อยที่สุด, ในระดับน้อย , และในระดับมากที่สุด จำนวน 75, 59, 53, และ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40, 20.80, 18.70, และ 6.00 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	59	20.8	20.8	20.8
น้อย	53	18.7	18.7	39.4
ปานกลาง	75	26.4	26.4	65.8
มาก	80	28.2	28.2	94.0
มากที่สุด	17	6.0	6.0	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “มีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน” ในระดับมาก จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง, ในระดับน้อยที่สุด, ในระดับน้อย, และในระดับมากที่สุด จำนวน 79, 56, 35, และ 56 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80, 19.70, 12.30, และ 9.20 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	56	19.7	19.7	19.7
น้อย	35	12.3	12.3	32.0
ปานกลาง	79	27.8	27.8	59.9
มาก	88	31.0	31.0	90.8
มากที่สุด	26	9.2	9.2	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบข้อคำถาม จำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวม” ในระดับปานกลาง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 รองลงมา คือมีส่วนร่วมในระดับมาก, ในระดับน้อยที่สุด, ในระดับน้อย, และในระดับมากที่สุด จำนวน 66, 56, 50, และ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20, 19.70, 17.60, และ 5.60 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวม

	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ ความถี่ที่นับได้	เปอร์เซ็นต์ สะสม
น้อยที่สุด	56	19.7	19.7	19.7
น้อย	50	17.6	17.6	37.3
ปานกลาง	96	33.8	33.8	71.1
มาก	66	23.2	23.2	94.4
มากที่สุด	16	5.6	5.6	100.0
รวม	284	100.0	100.0	

2.3. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนของบุคลากรในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดื่ม หรือไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือน และระยะ 1 ปีที่ผ่านมา ด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (t-test independent)

2.3.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลเพื่อตรวจสอบระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาผลของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จำนวน 267 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 224 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นบุคลากรที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 43 คน

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ระหว่างบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา กับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า บุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนทั้งสิ้น 224 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.17 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .81 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 43 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .54 ดังรายละเอียดในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 คะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามการดื่มของบุคลากรในระยะ 1 ปี ที่ผ่านมา

	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ย
ความคิดเห็น	ดื่ม	224	4.1747	.81167	.05423
	ไม่ดื่ม	43	4.5216	.53984	.08233

สำหรับการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบ t-test independent พบว่า เมื่อพิจารณา Levene's Test พบว่า ค่า F เท่ากับ 5.46 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .020 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีความแปรปรวนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -3.518 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 83.403 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า .01 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 36 และตารางที่ 37

ตารางที่ 36 การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน

Levene's Test for Equality of Variances		
	F	P value
ความคิดเห็น	5.460	.020

ตารางที่ 37 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ

t-test for Equality of Means					
	t	df	P value	Mean Difference	Std. Error Difference
ความแปรปรวนเท่าเทียมกัน	-2.688	265	.008	-.34685	.12903
ความแปรปรวนไม่เท่าเทียมกัน	-3.518	83.403	.001	-.34685	.09858

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังมีการศึกษาความแตกต่างของข้อมูลเพื่อตรวจสอบระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐในบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดืม/ไม่ดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จำนวน 235 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่ดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 166 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นบุคลากรที่ไม่ดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 69 คน โดยพบว่าบุคลากรที่ดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .76 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .62 ดังรายละเอียดในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 คะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามการดืมของบุคลากรในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา

	การดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา	ขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความคลาดเคลื่อน ของค่าเฉลี่ย
ความคิดเห็น	ดืม	166	4.1334	.75693	.05875
	ไม่ดืม	69	4.5507	.62139	.07481

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ระหว่างบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา กับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา ด้วยสถิติทดสอบ t-test independent พบว่า เมื่อพิจารณา Levene's Test พบว่า ค่า F เท่ากับ 7.02 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .009 ซึ่งเป็นค่านี้น้อยกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีความแปรปรวนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -4.388 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 153.660 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .000 ซึ่งเป็นค่านี้น้อยกว่า .01 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 39 และตารางที่ 40

ตารางที่ 39 การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน

Levene's Test for Equality of Variances		
	F	P value
ความคิดเห็น	7.020	.009

ตารางที่ 40 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ

t-test for Equality of Means					
	t	df	P value	Mean Difference	Std. Error Difference
ความแปรปรวนเท่าเทียมกัน	-4.047	233	.000	-.41733	.10313
ความแปรปรวนไม่เท่าเทียมกัน	-4.388	153.660	.000	-.41733	.09512

2.3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลเพื่อตรวจสอบระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จำนวน 267 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 224 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นบุคลากรที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 43 คน

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ระหว่างบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา กับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า บุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนทั้งสิ้น 224 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน คือ 2.24 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.04 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 43 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน คือ 2.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.08 ดังรายละเอียดในตารางที่ 41

ตารางที่ 41 ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน จำแนกตามการดื่มของบุคลากรในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา	ขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความคลาดเคลื่อน ของค่าเฉลี่ย
การมีส่วนร่วม	ดื่ม	224	2.2359	1.04323	.15909
	ไม่ดื่ม	43	2.8335	1.08388	.07242

สำหรับการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบ t-test independent พบว่า เมื่อพิจารณา Levene's Test พบว่า ค่า F เท่ากับ .006 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .937 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -3.331 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 265 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่

.001 ซึ่งเป็นค่าน้อยกว่า .01 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 42 และตารางที่ 43

ตารางที่ 42 การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน

Levene's Test for Equality of Variances		
	F	P value
การมีส่วนร่วม	.006	.937

ตารางที่ 43 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

t-test for Equality of Means					
	t	df	P value	Mean Difference	Std. Error Difference
ความแปรปรวนเท่าเทียมกัน	-3.331	265	.001	-.59767	.17940
ความแปรปรวนไม่เท่าเทียมกัน	-3.419	60.718	.001	-.59767	.17480

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังมีการศึกษาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเพื่อตรวจสอบระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่ม/ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จำนวน 235 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 166 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นบุคลากรที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 69 คน โดยพบว่า บุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน คือ 2.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.12 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 2.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 44

ตารางที่ 44 ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน จำแนกตามการดื่มในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา

	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา	ขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความคลาดเคลื่อน ของค่าเฉลี่ย
การมีส่วนร่วม	ดื่ม	166	2.5694	1.11776	.13456
	ไม่ดื่ม	69	2.8348	1.04824	.08136

สำหรับการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบ t-test independent พบว่า เมื่อพิจารณา Levene's Test พบว่า ค่า F เท่ากับ 1.483 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .224 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -1.733 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 233 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .084 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีความเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/

เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 45 และตารางที่ 46

ตารางที่ 45 การทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวน

Levene's Test for Equality of Variances		
	F	P value
การมีส่วนร่วม	1.483	.224

ตารางที่ 46 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

t-test for Equality of Means					
	t	df	P value	Mean Difference	Std. Error Difference
ความแปรปรวนเท่าเทียมกัน	-1.733	233	.084	-.26541	.15312
ความแปรปรวนไม่เท่าเทียมกัน	-1.688	120.185	.094	-.26541	.15725

2.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation)

สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยทำการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) โดยคณะผู้วิจัย ใช้เกณฑ์การแปลผลตามสูตรการหาอันตรภาคชั้น (ชัชวาลย์ เรื่อง ประพันธ์, 2539) โดยใช้สูตร

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น}$$

ทำให้ค่าความกว้างของอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.8 ซึ่งทำให้สามารถแปลผลได้ ดังนี้

ช่วงคะแนนระหว่าง	4.21 - 5.00	แปลผล	ระดับมากที่สุด
ช่วงคะแนนระหว่าง	3.41 - 4.20	แปลผล	ระดับมาก
ช่วงคะแนนระหว่าง	2.61 - 3.40	แปลผล	ระดับปานกลาง
ช่วงคะแนนระหว่าง	1.81 - 2.60	แปลผล	ระดับน้อย
ช่วงคะแนนระหว่าง	1.00 - 1.80	แปลผล	ระดับน้อยที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อคำถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 284 คน พบว่า ข้อคำถามข้อที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .86 ระดับการแปลผล มากที่สุด, ข้อคำถามข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72 ระดับการแปลผล มากที่สุด, ข้อคำถามข้อที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16 ระดับการแปลผล มาก, ข้อคำถามข้อที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09 ระดับการแปลผล มาก, ข้อคำถามข้อที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 ระดับการแปลผล มาก, ข้อคำถามข้อที่ 6 มีค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .95 ระดับการแปลผล มากที่สุด, และข้อคำถามข้อที่ 7 มีค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .92 ระดับการแปลผล มากที่สุด ดังตารางที่ 47

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ห้ามมิให้ผู้ใดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาและบริเวณที่สาธารณะ	4.62	.859	มากที่สุด
2. การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาและบริเวณที่สาธารณะ	4.73	.719	มากที่สุด
3. การสำรวจและขึ้นทะเบียนผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของท่าน	3.83	1.160	มาก
4. การให้หน่วยงานดำเนินการบำบัดรักษาผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขององค์กรด้วยความสมัครใจ	4.07	1.092	มาก
5. การที่หน่วยงานของท่านจะเป็นองค์กรที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการจัดกิจกรรมต่างๆขององค์กร เช่น การจัดงานเลี้ยงฉลองต่างๆที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4.06	1.007	มาก
6. การส่งเสริมให้หน่วยงานของท่านมีวัฒนธรรมองค์กรที่มีส่วนช่วยในการป้องกัน/แก้ไขปัญหา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานอย่างจริงจัง	4.25	.945	มากที่สุด
7. การให้หัวหน้าของหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลควบคุมกำกับให้บุคลากรในองค์กรของท่าน ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐอย่างเคร่งครัด	4.24	.921	มากที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อคำถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 284 คน พบว่า ข้อคำถามข้อที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 2.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17 ระดับการแปลผล ปานกลาง, ข้อคำถามข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 ระดับการแปลผล น้อย, ข้อคำถามข้อที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 2.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20 ระดับการแปลผล ปานกลาง, ข้อคำถามข้อที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 2.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 ระดับการแปลผล ปานกลาง, ข้อคำถามข้อที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 2.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.23 ระดับการแปลผล ปานกลาง , ข้อคำถามข้อที่ 6 มีค่าเฉลี่ย 2.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.26 ระดับการแปลผล ปานกลาง, และข้อคำถามข้อที่ 7 มีค่าเฉลี่ย 2.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17 ระดับการแปลผล ปานกลาง ดังตารางที่ 48

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน/นำเสนอความคิดเห็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น (อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน)	2.75	1.174	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น	2.59	1.113	น้อย
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน เพื่อกิจกรรมการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ขอรับการสนับสนุนวิทยากรจากทางสถานีอนามัย โรงเรียนในพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม เป็นต้น	2.68	1.195	ปานกลาง
4. ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทาง มาตรการทางสังคมหรือนโยบายสาธารณะในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น	2.64	1.124	ปานกลาง
5. ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน เป็นต้น	2.80	1.226	ปานกลาง
6. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน	2.98	1.262	ปานกลาง
7. โดยรวมแล้วท่านมีส่วนร่วมใน"การป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์"	2.77	1.173	ปานกลาง

สำหรับค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 284 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .77 มีระดับการแปลผล คือ ระดับมากที่สุด สำหรับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีข้อคำถาม จำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.08 มีระดับการแปลผล คือ ระดับปานกลาง ดังรายละเอียดในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมฯ	4.2430	.76755	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มฯ	2.7289	1.08205	ปานกลาง

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีค่าสหสัมพันธ์ คือ .23 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งแสดงว่า ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ โดยมีความสัมพันธ์กันเพียง ร้อยละ 23 ดังตารางที่ 50

ตารางที่ 50 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

		ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดืมฯ
การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน	Pearson Correlation	.230**
	Sig. (2-tailed)	.000
	N	284

** ค่าสหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (2-หาง)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนวัฒนธรรมองค์กรและพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เคยได้รับรางวัลในการดำเนินนโยบายสาธารณะด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยต้องการที่จะตอบคำถามการวิจัยใน 5 ประเด็น คือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้นำแนวนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบใดไปปฏิบัติใช้ในชุมชน และมีกิจกรรมอะไรบ้างที่มีประสิทธิภาพ
2. ปัจจัยที่ทำให้นโยบาย/กิจกรรม สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนนี้มีประสิทธิภาพ และอุปสรรคที่พบในการนำไปปฏิบัติในชุมชนมีอะไรบ้าง
3. สมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไร
4. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการลดปัญหามลพิษทางอากาศเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน/บุคลากรหรือไม่
5. วัฒนธรรมองค์กร : ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนหรือไม่

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยจึงได้สรุปและอภิปรายผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น เพื่อตอบคำถามวิจัย จำนวน 5 ข้อ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้แก่ (1) ผลการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในเรื่องของรูปแบบนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพที่นำไปปฏิบัติใช้ในชุมชน (2) การศึกษาปัจจัยที่ทำให้นโยบาย/กิจกรรม สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนนี้มีประสิทธิภาพ

และอุปสรรคที่พบในการนำไปปฏิบัติในชุมชน (3) การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ (4) การศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการลดปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ และ (5) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงาน กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่

โดยคณะผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

สำหรับคำตอบของคำถามการวิจัยในข้อที่ 1 ผลการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในเรื่องของรูปแบบนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพที่นำไปปฏิบัติใช้ในชุมชน พบว่า มีรูปแบบนโยบายที่นำไปใช้ในชุมชน อยู่ 4 ประเด็นหลัก (Themes) และมีประเด็นรอง คือ กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพที่นำไปปฏิบัติใช้ในชุมชน 10 ประเด็น และยังมีประเด็นย่อย อีก 2 ประเด็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) มาตรการภายในชุมชน

- 1.1 จัดเหล้าเข้าพรรษา
- 1.2 งานศพปลอดเหล้า
- 1.3 การจัดกิจกรรมหรือนันทนาการ
- 1.4 การขอความร่วมมือผู้ประกอบการ
 - 1.4.1 การไม่ขายในวันพระ/หยุดขายช่วงเข้าพรรษา
 - 1.4.2 การไม่จำหน่ายให้กับเยาวชน

(2) การป้องกันนักดื่มหน้าใหม่

- 2.1 การให้ความรู้โทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 2.2 การจัดกิจกรรมหรือนันทนาการ

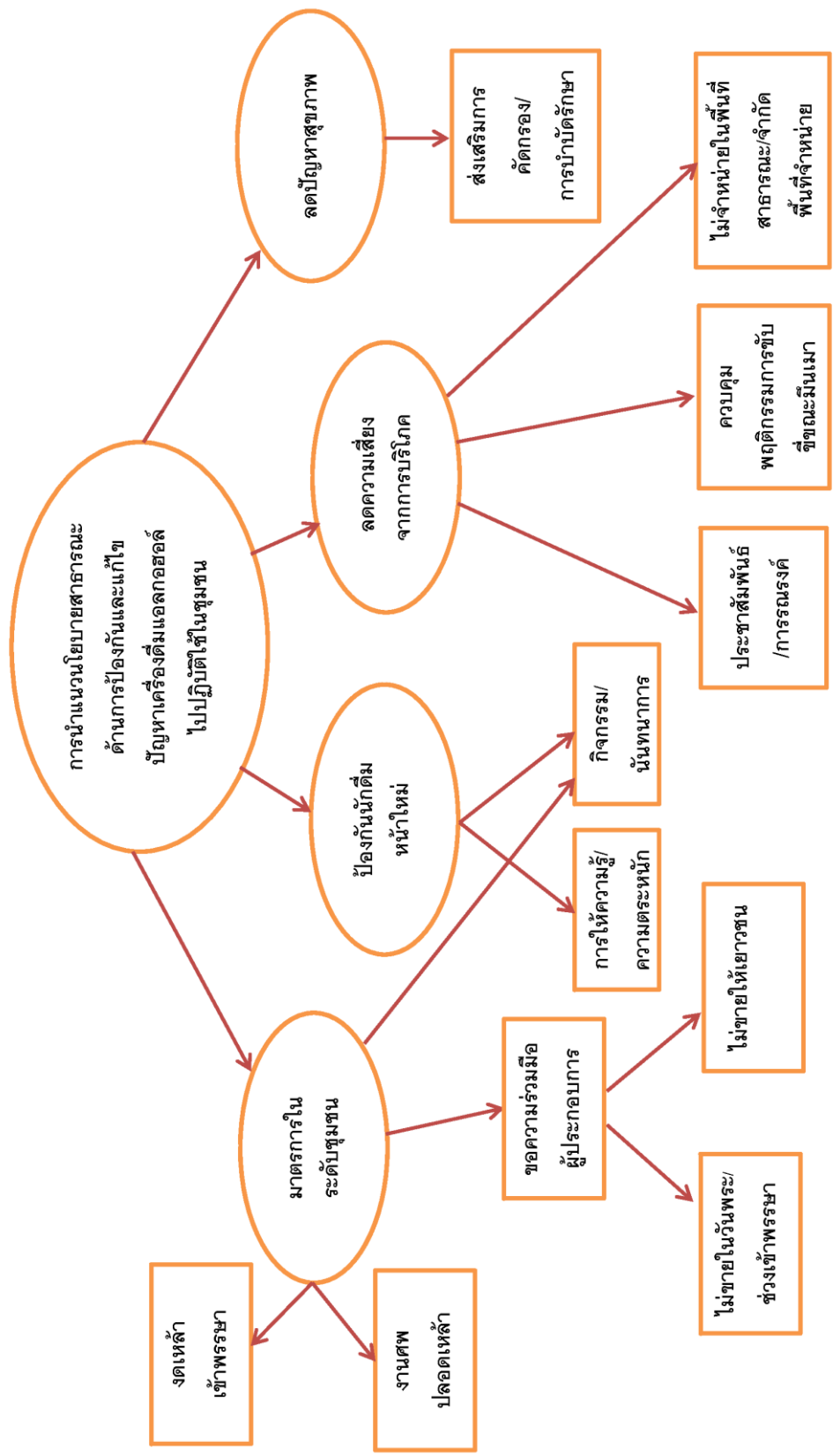
(3) การลดความเสี่ยงจากการบริโภค

- 3.1 การประชาสัมพันธ์ในที่สาธารณะ/การรณรงค์สาธารณะ
- 3.2 ควบคุมพฤติกรรมการขับชี่ขณะมีเมเา
- 3.3 การไม่จำหน่ายในพื้นที่สาธารณะ/จำกัดพื้นที่ขาย

(4) การลดปัญหาสุขภาพในชุมชน

- 4.1 การส่งเสริมการคัดกรองและบำบัดรักษา

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้จัดทำกรอบมโนทัศน์ของ “การนำแนวนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปใช้ในชุมชน” จากองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบรอง และ
องค์ประกอบย่อยเพื่อแสดงถึงข้อค้นพบจากการวิจัยคุณภาพ ดังรายละเอียดในภาพที่ 8

ภาพที่ 8 กรอบมโนทัศน์ของรูปแบบและกิจกรรมตามแนวนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติใช้ในชุมชน

สำหรับการอภิปรายการศึกษาในประเด็นดังกล่าว มีดังนี้

ประเด็นหลัก ประเด็นที่ 1 มาตรการภายในชุมชน เป็นข้อตกลง (Agreement) ที่ตั้งขึ้นเป็นกฎระเบียบ กติกา หรือข้อกำหนด ที่ชุมชนให้การยอมรับ หรือเป็นข้อตกลงที่ได้ผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมภายในชุมชนนั้นๆ โดยที่ประชุมชนนั้นได้ให้การรับรองว่าเหมาะสมที่จะนำมาปฏิบัติใช้ภายในชุมชนดังกล่าว โดยขอความร่วมมือจากบุคคลที่อยู่ในชุมชน ให้ร่วมกันยึดถือและปฏิบัติตามข้อตกลงเหล่านั้น ทั้งนี้ มาตรการระดับชุมชนนี้ จะไม่มีผลบังคับทางกฎหมาย หากแต่เป็นกติกาที่คนในชุมชนนั้นร่วมกันสร้างและปฏิบัติโดยพร้อมเพียงกัน โดยในการศึกษานี้ พบว่า มาตรการ/กิจกรรมย่อยภายในชุมชน ประกอบด้วย (1) งดเหล้าเข้าพรรษา (2) งานศพปลอดเหล้า (3) การจัดกิจกรรมหรือนันทนาการ และ (4) การขอความร่วมมือผู้ประกอบการ โดยขอความร่วมมือผู้ประกอบการร้านค้า (4.1) ไม่ให้จำหน่ายในวันพระใหญ่และในช่วงวันเข้าพรรษา นอกจากนี้ ยังขอความร่วมมือ (4.2) ไม่ให้จำหน่ายให้แก่เยาวชนอีกด้วย ซึ่งประเด็นย่อยในข้อ 4.1 และข้อ 4.2 จะเป็นข้อบังคับตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 แต่จากงานวิจัยในอดีตกลับพบว่า เยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยไม่มีการปฏิเสธจากผู้ขายหรือการตรวจดูอายุ ซึ่งมาตรการขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการภายในชุมชนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการบังคับใช้ และการจับกุมตามกฎหมาย สำหรับมาตรการภายในชุมชนเหล่านี้ สามารถช่วยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับจรัส สุวรรณมาลา และคณะ (2547) ที่พบว่า กฎหมู่บ้านหรือกฎชุมชน เป็นกลไกของสังคมในการบังคับใช้กฎระเบียบที่ได้ตกลงกันไว้แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่ในสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมในชนบท เราจะเคารพกฎชุมชนค่อนข้างมากเพราะเขาอยู่ร่วมกันในสังคมดังกล่าว เช่น ถ้ามีใครฝ่าฝืนกฎชุมชนนี้จะได้รับบทลงโทษตามที่ชุมชนตั้งไว้ โดยคณะกรรมการของชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งโดยชุมชนจะเป็นผู้ดำเนินการลงโทษ แต่อย่างไรก็ตาม กฎชุมชนนี้อาจจะไม่มีการบัญญัติโทษตามกฎหมาย เนื่องจากกฎชุมชนนี้บางครั้งก็ไม่ได้มีการรับรองทางกฎหมาย นอกจากนี้ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และกลุ่มต่างๆ ภายในชุมชน ยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการในชุมชน ซึ่งเป็นการทำให้ภาคประชาคมท้องถิ่นเข้มแข็ง (เชมณัฐ์ สินสายอ, 2548) เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยกันป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริบทของชุมชนของตนเอง ซึ่งจำทำให้ชุมชนได้มองเห็นปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ประเด็นหลักที่ 2 การป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการพยายามคงที่จำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ไม่ให้เพิ่มขึ้น และจำกัดจำนวนผู้เริ่มต้นดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ซึ่งเป็นความพยายามที่จะทำให้ไม่เกิดการบริโภคเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกที่เป็นเด็กและเยาวชน โดยในการศึกษานี้ พบว่า (1) การให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ตั้งแต่เด็กและเยาวชนยังไม่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นมาตรการที่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นยืนยันว่ามีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น “คือในเรื่องของการ การเกี่ยวข้องกับทางกฎหมายเนี่ยะ ที่ว่าทำผิดเนี่ยะ จะเป็นเรื่องของตำรวจเป็นส่วนมากนะครับ เพราะเรื่องกฎหมายให้ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจในการสืบสวนจับกุม แต่โดยหน้าที่ของเทศบาลเนี่ยะ มีการรณรงค์ มีการให้ความรู้ มีการสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนมากกว่า เพราะเราไม่ได้ไปเน้นในเรื่องของตรงนั้น ถ้าเรื่องของกฎหมายเนี่ยะผมถามว่ามันได้ผลน้อย ท่านอาจารย์ ลองคิดดูสิครับว่า กฎหมายประหารชีวิตของประเทศไทยเรามีที่ชั่วโคตรแล้ว แต่ก็ยังมีคนทำผิดอยู่ ใช่หรือไม่? งั้น ก็แสดงว่ากฎหมายไม่สามารถที่จะไปบังคับคนได้ ต่อไม่ให้ซื้อวันที่ 11 ผมก็ไปซื้อตั้งแต่ 10 มาซื้อตุนไว้ก็ได้ ใช่ไหมครับ? มันมีทางเลือกเยอะแยะมากมาย เพราะผมเป็น (ชื่ออาชีพ) มาก่อน ผมรู้ว่าวิธีเขาเรียกว่า เลี่ยงกฎหมายเนี่ยะ มันมีเยอะ ไม่มีทางหรอกครับ ถ้าบอก บอกว่าห้าม! ห้ามขาย มันก็ไปขายซื้อทางหลังบ้าน ไปนั่งเฝ้าได้ทุกร้านใหม่ มันก็ไม่ได้ แต่จิตสำนึกต่างหาก ที่ทำให้คนมองเห็นว่านี่เป็นปัญหาในชุมชน” ซึ่งตรงกับความคิดของโกวิท พงงาม (2553) ที่พบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นจากความตระหนักของชุมชน จะมีผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในระยะยาว และจะทำให้เกิดกระบวนการแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างจริงจัง ดังนั้น การสร้างความตระหนัก และจิตสำนึกให้เกิดขึ้นในชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญและท้าทายอย่างยิ่ง (2) การจัดกิจกรรมและนันทนาการ ที่เกี่ยวข้องกับ การป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งทางตรง เช่น มีการประกวดคำขวัญ การเขียนเรียงความ ตลอดจนการชักชวนให้ผู้ปกครองงดเหล้าเข้าพรรษา และมอบรางวัลให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรม/นันทนาการ ทางอ้อม เช่น การจัดกิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด รวมถึงการเข้าวัดฟังธรรม และการเทศน์ในประเด็นของอานิสงค์ของศีล 5 ซึ่งหนึ่งในนั้น ก็คือ การให้งดเว้นจากของมีนเมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มารินา ปลื้มปัญญา (2548) ที่ศึกษาผลการฝึกอบรมค่ายคุณธรรม นักศึกษาใหม่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ณ วัดอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งภายหลังจากเข้ารับการอบรม นักศึกษาส่วนใหญ่ รายงานว่า มีจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ทั้งการสูบบุหรี่ และดื่มสุรา ตลอดจนจะไม่การเล่นการพนัน โดยมีพฤติกรรมการดำรงชีวิตที่เป็นสัมมาทิฐิมากยิ่งขึ้น ซึ่งตรงกับแนวคิดของสมัย บุษราคัม (2552) ว่า ความศรัทธาในศาสนา การฝึกเดินจงกรม นั่งสมาธิ สวดมนต์เข้า-เย็น โดย

พระสงฆ์เป็นผู้นำปฏิบัติ นอกจากนี้ การเทศน์อบรมเพื่อให้เกิดปัญญา ให้รู้จักโทษของสุรา และเห็นภัยที่จะเกิดแก่ตนและสังคม ก็ยังช่วยในการลดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดี และยังคงสอดคล้องกับ วินัย สุจริต (2547) ที่ได้ศึกษาโครงการลานกีฬาต้านยาเสพติดในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพบว่า โครงการลานกีฬาช่วยทำให้เด็กและเยาวชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปสนใจในกีฬาและการออกกำลังกายมากขึ้น ทำให้เกิดตัวแทนนักกีฬาในแต่ละตำบล และยังทำให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้ไม่มีว่างที่จะสนใจอบายมุข การพนัน สุรา ยาเสพติด นอกจากนี้ ลานกีฬายังสามารถเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชน

ประเด็นที่ 3 การลดความเสี่ยงจากการบริโภค เป็นการจำกัดขนาดและความรุนแรงของปัญหา อันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยสร้างความตระหนักในผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้รับทราบผลกระทบที่อาจเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม นอกจากนี้ยังเป็นความพยายามที่จะลดความเสี่ยงในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการจำกัดพื้นที่จำหน่าย รวมถึงการควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวที่ขี้ยานพาหนะขณะมีเม้า (จूरีย์ อุสาหะ, 2559) เพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุซึ่งเป็นอันตรายต่อทั้งตัวผู้ขับขี่เอง และประชาชนทั่วไปที่ใช้รถใช้ถนน โดยในการศึกษานี้ พบว่า กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้นำลงสู่การปฏิบัติ ได้แก่ (1) การประชาสัมพันธ์/การรณรงค์สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการลงข่าวในเวปไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง หรือประชาสัมพันธ์บนสื่อโซเชียลมีเดียแบบออนไลน์ (Online social media) เช่น เฟสบุ๊ก (Facebook) ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ตลอดจนการเดินทางรณรงค์ในที่สาธารณะเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลในการป้องกันและแก้ไขปัญหามึนเมาในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิภาคณัฐ์ นิमितพันธ์ และศิริจันทรา พลกนิษฐ (2559) ว่า กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นกลยุทธ์ที่สามารถนำมาช่วยเสริมสื่อประชาสัมพันธ์แบบออฟไลน์ได้ โดยสามารถประชาสัมพันธ์ถึงความเคลื่อนไหวขององค์กร วิทยาลัยฯ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร โดยสื่อที่ได้ความนิยมอย่างมากในประเทศไทย ได้แก่ บล็อก ทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ก และเวปยูทูป โดยเครื่องมือเหล่านี้สามารถให้ข้อมูลข่าวสาร สร้างการมีส่วนร่วม สร้างความผูกพันระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดี (2) การจัดตั้งด่านตรวจสุราและยาเสพติดภายในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ และสงกรานต์ ซึ่งเป็นมาตรการเพื่อลดโอกาสเกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากสาเหตุ ของอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความเม้าอันเป็นผลมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมีการสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์เพื่อเป็นการยกระดับความเข้มแข็งในการ

บังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้ ยังมี (3) การจำกัดพื้นที่ในการจำหน่ายสุรา โดยไม่ให้จำหน่ายในทางสาธารณะ สถานที่ราชการ ศาสนสถาน สถานพยาบาล และจำกัดพื้นที่จำหน่าย (Zoning) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ห่างจากสถานศึกษา 20 เมตร ซึ่งเป็นข้อตกลงในการประชุมของคณะกรรมการทำงานของเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับการจำกัดพื้นที่ในการจำหน่ายสุรานั้นยังเป็นข้อถกเถียงกันในชุมชนอยู่บ้างในบางพื้นที่ว่า การจำกัดจุดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรห่างจากสถานศึกษาในระยะที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด เพื่อไม่ให้กระทบต่อประชาชน และผู้ประกอบการเดิมที่ประกอบกิจการที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนที่จะมีประกาศ มาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ออกคำสั่งฉบับที่ 22/2558 ซึ่งมีสาระในการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการและมีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ให้ตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (2558) ว่า ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. 22/2558 มีมติเห็นชอบคำนิยามศัพท์คำว่า “บริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา” และให้ทุกจังหวัดตั้งคณะกรรมการตีความบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา และกำหนดแผนโซนนิ่ง โดยให้จังหวัดประกาศพื้นที่เองว่า “บริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา คือระยะทางเท่าใด” ส่งให้กับกรมสรรพสามิต ทำให้คณะกรรมการทำงานในแต่ละจังหวัดมีการตีความคำว่า “สถานศึกษา” และ “ระยะที่ใกล้เคียง” กันอย่างหลากหลาย

ประเด็นสุดท้าย คือ การลดปัญหาสุขภาพในชุมชน เป็นการลดปัญหาทางด้านสุขภาพกายและใจของประชาชนในชุมชน ซึ่งปัญหาสุขภาพเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความคับข้องใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน โดยความคับข้องใจทางสุขภาพนั้น อาจเกิดจากความไม่พอใจที่เกิดจากการเจ็บป่วย เป็นโรค หรือถิ่นที่อยู่อาศัยไม่มีความเหมาะสม ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยการศึกษาแนวนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ในประเด็นนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ได้มี (1) การส่งเสริมการคัดกรองและบำบัดรักษา ซึ่งเป็นการคัดกรองผู้มีความเสี่ยง และ/หรือ ผู้มีปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนของตนไปบำบัดรักษา ไม่ว่าจะเป็นการตั้งกลุ่มเล็กเหล่าภายในชุมชนของตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หรือการส่งตัวไปบำบัดรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ (ปัจจุบันใช้ชื่อว่า โรงพยาบาลธัญญารักษ์ เชียงใหม่) ซึ่งการส่งผู้ที่มีความเสี่ยงต่อปัญหา หรือมีปัญหาด้านสุขภาพเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ถือเป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพสูง ดังที่ พัชรินทร์ บินซอและย์ (2555) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคติดสุรา ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ ซึ่งพบว่า ผู้ป่วยโรคติดสุราที่ได้รับการดูแลตามแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคติดสุรา มีพฤติกรรมเครื่องดื่มสุราลดลง ถึงร้อยละ 97 นอกจากนี้ ผู้ป่วยโรคติดสุราที่ได้รับ

การดูแลตามแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคติดเชื้อ มีการกลับมารักษาซ้ำภายใน 28 วัน เพียงร้อยละ 3 เท่านั้น นอกจากนี้ ผู้ป่วยโรคติดเชื้อยังมีความพึงพอใจที่ได้รับการดูแลตามแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคติดเชื้อ ในระดับมาก ถึงร้อยละ 80

สำหรับคำถามการวิจัยในข้อที่ 2 ปัจจัยที่ทำให้นโยบาย/กิจกรรม สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหา การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนนี้มีประสิทธิภาพ และอุปสรรคที่พบในการนำไป ปฏิบัติในชุมชนมีอะไรบ้าง พบว่า ปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้อง มีอยู่ 2 ประเด็นหลัก (Themes) และมีประเด็นรอง อีก 12 ประเด็น ดังนี้

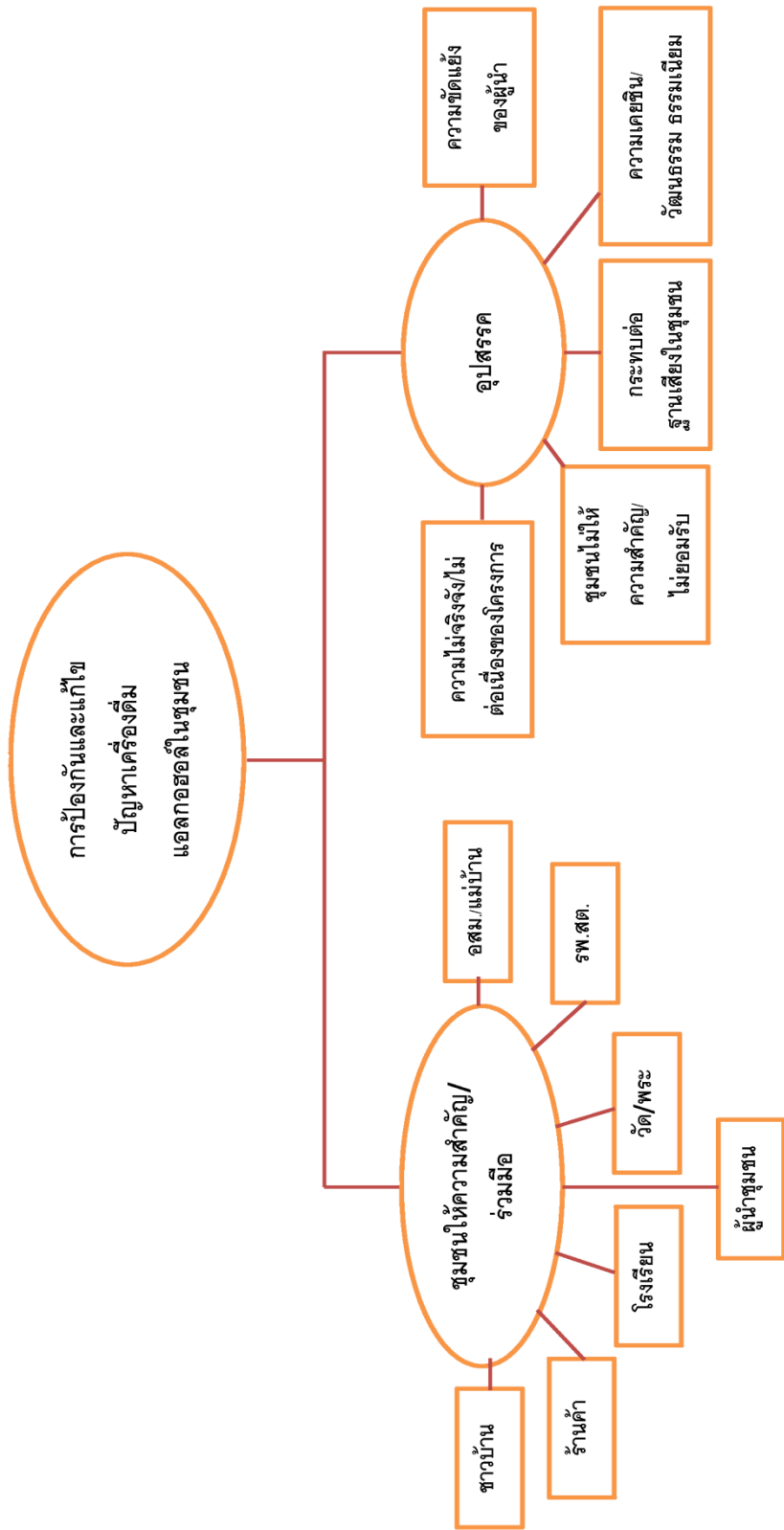
(1) ชุมชนให้ความสำคัญ/ร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- 1.1 ผู้นำชุมชน
- 1.2 ชาวบ้าน
- 1.3 ร้านค้า
- 1.4 โรงเรียน
- 1.5 วัด
- 1.6 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- 1.7 กลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.)

(2) อุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- 1.1 ความจริงจัง/ต่อเนื่อง/งบประมาณ ของโครงการ
- 1.2 ชุมชนไม่ยอมรับ/ไม่ให้ความสำคัญ
- 1.3 ความเคยชิน/ธรรมเนียมและประเพณี
- 1.4 กระทบต่อฐานเสียงในชุมชน
- 1.5 ความขัดแย้ง/ไม่เห็นด้วย ของผู้นำชุมชน

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้จัดทำกรอบมโนทัศน์ของ “ปัจจัยที่ทำให้นโยบายสาธารณะด้านการแก้ไข ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนนี้มีประสิทธิภาพและอุปสรรคที่พบในการ นำไปปฏิบัติในชุมชน” จากองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบรอง เพื่อแสดงถึงข้อค้นพบจากการวิจัย คุณภาพ ดังรายละเอียดในภาพที่ 9

ภาพที่ 9 กรอบมโนทัศน์ของปัจจัยที่ทำให้เห็นภัยสาธารณะด้านสารเสพติดปัญหา

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีประสิทธิภาพและอุปสรรคที่พบ

สำหรับการอภิปรายการศึกษาในประเด็นดังกล่าว มีดังนี้

ปัจจัยที่ทำให้นโยบาย/กิจกรรม สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำไปปฏิบัติในชุมชนนี้มีประสิทธิภาพ และอุปสรรคที่พบในการนำไปปฏิบัติในชุมชน พบว่า ปัจจัยหลัก (Themes) ที่ทำให้นโยบาย/กิจกรรม ต่างๆ มีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นนโยบาย/กิจกรรมที่ (1) ชุมชนให้ความสำคัญ/ร่วมมือ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีประเด็นรอง คือ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินการปฏิบัติภายในชุมชน จำนวน 7 ประเด็น (1.1) ผู้นำชุมชน (1.2) ชาวบ้าน (1.3) ร้านค้า (1.4) โรงเรียน (1.5) วัด (1.6) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) (1.7) กลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.) ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนทำให้แนวนโยบายสาธารณะที่นำไปปฏิบัติใช้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่หลายชิ้น เช่น การศึกษาของ ประจวบ ประจางตง, ประเสริฐ สีสุข, และผจญ ธน กว้าง (2549) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถช่วยให้หญิงวัยเจริญพันธุ์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ โดยมีการดื่มที่ลดลง นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเพศหญิง (เขมณัฐ สีนสายออ, 2548) โดยพบว่า การที่ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ วิธีและแนวทางการดำเนินงาน กำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากร และร่วมกันกำหนดเป้าประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในชุมชน ร่วมกันวางแผนดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำหนดบทบาทหน้าที่ในแต่ละกิจกรรม ตลอดจนวางแผนขอรับงบประมาณสนับสนุน และประเมินผลสำเร็จของกิจกรรม ซึ่งข้อมูลก่อนการดำเนินโครงการ มีหลังคาเรือนที่สมาชิกในครัวเรือนปัจจุบันยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 66.7 (96 หลังคาเรือน) หลังการดำเนินการ ลดลงเป็น ร้อยละ 62.5 (90 หลังคาเรือน)

(2) อุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่พบในการศึกษานี้ คือ (2.1) ความไม่จริงจัง/ต่อเนื่อง/งบประมาณ ของโครงการ ซึ่งพบว่า การติดตามโครงการขององค์การบริหารส่วนภูมิภาคยังไม่ค่อยมีการติดตามผลการดำเนินการ และบางครั้งก็พบว่า มีงบประมาณค่อนข้างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สาคิด ปัญญา ยิ่ง (2556) ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการลดพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องมีการจัดประชุมหลายครั้ง เพื่อการวางแผน ออกแบบงาน และแบ่งงานกันปฏิบัติ ซึ่งต้องอาศัยความอดทน และความจริงจังในการดำเนินงาน และจำเป็นต้องมีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ (2.2) ชุมชนไม่ยอมรับ/ไม่ให้ความสำคัญ กล่าวคือ คนในชุมชนบางคนก็ไม่สนใจที่จะให้ความร่วมมือในการลดพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังเช่นการศึกษาของอุทัย ดีपालะ (2551) ที่พบว่า ผู้ปกครองของเยาวชนในหมู่บ้านยังคงนิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงทำให้เยาวชนพบเห็นพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ อีกทั้งการที่ผู้ปกครองไม่ประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง จึง

ไม่สามารถตัดกเตือนบุตรหลานของตน ตลอดจนการที่ประชาชนเห็นว่าการดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคล (ประภัสสร สุวรรณบงกช, 2549) (2.3) ความเคยชิน/ธรรมเนียมและประเพณี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระ วัฒนัสกุล และคณะ (2549) ที่พบว่า การดื่มสุราของคนในชุมชนภาคเหนือ เป็นวิถีชีวิตเป็นวัฒนธรรม การดื่มสุราเป็นเรื่องปกติ แสดงถึงการผูกมิตร และความสนุกสนานรื่นเริง โดยจะดื่มได้ในทุกวาระและโอกาส เช่น งานสงกรานต์ ขึ้นบ้านใหม่ แต่งงาน และงานมงคลต่าง ๆ ในหมู่บ้าน (2.4) กระทบต่อฐานเสียงในชุมชน กล่าวคือ ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนยังดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ โดยเฉพาะในงานมงคล และงานรื่นเริง การไปขัดแย้งกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในชุมชน อาจทำให้คะแนนเสียงลดลง ซึ่งตรงกับแนวคิดของอดิศวร์ หลายชูไทย และคณะ (2544) ที่พบว่า บริบทของสังคมไทยใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นองค์ประกอบในพิธีกรรมต่างๆ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสัญลักษณ์ของความสนุกสนานรื่นเริง และชนิดของเครื่องดื่มจะแสดงถึงฐานะของผู้ดื่ม (2.5) ความขัดแย้ง/ไม่เห็นด้วยของผู้นำชุมชน ซึ่งตรงกับความคิดของ อุทัย ดีปาละ (2551) ที่พบว่า ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนแต่ละคนยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ผู้นำชุมชนบางคนยังมีความคิดเห็นที่ต่อต้านแนวคิดในการรณรงค์ การลด ละ เลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงไม่ค่อยให้ความสนใจที่จะเข้าประชุมทั้งในระดับตำบลและอำเภอ

สำหรับการศึกษาที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 284 คน จำแนกเป็นเพศชาย 87 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และเป็นเพศหญิง จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 โดยมีข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 21 ปี ถึง 60 ปี โดยกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ที่มีอายุ 38 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่ทำงานด้านบริหารทั่วไป/ธุรการทั่วไป

สำหรับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 78.90 มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 รอบปีที่ผ่านมา และมีจำนวนน้อย เพียง 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เท่านั้น ที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 รอบปีที่ผ่านมา และยังมีผู้ที่ไม่ตอบข้อคำถามข้อนี้จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 43 คน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้ดื่มมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยาวนานที่สุด คือ 25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .40 (ผู้ที่ไม่ดื่มในระยะ 1 ปีที่ผ่านมาไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนพฤติกรรมการดื่ม)

นอกจากนี้ ยังมีการสำรวจพฤติกรรมการดื่มในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา โดยพบว่า มีผู้ตอบข้อคำถามทั้งสิ้น 185 คน สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมานี้ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 และกลุ่มผู้ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมานี้ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 (ผู้ที่ไม่ดื่มในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนพฤติกรรมการดื่มเช่นกัน) และมีผู้ที่ไม่ตอบข้อคำถามข้อนี้จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีจำนวนทั้งสิ้น 164 คน ซึ่งเป็นผลมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบข้อคำถามในส่วนนี้ ซึ่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 164 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 เป็นผู้ที่มีดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วงเย็นหลังเลิกงาน รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ มักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วงกลางคืน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป, และมักดื่มทั้งช่วงเย็นหลังเลิกงานและช่วงกลางคืน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป จำนวน 37 และ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60, 13.40 ตามลำดับ

เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 รองลงมาคือ นิยมดื่มเหล้าสี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 และสไปรต ไวน์คูเลอร์ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50

โอกาสที่มักดื่มสุร่าบอยๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 เป็นผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น งานเกษียณของข้าราชการ รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ ดื่มนั้งในวาระพิเศษ, ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อพักผ่อน, และเที่ยวกลางคืน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 และอันดับที่สาม คือ ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อพักผ่อน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90

จำนวนครั้งต่อสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ 82 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เป็นผู้ที่ไม่ดื่มเลยหรือดื่มเพียง 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ดื่มนประมาณ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ และดื่มนประมาณ 4-5 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 61 คน และ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20, และ 11.60 ตามลำดับ

สำหรับเทศกาลที่มักดื่มบอยๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 เป็นผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเทศกาลสงกรานต์ และเทศกาลปีใหม่ รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้ง 3 เทศกาล คือ เทศกาลลอยกระทง, เทศกาลสงกรานต์, และเทศกาลปีใหม่ และผู้ที่มีกัดื่มเพียงเทศกาลปีใหม่เพียงอย่างเดียว โดยมีจำนวน 37 คน และ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 และ 18.90 ตามลำดับ

สำหรับงานตามประเพณีที่มักดื่มบอยๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 เป็นผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในงานแต่งงาน และขึ้นบ้านใหม่ รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มเฉพาะงานแต่งงาน และเฉพาะงานขึ้นบ้านใหม่เพียงอย่างเดียว โดยมีจำนวน 31 คน และ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 และ 18.30 ตามลำดับ

มักดื่มกับ ส่วนใหญ่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 46.90 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และบุคคลในครอบครัว และผู้ที่มีกัดื่มกับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และคนรัก จำนวน 16 คน และ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 และ 8.60 ตามลำดับ

สถานที่ที่มักดื่ม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้านอาหาร/สถานบันเทิง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งที่ร้านอาหาร/สถานบันเทิง, และสถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่พักผ่อน และผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งที่พักผ่อน, ร้านอาหาร/สถานบันเทิง จำนวน 30 คน และ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และ 16.70 ตามลำดับ

เหตุผลสำคัญที่ทำให้ดื่ม ส่วนใหญ่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งเพื่อคลายเครียด และเพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์ และอันดับที่สาม คือ ผู้ที่มีกัดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อคลายเครียด, เพื่อเข้าสังคม/สังสรรค์, และเพราะเพื่อนชักชวน จำนวน 12 คน และ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 และ 6.80 ตามลำดับ

กระทบกระเทือนกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่ง คือ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รายงานว่า การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว และกลุ่มตัวอย่างอีกครึ่งหนึ่ง คือ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เช่นกัน รายงานว่า ไม่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 81 คน ซึ่งเป็นผู้รายงานว่า เครื่องตีแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง มากถึง 53 คน คิดเป็นร้อยละ 65.40 ใช้รายงานในการซื้อเครื่องตีแอลกอฮอล์ ลื่นเปลี่ยนโดยไม่จำเป็น รองลงมาอีก 2 อันดับ คือ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องตีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น, และมีค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น และอันดับที่สาม คือ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องตีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น, และเกิดหนี้สินที่เกิดจากการตี จำนวน 9 คน และ 8 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 11.1 และ 9.9 ตามลำดับ

ผลกระทบที่ได้รับจากผู้ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากผู้ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ คือ ก่อให้เกิดความรำคาญ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 และอันดับ 3 มีอันดับเท่ากันอยู่ 3 หัวข้อ ได้แก่ คนเมาชนทะเลาะ, มีปัญหาขัดแย้งกับคู่สมรสที่ตี, และทั้งก่อให้เกิดความรำคาญ, รวมถึงมีปัญหาขัดแย้ง จำนวน 7, 7, และ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2, 1.2, และ 1.2 ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถอภิปรายได้ว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ ยังมีพฤติกรรมการตีแอลกอฮอล์อยู่เป็นส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในระยะเวลา 1 รอบปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 78.90 และมีจำนวนน้อย เพียง 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เท่านั้น ที่ไม่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ใน 1 รอบปีที่ผ่านมา เปียร์เป็นเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมมากที่สุด โอกาสที่ตีมากที่สุด คือ งานเลี้ยงในวาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น งานเกษียณของข้าราชการ ส่วนใหญ่ตีเพียง 1 ครั้งต่อสัปดาห์หรือไม่ตีเลย โดยมักตีกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน และตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เพื่อเข้าสังคมหรือสังสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สริตา ธีระวัฒน์สกุล และคณะ (2549) ที่พบว่า การตีสุราของคนในชุมชนภาคเหนือ เป็นวัฒนธรรม มองเป็นเรื่องสนุกในกลุ่มเพื่อนฝูง แสดงถึงความมีน้ำใจ และผูกมิตร อย่างไรก็ตาม การตีนี้กระทบกระเทือนต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างรายงานผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายนี้สูงถึง ร้อยละ 50 และกลุ่มตัวอย่างเองก็เคยได้รับผลกระทบจากผู้ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เช่นกัน คือ ได้รับความเดือดร้อนรำคาญใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอดิศวร์ หลายชูไทยและคณะ (2544) ที่พบว่า การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์นั้นมีผลกระทบรอบด้าน ทั้งต่อร่างกายและจิตใจของผู้ตีเอง รวมถึงอาจสร้างปัญหาให้กับครอบครัวและสังคมโดยรวม

สำหรับการศึกษาที่ 4 การศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการลดปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 มีการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง รองลงมา 2 อันดับ มีการรับรู้ว่ามี / ไม่ทราบ ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรด้านนี้ และรับรู้ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรด้านนี้ไม่เข้มแข็ง จำนวน 66 คน และ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 และ 22.50 ตามลำดับ นอกจากนี้ บุคลากรรับรู้ว่ามีวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีความเข้มแข็งในระดับสูงมาก เพียง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 เท่านั้น

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึง “แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ” โดยมีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ คือ (1) ห้ามมิให้ผู้ใดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาและบริเวณที่สาธารณะ (ค่าเฉลี่ย 4.62, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .86) (2) การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาและบริเวณที่สาธารณะ (ค่าเฉลี่ย 4.73, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72) (3) การสำรวจและขึ้นทะเบียนผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของท่าน (ค่าเฉลี่ย 3.83, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16) (4) การให้หน่วยงานดำเนินการบำบัดรักษาผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขององค์กรด้วยความสมัครใจ (ค่าเฉลี่ย 4.07, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09) (5) การที่หน่วยงานของท่านจะเป็นองค์กรที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการจัดกิจกรรมต่างๆขององค์กร เช่น การจัดงานเลี้ยงฉลองต่างๆที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ค่าเฉลี่ย 4.06, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00) (6) การส่งเสริมให้หน่วยงานของท่านมีวัฒนธรรมองค์กรที่มีส่วนช่วยในการป้องกัน/แก้ไขปัญหา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานอย่างจริงจัง (ค่าเฉลี่ย 4.25, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .95) และ (7) การให้หัวหน้าของหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลควบคุมกำกับให้บุคลากรในองค์กรของท่าน ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐอย่างเคร่งครัด (ค่าเฉลี่ย 4.24, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .92)

โดยคณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ระหว่างบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา กับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า

บุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนทั้งสิ้น 224 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.17 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .81 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 43 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .54

เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -3.518 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 83.403 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังมีการศึกษาความแตกต่างของข้อมูลเพื่อตรวจสอบระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ ในบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่ม/ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จำนวน 235 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 166 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นบุคลากรที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 69 คน โดยพบว่า บุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.13 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .76 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 4.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ .62

เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -4.388 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 153.660 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .000 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถอภิปรายได้ว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์เลยในระยะ 1 ปี และ 3 เดือนที่ผ่านมา มีระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ จึงควรมีมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของตน ให้มีพฤติกรรมการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ให้ลดน้อยลงหรือไม่บริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์เลย เพื่อคงไว้ซึ่งแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับข้อมูลพื้นฐานของ “การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน” ซึ่งมีจำนวน 7 ข้อคำถาม ดังนี้ (1) ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน/นำเสนอความคิดเห็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น (อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน) (ค่าเฉลี่ย 2.75, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17) (2) ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 2.59, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11) (3) ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน เพื่อกิจกรรมการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ค่าเฉลี่ย 2.68, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20) (3) ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทาง มาตรการทางสังคมหรือนโยบายสาธารณะในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 2.64, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12) (5) ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.80, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.23) (6) ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.98, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.26) และ (7) โดยรวมแล้วท่านมีส่วนร่วมใน “การป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ค่าเฉลี่ย 2.77, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17)

โดยคณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ระหว่างบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา กับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า บุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนทั้งสิ้น 224 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน คือ 2.24 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.04 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 43 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน คือ 2.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.08

เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -3.331 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 265 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหา

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังมีการศึกษาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเพื่อตรวจสอบระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่ม/ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล จำนวน 235 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 166 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นบุคลากรที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 69 คน โดยพบว่า บุคลากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน คือ 2.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.12 สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ คือ 2.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.05

เมื่อพิจารณาค่า t-test พบว่า ค่า t เท่ากับ -1.733 มีค่าองศาอิสระ เท่ากับ 233 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .084 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนั้นมีความแตกต่างการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลยในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา มีระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรก็ตาม บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลยในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา มีระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนในระดับสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นกัน แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น หากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ มีมาตรการ

ส่งเสริม หรือสนับสนุนให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ให้มีพฤติกรรมที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ต่อเนื่องและยาวนาน น่าจะมีส่วนสนับสนุนให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ตำบล เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนมากยิ่งขึ้น ดังที่ อูทัย ดีปาละ (2551) กล่าวว่า ผู้นำชุมชนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ย่อมสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่ชาวบ้านในชุมชน และกล้าที่พูดคุย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในชุมชนได้อย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับ มัลลิกา ต้นสอน (2544) ที่เชื่อว่า ผู้นำเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนั้น ผู้นำย่อมต้องมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นแบบอย่างให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม

การศึกษาที่ 5 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร: แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ภายในหน่วยงาน กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชน ในบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 284 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ *ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ* มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .77 มีระดับการแปลผล คือ ระดับมากที่สุด สำหรับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีข้อคำถาม จำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.08 มีระดับการแปลผล คือ ระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ด้วยการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า *ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ* กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีค่าสหสัมพันธ์ คือ .23 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งแสดงว่า *ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ* กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ โดยมีความสัมพันธ์กันเพียง ร้อยละ 23

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า แม้ว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ จะเห็นด้วยกับแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐ เช่น ไม่ดื่มและไม่ให้มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา ศาสนสถาน และบริเวณที่สาธารณะ, ไม่จัดงานเลี้ยงที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, ขึ้นทะเบียนผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยงาน และส่งตัวไปบำบัดรักษาหากบุคลากรสมัครใจ รวมถึงให้หัวหน้าของหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลควบคุมกำกับให้บุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดก็ตาม แต่ระดับการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ก็ยังอยู่ในระดับต่ำ เพียงร้อยละ 23 เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคลากรส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ยังเป็นผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ (ในระยะ 1 ปี

ที่ผ่านมา ดื่ม ร้อยละ 83.9, ไม่ดื่ม ร้อยละ 16.1 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 267 คน) แม้ว่าบุคลากรเหล่านี้จะสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเรื่องการห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ราชการ แต่การที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ อาจทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจที่ต้องมีบทบาทในการสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งที่ตนเองยังดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ พฤติกรรมการดื่มนี้อาจทำให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ไม่เกิดความรู้สึกร่วมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง เนื่องจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติด คือ สัมพันธภาพที่ดี ความไว้วางใจ การยอมรับซึ่งกันและกัน รวมถึงความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และความจริงจังของเจ้าหน้าที่ภาคราชการที่เกี่ยวข้อง (กันนิษฐา มาเหิม, 2546)

ดังนั้น บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในกิจการงานต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน หากบุคลากรดังกล่าวไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างต่อเนื่อง เขาก็สามารถเป็นแบบอย่างให้กับชุมชน และเมื่อชุมชนยอมรับ เขาย่อมเกิดความเชื่อมั่นที่จะก้าวเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุน หรือมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในชุมชนได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรสร้างความตระหนักของประชาชนในเรื่องปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และสร้างความเสียหายต่อชุมชน และสังคมโดยรวม โดยจัดให้มีเวทีขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการเพิ่มขึ้นของนักดื่มหน้าใหม่ และมีโครงการในการสร้างความตระหนัก และสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

2. รัฐบาลควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน ในเรื่องการจัดระเบียบของสถานประกอบการที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งอยู่ใกล้สถานศึกษา นอกจากนี้ยังควรเข้มงวดในการตรวจตราการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเพื่อลดผลกระทบ และลดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกิดขึ้นในชุมชน

3. รัฐบาลควรมีการเพิ่มการถ่ายทอดแผนนโยบาย และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เข้าถึงประชาชนในระดับชุมชน หรือหมู่บ้านให้มากขึ้น รวมถึงมีแผนนโยบายสนับสนุนให้เกิดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชุมชนที่เป็นนโยบายเชิงรุกให้มากขึ้น โดยเพิ่มงบประมาณในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านในการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ

4. รัฐบาลควรมีการติดตามการใช้งบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลังจากได้มอบงบประมาณให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยมีการติดตามและประเมินผลองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการใช้งบประมาณ และการจัดกิจกรรมร่วมกับภาคประชาชนในชุมชนเพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการระดับชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเพิ่มความตระหนักในปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนให้ชุมชนได้รับทราบมากกว่าในปัจจุบัน และปลูกฝังจิตสำนึกในผู้ปกครองให้เป็นแบบอย่างให้แก่บุตรหลาน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว เพื่อที่ครอบครัวจะเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กและเยาวชน

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรขยายเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาแอลกอฮอล์ โดยดึงเด็กและเยาวชนให้มีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนให้มากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างน้อย และเป็นการลดกลุ่มนักดื่มหน้าใหม่

3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรชี้ชวนให้ชุมชนเห็นผลกระทบที่ตามมาของปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะทำให้ชุมชนมองเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัญหาสำคัญของชุมชน และพยายามผลักดันมาตรการชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีการบังคับใช้ที่เป็นรูปธรรม และกำหนดมาตรการระดับชุมชนในการลงโทษผู้ที่ละเมิดข้อตกลงดังกล่าว

4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควร มีบทบาทสำคัญในการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในชุมชนในการ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนให้มากขึ้น

5. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีบุคคลต้นแบบด้านสุขภาพมากขึ้น เช่น บุคลากรที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่สามารถหยุดดื่มได้ตลอดชีวิต เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชนในชุมชน ตลอดจนบุคลากรกลุ่มนี้จะเป็นกำลังสำคัญที่จะทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกันกับชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลรัตน์ ใจยาว. แบบแผนการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของเยาวชนในเขตเทศบาล ตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. (2552). วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กลุ่มพัฒนาวិชาการ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์. (2553). **ชุมชนต้นแบบในการควบคุมเพื่อลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์: ชุมชนบ้านดิว ตำบลบ้านดิว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.

โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2545). **วิถีชุมชน**. กรุงเทพฯ: ดีไซน์.

โกวิท พวงงาม. (2550). **การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.

โกวิท พวงงาม. (2550ก). **การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: บริษัท มิสเตอร์คอปปี (ประเทศไทย) จำกัด.

เขมณัฐ สิ้นสายขอ. (2548). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในเทศหญิง หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ในจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต., มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จรัส สุวรรณมาลา, และคณะ. (2547). **นทานุกรมนวัตกรรมท้องถิ่นไทย ประจำปี 2547**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการวิถีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย.

จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง. **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 27**. สืบค้นจาก: http://www.prthai.com/article_detail.asp?kid=2773. [สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2558].

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2545). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภากการพิมพ์.

จूरีย์ อุสาหะ. (2559). **แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ: ร่างแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. 2560-2563**. สืบค้นจาก: https://www.nurs.chula.ac.th/th/content_page/download/275/299/15.html [สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2560].

ชมนาด พจนามาตรและคณะ. (2557). **รูปแบบการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเขตภาคเหนือ. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ**. ปีที่ 37 ฉบับที่ 4., หน้า :66-73.

ชาย โพธิ์สีดา. (2554). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

ชัชวาลย์ เรืองประพันธ์. (2539). **สถิติพื้นฐาน**. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

ชีวมาศ เปรมวิมล. (2550). **การบริหารจัดการร้านจำหน่ายเครื่องตีประเภทแอลกอฮอล์ที่มีต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ดรุณี ภูขาว (2549). **การทบทวนองค์ความรู้ด้านมาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องจากการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

ณัฐ ธารพานิช. (2557). **นโยบายการควบคุมแอลกอฮอล์ที่ทรงประสิทธิผล**. **เรื่องเหล่านี้ ก้าว 10: งานวิจัยเด่นรอบทศวรรษแห่งการเรียนรู้และการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อลดปัญหาแอลกอฮอล์ในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

ถวิลวดี บุรีกุล. (2550). **การมีส่วนร่วม แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ: บริษัทพานิชพระนครจำกัด.

ทวีศักดิ์ สมบูรณ์. (2552). **พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหญิงเชียร์ให้ดื่มแอลกอฮอล์ในจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธัญทิพ นาดัน. (2554). **แนวทางป้องกันและแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนตามทัศนคติของผู้นำชุมชน ตำบลเปือ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

บุษกร ประวะโซ. (2550). **วัฒนธรรมองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานีในการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประภัสสร สุวรรณบงกช. (2549). **พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปรีชญา เวสารัชช. (2545). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปริทรรศ ศิลปะกิจ และพันธุ์นภา กิตติรัตน์ไพบูลย์. [แปลและเรียบเรียง] (2552). **แบบประเมินปัญหาการดื่มสุราแนวปฏิบัติสำหรับสถานพยาบาลปฐมภูมิ**. กรุงเทพฯ: แผนงานการพัฒนาระบบ

รูปแบบ และวิธีการรักษาผู้มีปัญหาการบริโภคสุราแบบบูรณาการ.

พนมพร ตรีศรี. (2548). **การวิเคราะห์ประเภทปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรรณี โภชฌงค์. (2552). **วัฒนธรรมองค์การมุ่งสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลตำบลบางวัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มัลลิกา ต้นสอน. (2544). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: บริษัท ด้านสุขภาพการพิมพ์ จำกัด.

มารีนา ปลื้มปัญญา. (2548). **รายงานการวิจัยเรื่อง ผลการฝึกอบรมค่ายคุณธรรม นักศึกษาใหม่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ณ วัดอุโมงค์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่**. วิจัยสถาบัน., สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ เชียงใหม่.

ยุงยุทธ ขจรธรรม, พิมพา ขจรธรรม และบัณฑิต ศรีไพศา. (2546). **ประสิทธิผลของนโยบายและมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ: บริษัท ธนัทธการพิมพ์ จำกัด.

วินัย สุจริต. (2547). **สถานการณ์ลานกีฬาต้านภัยยาเสพติดในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิภาคณัฐ นิमितพันธ์ และ ศิริจันทร์ พลกนิษฐ. (2559). **กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ภายใต้สื่อสังคมออนไลน์**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 6. ฉบับที่ 1., หน้า 21-31.

วิภาดา คุปตานนท์. (2544). **การจัดการและพฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.

วัชรพงศ์ รติสุขพิมล. (2557). **รณรงค์ “งดเหล้าเข้าพรรษา” จากการรับรู้สู่นักดื่มที่ลดลง**. **เรื่องเล่าก้าว 10: งานวิจัยเด่นรอบทศวรรษแห่งการเรียนรู้และการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อลดปัญหาแอลกอฮอล์ในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. (2551). **สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. (2556). **สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบในประเทศไทยปี 2556**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา กระทรวงสาธารณสุข.

สมัย บุษราคัม. (2552). **การศึกษาเชิงวิเคราะห์การแก้ปัญหาการดื่มสุราของกลุ่มสังคมประชาพัฒนาชุมชน : ศึกษากรณีโครงการหมู่บ้านปลอดสุราของอำเภอป่าพอง จังหวัดขอนแก่น.** วิทยาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมาพันธ์สุราชุมชน (2557). **สรุปผลการประชุมสมาพันธ์สุราชุมชน จังหวัดเชียงใหม่.** สืบค้นจาก: <https://surathai.wordpress.com/2014/10/23/chiangmai-result/>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2558].

สาคิด ปัญญาอิง. (2556). **ผลของการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการลดพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนบ้าน เมืองคง เขตเทศบาลบ้านเพชรภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ.** วิทยานิพนธ์สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต., มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2555). **รายงานประจำปี 2555 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ศูนย์เรียนรู้สุขภาพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). **พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546.** สืบค้นจาก: www.ecpat-thailand.org/th/1_3.pdf [สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558].

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2550). **พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550.** สืบค้นจาก: http://library2.parliament.go.th/giventake/content_law/law291250-1.pdf [สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558].

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2551). **พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ 2551.** สืบค้นจาก: <http://www.plkhealth.go.th/news/photo/9567.pdf> [สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558].

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. (2558). **ร้านเหล้าปิดเรียบ รอบมหา'ลัย 'บึกตู้'ใช้ม.44 เห็นผลชะงัด.** สืบค้นจาก: <http://www.thaiantialcohol.com/newsletters/view/2477> [สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2560].

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). **สรุปผลที่สำคัญการสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2554.** กรุงเทพฯ : บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.

สุชาดา โทผล และคณะ (2550). **การศึกษาปัญหา ผลกระทบ ที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม และมาตรการแก้ไข.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

อุทัย ดีपालะ. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนของอำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน. วิทยุวารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

อัฒชลี ศิลากษ. (2545). การวิจัยประเมินผลโครงการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อป้องกันสารเสพติดในจังหวัดอำนาจเจริญ. คุบลราชธานี: โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์.

ภาษาอังกฤษ

Albert Bandura. (1977). **Social Learning Theory**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Beckman, L. J. (1975). Women alcoholics: A review of social and psychological studies, *Journal of Studies on Alcohol*, 36 (7), 797-824.

Beyer J. M. and Trice H. M. (1987). How an Organization's Rites Reveal Its Culture, *Organizational Dynamics*. 16, 5-24.

Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). **Designing and conducting mixed methods research.**, (2nd ed.) Thousand Oaks, CA: Sage.

Edgar H. Schein (1992). **Organizational Culture and Leadership**. 2ed. San Francisco: Jossey-Bass.

Gibson, James L., Ivancevich, John M. and Donnelly, James H., Jr. (1997). **Organizations, Behavior Structure Processes**. United States of America :Irwin/McGraw-Hill.

Geert Hofstede. (1983). The Cultural Relativity of Organizational Practices and Theories. *Journal of International Business Studies*, 14(2), 75-89.

Goodner, B. (1994). Alcoholism: Care of the psychiatric patient. **Concept of psychiatric nursing**. Texas: Skidmore-Roth Publishing.

Goodwin, D.W., Schulsinger, F., Moller, N., Hermansen, L., Winokur, G., & Guse, S.B. (1997). Drinking problems in adopted and non-adopted sons of alcoholics. *Achieves of General Psychiatry*, 31, 164-169.

Hofstede, Geert. (1991). **Cultures and Organizations: Software of the Mind**. New York: McGraw Hill.

Janosik, E. H., & Davies, J. L.. (1991). **Mental health and psychiatric nursing: A caring approach**. Boston: Jones and Bartlett.

Johnson, B. S. (1997). **Psychiatric - Mental health nursing: adaptation and growth.** (Forth ed.). Philadelphia: Lippincott.

Knowles, R. D. (1981). Handling depression by identifying anger. **American Journal of nursing.**, 4, 960-969.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 608.

Kinicki a. , and Kreitner r. (2006). **Organizational behavior: key concepts, skills & best practices.** 2nd ed., Burr-ridge, Mcgraw-hill.

Long, A., & Mullen, B. (1994). An exploration of women's perception of major factors that contributed to their alcohol abuse. **Journal of Advanced Nursing**, 19, 623-639.

National Council on Alcoholism. (1972). Criteria for the diagnosis of Alcoholism. **American Journal of Psychiatry.**, 129, 127-135.

O'Reilly, C. A. & Chatman, J. A. (1996) Culture as social control: Corporations cult, and commitment. **Research in Organizational Behavior.** 18, 157-200.

Roberts, K. H., & O'Reilly, C. A. (1979). Some correlations of communication roles in organizations. **Academy of Management Journal**, 22(1), 42-57.

Robbins, S. P. (1996). **Organizational Behavior: Concepts, Controversies, Applications.** (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

Robbins, S. P. and Mary K. Coulter. (2002). **Management.** New Jersey : Prentice Hall.

Roscoe, J. T. (1969). **Fundamental Research Statistics for the Behavioral Sciences.** New York: Holt, Rinehart and Winston.

Schein E. H. (1993). On Dialogue, Culture, and Organizational Learning. **Organizational Dynamics**, 22, 40-51.

Schermerhorn, J. R. (1999). **Management.** 6th ed., New York : John Wiley & Sons.

Smircich, L. (1983). Concepts of Culture and Organizational Analysis. **Administrative Science Quarterly**, 28(3): 339-358.

Sullivan, E. J. (1995). **Nursing care of clients with substance abuse.** Philadelphia: Mosby.

Wood, H. P., & Duffy, E. L. (1996). Psychological factors in alcoholic women. **American Journal of Psychiatry**, 123, 341-345.

World Health Organization. (2011). **The Global status report on alcohol and health 2011.** World Health Organization, Italy.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
ในการตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือวิจัย

1. นายแพทย์दनัย อินทรกำแหง รองผู้อำนวยการด้านพัฒนาระบบสุขภาพ โรงพยาบาลธัญญารักษ์
เชียงใหม่
2. ว่าที่ ร.ต.ทวีศักดิ์ จินต์จิระนันท์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
เชียงใหม่
3. นางประภัสสร สุวรรณบงกช นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
ที่ 1 เชียงใหม่

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะ

ด้านการแก้ไขปัญหาคารบิโรคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ฉบับ 33 ข้อคำถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะ
ด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จะนำไปเป็นข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ดังนั้น คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านทั้งสิ้น ผลที่ได้รับจากการตอบคำถามของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กรภาครัฐ และในการพัฒนานโยบายสาธารณะด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน จึงขอความกรุณาท่านตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน จำนวน 33 ข้อ ขอความกรุณาให้ท่านตอบให้ครบทุกข้อ

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ท่านต้องการตอบ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ท่านจบการศึกษาระดับ
 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก
4. สถานภาพของท่าน
 1) โสด 2) แต่งงาน
 3) หย่า / แยกกันอยู่ 4) หม้าย
5. ขณะนี้ ท่านปฏิบัติงานในสายงานใด
 1) บริหารงานทั่วไป / รุรการ 2) บริหารงานสาธารณสุข
 3) บริหารงานการศึกษา 4) บริหารงานสวัสดิการสังคม
 5) บริหารงานท้องถิ่น / บริการชุมชน 6) บริหารงานวิชาการ
 7) กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 8) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ทศนคติและพฤติกรรมกรรมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

**** เครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ หมายถึง เหล้า วิสกี้ บรัันตี เหล้าขาว เบียร์ ไวน์ สบาย เชียงซุน**

6. ในหน่วยงานของท่านมีวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ“การไม่บริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์” ในระดับใด (ตอบได้เพียงข้อเดียว)

- 1) ไม่มีวัฒนธรรมองค์กรทางด้านนี้
- 2) วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ“การไม่บริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์” ไม่เข้มแข็งเลย
- 3) วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ“การไม่บริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์” เข้มแข็งในระดับปานกลาง
- 4) วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ“การไม่บริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์” เข้มแข็งในระดับสูง
- 5) วัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ“การไม่บริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์” เข้มแข็งในระดับสูงมาก

7. ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมานี้ ท่านตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์หรือไม่

- 1) ตี๋ม 2) ไม่ตี๋ม
- เหตุผลที่ไม่ตี๋ม.....
- ท่านหยุดตี๋มมานาน.....ปี
- ข้ามไปตอบส่วนที่ 3 เลย*

8. ในช่วง 3 เดือน ที่ผ่านมานี้ ท่านตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์หรือไม่

- 1) ตี๋ม 2) ไม่ตี๋ม *ข้ามไปตอบส่วนที่ 3 เลย*

9. เครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อะไรบ้างที่ท่านมักจะตี๋มบ่อยที่สุด (ตอบได้หลายข้อ)

- 1) เหล้าสี 2) วิสกี้ 3) บรัันตี
- 4) เบียร์ 5) ไวน์ 6) สบาย ไวน์คูเลอร์
- 7) เหล้าขาว 8) เชียงซุน 9) เหล้าเสรี
- 10) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ในช่วงเวลาใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- 1) ตอนเช้า 2) ช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน
- 3) ตอนบ่าย 4) ช่วงเย็นหลังเลิกงาน
- 5) ช่วงรับประทานอาหารเย็น 6) ช่วงกลางคืน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป
- 7) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

11. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โอกาสใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- 1) ในวาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น งานเกษียณของข้าราชการ
- 2) วันหยุดราชการ และนักชั้ตฤกษ์ต่าง ๆ
- 3) ดื่มระหว่างมื้ออาหาร
- 4) ท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อพักผ่อน
- 5) เที่ยวสถานเริงรมย์ในเวลาว่าง
- 6) อื่น ๆ โปรดระบุ

12. ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อสัปดาห์

- 1) ไม่ดื่มเลย - 1 ครั้ง/สัปดาห์
- 2) ประมาณ 2 - 3 ครั้ง/สัปดาห์
- 3) ประมาณ 4 - 5 ครั้ง/สัปดาห์
- 4) มากกว่า 5 ครั้ง/สัปดาห์

13. เทศกาลใดบ้างที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (ตอบได้หลายข้อ)

- 1) ลอยกระทง
- 2) สงกรานต์
- 3) ปีใหม่
- 4) คริสต์มาส
- 5) วาเลนไทน์
- 6) ตรุษจีน
- 7) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ประเพณีใดบ้างที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (ตอบได้หลายข้อ)

- 1) ขึ้นบ้านใหม่
- 2) งานแต่งงาน
- 3) งานศพ
- 4) งานบวช
- 5) ทอดผ้าป่า / ทอดกฐิน
- 6) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

15. บุคคลที่ท่านมักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยคือ (ตอบได้หลายข้อ)

- 1) ดื่มคนเดียว
- 2) เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน
- 3) ผู้บังคับบัญชา / หัวหน้า
- 4) ผู้ใต้บังคับบัญชา / ลูกน้อง
- 5) บุคคลในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ คู่สมรส ลูกพี่ลูกน้อง
- 6) คนรัก
- 7) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

16. สถานที่ที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง (ตอบได้หลายข้อ)

- 1. ที่พักอาศัย
- 2. ร้านอาหาร / สถานบันเทิง
- 3. ที่ทำงาน
- 4. ที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ / ช้างถนน
- 5. สถานที่ท่องเที่ยว / สถานที่พักผ่อน
- 6. บนยานพาหนะขณะเดินทาง
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

17. เหตุผลที่ท่านยังคงขี่มอเตอร์ไซด์อยู่เพราะ (ตอบได้หลายข้อ)

☐ 1) ตีใจในรสชาติ	☐ 2) ขี่เพื่อคลายเครียด
☐ 3) ขี่เพื่อเข้าสังคม / สังสรรค์	☐ 4) ขี่เพราะมีเพื่อนขี่ซ้อน
☐ 5) ขี่เพราะครอบครัวขี่ซ้อน	☐ 6) เพราะขี่แล้วรู้สึกสนุกสนาน
☐ 7) ขี่เพราะมีปัญหาครอบครัว	☐ 8) ขี่เพราะมีปัญหากับผู้บังคับบัญชา / เพื่อนร่วมงาน
☐ 9) ติดสุรา / เลิกไม่ได้	☐ 10) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

18. ท่านเห็นว่าการขี่มอเตอร์ไซด์ ทำให้มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวท่านหรือไม่

☐ 1) มี ปัญหาที่พบ คือ (ตอบได้หลายข้อ)	☐ 2) ไม่มี
☐ 1) มีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องขี่มอเตอร์ไซด์เพิ่มขึ้น	
☐ 2) หนี้สินที่เกิดจากการขี่	
☐ 3) มีค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น	
☐ 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

19. ผลกระทบจากผู้ขี่มอเตอร์ไซด์ต่อตัวท่าน (ตอบได้หลายข้อ)

☐ 1) ก่อความรำคาญ	☐ 2) มีปัญหาขัดแย้ง
☐ 3) ถูกทำร้ายร่างกายจากคนเมา	☐ 4) คนเมาชวนทะเลาะ
☐ 5) มีปัญหาขัดแย้งกับคู่สมรสที่ขี่	☐ 6) เคยได้รับอุบัติเหตุจากผู้ขี่มอเตอร์ไซด์
☐ 7) มีปัญหาหนี้สินจากคนในครอบครัวที่ขี่	
☐ 8) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

**ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ใน
หน่วยงานของรัฐ**

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงคำตอบเดียว โดยมี 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
20	ห้ามมิให้มีผู้ใดตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา และบริเวณที่สาธารณะ					
21	การห้ามจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ในสถานที่ราชการ สถานพยาบาล สถานศึกษา สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา และบริเวณที่สาธารณะ					
22	การสำรวจและขึ้นทะเบียนผู้ที่ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของท่าน					
23	การให้หน่วยงานดำเนินการบำบัดรักษาผู้ที่ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ขององค์กรด้วยความสมัครใจ					
24	การที่หน่วยงานของท่านจะเป็นองค์กรที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เช่น การจัดงานเลี้ยงฉลองต่างๆ ที่ปลอดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์					
25	การส่งเสริมให้หน่วยงานของท่านมีวัฒนธรรมองค์กรที่มีส่วนช่วยในการป้องกัน/แก้ไขปัญหา เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานอย่างจริงจัง					
26	การให้หัวหน้าของหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลควบคุม กำกับให้บุคลากรในองค์กรของท่าน ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในหน่วยงานของรัฐอย่างเคร่งครัด					

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของบุคคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความของแต่ละข้อว่าท่านมีส่วนในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้เพียงคำตอบเดียว โดยมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก

ระดับ 3 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยที่สุด

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของผู้บุคลากร	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
27	ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน/นำเสนอความคิดเห็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น (อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน)					
28	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น					
29	ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในระดับอำเภอ / ตำบล/หมู่บ้าน เพื่อกิจกรรมการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ขอรับการสนับสนุนวิทยากรจากทางสถานีอนามัย โรงเรียนในพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม เป็นต้น					
30	ท่านมีส่วนร่วมในการหาแนวทาง มาตรการทางสังคม หรือนโยบายสาธารณะในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับท้องถิ่น					
31	ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน เป็นต้น					
32	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน					
33	โดยรวมแล้วท่านมีส่วนร่วมใน “การป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ในพื้นที่ที่ท่านรับผิดชอบในระดับใด					

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

เพื่อพิจารณาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal consistency)

ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบารท์ (Cronbach' Alpha Coefficient)

ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน
หน่วยงานของรัฐ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.784	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อ21	24.18	15.620	.548	.749
ข้อ22	24.12	17.251	.499	.758
ข้อ23	24.64	16.602	.455	.768
ข้อ24	24.68	15.406	.630	.730
ข้อ25	24.58	17.351	.439	.769
ข้อ26	24.54	15.845	.597	.738
ข้อ27	24.26	18.768	.404	.775

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

การมีส่วนร่วมของบุคลากรภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.929	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อ28	16.50	34.337	.700	.926
ข้อ29	16.50	35.153	.686	.926
ข้อ30	16.68	34.100	.836	.913
ข้อ31	16.60	32.531	.858	.910
ข้อ32	16.54	33.804	.839	.912
ข้อ33	16.54	35.111	.655	.930
ข้อ34	16.68	33.406	.864	.909

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

ภาคผนวก ง

รายนามขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ที่เป็นพื้นที่ที่ทำการศึกษา

(เทศบาลตำบล/เมือง และองค์การบริหารส่วนตำบล)

อบต.แม่สาบ
เลขรับ 1๕๐๔ ๙๕๖๙
ลงวันที่ - 7 ต.ค. 2559
เวลา 1๐.3๐ น.

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

6 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่สาบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหา
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จินา อาจารย์ประจำแผนกวิชา
สังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบาย
สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
จังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
แบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ
เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

นายณรงค์เดช ไชยมูล
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาบ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)

0๘๙-๘3๘-4466

หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

นายพิพัฒน์พงษ์ ไชยสุภา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สาบ

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

๘ ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหางดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหา
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุรธร จีนา อาจารย์ประจำแผนกวิชา
สังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบาย
สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
จังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
แบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ
เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)
หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

ก. วิชาญ

083 - 075 - 0384

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

6 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองแม่เหิยะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จีนา อาจารย์ประจำแผนกวิชาสังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)
หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

099-276491 ต่อ 401, 403

เทศบาลเมืองแม่เหิยะ
ได้รับไว้แล้ว
วันที่ 7 ต.ค. 2559 เวลา 11.09
ผู้รับ...
นางวัลลภาลักษณ์...
ตำแหน่ง...
ตำแหน่งผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์

เทศบาลตำบลแม่ฮ้อยเงิน
เลขที่รับ 3492
วันที่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๙
เวลา

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

10 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลแม่ฮ้อยเงิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จีนา อาจารย์ประจำแผนกวิชาสังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาของค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)
หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

เทศบาลตำบลหนองจ่อม
รับที่ 2668
วันที่ ๐๐.๐๐.๒๕๕๙
เวลา ๑๑.๕๑

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

10 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหนองจ่อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาคารบิโรคเรื้อรังดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จีนา อาจารย์ประจำแผนกวิชาสังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาคารบิโรคเรื้อรังดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาคารบิโรคเรื้อรังดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)
หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

(นายชัชวาล เล็กอ้ารง)
ปลัดเทศบาลตำบลหนองจ่อม

(นายอนันต์ คำชัยวงศ์)
นายกเทศมนตรีตำบลหนองจ่อม

สำนักปลัดเทศบาล
 กองคลัง
 กองช่าง
 กองสาธารณสุข
 กองการศึกษา

เทศบาลตำบลแม่ปูคา
ลงรับ 2464
วันที่ 10 ต.ค. 2559
เวลา 10.45

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

10 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลแม่ปูคา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จีนา อาจารย์ประจำแผนกวิชาสังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่”

ในกรณี ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)
หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

ได้รับเอกสารแล้ว
ลงชื่อ
วันที่ 10 ต.ค. ๕๙

สำนักงานปลัด กองคลัง กองช่าง
 กองการศึกษา กองสวัสดิการสังคม

ที่ทำราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
 เลขที่รับ ๑๒๑๙
 วันที่ 13 ต.ค. 2559
 เวลา 16:25

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
 สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

12 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหา
 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จินา อาจารย์ประจำแผนกวิชา
 สังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบาย
 สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาของค้การบริหารส่วนท้องถิ่น
 จังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
 แบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ
 เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

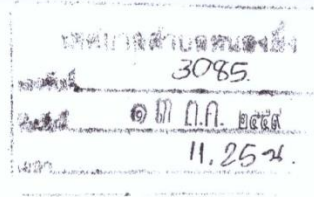
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา

- เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณาคำเนินการ
 เพื่อถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)
 หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
 คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

11 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหนองผึ้ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหา
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จีนา อาจารย์ประจำแผนกวิชา
สังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบาย
สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาของค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
จังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
แบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ
เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)

หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

สำนักปลัด
 ส่วนการคลัง
 ส่วนโยธา
 ส่วนทวศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรวงทอง
 ปี พ.ศ. ๒๕๕๙
 วันที่ 13 ต.ค. 2559
 หน้า

ที่ ศส 0521.1.2/2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
 สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

11 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรวงทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหา
 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จีนา อาจารย์ประจำแผนกวิชา
 สังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบาย
 สาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
 จังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
 แบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ
 เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)
 หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์
 คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

- แจ้งใช้ผู้ถือบัตรลงทะเบียน
- เวียนให้ครบทุกฝั่ง
- ถือปฏิบัติ
- ดำเนินการ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรวงทอง
 เรื่อง
 เพื่อโปรดพิจารณา

นายวรเชษฐ์ เกษทองวรรค
 องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรวงทอง

นายมนตรี คำสอน
 หัวหน้าสำนักปลัด

(นายนิพนธ์ อินแก้ว)
 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรวงทอง

อบต.แม่ก๊า

สำนักปลัด

ส่วนการคลัง

ส่วนการโยธา

ส่วนการศึกษา

ส่วนสวัสดิการสังคม

ส่วนส่งเสริมการเกษตร

1.1.2/2559

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า

เลขรับที่ ๗๕๕๔

ลงวันที่ ๑๑ ต.ค. ๒๕๕๗

เวลา.....น.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
 สาขาศิลปศาสตร์ แผนกวิชาสังคมศาสตร์
 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

11 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง แบบสอบถามความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

ด้วย ข้าพเจ้าอาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ และอาจารย์ ยุทธ จินา อาจารย์ประจำแผนกวิชาสังคมศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะด้านการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่”

ในการนี้ ทางแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ทีมงานวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน จำนวน 2 ท่าน ทั้งนี้ หัวหน้าโครงการวิจัย คือ อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ เบอร์โทรศัพท์ 099-295-4656 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในรายละเอียดกับท่านโดยตรง

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊า

ปลัด อบต./หัวหน้าสำนักปลัด

เพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ตะวัน วาทกิจ)

หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างการถอดเทปและให้รหัสข้อมูล

ข้อความ	รหัสข้อมูล
<p>ID 1 : “คือ คือพยายามที่จะกระตุ้นให้เขาทำดี ถ้าถามว่ามันได้ทั้งหมดไหม มันก็ไม่หมดแต่อย่างน้อยๆมันก็เป็นกรทำให้เห็นว่า เราได้ดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องนะครับ”</p> <p>Interview: “คือ”</p> <p>ID 1 : “อันนี้ก็ปีที่แล้วเนี่ยะ เอ่อปีเนี่ยะปีก่อนเข้าพรรษาเราก็จัดถวายเทียนเข้าวัด เสร็จแล้วนิมนต์พระสงฆ์มาเราก็ให้มีการเทศน์อ้ออานิสงส์ของการรักษาศีล โดยเฉพาะศีล5แล้วก็ข้อสุดท้ายก็คือตัวที่สุราเนี่ยะ เป็นปัญหาของสังคมเยอะมาก”</p> <p>Interview: “ครับ”</p> <p>ID 1 : “เพราะสุรามันทำให้เกิดการขาดสติ การทำอะไรไม่ยั้งคิด ขับขี่รถก็เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ก็เป็นการ เป็นช่องทางใหม่ที่เราจะสามารถดำเนินการได้ก็จะแทรกเข้าไปในตรงนี้”</p> <p>Interview: “ครับ”</p> <p>ID 1 : “อันนี้ก็คือบทบาทในเรื่องของของเทศบาลเราเนาะครับ”</p> <p>Interview: “ครับ อ่า ผมขออนุญาต สอบถามเพิ่มเติมเนาะครับว่า คือนโยบายสาธารณะมันมีทั้งส่วนที่เป็นกฎหมาย”</p> <p>ID 1 : “อ่า”</p> <p>Interview: “กับส่วนที่รณรงค์เนาะครับ ก็คือส่วนที่เป็นกฎหมาย เช่น ให้ชายสุราในเวลา 11 โมงถึงบ่ายสอง หลัง เื่อหลังจากนั้นก็ตอนเย็น จนกลางคืน ตอนเย็นตั้งแต่หกโมงถึงอ่าเที่ยงคืน ป็นต้นเนี่ยะเนาะครับ นโยบายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพวกกฎหมายเนี่ยะทางเทศบาลได้มีส่วนร่วมไหมครับ หรือว่า หรือว่าส่วนใหญ่จะเป็นนโยบายรณรงค์ครับ พอได้เห็นมีแต่ศีล5ครับ เกี่ยวข้องกับศีล 5”</p> <p>ID 1 : “คือในเรื่องของการ การเกี่ยวข้องกับทางกฎหมายเนี่ยะ”</p> <p>Interview: “ครับ”</p> <p>ID 1 : “ที่ว่าทำผิดเนี่ยะ”</p> <p>Interview: “ครับ”</p> <p>ID 1 : “จะเป็นเรื่องของตำรวจเป็นส่วนมากเนาะครับ เพราะเรื่องกฎหมายให้ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจในการสืบสวนจับกุม”</p> <p>Interview: “ครับ”</p> <p>ID 1 : “แต่โดยหน้าที่ของเทศบาลเนี่ยะ มีการรณรงค์ มีการให้ความรู้</p>	<p>รณรงค์ ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก</p>

ภาคผนวก จ

ประมวลภาพกิจกรรม

